

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLEKTEN GUDE
I NORGE

SLEKTEN GUDE I NORGE

SLEKTEN GUDE I NORGE

UTARBEIDET AV
EBBA JANSEN

UTGITT AV DOCENT THEODOR LANDMARK'S
OG HUSTRU ELISE, FØDT GUDE'S FAMILIELEGAT

BERGEN 1940

**J. D. Beyer A.s Boktrykkeri, Bergen
A.s Cliche, Oslo**

**Trykt i 300 nummererte eksemplarer,
hvorav dette er nummer**

158

Forord.

Denne slektsbok er utarbeidet i henhold til § 6 i statuttene for Docent Theodor Landmarks og hustru Elise, født Gudes familielegat (se side 185).

Legatets styre har bestemt at boken skal utarbeides etter følgende plan: Først å forsøke klarlagt slektskapsforholdet mellom Nicolaus Gude, urmaker i Bergen, og rittmester og tolder Nicolaus Gude i Danmark. Der-næst å undersøke om de to brødre som kom til Norge, skoleholder Hans Gude og stabssekretær Ernst Albrecht Gude, er sønner av rittmesteren. Så skal boken inneholde opplysninger om alle agnatiske descendenter av de to nevnte brødre Hans og Ernst Albrecht, samt om personer hvis mor er født Gude, og som selv er barnebarns barn eller lengere ute beslektet med de to brødre. Der blir således medtatt bare ett kognatisk ledd i 4de og senere generasjoner, regnet fra Hans og Ernst Albrecht Gude, idet disse i denne forbindelse regnes for 1ste generasjon. For disse kognaters barn er medtatt navn og fødselsdato, men intet mer.

Slektsboken er utarbeidet med denne plan for øie, men — trots iherdige anstrengelser ved undersøkelser i danske og norske arkiver, er det på grunn av manglende kilder ikke lykkes å få helt klarlagt slektskapsforholdet: Nicolaus Gude, urmaker — Nicolaus Gude, rittmester og tolder. — De opplysninger som er innhentet tyder imidlertid med bestemthet på at urmakeren er far av rittmesteren. At rittmesteren er far av stabssekretær Ernst Albrecht Gude, må ansees bevist ved general Bertouch's skrivelse av $25/3$ 1741 (se side 170), og at stabssekretær Ernst Albrecht Gude og skoleholder Hans Gude er brødre fremgår av Fredrikstad skifteprotokoll nr. 4, fol. 215 b (se side 29).

Bokens kilder er først og fremst kgl. fullmektig Fays stamtavle over slekten Gude (i Statsarkivet, Oslo) samt hans innsamlede opplysninger om samme familie (i Riksarkivet), nu kontrollert, korrigert og supplert ved hjelp

av forskjellig kildemateriale som er skaffet frem ved undersøkelser i danske og norske arkiver, og endelig opplysninger innhentet hos de nulevende medlemmer av familien Gude.

Utarbeidelsen av slektsboken hadde legatstyret oprinnelig overdratt til høiesterettsadvokat Anthon Busch, som derefter i lengere tid medvirket ved arbeidet.

De fornødne arkivundersøkelser, korrespondansen med familiens medlemmer etc. og utarbeidelsen av biografiene er hovedsakelig foretatt av undertegnede efter engasjement av hr. Busch. Da han på grunn av annen virksomhet ikke fant å kunne avse tilstrekkelig tid til arbeidet med boken, overtok undertegnede efter overenskomst med legatstyret den faglige redaksjon av denne.

Jeg har forsøkt såvidt mulig å føre boken à jour ved å innhente nye supplerende opplysninger hos familien i inn- og utland.

Innledningen er skrevet av redaktør S. S. Meidell, som også ellers meget elskverdig har bistått mig med råd og vink.

Jeg vil benytte anledningen til å rette en hjertelig takk for all elskverdig hjelp som jeg under dette arbeide har fått nyte godt av, for alle opplysninger som fra forskjellig hold, både fra arkiver og medlemmer av slekten, så velvillig er gitt mig. Endelig vil jeg få rette en særskilt takk til de medlemmer av familien som til bruk for denne bok har vært så imøtekommende å utlåne sine familieportretter.

Bergen 1940.

Ebba Jansen.

Innledning.

Henved 300 år er gått siden den første kjente mann av slekten *Gude* trer frem i Norge og slår sig ned her. I Bergen, hvor stamfaren til slutt blir fastboende og får sig virkefelt og eiendom og dør i 1696, 72 år gammel, fortsetter dog ingen sønn eller sønnesønn slekten efter ham. Hans gifte sønn, som ved farens død var en middelaldrende mann, dansk offiser i utenlandsk tjeneste, forblev hele sitt senere liv boende i Danmark. Med denne offisers sønn, skolebestyrer Hans Gude, kom slekten for annen gang til Norge, idet Hans Gude efter fullførte studier drog fra Kjøbenhavn til Østnorge omkring 1720-årene, og tok borgerskap i Fredrikshald. Fra ham nedstammer dokumentarisk bevislig alle nulevende Guder av denne ætt her i landet, og han er således å anse som den norske slekts annen stamfar.

Det blev på Østlandet, i Østfolds byer og landdistrikter, først og fremst Moss, at tyngden av den nærmeste efterslekt fikk sitt virke. Efters hvert har så slekten bredt sig over andre strøk av landet og har frembragt duelige menn i offentlige og private stillinger. Tar man den samlede agnatiske og kognatiske descendens er det en rett betydelig efterslekt som her i landet og utenfor landets grenser lever efter den innvandrede norske stamfar. Flere av slektens medlemmer har vært legatstiftere, og opplysninger om disse legater vil finnes under vedkommendes personalia.

Navnet på den norske slekt *Gude*, som denne boken omhandler, stammer fra Nordtyskland, hvor også den norske stamfar sies å være født 1624. Der er ingen grunn til å tvile på riktigheten av den angivelse i kirkeboken for Korskirken i Bergen som meddeler at dette eldste kjente medlem av slekten, Nicolaus Gude, var født i Ditmarsken. I og omkring byen Lunden og det ditmarske distrikt finner man slektsnavnet temmelig utbredt allerede fra 1500-tallet, og særlig i 1600-tallet er navnet i disse egne så ofte forekommende at det er åpenbart at en eller flere familier *Gude* gjennom lengere tid her har vært tallrikt representert. De lever her i borgerlige kår i by og

på land også i senere århundrer. Men allerede flere hundre år før den ditmarske Gude fødes, som i dette verk opføres som stamfar for den norske slekt, forekommer navnet Gude på en rekke steder i Nordtyskland. I Urkundenbuch für Niedersachsen forekommer en Bertoldus Gude allerede 1310, og utover i 1300- og 1400-årene finnes navnet i bevarte kilder fra Rostock, Frankfurt, Lübeck og flere andre steder. Nogen forbindelse mellom disse innbyrdes eller mellom dem og navnets bærere i Holsten-Ditmarsken er dog ikke kjent.

Om den i Rendsburg i Ditmarskens naboskap levende patrisierslekt Gude, som ved sin ansette posisjon og sine slektsforbindelser har hatt en betydelig innflydelse i holstenske borgerkretser fra 1500-tallet, foreligger ganske fylldige opplysninger, senest gjennom et slektshistorisk arbeide ved den norske frk. Magda Gude: »Oplysninger om Slegten Gude«, trykt som manuskript Oslo 1935. Et betydelig arbeide, tildels i samvirke med interesserte i Rendsburg, er nedlagt på fremstillingen av den rendsburgske Gudeslekts historie. Noget bevis for sammenhengen mellom den norske slekt og de rendsburgske Guder, der stammer fra borgermester Peter Gude, som døde i 1496 og hadde flere sønner, er ikke funnet. Til ovennevnte bok må alle de henvises som ønsker opplysninger om den rendsburgske slekt Gude, dens fortjenstfulle virke m. v. og dens kapell i St. Marienkirke, hvor flere våbenprydelse og gaver til kirken ennå minner om slektens posisjon i den gamle holstenske by. I boken finnes også opplysninger om enkelte spredte bærere av navnet Gude, som har levet i Norge uten kjent forbindelse med den her behandlede slekt.

Det våbenmerke som anvendtes i den gamle rendsburgske slekt har også vært benyttet av enkelte medlemmer av slekten Gude i Norge, uten at det bestemt kan ettervises hvor langt tilbake denne bruk her i landet går. Stamfaren i Bergen vites ikke å ha anvendt noget våbensegl og heller ikke skolebestyrer Hans Gude i Fredrikstad, som døde 1755. Derimot sees skolebestyrerens her oppgivne far, rittmester og senere tolder i Danmark, Nicolaus Gude, som døde omkring 1720, å ha anvendt en variant av de rendsburgske Guders våbenmerke, og dettes emblemer forekom også på en verdifull glasspokal, som tilhørte den norske Johann Jørgen Gude på Orkerød, uten at der nu kan angis noget om hvorfra pokalen skrev sig eller hvor gammel den var. Den gikk tapt ved en brand i Drammen i forrige år-

hundre. Et annet medlem av den norske slekt, Just Gude, som døde her i landet 1877, hadde i yngre år i sin besiddelse en signetring, som han hadde arvet, og som ifølge en tradisjon skulde stamme fra forfedre i Rendsburg. Med Just Gudes eldste sønn, skibskaptein Gude, som omkom ved forlis i 1854, gikk våbenringen tapt. — Tradisjonen har villet vite at den norske slekt stammet fra en av de tre rendsburgske brødre Gude, som meddeles å ha fått adelsbrev i 1581 av keiser Rudolf II i hvis tjeneste de hadde stått. Hvilken av disse tre brødre: Thomas, Peter eller Claus, tradisjonen skulde føres tilbake til, angis ikke. Den samme mere eller mindre begrunnede tradisjon eksisterte også i en tredje slekt Gude, som nu antas utdød i Danmark med domprost Ludwig Jacob Mendel Gude, død i Roskilde 1895 som siste mann der. Et bilde av de rendsburgske Guders våben, hentet fra St. Marienkirke i Rendsburg, og av rittmester Gudes segl, finnes gjengitt i nærværende bok. Rendsburgervåbenets skjold er delt på tvers av en tavlet bjelke i rødt og sølv. Fra bjelken springer i øvre blå felt op en halv løve med tre haler. Under bjelken står i nedre felt tre blå roser på gullbunn.

Blandt ting som menes å kunne tyde på den norske slekts forbindelse med rendsburgerne nevnes en ansøking, hvori en brorsønn av skolebestyrer Hans Gude i 1785 angis å skulle være »broders sønnesønn av general og kommandant Gude i Kjøbenhavn«. Et så nært slektskap er dog ikke sannsynlig. Videre anføres at den i Rendsburg fødte kommandør Michael Gude og fru schoutbynacht Gude i 1722 var opført som faddere i Holmens kirke i Kjøbenhavn til et barn av den norske skolebestyrer Hans Gudes søster Agnethe Margrete Thommesen, f. Gude.

Imidlertid kan denne norske Gudeslekt for tiden ikke med sikkerhet føres lengere tilbake enn i nærværende arbeide gjort, og skolebestyrer Hans Gude og hans med skjellig grunn opførte bestefar blir således å opstille som slektens eldste representanter her og som stamfedre for den nulevende slekt Gude. —

Navnet finnes i tidligere tid både her og i andre land skrevet noget forskjellig. Man finner den norske stamfars navn skrevet Gude, Gudden og Gode. Den siste skrivemåte skyldes vel den tyske uttale av bokstavet u. Selv undertegner stamfaren sig i 1682 i en ansøking til kongen: Niclas d. Gude, Stads Uhrmager i Bergen. Det er også denne skrivemåte med u som efterslekten har bevaret.

Man kan spørre hvorfor stamfaren valgte Bergen som blivende sted her i landet. Har han hatt et barn til dåpen i Lunden i Ditmarsken så sent som i 1657, er han vel kommet til Norge (Christiania) engang mellom dette år og 1664, i hvilket år hans navn forekommer i en stevning i sistnevnte by. Men hverken i Christiania eller i Trondhjem, hvor han sees å ha søkt arbeide, har han funnet noget varig levebrød. Familien bor nok ennu høsten 1668 i Christiania. Nogen tid derefter har han da som en mann på omkring 50 år slått sig til ro i landets dengang største by Bergen. Man kjenner ikke til om der har vært andre særlige grunner for dette valg av bosted. Der var flere innvandrede bærere av navnet Gude eller likelydende navn i Bergen samtidig med og før Niclas Gude optrer der.

Noget slektskap mellom Niclas Gude og disse eldre bergenske innvandrere som angis å være kommet til Bergen fra Holstens østlige nabo Mecklenburg er ikke kjent, og det samme gjelder de bærere av navnet Gude som i slutten av 1600-tallet optrer i Christiania og omegn og på Sørlandet, og som for de flestes vedkommende vel tør henregnes til de fra Holsten stammende Guder.

Slekten Gudes overflytning til Norge faller i en periode hvor det holstenske og slesvigske innslag i innvandringen til vårt land var både tallrikt og særdeles bemerkelsesverdig. Flere ætter som på forskjellig vis har bidratt til å sette preg på forholdene hvor de har fått innpass, kommer nettop fra Slesvig—Holsten og omliggende distrikter, og den slektshistoriske forskning har allerede lenge vært opmerksom på at det var en seig, bra utrustet og på mange måter verdifull rase, som nettop i 1600-årene og tiden derefter kom og blandet blod her og slo varig rot i vårt land.

I. Nicolaus Gude

er det eldste med sikkerhet kjente medlem av den slekt Gude som her skal behandles. Ifølge anførsel i kirkeboken for Korskirken i Bergen ved hans død, var han »barnefødt udi dit Mersken i en stad kaldis Lunden, Anno 1624 d: 7. februari«. Han døde i Bergen ¹²/₁ 1696, begr. i Korskirken ¹⁷/₁ s. å.; der blev da ringt med alle Korskirkens klokker. — Kirkebøkene for Lunden for tiden omkring 1624 er opbevart, men hans dåp finnes ikke innført, og det sannsynlige er vel derfor at han er født et annet sted, men har bodd i Lunden i sin ungdom. Selv om meget kan tale for at han har tilhørt den i Ditmarsken utbredte familie, kan intet bestemt sies herom.

Nicolaus Gude var urmaker av profesjon. Om hans ungdom vites f. t. intet¹).

Første gang man støter på Nicolaus Gude er i 1660-årene i Christiania, hvor han bodde til ut i 1668, da en datter av ham blev begravet her. Om Gudes virke i Christiania vites intet; de kirke- og byregnskaper hvori man kunde vente å finne noget, gir ingen opplysninger. I tingboken for Christiania for 1664 sees at »Nicolas urmakers hustru Anna Gudden« innstevner Jørgen Mortensens hustru, Mette Rasmusdatter, for et beløp av 10 mark og 12 skilling. Saken er vel blitt bilagt, for den er ikke behandlet videre.

I 1668 var han en stund i Trondhjem. I kirketilsynsprotokollen for dette år er anført: »29. Mai 1668 i Kapitelsmøde er accorderit med en Seiermager hidkom, nemlig Mr. Niclas Gode angaaende Domkirkens Uhrverk med alt bygfældigt, baade hvis af nye behøves saavel som i andre Maader at repareres«. Prisen var 120 rdl. inklusive materialer og arbeidslønn, derav 30 rd. ved påbegynnelsen, 50 under arbeidet og resten når det hele var ferdig. Akkordprisen representerte ved disse

---

¹) I Magda Gude: »Oplysninger om Slekten Gude« 1935 antas at Nicolaus Gude er identisk med en Nicolaus Gude som ²/₁₀ 1657 har en datter Wibeke til dåpen i Lunden i Ditmarsken og med en »Nicolaus Uhrmager« som ²⁵/₃ 1662, ²⁰/₃ 1668 og ²¹/₃ 1671 hadde barn til dåpen i Kjøbenhavn. Det kan være en mulighet for dette, men der foreligger dog ingen beviser. Spesielt synes det lite sannsynlig at Nicolaus Gude er identisk med urmakeren i Kjøbenhavn, ti i 1668 bodde Gude i Christiania og i 1671 i Bergen.

tider en betydelig sum. Saken er av en eller annen grunn gått istå, for det kan ikke i regnskapene sees at Nicolaus Gude har mottatt noget beløp, og sikkert er det at kirken fikk et nytt urverk ca. 1685.

Gude reiste formentlig fra Trondhjem til Bergen²⁾ i 1668, idet han ifølge nedenstående ansøking fra 1682 opplyser at han på »14 Aars Tid hafuer opvarted og betient Eders Kongl. May:sty Stad Bergen« og her forblev han antagelig resten av sitt liv. Han skulde her føre tilsyn med og vedlikeholde urverkene i byens kirker. Selv kaller han sig stadsurmaker. Stillingen var meget beskjeden. Hans faste lønn var bare 72 rdl. og Gudes økonomiske stilling synes å ha vært temmelig vanskelig, hvilket fremgår av følgende skrivelse som han i 1682 innsendte til Kongen, da en av hans sønner var tatt til fange av sjørøvere:

»Stormægtigste Konge,
 allemaadigste Arffue-Herre.

At jeg fattige Mand det høy-kongl.: Huuss udj min svage Alder her fra Bergen maa besøge, hafuer til-drefuet mig den stoer-trengende Nød, huilchen jeg for Ed: Kongl: Ma: allerunderdanigst hafuer at andrage forventendis derpaa hoss Ed: Kongl: Ma: et naadigt Suar og Audientz. Da efftersom min kiære Søn Johan Gude A:o 1681 in Martio er med Schipper Reymert Messing paa det Schib Casteel von Bergen kaldet for Schrifuer her fra Bergen faren, men paa hjemreysen af de tyrckische Søe-Røfuere (det Gud bedre) effter ustanden Fegten fangen og till Algier in Augusto der effter fengslig opbracht, huor hand nu som en ælendig Schlawe under pressur en Deel av sine vnge Dage bedrøfueligen maa henslide: da som den faderlige Pligt af mig wel udfordrede, men (disswerre) staar ingenlunde udi ald min Eyedeel og Formue saadan en v-lidelige Summa Penge til min fattige Søns Rantzøn at kunde til Weye bringe, efftersom mit Lefnitz Middel meest derudi bestaar, at jeg nu paa 14 Aars Tid hafuer opwartet og betient Eders Kongl: May:stz Stad Bergen med Kirchernis Uhr-werker at reparere og wedligeholde (saa som wel og mit ringe Arbeyde endnu maa schee udj det høy kongl: Konst-Cammer schal were at finde) og jeg for samme min Opwartning udi Bergen intet meere niuder end 72 Rdr. aarlig aff 3de Kircher, huilche ieg til min fattige Hustruis og Børns nødtørfftig vnderholdning nød-

²⁾ I Bergen bodde på denne tid flere fra Tyskland innvandrede ved navn Goede (Gode, Gudde), men de kan ikke sees å ha noen slektskapsforbindelse med urmakeren. En Daniel Goede tok borgerskap som skomaker ⁹/₁₀ 1655. Han oppgis født i »stad Briel i Mechlenburg land« ⁸/₁₀ 1620 og døde i Bergen ¹³/₁₁ 1689. Hans hustru, Anna Schrøder, døde i Bergen ¹⁰/₆ 1704. Daniel Goedes 2 døtre, Catharina og Maria, blev begge inngiftet i kjente Bergensfamilier, stammende fra Ditmarsken. — Claus Goede fra Wismar tok borgerskap i Bergen som arbeidsmann ²²/₂ 1658, og Christian Gudde, også fra Wismar, tok borgerskap som mesterbarber ²⁰/₂ 1727; han kaller sig også »chirurg«.

wendigst behøffuer, huorfore jeg udj dybeste vnderdanighed henflyer og søger hos min allernaadigste Arfue-Herre og Konge en faderlige Assistence, at Ed: Kongl: Ma: will mig fattige bedrøfuede Mand den høy-kongl: Naade og Mildhed bewise, oc mig tillade, at jeg udi Ed: Kongl: May:stz Lande Danmarck og Norge, og ellers saa wiit det Kongl: Gebieth sig strecker, maa medlidige Christne og fromme Gudz Børn ansøge om nogen Hielp og Vndsetning, at min fattige Søn dog en Gang ved Guds Naade, E: Kongl: May:stz Mildhed og medlidigis Hielp fra sit bedrøfueelige Fengsell og Aag kunde blifue entlediget. Saadan Eders Kongl: May:stz høy-berømmelige Naade will den naade-fulde Gud, alle Kongernis Konge, E. K. Ma: med allehaande Naade, Lykke, Welsignelse og Seyer af sit Høye wisseligen belønne, huilchet af Hiertet ønscher oc sukker.

Berg: Junii—82.

E. Kongl:Maystz:
min allernaadigste Arfue-Herris
allervnderdanigste
Arfue-Vndersaat og T:
Niclas d. Gude.
Stads Vhrmager udj Bergen.«

Niclas d. Gude
Stads Vhrmager udj
Bergen.

Urmaker Gudes navnetrekk på ovenstående skrivelse.
(Fra Sjællandske aabne Breve ^{8/7} 1682. Riksarkivet, Kjøbenhavn.)

Gudes ansøgning blev innvilget ^{3/7} 1682, idet han fikk tillatelse til å sette bækken for kirkedørene i Danmark og Norge. Sønnen døde imidlertid i fangenskapet, så pengene som Gude hadde fått innsamlet forsåvidt ikke kom til anvendelse. Gude hadde imidlertid hatt god bruk for dem, hvilket fremgår av den nedenfor refererte skrivelse. Han søkte derfor om å få beholde de innkomne midler og fikk tillatelse hertil ^{12/5} 1688 i følgende bevilling³⁾:

»Viide maa I, at vi effter Nicolaus Gudde av vor Kiøbsted Bergen hans allerunderdanigste gjorde ansøgning og begiering allernaadigst haver bevilget at hand for de penge igien at fra sig legge, som hand til sin søns ranzon af Tyrchiet (i hvilchen nu ved

³⁾ Norske Tegnelser, skr. av ^{12/5} 1688. Riksarkivet, Oslo.

døden skal være afgangen) haver indsamlet og ellers af de schlavers penge i bemelte Bergen derforuden oppebaaret, maa være fri og forskaanet i allermaade henseende, at hand samme penge, for medelst hans slette vilkor, til hans svage og i mange aar senge- liggende hustrues og datters cur skal have anvendt, og derfor nu umueligt i hans høye alderdom dennem igien at tilveye bringe —«.

Urmaker Nicolaus Gude kan ikke sees å ha tatt borgerskap i Bergen⁴⁾, og han nevnes første gang i Bergens byregnskaper i 1685, hvorav sees at han betaler »kopschatt« for sig selv, konen Anne Gude og en datter Anne Margrethe, ialt 8 mark; det samme beløp betaler han også i 1689 og 90. — I et regnskap over »Korskirkens Gield d. 1. Julij 1687« er opført »uhrmageren Nicolas Gude — 5 rdl.«⁵⁾ og i skiftet efter ham i 1696 ser man at han har tilgode 15 Rdl. av sin lønn i Korskirken, —

Nicolaus Gude bodde ca. 1690 i 19de rode i Bergen, hvor han eide eget hus. Ved de efterfølgende 2 skjøter selger Gude denne eiendom:

»Kiender ieg undersch^{ne} Nicolaus Gude, Borger og Urmager her udi bergen og hermed for alle vitterlig gjør, at ieg haver soldt, skiøt og avhendt saa og hermed fra mig og mine Arvinger, aldeles selger skøder og avhender, til hans Kongl: Mai^{ts} Stiftsambtschriver over Bergen huus Ambt, Velædle Christoper Reich og hans Arvinger et støche av min fri Odels Grund, beliggende paa Kongegaden her udj Bergen strechende sig udj Lengden fra Niels Haagensens hage og til mit Ildhuus tredeve og Sex alne og bredden oven til, fra frantz Guldarbeiders have paa dend eene, og til Dorethea Mouritzes hauge paa dend anden side, tiuge og fire allne, og bredden neden til Ved mit ildhuus fra Hr. Hans Giertzens have paa dend eene og Anne Guldsmeds have paa den anden Side, tretten allen og treij quarter der foruden en fri gang, som Hr. Stiftes amt skriver naar hand behager, kand lade indplancke, undtagen for Vindverne udj mit huus, hvor eeniste (saa lenge det beboes) eet stacket eller Tralle Verck settis strechende sig udj lengden fra bet^e grund og ned til Kongsgaden tredeue og femb allne et quarter og udi bredden fra bet^e Anne Guldsmeds huus og have, og til det plancke Verck Hr Stifts Ambtschriver lader opsette toe alne alt med Sielandsche alne maalt, huilcheforsch^{ne} Støche av min fri odels Grund og dessen herlighed (: huor til saa vel som, til min igienhavende og paaboende Grund, original grunde og adkomst brevens hos mig er beroende og Hr Stiftsambtschriver rigtige av Hr byfogd Sr Hans Henningsen Smit, og Hr Raadstue Skriver Sr Thomas Kristensen, videmerede Copier, her hoes over leveres:) meerbet^e Hr Stiftsambtschriver og hans arvinger nu strax

⁴⁾ I hvert fall står han ikke i den trykte borgerbok.

⁵⁾ Kaarskirkens Copie Bog (1683—1754).

maa tiltræde og hereffter for eet frit og V^zRyggelig Kiøb til evindelig oddel og Eiendomb have nyde bruge og beholde og gjøre sig den, uden nogen grundeleie derav at give, i alle maader saa nyttig og gavnligh som best lovligen schee kand, V^zigien kaldet, av mig, mine arvinger eller nogen anden, efftersom ieg allerede effter denne dag, aldellis ingen yder meere Lod, deel, Ret eller Rettighed tilforschrefne fri odels Grund og dessen herlighed haver i nogen maader, mens derfore av velbe^{te} H^r Stiftsambtschriver haver annammet og becommet fyllest og fuld betaling, som vi derom forent er, Nembl: tredsinds tiuge og fem Rixd: Courant, huorføre ieg hermed for mig og mine Arvinger hiembler og fuld-komm tilstaar offtgedagte H^r Stiftsamtptschriver Christoper Reick og arvinger samme fri odels Grund, og ald detz herlighed for alle og en huer Mands paatale og derhoes hermed vil vere forpligtet, at gaa imellem dennem og sagen, samt suare og indstaa imod alle og en huer, som noget effter denne dag der paa kand have at indvende eller Prætendere i alle maader, belofuende herudinden for mig og mine arvinger, at holde Velædle H^r Stiftsamtptschriver og hans arvinger til be^{te} Eiendombs Kiøb i alle maader Skadisløes huilchet ieg med min hand og zignet hernelen under bekreffter, samt venligen ombeden, Erlig og Velfornehme Mand Sr Baltzer Pederssen og min kierre Suoger Sr Johan Justinus Sanders dette med mig til Vitterlighed vilde underschrive og forseigle.

Datum Bergen d. 18. Mai 1694⁶⁾.

Niklas Gode   Johan Justin: Sander
(L.S)   (L.S)

Baltzer Pedersen Hof
(L.S.)

Kiendes ieg undersch^{ne} Nicolaus Gude, Borger og Uhrmager her udj bergen: — og hermed for alle witterlig gjør, at ieg haver soldt skiøt og Avhendt, saa og hermed fra mig og mine Arvinger aldeeles selger skiøder og avhender, til Erlig og Velagte Mand Berent Vlrichs, og hans Arvinger min frj Odels Grund med paa-staaende bygninger, og huis derudj nagelfast findes, beliggende paa Gadens gade⁷⁾, herudj bergen, strechende sig udj Lengden, fra Velædle H^r Stiftamtptschriver Christofer Reichs hauge og need til bem^{te} Kongens Gade, tredeve og fem alne, Et Quarter, og udj bredden oven til, fra H^r Gierdzens Ildhuus og til Velbem^{te} H^r Stifft Amtschrivers gang, tolv al: treij Q^{ter} og udj bredden needen till ved Kongens gade, tretten alne, alt med sædlansche alne maalt, huilchenforsch^{ne} frj Odels Grund, med paastaaende bygninger, ut Supra meldt (: huor till original grunde og Adkomst brever herhos overleveris meer^{te} Berent Vlrichs og hans Arvinger først-kommende paaske maa tiltredes, og hereffter for et fast frit og

⁶⁾ Bergens Skjøte- og Pantebok nr. 2, fol. 73.

⁷⁾ Formentlig feilskrift for Kongens gade.

V³ryggeligt Kiøb, til Evidelig Eijendom, have, niude, bruge og beholde, og giøre sig ded, uden nogen Grundeleije, derav at give, i alle maader saa nyttig og gavnlig som best loulig schee kand, V³igien kalded, af mig, mine Arvinger eller nogen anden, Effter- som ieg eller de, effter denne daug, aldeeles ingen ydermeere lodd deel Rett eller Rettighed, derudj eller dessen herlighed, haver i nogen Maader mens dertor allerreede av meer bem^{1e} Berent Vlrichss becommed fyllist og fuld betaling, som Vj derom forened var, med skøtningsøhre og alt, neml: Et hundrede og tie Rdr: Courant, huorføre Ieg hermed for mig og mine Arvinger fri hiemler og fuldkommen tilstar offtbem^{1e} berent Vlrichss og hans Arvinger same frj Odelss Grund, med paastaaende bygninger, og ald dedz herlighed, for alle og en huer Mandz paatale, og derhoss hermed, vil vere forpligted at gaa Imellem sagen og alle dennem, samt suare og indstaa imod alle og en huer, som noged effter denne Daug, der paa kand have at indvende, eller pretendere, i alle maader, belovende herud- inden for mig og mine Arvinger, at holde meer^{1e} Berent Vldrich, og hans Arvinger titt bem^{1e} Eyendoms Kiøb, i alle Maader skadisløs huilchet Ieg med min egen haand og Zignet her needen under bekreffter samt Venligen ombeder Erlig og Velfornemme Mand Sr Madz Pedersen bagoe, og Sr Niels Haagensen, borgere og indvaanere her udj Staden, dette med mig til vitterlighed at underskrive og forsegle.

Actum Bergen d: 20 Decembris A^o 1695⁸⁾.

Nicolaus Gude
(L.S.)

Til Vitterlighed:
Madz Pedersen Bagøe
(L.S.)

Til Vitterlighed:
Niels Haagensen.
(L.S.)

På følgende kartriss⁹⁾ er konstruert op de grunner som blev solgt til Chr. Reich og Berent Vlrich i 1694 og 1695. Den i skjøtene nevnte Kongens gate er det nuværende Skostræde.

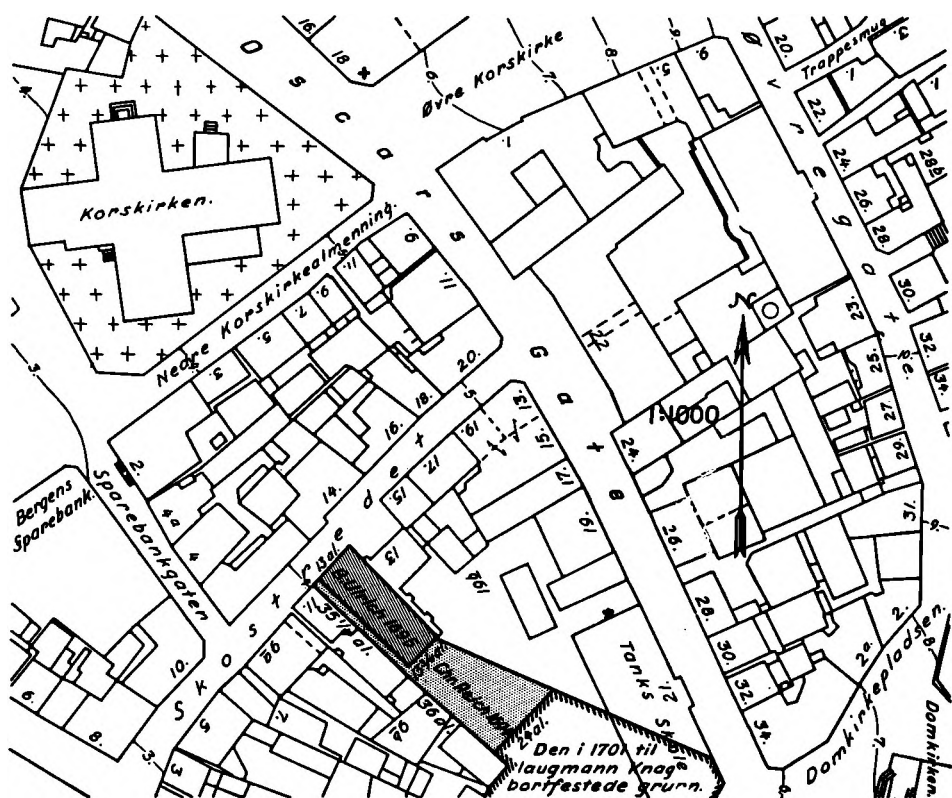
Efter salget av de to i skjøtene nevnte tomter, må Gude være flyttet lenger inn i kvartalet, for i et grunnebrev av 13. mai 1701¹⁰⁾ for en grunn som var tilfestet laugmann Knag heter det:

»Lyder Fasting, forhen Justitzraad Krogh af laugmand Nils Knags grund som til forn har været Ludvig Lems grund og huus med hauge og et vaanhuus som Nicolaus uhrmager iboede, er samlet af 5 grunder og er lang paa østre side 55¹³/₁₆ allen paa

⁸⁾ Bergens Skjøte- og Pantebok nr. 2, fol. 277.

⁹⁾ Kartrisset er velvilligst overlatt av nu avdøde opmålingschef Ø. W. Grimnes, Bergen.

¹⁰⁾ I Manufacturhusets grunnebok fra 1753.

vestre side $46\frac{1}{2}$ allen bred til gaden 55 allen bagtil er bredden $42\frac{13}{16}$ al. fra Mad. Reichs tvært over til Anne Hansdatters huuses væg er bredden $54\frac{1}{2}$ allen dansk maal efter grundebrev d 13 maj 1701.^α

Oplysningene i dette grunnebrev sammenholdt med skjøtene av 1694 og 1695 viser at urmaker Nicolaus Gude må ha bodd i et hus som lå til *Skostrædet* på en tomt hvor nu den sydvestre halvdel av Tanks skoles gymnastikkbygning ligger, *Skostrædet* nr. 13.

Skiftet efter urmaker Nicolaus Gude blev avsluttet $31\frac{1}{1}$ 1696¹¹⁾. Ved skiftesamlingen var tilstede enken *Anne Iversdtr.* og hennes laugværge Jacob Ludt, samt datteren *Anne Margrethe* som var gift med skolemester Johannes Justinus Sander. Datteren meddelte at hun hadde en bror ved navn *Nicholaus Gude* som var »obristlieutnant« i Kjøbenhavn, en ved navn *Mathias* som var fenrik sammesteds og en ved navn *Hans Jacob* som var i Ost-Indien.

¹¹⁾ Bergens Arvebok nr. 2.

Bruttoformuen var 174 Rdl. 3 Ɔ 10 β og gjelden var 113 Rdl. 4 Ɔ 8 β hvorav 76 Rdl. 5 Ɔ 8 β utgjorde barnas morsarv fra skiftet efter hustruen i 1691.

Registreringen i Gudes bo viser at hans husholdning har vært temmelig enkel, hvilket fremgaar av følgende ekstrakt av skiftet¹²⁾:

Reede Penge	85 Rdl. „ Ɔ „ β
Kaaber.	
1 Kiedel vrier 16 Ɔ	1 „ 2 „ „
1 liden ditto vrier 9 Ɔ	„ „ 4 „ 8 „
2 messing stager	1 „ 4 „ „
1 morter	1 „ 4 „ „
Jern.	
1 gryde	„ „ 2 „ 8 „
1 ditto	„ „ 1 „ „
1 Strygejern	„ „ 2 „ „
Træwerch.	
1 stoer soert Kiste	1 „ 2 „ „
1 bomme	1 „ 2 „ „
1 beslagen Skrin	1 „ „ „ „
1 Kistebench	„ „ 1 „ 8 „
1 Rundt boerd	1 „ „ „ „
1 Flaskefoer med 4 flasker i	„ „ 3 „ „
2 Stoele	„ „ 4 „ „
1 lidet skab	„ „ 1 „ 8 „
1 par sorte træ Rammer	„ „ „ „ 8 „
1 Stoch for	1 „ „ „ „
Endehl gamle bøger for	1 „ 3 „ „
Glastøy.	
1 stort glass	„ „ „ „ 12 „
1 lidet glassbotel	„ „ „ „ 6 „
1 lidet flaske	„ „ „ „ 2 „
1 liden Skaal	„ „ „ „ 2 „
Linklæder.	
2 gl. boerduger	„ „ 3 „ „
2 grove lagen	„ „ 2 „ „
1/2 lagen	„ „ 1 „ „
2 pudevar	„ „ 3 „ „
2 gl. handduger	„ „ „ „ 12 „
Enchens paaliggende Seng.	
3 gl. undersenger, ofversenger 2 puder og 1 par lagen	5 „ „ „ „

¹²⁾ Registreringsprot. nr. 2 (1696) for Bergen.

Dend sl. Mandz werktøy vurderis tilsam-									
men for	5	Rdl.	„	Ɔ	„	β			
3 fiærer till uhrverker oc nogen faa glass ..	1	„	4	„	„	„			
1 messing plade	5	„	„	„	„	„			

Dend sl. Mandz Gangklæder.

1 Sort Klædis Kiøle for	2	„	„	„	„	„			
2 Klædis Kiøler	4	„	„	„	„	„			
1 Slap Roch	2	„	„	„	„	„			
1 par Sorte Klædes buxser	1	„	2	„	„	„			
1 par brune strømper	„	„	4	„	„	„			
4 lange duger	„	„	4	„	„	„			
3 skiorter	1	„	3	„	„	„			

Enchens Gangklæder.

1 gl. sort Klædis Kiøle	2	„	„	„	„	„			
1 graa stoffis ditto	1	„	3	„	„	„			
1 Rød Raskis skiørt	„	„	4	„	„	„			
1 gl. grønt Kiersis(!) ¹³⁾ ditto	„	„	3	„	„	„			
Hendis Sørgeklæder beløber in Alles till ..	9	„	1	„	12	„			
Dend sl. Mand restet løn af Korskirchen ..	15	„	„	„	„	„			

— — — — — — — — — —									
Er saa tilsammen boens gandske her for indførte formue penge	173	Rdl.	3	Ɔ	10	β			
— — — — — — — — — —									
Bortskyldig giæld	113	Rdl.	4	Ɔ	8	β			

Nicolaus Gude var antagelig gift 3 ganger, idet hans eldste sønn, Nicolaus Gude, ikke nevnes som arving i skiftet efter hustruen i 1691. Hans første hustru kjennes ikke. Hans annen hustru het *Anna*; hun oppgis ved sin død å være født i Lunden i Ditmarsken ^{12/8} 1634, men nogen *Anna* kan dog ikke sees døpt her på denne tid. Hun døde i Bergen ^{29/6} 1690 og blev begravet fra Korskirken ^{4/7} 1690.

Skifte efter henne holdtes ^{6/5} 1691¹⁴⁾. Hun oppgis å efterlate sig 2 sønner, ved navn *Mathias* og *Hans Jacob*, som begge er »bortreiste«, og datteren *Anne Margrethe*. Morsarven beløp sig ialt til 76 Rd. 5 Ɔ 8 β, hvorav broderparten blev 30 Rd. 4 Ɔ 9 β og søsterens part 15 Rd. 2 Ɔ 4 β som blev utlagt i »Faderens Huus og grund«.

Urmaker Gude blev tredje gang viet i Korskirken ^{22/4} 1694 til

¹³⁾ Skal antagelig være *Sirsis*.

¹⁴⁾ Bergens Arvebok nr. 2.

Tabell I.

I.

NICOLAUS GUDE

1624—96

urmaker i Bergen.

1) g. m. ....

2) g. m. Anna .....

1634—1690.

3) g. m. Anne Iversdtr.

II.	1. Nicolaus Gude † ca. 1720, rittmester og tolder. 1) g. m. .... † 1685. 2) g. m. Margrethe Agnete Schytten 1664—1704. 13 barn.	2. Johan Gude † ca. 1686.	3. Et barn begr. ^{18/6} 1668 i Christiania 6 år gl.	4. Et barn begr. ^{26/1} 1675 i Bergen.	5. Et barn begr. ^{27/7} 1680 i Bergen.
III.	1. Anna Catharina Gude 1685—	2. Agnethe Mar- grethe Gude f. 1688 g. m. Isach Thom- mesen, skipper.	3. Dorothe Marie Gude f. 1688.	4. Nicolai Christian Gude † 1737 g. m. Giertrud Maria Johannes- dtr. Biering 1708—1773. 4 barn.	5. Hans Gude † 1755 skoleholder 1) g. m. Else Marie Justdtr. Randers 1689—1740. 2) g. m. Magda- lena Braun † 1772. 5 barn.
IV.	1. Nicolai Ernst Gude f. 1730.	2. Johannes Gude f. 1731.	3. Friderich Petter Gude f. 1733.	4. Jonathan Gude 1737—1737.	1. Agnethe Mar- grethe Gude f. ca. 1727.

V.

-
6. Mathias Gude fenrik, levet i 1696 i Kjøben- havn.	7. Hans Jacob Gude, var i 1696 forreist til Ost- Indiene.	8. Anne Margrethe Gude † 1754, g. m. Johannes Justinus Sander † 1721 skoleholder i Bergen. 1 barn. Se s. 22.
-

6. Ernst Albrecht Gude 1701—1769 stabssekretær i Trondhjem. Se tabell IX side 174.	7. Johan Gude.	8—13. 6 ukjente barn.
-

2. Just Herman Gude 1728—1799 kjøbm. på Moss. 18 barn. Se tabell II etter side 42.	3. Nicolay Andreas Gude ca. 1731—1775 kriksråd, post- mester på Moss, g. m. Witte Chris- stine Angell 1740—92. 2 barn.	4. Peter Gude f. ca. 1732 antagelig død ung.	5. Johannes Gude ca. 1743—1776, kjøbm. på Moss, g. m. Gretiche Rejersdtr. Sand- ager, f. 1736. 3 barn.
-

1. Hans Angell Gude 1769—71.	2. Else Angell Gude 1772—1850 g. m. Johann Jør- gen Gude 1760—1843 kjøbm. på Moss. Se tabell VII side 130.	1. Birthe Cathrine Gude, 1764—1833 1) g. m. Mads Rasmussen Lillesand sjømann, f. 1759 2) g. m. Arne Bentsen Busch baker ca. 1724—1806. 2 barn. Se side 166.	2. Nicoline Gude 1765—1844 g. m. Nils Semb 1759—1836 forvalter på Moss. 8 barn. Se side 167.	3. Birgitte Lucie Calmeyer Gude 1769—1825. Ugift.

Anne Iversdtr. Gudes tredje kone overlevet ham, men hennes skjebne efter hans død er ukjent¹⁵⁾.

Hvor mange barn urmakeren hadde og efter hvilke ekteskap de er, kan ikke med sikkerhet konstateres.

Man kjenner til 8 barn.

II a. **Nicolaus Gude**, se side 24.

II b. **Johan Gude**. Som foran anført s. 12 reiste han i 1681 som skriver på skibet *Castell* fra Bergen, men blev på hjemreisen fanget av tyrkiske sjørøvere og bragt til Algier som slave, hvor han døde i fangenskap før faren fikk løst ham ut.

II c. **Et barn**, begr. på Christ kirkegård i Christiania¹⁶⁾ 13/8 1668, 6 år gl. Denne kirkegård blev på den tid brukt til pestbegravelser, så barnet har formodentlig vært offer for en av de farsotter som hjemsøkte byen i annen halvdel av 1600-tallet.

II d. **Et barn** begr. i Bergen 25/1 1675.

II e. **Et barn** begr. i Bergen 27/7 1680.

II f. **Mathias Gude**. Han var menig gardist i Kjøbenhavn i livgarden tilfots i årene 1690—95, i hvilken tid han egenhændig har underskrevet nogen krigsrettsdommer. I skifte efter faren i 1696 sies han å være »fendrich i Kiøbenhafn«, men må være død eller reist bort s. å., for han står ikke opført i officerslister 1696—99.

II g. **Hans Jacob Gude** var ved skifte efter faren i 1696 forreist til Ost-Indien. Hans videre skjebne er ukjent.

II h. **Anne Margrethe Gude** er det eneste av urmakerens barn som man vet har bodd hos foreldrene i Bergen; hun nevnes således i Bergens koppeskatt-manntall, som hørende til urmakerens husstand både i 1685 og 1690.

Anne Margrethe Gude var forlovet med studiosus *Johan Justinus Sander*, som holdt en liten privatskole i Bergen, men

¹⁵⁾ Muligens er hun identisk med den Anna Iversdatter som blev begr. på St. Martini kirkegård 7/2 1757, 96 år gl.

¹⁶⁾ I denne bok er anvendt skrivemåten Christiania med Ch. inntil år 1897, da den ved magistratsbeslutning blev endret til Kristiania med K.

— da det ikke blev til noget ekteskap mellem dem, stevnet urmaker Gude studiosus Johan Sander for retten 31. mars 1690, fordi han ikke fuldbyrdet sitt ekteskapsløfte til datteren. Hans klagemål mot ham var¹⁷⁾:

1. At bemeldte Sander uden foreldrenis Videnschab havde forbunden sig til pigen, og siden da hand aabenbarede det, forplichtede sig til Forældrene wid sin Himmerigis Dehl, og loved ey at ville egte nogen anden end deris Datter.
2. At som Sander sig der effter en rumb tid over 2de Aar, har holdt sig til Datteren, som een med hende trolovet Person, har hand af Faderlig plicht været Aarsaget hannem venligen at foreholde en fuldkommen fast slutning udj godt folchis nærværelse at gjøre hende for onde Mennischers efftertale at befrie; hvor til Sander sig ey ville beqvemme, mens forlod hands Huus, og søgte med smigrende ord at drage Pigen i et fremmet Huus, hvor de paa et fierdings Aar, Forældrene, til megen fortred, dagligen samlede og holdte Correspondence.
3. Beklager hand sig, at da hand ald paafølgende Vlempe at præcavere, vill forsichiche sin Datter med Kongens Schib til hendis Broder i Sjælland^{17 b)}, og havde giort stor Omkostning at vdreede hende med Klæder, Kost og Åndet, da haver Sander begivet sig ud til Strudshafn, at afhente hende fra schibet, og indbringe hende til Byen i et fremmet Huus, for at persoadere hende fra den foretagne Reise, og der ved forspildte ham Vnyttelig hands forset og giorte omkostning.
4. Foregiver hand, at tit b^{le} Sander d. 27de Januarii nestleden paa Bergens Bispegaard udj Velædele og Velbyrdige Hr Biscopis, — — — — — overværelse, haver fuldkommelig givet pigen Ægteschabs løffte, og det samme forsichret inden 14 dager at fuldbyrde, hvilchet hand siden ey har effterkommet, og derfor setter i Rette, om iche Sander for saadan hands Vtroschab iche at effterkomme det med haand og Mund gjorde løffter, motte tilkiendis at betale hands Datter 200 Rdr. og ham sin, til den forhaffte Reise, andvendte Omkostning. —

Imod hvilche Citationer Johan Justin Sander replicerede:

1. At hands løffte til Pigen og hendis Forældre, iche har været fuldkommen eller absolut, mens allene conditional, at hvis hands Schole med Discipler iche forringredis, saa hand sig med hende kunde ernære, vilde, hand det fuldføre.
2. Foregav hand iche af egen men ved andris indschydelse at være vdreiste til Strudshafnen at besøge pigen paa schibet, og som hand fandt hende Reiseferdig til byen, begav hand sig udj hendes Selschab, og paa Veyen bad hende at persoadere sin Fader, det hun til nestkommende Sommer kunde i Bergen forblive, hvilchet hand gjorde saavel af Compassion til hendis

¹⁷⁾ Bergens domkapitelprot. nr. 6, fol. 52 a o. flg.

^{17 b)} Uthevet her.

person for den kaalde tilstundende Vinter, som at til intet gjøre de forrige vdstrøde Spargementer om dem begge.

3. paastaar hand, at det Ægteschabsløffte hand d. 27 Januarij paa BispeGaarden gjorde, ey vaar absolut, at hand jo det til conditioner kunde restringere — — — — —

Dom faldt $^{11}/_4$ 1690 og Studios: Johan Justin Sander blev dømt til å betale

Anna Margreta Gude et hundrede Rixdaler, for saadan hands letsindige Vbestandighed iche at effterkomme sit, med haand og mund gjorde Ægteschabs løffte udj saa mange brave Folchis overværelse, hvorimod hand intet uden blotte ord har for os fremlagt, saa og for hendis lychis forhindring ved saa lang forgiævis, og for Forældrene kostbar ophold, derforuden og erstatte Fæderen Niclas Gude den anvente omkostning til Datterens Nedreyse med 30 Rdr., og for denne forvoldende processis omkostning Otte Rixdr: — — — — — og ellers være tiltengt effterdags at entholde sig fra, imod Forældrenis Villie og Videnschab, at søge Anna Margrete Gudis omgiengelse, i fremmede huser hendis Rychte til forkleinelse, hendes lyche til hinder, og andre til forargelse, saa frembt hand ey vill lide effter Loven Libr. 6: cap. 22: art. 2 et 3. —

Senere må det være blitt forsoning mellem parterne, for $^{6}/_7$ 1691 blev Anne Margrethe Gude viet til studiosus Johannes Sander i Korskirken.

Johannes Sander døde i Bergen 1721 og blev begravet $^{13}/_5$ 1721.

Skifte efter Sander avholdtes $^{11}/_7$ 1721. Han kalles da skolemester og bodde på »Carsten Holtermands Kielder«.

Som enke bodde Anne Margrethe Sander på St. Catharinæ Fattighus¹⁸⁾ i Bergen og blev begravet på St. Martini kirkegård $^{18}/_5$ 1754. 1 sønn (III).

- III. *Johannes Justinus Sander*, født ca. 1689¹⁹⁾. Ved skiftet efter faren oppgis han å være »Oster paa Norge«. Der tilfalt ham ingen arv. Hans senere skjebne er ukjent.

II a. **Nicolaus Gude**, rittmester og senere tolder i Rørvig i Sjælland, er høist sannsynlig identisk med urmaker Nicolaus Gudes sønn Nicolaus, som i 1696²⁰⁾ benevnes »obristlieutnant«, og som da opholdt

¹⁸⁾ St. Catharinæ Fattighus blev anlagt ca. 1250 av kong Håkon Håkonsson, men fra 1563 kalles det som oftest det »Tydske Fattigh-huus«, da tyskerne erhvervet sig forretten til å benytte det. St. Catharinæ Fattighus blev nedlagt i 1771.

¹⁹⁾ Han oppgis ved skifte efter faren i 1721 å være 32 år.

²⁰⁾ Skifte efter urmakeren.

sig i Sjælland, hvilket passer godt med opplysningene under den foran nevnte process mot Sander, hvorefter urmaker Gude vilde sende datteren Anne Margrethe »til hendis Broder i Siælland«. Da Nicolaus Gude ikke nevnes som arving etter urmaker Gudes hustru, som døde i 1690, må han i tilfelle være sønn av et tidligere ekteskap. Når og hvor han er født er ukjent.

Nicolaus Gude må allerede ha tjenstgjort i hæren ca. 1675, for i en ansøking til kongen i 1705 skriver han at han har deltatt i »kampagnen for Wismar«, og hertugen av Württemberg, som gav ham nedenstående anbefalingsskrivelse, sier at Gude hadde deltatt i den forrige skånske krig.

I 1679 var Gude auditør ved Tropp's Rytter Regiment²¹⁾. I en ansøking av $\frac{9}{2}$ s. å. om en auditørpost ved den kgl. livgarde anfører han, at han for 2 år siden har fått ansettelse som auditør av generalmajor Rantzau, og at han fra den tid kan skaffe godt vidnesbyrd om sitt forhold. Denne ansøking blev ikke imøtekommet, men i 1680 blev han auditør i 2. sjæll. Nat. Rytter Reg., $\frac{27}{2}$ 1683 løytnant og $\frac{23}{2}$ 1692 kapteinløytnant.

Danske tropper deltok ofte i utenlandske kriger. I 1695 deltok det danske rytteri således i Namurs erobring under Wilhelm III. Det danske korps vendte tilbake til Danmark i 1697, og Numsens regiment lå i 1698—99 i garnison i Vordingborg amt i Syd-Sjælland. Gude sees da å bo i Haarløv. I 1700 sendtes regimentet til Sønder-Jylland og i 1701—02 til Holland, hvor det i engelsk-hollandsk tjeneste kjempet mot franskmennene.

I 1702 stod Gude ved Numsens regiment under Johan Rantzau i Brabant og blev $\frac{19}{9}$ s. å. utnevnt til rittmester, og fikk sig overdradd avg. rittmester Leesten's kompani. Dette var imidlertid i meget daarlig stand, og da han ikke greide å bringe det på fote, blev han atter fritatt for dette.

Hertug Carl Rudolph av Württemberg gav ham da følgende anbefaling for god og tro tjeneste, dateret Haag $\frac{5}{1}$ 1703:

Aller Durchleüchtigster · Grossmächtigster Erb König,
allergnädigster König vnd Herr,

Alss der Rittmeister Gude, der hieselbst bey des Brigadier Numsen Regiment gestanden, vnd welchen in der verwichenen Campagne des seel. Rittmeister Leesten Compagnie allergnädigst wieder anvertrawet worden, nicht des Vermögens gewesen bemelte Compagnie, weil er sie so sehr delabirt bekommen, wieder im Stande zu setzen, und dahero genötiget worden, umb seine

²¹⁾ Pers.hist. tidsskr., 4. rekke, 6. bind, side 233 o. flg.

Erlassung davon allerunterthänigst zu bitten; er aber dabey sich allerdemütigst getröstet, Ew. Königl. May^{tt} werden die hohe Gnade für Jhm haben, vnd Jhn in Dennemarck in Dero Diensten allergnädigst wieder employren, dahero er dan mich bey seiner Abreise ersuchet, mit meiner allerunterthänigsten Vorbitte dazu bey Ew. Königl. May^{tt} allergehorsambst für Jhm einzukommen, welche ich Jhm dan umb so viel weniger versagen können, weil er, wie ich von Jhm undt andern vernehme, nicht allein schon im vorigen Schonischen Kriege, und nachdem immerdar, so wohl Ew. Königl. May^{tt} als Dero höchstseel. Herrn Vatter, glorwürdigsten Andenkens, sondern auch wie ich selber Jhm dass Zeugnüss geben kan, in der abgewichenen Campagne bey der hiessigen Armee gleichfalls woll undt getreulich gedienet, und noch ferner Ew. Königl. May^{tt} seine allerunterthänigste Dienste zu leisten fähig vnd capabel, über dehm mit einer Familie von 12 lebendigen Kindern in Dennemarck chargiret ist welche er ausser Dienste zu ermahnen, nicht dass Vermögen hat. So bitte ich Ew. Königl. May^{tt}, wiewohl in tieffster Ohnmassgeblichkeit, allerunterthänigst, Sie geruhen in Allergnädigster Ansehung vorangeführter Motiven diesen guten Officir bey etwa vorfallender Vacance mit einer Compagnie bey Dero Land Milice, oder sonst, nach Dero allergnädigsten Gefallen, mit einem Stück Brodt in Dero Reichen und Landen, auss hoher Königl. Clemence wie der zu erfreuen, welche hohe Gnade er lebenslang mit seinen Diensten vnd Gebeth für Ew. Königl. May^{tt} Zu Gott, in tieffster Schuldigkeit allerunterthänigst erkennen wird. Von mir aber bitte ich diese gantz onmassgebliche an Ew. Königl May^{tt} für Jhm abgelassene Vorbitte nicht ungnädig aufzunehmen, der ich in steter Geflicht und Devotion vnd mit allem erdencklichen Respect unabsehlich verharre Ew. Königl. May^{tt}:

Allerunterthänigster vndt
allergehorsambster Knecht

Carl Rudolph

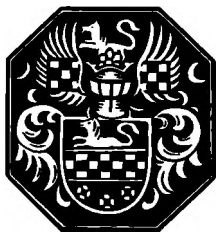
Hertzog zu Württemberg²²⁾.

Gude søkte så $17\frac{1}{2}$ 1705 kongen om en annen ansettelse og vedla hertugens anbefalingsskrivelse, fikk alt d. 28de samme måned bestalling som tolder i Rørvig i Nord-Sjælland og avla $\frac{2}{3}$ 1705 embedseden²³⁾. Han nevnes senere stadig som »ritmester og tolder«, hvilket kan sees av Sjællands tollregnskaper. I dette magre embede døde han ca. 1720; man kan nemlig av Holbæk amts kontributionsregnskap se at $\frac{9}{8}$ 1721 fikk amtsskriver Lind befaling til å motta og kvittere for de 34 Rdl. $18\frac{1}{2}$ β, som Gudes arvinger skulde innbetale som rest i tollregnskapet for 1719.

²²⁾ Fra Embedsansøkninger 1660–1848, Rentekammeret A, Riksarkivet, Kjøbenhavn.

²³⁾ Rentekammerets Bestallingsprot. Nr. 3, s. 155.

Rittmester Gude benyttet i sitt signet det gamle Gudevåpen i nedenstående variasjon.

Fra en skrivelse i Riksarkivet, Kjøbenhavn, år 1706.

Fra en lignende skrivelse år 1709.

Nicolus Rendsburg

Fra dokument av 1/2 1704. Riksarkivet, Kjøbenhavn.

Det Rendsburgske Gudevåpen ifølge Magda Gude: Oplysninger om Slekten Gude.

Rittmester Gude var gift 2 ganger. Hans 1ste hustrus navn er ukjent, hun blev begravet i Stege ^{29/3} 1685.

Gift 2nen gang med *Margrete Agnete Schyppen* f. i Pinnenberg 1664, død i Haarløv 1704.

Over rittmester Gudes 2nen hustru har der i Haarløv kirke ligget »en Liigsten« hvorom det i »Præsternes Histor. Indberetning om Deres Kald«²⁴) heter:

I Chor-Døren: Rittmester Nicolai Gudes Frue, Margrete Agnete Schyppen, fød i Pinnenberg, Aar 1664, død i 10de Barselseng 1704; over hende er en Steen med et hæderligt Gravskrift, og tillige smukt vers av C. S. (betyr Mag: Clemens Schmidt, biskop i Bergen, som da var prest der).

Slutningen på epitaphiet lyder således:

Da Husets Soel nu hviler sagt :/: og Himlen haver inde, :/:
Er denne Steen af Husbond lagt, :/: til Dydens Æresminde :/:

Rittmester Gude bodde i Haarløv²⁵) på den tid sønnene Hans og Ernst Albrecht er født (efter den angivne alder ved deres imatrikulering) og at han på den tid hadde små barn fremgår av, at han i 1699 sies å holde amme²⁶). ^{20/10} 1710 oppgir Gude blandt sin husstand to døtre, fire sønner og en præceptor.

Om sønnene skriver sognepresten at de er »umyndige, de haver intet gaet til Alters«²⁷). Dette passer udmerket på Hans og Ernst Albrecht Gude, som da er i 10—12-års alderen, og som, da det var bestemt at de skulde studere, måtte ha en student til å undervise sig. Man kan således gå ut fra at Hans og Ernst Albrecht er sønner av rittmesteren.

Som det av ovenstående anbefaling fra hertug Carl Rudolph fremgår, hadde rittmester Gude 12 barn, men av disse kjennes bare 6, nemlig: Anna Cathrine, Agnethe Margrethe, Dorothe-Maria, Nicolai Christian (s. 29), Hans (s. 30) og Ernst Albrecht (s. 170) (III a—f).

Muligens er også en *Johan Gude* som en gang nevnes i Fredrikstad kirkebok i 1756, hans sønn. Den ^{31/12} 1756 begravnes nemlig: »Johan Gudes drengbarn,« 9 år gammel. Nogen nærmere opplysninger om denne Johan Gude er det dog ikke lyktes å finne.

²⁴) Denne finnes i Landsarkivet, Kjøbenhavn. Jvf. A. Petersen Valløby, s. 308, og Hoffm. Fund. VIII, s. 338.

²⁵) Kirkebøker for Haarløv begynner først i 1755.

²⁶) Tryggevælde Amts Extraordinære Skatte Regnskaber.

²⁷) Se Pers.hist. tidsskr. 4. rekke, 6. bind, s. 235.

Michael Gude, som ifl. Sjællandske reg. er matros, får $20/5$ 1720 bevilling til å være sin egen verge²⁸⁾. Da rittmester Nicolaus Gude døde ca. 1720, er det sannsynlig at denne Michael er hans sønn.

III a. **Anna Cathrine Gude**, døpt i Stege, Danmark $12/3$ 1685. Videre skjebne ukjent.

III b. **Agnethe Margrete Gude**, døpt i Taarøie (Sjælland) $20/1$ 1688, g. m. *Isach Thommesen*, skipper i Kjøbenhavn. Ved ett av deres barns dåp i Holmens kirke i 1722 er blandt andre kommandør Michael Gude og fru Schoutbynacht Heinrich Gude faddere. —

III c. **Dorothe-Maria Gude**, døpt i Høielse $30/12$ 1688. Hun blev $25/2$ 1712 troløvet med vicepastor til Nykjøbing og Rørvig, Holger Nielsen Arctander. Han døde før de blev gift (begr. $4/3$ 1713), og rittmester Gude søkte da om at hans datter måtte »conserveres i Embedet«²⁹⁾, men dette kunde ikke la sig gjøre, da Arctanders eftermann i embedet allerede var gift. — Hennes senere skjebne er ukjent. — Hun nevnes ikke i Præstemandtallet for Sjælland i 1713, hvor Arctanders barn forekommer.

III d. **Nicolai Christian Gude**, født . . ., død i Fredrikstad i 1737³⁰⁾.

Skifte efter ham holdes i Fredrikstad $13/11$ 1737, og boet viser sig å være fallitt. Aktiva er 59 rdl. 2 f 21 s. og passiva 86 rdl. 3 f 22 s. Skiftet opplyser intet om hans virke, og han kan ikke sees å ha tatt borgerskap i Fr.stad.

»*Hans brødre, Hans og Ernst Gude*,« betaler omkostningene ved hans begravelse^{30b)}. Nicolai Chr. Gude eide eget hus i Fredrikstad der var »beliggende imellem den Latinske Skoele paa den Nordre side og Ole Evenssens iboende gaard paa den søndre side«. Dette hus har han kjøpt på offentlig auksjon efter sin avdøde svigermor »Helwig Sal: Johannes Bierings« og selger det $28/9$ 1737³¹⁾.

Gift i Fredrikstad $23/6$ 1730 med *Giertrud Maria Johannesdtr. Biering*, født i Fredrikstad ca. 1708³²⁾, død smstds. 1773, begravet $13/7$ s. å. og oppgis da å være 65 år, dtr. av Johannes Biering og Helwig Paulsdtr.

²⁸⁾ Iflg. Oplysninger om Slekten Gude 1935.

²⁹⁾ Sjæll. Tegn. 1712, $20/4$, nr. 208.

³⁰⁾ Lakune i Fr.stad kirkebøker 1731–50.

^{30b)} Fr.stad skifteprot. no. 4, fol. 215 b.

³¹⁾ Pantebok 1, Fr.stad, fol. 137 b.

³²⁾ Kirkebøker for Fr.stad begynner først i 1717.

Presten Diurhuus skriver i en skrivelse av 18/10 1752 blandt annet om Nicolai Gudes enke³³⁾: »Enken Gertrud Marie Gudde som er født, opfødt og gift i Friderichstad, hvor hun stedse har været indtil nogle Aar efter at hun var bleven Enke, har nu mesten en 10 aars Tid haft sit ophold og tilhold her i Haabel Sogn paa gaarden Schielfoss hos sin Søster Madame Arne Hansens«. Det fremgår av prestens skrivelse at hun blev betraktet som sinnsforvirret og blev sendt til »Tugthusets sindssygestue«. Herfra kom hun dog ut igjen, for hun bodde i Fredrikstad ved sin død.
4 barn (IV a—d).

IV a. **Nicolai Ernst Gude**, født i Fredrikstad 1730, døpt 15/10 1730.

IV b. **Johannes Christian Gude**, født i Fredrikstad 1731, døpt 2/10 1731.

IV c. **Friderich Petter Gude**, født antagelig ca. 1735 (han opgis ved skifte efter faren i 1737 å være 3¹/₂ år gl.)³⁴⁾.

IV d. **Jonathan Gude**, født i februar 1737, begravet i Hølen 10/4 1737.

Barnas videre skjebne er ukjent, og skifte efter moren finnes ikke^{34b)}.

III e. **Hans**³⁵⁾ **Gude**, skoleholder, er antagelig født i Haarløv i Danmark ca. 1697 efter den alder som er angitt ved hans immatrikulering ved universitetet i Kjøbenhavn, død i Fredrikstad 1755, begravet i kirken 2/5 1755. Han opgis imidlertid da å være 60 år gammel.

Hans Gude nevnes første gang i Roskilde Katedralskoles protokoller år 1711. Han dimittertes fra Roskilde skole av rektor J. Schade og blev innskrevet 17/7 1717, 20 år gl., som student ved universitetet i Kjøbenhavn, hvor han valgte den bekjendte historiske samler professor Arne Magnussen til privatpræceptor.

Hans Gude reiste senere til Norge, hvor han slo sig ned, og fra ham nedstammer direkte den nulevende norske gren av familien Gude.

³³⁾ I personaliapk. »Gude« i Riksarkivet.

³⁴⁾ En høker Peter Fredrik Gude i Storkleven i Fredrikshald døde 17/7 1821, 49 år gl. Efter navnet å dømme kan han muligens være en efterkommer av Friderich Peter Gude. Noen nærmere opplysninger om den førstnevnte har dog ikke kunnet finnes.

^{34 b)} Magda Gude nevner i »Opplysninger om Slekten Gude« foruten IVa—IVd »Et barn er begravet 1743« — noget kildested for dette er ikke angitt.

³⁵⁾ I Roskilde katedralskoles protokoller kalles han ved en anledning Johannes Andræ.

Hans Gude bosatte sig i Fredrikshald, hvor han tok borgerskap ^{20/12} 1726. Han søkte om tillatelse til »sig her i byen nedsædte og finde sig af en liden Kramboedhandling at ernære«³⁶⁾.

Gude bodde i Fredrikshald til henimot 1742, og oprettet her en privat regne- og skriveskole. I desember 1733 sees at han også fører byens rådstueprotokoll, »udj Raadstue skriver Hagendahls Stæd«.

I skifte efter hans første hustru i Fredrikshald 1741 kalles Gude »velfornehme Borger og Indvaaner« der i byen. Man ser av nevnte skifte også at Hans Gude da eier egen gård i Fredrikshald, og at den er takseret for 250 Rdl. — Gården var beliggende »imellem Truels Hauges Eiendeele og iboende gaard paa den eene og op Becken«³⁷⁾ paa den anden Side«. Gården hadde 4 jernkakkellovner samt gårdsrum og have³⁸⁾.

Ved forandringen av Fredrikstad latinskole ifl. kgl. res. av ^{28/7} 1740, hvorved skolen blev redusert til en »dansk skole« eller til en såkaldt »Christendoms samt Regne og Skriveskole«, blev Hans Gude ansatt som skoleholder³⁹⁾ for den nye skole. Hans bestalling til denne post lyder i sin helhet således⁴⁰⁾:

N° 22 C ^{6 tus.}₁₇₄₁ Een Rigsdahler || Nils Dorph,
Biskop over Aggershuus Stift og Deres Kongelige Majestæts
Consistorial-Raad

gjør herved bekiendt, at saasom det haver Allernaadigst behaget Deres Kongelige Majestæt at forandre Friderichstads Latinsche Skole til En Christendoms samt Regne og Skriverskole og Forige Rector udj Friderichstad Wolf Christian Molbæch er, efter derom gjorde Ansøgning, der fra bleven forflyttet til Klokker Embedet ved Vor Frue- og Laurentii Kircke udj Tønsberg, Saa haver ieg, udj hands sted, kaldet og beskicket ligesom ieg og hermed kalder og beskikker den Hæderlige Studiosum Hans Gudde til at være Skole-Holder for den for Friderichstad Bye indrettede Christendoms Skole, efterdi hand haver, udj langsommelig tid holdt Regne og Skrivers Skole i Friderichshald

³⁶⁾ Rådstuprot. nr. 5, Fr.hald.

³⁷⁾ Med »Becken« menes antagelig Osbekken i Halden; denne bekk er nu helt igjenfylt.

³⁸⁾ Pantebøker for Fr.hald begynner i 1788 og panteregistre i 1753, så det kan ikke konstateres når skoleholder Gude kjøper nevnte gård, heller ikke når han selger den.

³⁹⁾ Gudes stilling var »skoleholder«, men da bestyreren av latinskolen hadde hatt titel av »rektor«, blev nok denne titel fremdeles ofte brukt også om bestyreren av »den danske skole«. I Skjeberg kirkebok f. eks. er Gude ved sin vielse i 1742 innskrevet som »Rector og skoleholder«.

⁴⁰⁾ Bispearkivet pk. nr. 55 (Klokkerbestallinger).

og der-om tilbragt mig godt Attestata, saa hand nu til dette Embede agtes desto meere dygtig og beqvem. Samme Skole-Embede udj Friderichstad er betroet attermelte Studioso Hans Gudde med den Condition og Vilkaar at hand skal findes tro og flittig udj at lære Byens børn den Sande Christendom, og den Saliggjørende Guds Kundskab uden nogen forførelse ved vrang Lærdom flittig Catechisere; Med Flid præparere den som skal antages til Confirmation og derefter første gang til Guds bord; Sampt forsvarlig, og uden ringeste forsømmelse forsyne Kircken med sedvanlig Chor-Sang; Omhyggeligen og med ald Troskab bære Omsorg for de fattige børn, som indsettes i Skolen, at de nyder uden ringeste afkortning, til fornødne Klæder Renten af de Tvende Legatis som ere Stedet Vinculerede, og Den er Allernaadigst tillagt paa det hand, med uskad Samvittighed kand aflegge for Vedkommende Reede og Regnskab: Besynderlig at hand, nest den allerunderdanigste Troskab hvilken hand, som en Undersaat er Deres Kongelige Majestæt, efter allerunderdanigste pligt skyldig maa vide som en Skole-Holder sig at være Subordineret SognePræsten, Provsten og Biskopen, og Dennem bevise tilbørlig lydighed, og begegne med ald ærbødighed: Endelig at hand befletter sig saaledes at forholde Sig i det ham anbetrodde Skole-Embede at hand baade ved uforfalsket Lærdom, saa og ved ulastelig levnet bliver de ham anfortrodde Børn til beste opbyggelse og intet handler imod hands for mig aflagde Eed; Hvor imod hand nyder sin belønning efter den Kongelige Allernaadigste Andordning af 28de Junii A^o 1740, Thi beder ieg Ædle og Velærværdige H^r Henric Ries, Sognepræst udj Friderichstad, at Hand vil anmelde Sin anfortrodde Meenighed den Hederlige og Vellærde Studiosi Hans Gudde beskikkelse at være Skoleholder udj Friderichstad og opmuntre Den til at andtage, elske og ære ham og betroe ham deres Børn til undervisning i Skolen, ligesom ieg og vil vente at hand saa trolig, flittig og omhyggelig udviser sig for Deres Børns undervisning i det ham betrodde Skole-Embede at alting kand skee til Guds Ære, Børnenes opbyggelse, og Forældrenes Glæde og fornøelse: Dertil Hannem og Dennem ynskes naade og Velsignelse, fra Gud vor Fader ved Vor Herre Jesum Christum i Den Hellig Aand.

Christianiæ Bispegaard

d: 6te Aprilii 1741.

N. Dorph.

Til trots for at dateringen av denne skrivelse er fra 1741 er det hevdet at skoleholder Gude antagelig ikke tiltrådte sin stilling i Fredrikstad før i 1745 av den grunn at han først i 1745 for første gang innsendte sine skoleregnskaper⁴¹⁾; men — kirkeregnskapene for Fredrikstad viser at Gude kalles »skoleholder i Fredrikstad«

⁴¹⁾ Se Dr. Aug. Western: Fredrikstad høiere almenskole gjennom 300 år.

og mottar lønn allerede 1742, og byregnskapene for 1743 viser at han har innsendt opgave til skattemanntall allerede dette år.

Om Gudes første regnskap sier skolens inspektør i en skrivelse av ¹⁵/₁₀ 1748:

»Med dette Friderichstads SkoleRegnskab for 1745 og 1746 som det første Regnskabsføreren Monsr Hans Gude i hands SkoleEmbede har aflagt, og Vj nu haver igiennemgaaet ere Vj vel fornøyede⁴²).«

Det ser nemlig ut til å ha vært uorden i skoleregnskapene før Gudes Tid, og han fraskriver sig ansvar for de feil som før er begått, i følgende ord:

»ligesaa har ieg og med ald muelighed søgt at forekomme den Mistanke min Formand saavel selv har paaført sig formedelst efterladenhed som og dess aarsage givet anledning at paakaste sine efterkommere der dog udi alt hvis forhen til denne tiid er passeret og behandlet, aldeles er uskyldig og uvedkommende, hvorfor ieg som hans successor i Ombudet ganske exciperer mig fra ald deraf flydende ansvar og Regnskabsgjørelse.«

Med hensyn til innlevering av skoleregnskaper var nok Gude likeså sen som sin forgjenger, og da han døde våren 1755, hadde han ikke avlagt regnskap for de siste 5 år av sin skoleholdertid. Disse regnskaper blev først innlevert til skolens inspektører 17. desember 1755 og var da undertegnet av Gudes enke.

Skoleholder Gude beklager sig i flere skrivelser over sine dårlige inntekter. I Fredrikstad byregnskaper for 1743 finnes således hans angivelse til skattemanntallet på følgende måte:

»I følge Kongl: Allermaalidigst Forordning de Dato 23 Aug: h: a: til dette Stæds VelÆdle og Velviise Magistrat som følger:

1. Formue Skatten.

Hvad denne Skatt er angaaende, da naar min Giæld ballanceres imod min Formue, overstiger dend første dend sidste, haaber derfor for denne Post allernaadigst at vorde befriet.

2. Carosse, Cariol og Heste-Skatt. — Af slige ting er ieg som en fattig Mand intet ejende. —

3. Kop-Skatt. — Tjenniste folck har ieg icke uden 1 Pige.

4. Skatt af mit Embedes Indkomster. — Hvilcke, saasom de ere meget ringe og foranderlige, kunde ieg vel ej gjøre nogen Vis angivelse, dog i haab om forbedring angives 80 Rd^r.

Saaledes at være i Sandhed.

Test^r

Hans Gude.

Fridrichstad d. 9de Novbr. 1743.

⁴²) Kristiania Stiftsdirksjonspk. nr. 36.

Stillingen forbedret sig ikke de følgende år, hvilket fremgår av følgende skrivelse som han sendte i 1745, da han vilde sikre sin hustru et fast utkomme efter sin død⁴³⁾:

Deres Excellence, Høy og Velbaarne H^r Stiftbefalings Mand, samt HøyÆdle og Høyærværdige H^r Biskop, Naadige og Høygunstige Herrer!

Som vore dages tal er os ubekjendt, og vi icke veed, naar Gud vil kalde os, saa har ieg til min Hustrues conservation efter min tiid, om det skulle behage Gud at henkalde mig for hende, i anledning af dend indrettede og af Hands Kongl. Mayst: allernaadigst approberede Aggershuus Stiftes Geistlige Encke-Cassis Stiftelse, resolveret at indsætte for denne min nu værende Hustrue Magdalena Braun, 38 aar gammel, med hvilcken ieg kom i Ægteskab udj aaret 1742 d. 27. Septr en Capital af 100 Rd^r — siger Hundrede Rigsdahler Courant — og samme Capital med sine Renter fra ovenmelte tempore conjugii til førstkom-mende Nye Aar 1746, enten contant at udbetale, eller derfor stille nøyagtig caution og forsikring siden ieg som Skoleholder hvercken har Naadsens aar, ey heller andre faste Midler at pantsætte. Saa har ieg dette saa underdanigst villet anmelde for Deres Excellence, H^r Stiftbefalings manden og Deres Høyærværdighed H^r Biskopen med begjæring for ovenmælte mit Indskud i Protocollen at maatte blive indtagen, paa det, om ieg inden dette Aars udgang skulle efter Guds villie hendøe, min da fattige Encke kunde nyde min Indsættelse got ad; da ieg sidder i saa ringe et Embede, at ieg icke kand efterlade hende nogen Midler til hendes ophold i eftertiden, Og at Deres Excellence H^r Stiftbefalingsmand og Deres Høyærværdighed H^r Biskop kand være forsickrede om at dette er min egen Haand og begjæring har ieg venlig ombedet min SognePræst Velædle og Høylærde H^r Henrich Ries og Sr Matthias Munch, Borger og Handelsmand her paa Stædet dette med mig at underskrive, og bevidne, at det af mig selv er skreven ved god og fuldkom-men helbred, uden af Sygdom eller Svaghed dertil at være anlediget. I forventning af mine Høygunstige Herrers Svar, at dette er dem til hænde kommen, henlever ieg med største Submission

Deres Excellence
Høy og Velbaarne H^r Stiftbefalingsmand
Sampt
Høyædle og Høyærværdige H^r Biskop
Naadige og Høygunstige Herrers
Underdanigste tjener

Hans Gude.

Friderichstad d: 18 Octobr. 1745.«

⁴³⁾ Bispearkivets pakke nr. 8 (Innkomne saker).

Det ser heller ikke ut til at Gude har fått den lønn som han rettmessig tilkom. Blandt annet skulde han ha rentene av Enevold Kruses legat, som skulde tilfalle skoleholderen, men Gude sier selv herom i en skrivelse:

»Af disse Renter har ieg i ald min Betieningstiid intet nydt, saasom ieg ey har vidst, hvor Capitalerne har været udsatte. Haaber derfor de gode Hr. Inspecteurer nu ville see derhen, at ieg maatte nyde hvad mig efter Fundatzerne tilkommer«.

Det ser også ut som om Gudes enke har hatt vanskeligheter med å få disse renter utbetalt, for så sent som i 1756 sier hun:

»Renterne deraf som er Skoleholderens Løn, anmodes som før, saa og nu, mig ved de gode Hr. Inspecteurers assistence vorder godtgiort, dem ieg i min nærværende Enkestand nu høylig tiltrænger.«

Gift 1ste gang ca. 1726 med *Else Marie Justsdr. Randers*, født i Randers 1689, døpt $16/6$ 1689, død i Fredrikshald 1740, begr. $6/2$ ⁴⁴⁾. Hun var datter av skibshandler i Randers, Just Simonsen⁴⁵⁾ og Gjørild Michelsdr. —

Skifte efter hennes død holdes i Fredrikshald $9/5$ 1741. Boets aktiva er 557 rdl. 2 ƒ 16 β , og passiva er 567 rdl. 2 ƒ 9 β , så gjelden blir 9 rdl. 3 ƒ 17 β mere enn formuen. —

En ekstrakt fra registreringen i skiftet efter Gudes 1ste hustru viser at de eide bl. a.⁴⁶⁾:

Sølv: 1 Dous. Sølv Skeer, wægtig 40 Lod à 2 ƒ = 20 rdr.
 $1/2$ Dos. Theskeer og Sucker Klybe wægtig 8 lod à 2 ƒ = 4 rdr.
 1 Sølv laag Krus wægtig 8 lod à 2 ƒ = 4 rdr.

Kaaber: 1 liden brygger Kiedel wægtig 20 ƒ à 20 β = 4 rdr 16 β . . . . . 1 Stor The Kiedel 1 rdl. 1 mindre ditto 3 ƒ ,
 1 blanck ditto 1 rdl 1 ƒ . 1 Stor Cande 3 ƒ 8 β . 1 Mindre ditto

⁴⁴⁾ Liglaugsprot. for Fr.hald.

⁴⁵⁾ Hans Gudes første hustru opkalte sin eldste sønn Just efter sin far, Just Simonsen Randers. Fra ham er således navnet Just kommet inn i familien Gude og er blitt et slektsnavn fra generasjon til generasjon. — Just Simonsen Randers tok borgerskap som skibshandler i Randers $29/12$ 1691. Han var sønn av rådmann i Randers, Simon Søfrensen og Anne Berthelsdaatter, og disse hadde mange sønner, hvorav flere reiste til Norge. Den kjente handelsmann i Fredrikshald, Søfren Simonsen Randers, g. m. Siri Henningsdr. Lemmich, samt den velstående kjøbmann — også i Fredrikshald — Peder Simonsen Randers, g. m. Cathrine Olsdr. Lembach, var hans sønner. Hos den sistnevnte bodde Michael Justsøn Randers (bror av Gudes kone). Sr Peder Simonsen søker om borgerskap for ham i Fredrikshald $6/6$ 1719, og deri sier han »at hand haver ham til sig taget for sit eget barn og haver været hos hannem her udj Friederichshald paa 11 aars tid«. Michael Randers blev også en stor trelasthandler i Fredrikshald.

⁴⁶⁾ Skifteprot. nr. 1, Fr.hald, fol. 522 a.

1 ¥ 16 β . . . . . 1 Bulcke Pande 2 ¥ 16 β . . . . . 1 Distelere Kiedel med laag Jern hanck og fødder wægtig 12 ü à 18 β = 2 rdr. 1 ¥ . 1 Muncke Pande 3 ¥ 12 β , 1 Dørslaug med Messing Rand 20 β , 1 Fiske Dørslaug 1 ¥ 16 β . 1 Stort fyhrfad 3 ¥ . . . . . 1 Kaaber fyhr becken med Messing laag og hanck 2 ¥ 16 β , 1 Kaaber lysse stacke 8 β . . . . . 1 Morter 1 rdr.

Mæssing: 1 Kiedel af Dobbet Mæssing 3 ¥ . . . . . 1 Natt becken 20 β . 1 Deckefad 1 ¥ . . . . . 1 Lysse stacke 16 β . . . . . 1 Caffé Kande 1 rdr 2 ¥ . 1 Lidet Mæssing Riwe Jern 4 β . . . . . 1 Liden Mæssing Haand Løgte 1 ¥ .

Tin: 2 Store flade Tinfade wægtig 14 ü à 16 β = 2 rdr 1 ¥ 8 β . 2 Ditto Hamrede wog 13 ü à 16 β = 2 rdr. 16 β . . . . . 1 Fad til Caffé Kande 4 ü à 16 β = 2 ¥ 16 β . . . . . 1 Præsenteer Tallercken 1 ¥ 8 β . 1 Doss: Dybe Tallerckner 2 rdr. 1 Doss flade ditto 2 rdr 1 ¥ , 17 stk. Ditto 2 rdr 2 ¥ , 3 stk. Bord Kranse 3 ¥ . . . . . 1 Oval Tin Kox med Laag — 1 rdr. . . . . 1 Tin The Kande med fad 2 ¥ . . . . . 1 pahr lysse Stager 1 ¥ 16 β .

Meüblers: 1 Stuen — 1 Speil med forgylt Ramme, — Een Indlagt Drag Kiste, 1 brunt skab med forgylte Lister, 1 Laqvered bord, 1 The Bord, 1 pahr Guerridoner, 1 Laqvered og forgylt bret, 10 forgylte Læder Stoele med 2 Lehne Stoele, 2 Stoele med blommed tøy owertrocken, 1 Rødt Sengestæd med grønt omheng, 1 Slaug bord, 5 gl. Rørs Læder Stoele, 1 Skab med 9 Skuffer, 1 Lidet Nøgle skab. . . . .

Gift 2nen gang i Skjeberg ^{27/9} 1742 med *Magdalena Braun*, født ca. 1708, død på Moß hos sin sønn Johannes Gude 1772, begr. ^{14/3} s. å., dtr. av generalkvartermester løitnant Johan Jørgen B. (begr. i Fr.stad ^{31/1} 1718) og Elisabeth Cornisch. — Bryllupet stod på Hafslund gård i Skjeberg, hvor skoleholder Gudes bror, Ernst Albrecht Gude, fullmektig hos Niels Wærenskiold, dengang bodde.

Efter Gudes død blev hun boende i Fredrikstad, og ^{30/10} 1755 kjøpte hun på auksjon avdøde brandmester Morten Liebkes gård og tomt, »imellem hr. Raadmand Daldorphs leje Gaard paa den Østre og Christen Niebels iboende Gaard paa den søndre side beliggende« like overfor skolen. Gården var »bestaaende af 2de Bygninger og istaaende 2de Jern Kakkellovner, samt vidre dens tilhørende«. — Kjøbmann Just Gude på Moss innfant sig på auksjonen over denne gård på sin stemors vegne; han blev høistbydende og fikk tilslaget for 400 rdl. Madame Gude lånte til denne handel 200 rdl. av »Friderichstads Hospitals Inspecteurer« og de resterende 200 rdl. av Just Gude⁴⁷⁾. ^{17/10} 1768 sees madame Magdalena Gude å selge en del av denne eiendom for 250 rdl. og innfrier hermed obligasjonen av ^{30/10} 1755 til »Friderichstads Hospitals Inspecteurer«. I 1762 bor

⁴⁷⁾ Pantebok nr. 2 for Fr.stad, fol. 122 a–b.

hun i »3^{die} kvarter« i Fr.stad, og »hos hende er 1 pige og en gammel enke«⁴⁸⁾, men senere flytter hun til Moss til sin sønn Johannes Gude; her finner man henne i 1765 opgitt som hørende til hans husstand.

Fra Bytingsprot. 7 a for Fr.hald, fol. 259 a.

Skoleholder Hans Gude hadde 4 barn i sitt 1ste ekteskap IV₁ a—d og 1 sønn i 2net ekteskap IV₂ e.

IV₁ a. **Margrethe Agnethe Gude**, rektorens eneste datter, er antagelig født i Fredrikshald ca. 1727, for hun opgis i skifte efter sin mor i 1741 å være 14 år.

I desember måned 1765 bor hun på Moss hos sin halvbror, Johannes Gude, for i skattemanntallet for den tid sees »Johannes Gudes søster« å høre til hans husstand; men hennes videre skjebne er ukjent.

IV₁ b. **Just Herman Gude**, kjøbmann på Moss, født i Fredrikshald ^{17/6} 1728⁴⁹⁾, død på Moss ^{28/6} 1799.

Efter optegnelser av sønnesønnen, sogneprest Johan H. Gude, blev Just Gude i sin ungdom sendt til Kjøbenhavn for å utdannes til forretningsmann. Senere kom han til Moss som handelsbetjent. Her har han antagelig lært sin tilkommende hustru å kjenne, og allerede i 1753 blev Just Gude, 25 år gammel, gift med en datter av den nogen år før avdøde velstående kjøbmann og stadskaptein i Christiania, Henrik Henriksen Calmeyer. Ved sitt giftermål fikk Just Gude straks en del midler. Familien Calmeyer hadde i et par generasjoner bodd på Moss, hvor den hadde drevet trelasthandel, og Just Gude kom ved sitt giftermål derfor straks i god kontakt med byens handelsstand.

En moster av Gudes hustru, Birgitte Lucie Cock, var gift med den danskfødte kjøbmann Lauritz Lauritzen Hvidt, som hadde vært medlem av firmaet »Chrystie, Hvidt & Fuglesang«. Dette firma hadde i 1740-årene vært det største handelshus på Moss, men firmaet fikk i 1750 bevilling til å utstede proklama for å innkalle sine kreditorer, hvorefter firmaet blev oppløst, uvisst av hvilken grunn. I en skrivelse av ^{12/11} 1751 anfører byfoged Coegius derfor:

⁴⁸⁾ Fr.stad by skattemanntall.

⁴⁹⁾ Denne dato finnes angitt i Hielms Genealogiske Samlinger, Statsarkivet, Oslo. Da kirkeboken for 1728 er brent, kan datoen ikke kontrolleres.

»at her paa stedet nu fast ikke er een Indvaaner, man med retskaffend Føie kan kalde Kjøbmand eller handlende, siden de 3de Accompagnere her paa stedet, Chrystie, Hvidt & Fuglesang nedlagde deres handel . . .«.

Øieblikket var således gunstig for en driftig ung mann til å ta fatt. Just Gude tok da borgerskap på Moss i 1754, og antas »som Kjøbmand og sig lovlig at ernære som han best ved og kan«. Han startet så sin egen forretning, og det varte ikke lenge før han var blandt byens største forretningsmenn. Allerede i 1757, 29 år gl., nevnes Just Gude

Just Gude, kjøbmann på Moss.
Efter maleri i familiens eie.

Birgitte Lucia Gude, f. Calmeyer.
Efter maleri i familiens eie.

blandt de største skatteydere på Moss i anledning den ekstraskatt som det år blev utskrevet; i 1762 oppgis i skattemanntallet at han i sin husholdning har »3 karle, 1 dreng og 3 piger«, og i 1765 at han har 5 tjenestefolk.

Moss by var på Just Gudes tid i stadig utvikling. Trelasthandelen på byens opland hadde tatt et betraktelig opsving, og handel og fabrikkdrift gjorde store fremskritt. Byen var i fremgang, folkemengden steg, og Just Gude kunde stadig utvide sin handelsvirksomhet. Ved siden av sin handel drev han også sagbruk, og kjøpte i 1778 en sag, hvorpå det var tillatt å skjære 7000 bord om året, samt et kvernhus, for 1500 rdl. av Georg Christian Sibbern.

I Kongens gate bygget Gude sig en stor handelsgård, den såkalte »Gude-gaarden«, gml. nr. 115, nuværende nr. 27, hvor Moss apotek senere i flere år hadde sine lokaler. Her første Just Gude et stort og selskabelig hus. Denne gård blev på skiftet efter hans første hustru i 1766 taksert for 1200 rdl. Gården lå på samme tomt som den

senere Hilditschgaard. Hans enke solgte gården ca. 1800 til kjøbmann Mathiesen, og denne igjen i 1811 til skibskaptein Andreas Riis, i hvis familie den var i over 50 år, så den gikk over til å bli kalt »Riise-gaarden«. Utenom denne eiendom eide Gude flere engstykker i byen, samt gården Klommesten i Rygge. I 1778 var hans gård i Kongens gate sterkt truet av ildebrand, idet nabogården, tilhørende Erik Olsen, nedbrente. Ved det efterfølgende brandforhør kunde Just Gude og enkelte andre ikke møte på grunn av »den Skade de havde taget ved Ildebranden«. I 1790-årene eier Just Gude også »Herbergergaarden«, Dronningens gate nr. 21, det senere Moss hotell. Hans enke solgte denne gård til Andreas Chrystie.

Just Gude kommer alltid blandt de første når noget skal gjøres, enten det er for det offentlige eller for byen. I 1762 var der på grunn av den stadig voksende statsgjeld pålagt en ekstraskatt. Denne blev igjen ophevet i 1772, men samtidig innførtes en frivillig avgift til statskassen. Det samlede beløp, som Moss by lovet å bidra, utgjorde ialt ikke mere enn 137 rdl. og 3 ort, men herav bidrog Just Gude og David Chrystie alene næsten med $\frac{1}{3}$ part, med 20 rdl. hver. Derefter kom sorenskriveren med 8 rdl., byfogden med 6 rdl. o. s. v.

Gude var av sine medborgere betrodd hvervet som en av byens to eligerede menn, og hadde også flere andre offentlige tillitshverv. Han var således både forlikskommissær og overformynder. Han finnes stadig blandt de ledende når det gjelder byens interesser. På byens vegne søkte han således i 1778 sammen med David Chrystie kongen om å flytte det såkalte »Åsmarked« fra Såner kirke til Moss by. Man ønsket nemlig i Moss å få nogen tomter som lå op til byens kirke utlagt som torv, så at ikke kirken i brandtilfelle skulde være for meget utsatt. Byen selv maktet ikke å erhverve disse tomter med mindre man fikk et marked og derved kunde få inntekter bl. a. ved bortleie av boder. Andragendet innvilgedes, og byen fikk også derved adskillige inntekter. Men efterhånden tok skyggesidene ved markedslivet overhånd, og i 1807 var tilstandene ved markedet så sørgelige at Gudes svigersønn, kjøbmann Peder Herfordt, sammen med andre næringsdrivende søkte Kongen om å få markedet ophevet, hvilket også blev gjort. Byfoged Scheel, som anbefalte ansøkingen, sier da:

»at i Markedsugen forsømmer Bonden og hans Folk paa 2 til 3 Miile fra Byen alt for paa Markedet at tilsette sin Velfærd ... Ikke bedre gaar det Kjøbstædsmanden; hans Tjenestefolk, Haandverkssvende og Drengene samt Arbeidere i Markedsugen Lidet eller Intet bestiller«.

I 1789 var Moss' budgett temmelig anstrengt; man hadde da hatt

ekstraordinære utgiftsposter, og Just Gude og David Chrystie hadde som byens eligerede menn måttet legge ut 286 rd. og 79 sk. til »adskillige nødvendige Foranstaltningers Bekostninger saavel i Anledning Hs. Kongl. Høiheds Kronprindsens Nærværelse her paa Stedet f. A. og Troppernes Gjennemmarsch som til Stykhestes Anskaffelse, Transporter af Ammunitioner, Byens vedkommende Broers Istandsettelse og Hjælp til et Sygehus's Indretning for det Byen til Indkvartering paalagte Jægerkorps med Videre«. Byens skatter steg til det dobbelte av hvad de ellers i almindelighet utgjorde, og magistraten søkte derfor stiftamtmanden om tillatelse til å opta et rentefritt lån på 500 rdl. hos byens havnekasse, da skattene vilde ha den virkning at de fleste av byens innvånere »som før uformuende, vil blive satte ud fra deres Næringsvei og omsider sees ganske undertrykte«.

Lånet blev innvilget på betingelse av at 3 av byens mest formuende innvånere og borgere — en for alle og alle for en — som kausjonister og selvskyldnere utstedte en obligasjon for beløpet. De tre »bekjendte vederhæftige« menn som kausjonerte var Just Gude, Christian Bergh og Poul Schioldborg.

Et av de siste beviser på sin borgerånd gav Just Gude da han i 1795 skjenket Moss den lille beplantede plass mellom Henrik Gerners gate og Gudes gate, hvor den første offentlige vannkum blev anbragt.

I erkjennelse av hvad Just Gude gjorde for Moss, har byen opkalt en av hovedgatene efter ham.

Sønnesønnen, sogneprest Johan H. Gude, skriver i 1880 om Just Gude bl. a.:

»Skjønt nu mange Aar er henrunden siden han levede og virkede her, omtales han dog endnu som en hæderlig og agtværdig Mand, der nød Anseelse som en virksom og formuende Borger, der var godgjørende og hjælpsom. Han anvendte meget paa sine Børns Opdragelse og førte et dannet Huusvesen og selskabelig Omgang«.

Han og en annen virksom forretningsmann på den tid, Peder Winge, var en tid næsten de eneste større kjøbmenn på Moss. Senere nedsatte flere trelasthandlende sig der i byen, såsom Just Gudes svigersønn, Peder Herfordt, og Just Gudes sønn, Johann Gude, utvidet møllebrukene og brennevinsbrenneridriften og satte således mange foretagender igang.

Der finnes ikke offentlig skifte efter Just Gude, men ifølge nedtegnelser av hans sønnesønn, sogneprest Johan Gude, var Just Gudes formue ved hans død verdsatt til ca. 40 000 rdl., men meget av denne formue gikk tapt ved at den bestyrende handelsbetjent Mathiesen

fikk sig overdradd den store varebeholdning til en pris som bare representerte halvdel av dens virkelige verdi.

Just Gude døde 1799 på Moss av vattersott, 71 år gl. På Moss gamle kirkegård står fremdeles en sten over hans grav med følgende gravskrift:

»Herunder hviler den værdige Mand
JUST GUDE,
Fader til 17 Børn, med tvende Koner,
f. 1728, † 1799⁵⁰⁾.

Fra Christiania stiftsdirektions pk. nr. 36, Statsarkivet, Oslo.

Gift 1ste gang på Moss $4/10$ 1753 med *Birgitte Lucia Calmeyer*, født i Christiania 1733 (døpt i Vor Frelses Menighet $6/10$ 1733), død på Moss $27/6$ 1766, dtr. av stadskaptein og kjøbmann i Christiania, Henrik Henriksen Calmeyer og Margrethe Lucia Carlsdtr. Cock. Skifte efter Just Gudes 1ste hustru holdtes på Moss $30/12$ 1766. Skiftets aktiva er 9 500 rdl. og passiva 7 520 rdl., så nettoen blev 1 980 rdl. Da næsten hele den senere slekt Gude nedstammer fra Just Gudes 1ste ekteskap, hitsettes *Birgitte L. Calmeyers* fedreneslekt.

SLEKTEN CALMEYER⁵¹⁾.

1. *Joachim Calmeier*, født ca. 1560, død 1614—22.
Skredder i Rauenhagen ved Stadthagen i grevskapet Schaumburg i Tyskland.
G. ca. 1594 m. Hans Hestbergs enke.
2. *Johan Calmeyer*, født ca. 1600, begr. i Stadthagen $10/3$ 1661.
Skreddermester og borger i Stadthagen fra ca. 1625.
G. ca. 1625 m. *Catharina Real* (Reyel) fra Lumburg, død 1675.

⁵⁰⁾ Han hadde dog 18 barn, hvorav en sønn døde nogen dager gammel.

⁵¹⁾ Fra Norsk slekthistorisk tidsskrift, bd. II, s. 196 flg. og s. 276, samt fra dr. Max Burchard: Das Stadtarchiv zu Stadthagen als Quelle für die Bevölkerungsgeschichte (Leipzig 1927).

3. *Henrik Johansen Calmeyer*, født i Stadthagen 1629, død på Moss før 1674.

Han tok borgerskap i Fredrikstad i 1660 og drev trelasthandel på Moss.

G. 1. m. *Maren Christophersdatter*, død før 1670.

G. 2. m. *Torborg(?) Hansdatter*, død før 1702.

4. *Henrik Henriksen Calmeyer*, født i Fredrikstad ca. 1661, død på Moss $\frac{8}{3}$ 1698.

Borger i Fredrikstad og trelasthandler på Moss.

G. ca. 1684 m. *Anne Christophersdatter*, født ca. 1665, død på Moss $\frac{2}{9}$ 1705.

5. *Henrik Henriksen Calmeyer*, født på Moss $\frac{19}{12}$ 1693, død i Christiania $\frac{18}{10}$ 1747.

Velstående kjøbmann i Christiania. Stadskaptein.

G. på Moss $\frac{22}{12}$ 1727 m. *Margrethe Carlsdtr. Cock*, døpt i Christiania $\frac{25}{9}$ 1699, begr. i Biri $\frac{20}{4}$ 1770.

6. *Birgithe Lucia Calmeyer*.

G. m. *Just Herman Gude*.

Gift 2nen gang på Moss $\frac{1}{1}$ 1767 med *Ursula Cathrine Angell*, født på Strømsø 1736, døpt $\frac{6}{9}$ 1736, død på Moss $\frac{29}{9}$ 1818, dtr. av kjøbmann og skibskaptein på Strømsø, Albright Hansen Angell og Else Nielsdatter Tyrholm.

Just Gudes enke vedblev å bo på Moss også etter sin manns død. Hun bodde i Postmestergaden nr. 123, oppgis i folketelling 1801 å »leve af sine Midler«, hadde husjomfru, 2 tjenestepiker og gårdskar. Hun bestyrte selv sine mange gårder og eiendommer.

Skiftet etter henne begynner $\frac{28}{9}$ 1818 og slutter først $\frac{19}{12}$ 1831. Den store formue hun overtok ved sin manns død, er på grunn av pengenes synkende verdi svunnet betydelig inn. Inntekten i dette skifte er 5 182 spdl. 61 sk. og gjelden 4 503 spdl. 96 sk.

Ved gavebrev av $\frac{15}{11}$ 1800 skjenket Ursula Gude, f. Angell, byen et hus i Værlegaten, da benevnt »Seilmagergaarden«, til bolig for skrøpelige fattige. Dette blev ved en rådhusamlingsbeslutning i 1812 ombyttet med et annet hus som blev satt i forbindelse med et tidligere innkjøpt gamlehjem.

Just Gude hadde i 1. ekteskap 9 barn (V_1 a—i) og i 2. ekteskap 9 barn (V_2 j—r), tilsammen 18 barn⁵²).

⁵²) Oplysningene om Just Gude er hentet fra Rich. Olsen: *Fra det gamle Moss*. Moss 1901. F. Sandberg: *Kjøbstaden Moss*. Moss 1897. Odd P. Nyquist: *Mossiana*. Moss 1926, samt fra Localiapakken »Moss« i Statsarkivet, Oslo.

Tabell II.

IV.

JUST HERMAN GUDE

1728—1799

kjøbmann på Moss

1) g. m. Birgitte Lucie Calmeyer
1733—1766.

2) g. m. Ursula Cathrine Angell
1736—1818.
18 barn.

V.

1. Hans Gude 1754—1817 sogneprest til Elverum g. m. Helene Dorothea Høegh 1765—1801. 11 barn.	2. Henrich Nicolai Gude 1756—1778.	3. Margrethe Elisabeth Gude 1757—1830 g. m. Peder Colbjørnsen Herfordt 1738—1819 kjøbm. på Moss. 4 barn. Se side 121.	4. Peter Haagen Gude 1758—1758. 5. Birgitte Marie Gude 1759—1759.	6. Johann Jørgen Gude 1760—1843 kjøbm. på Moss g. m. Else Angell Gude 1772—1850. 15 barn. Se tabell VII side 130.	7. Else Marie Gude f. 1762. 8. Peter Hagen Gude 1764—65.	9. Magdalene Gude 1766—1837 g. m. Lars Jacobsen Smith 1757—1831 stadskaptein i Christiania. 7 barn. Se side 144.	10. Albert Angell Gude 1767—1801 kjøbm. på Moss g. m. Anna Lucia Lange 1776—1808. Ingen barn.	11. Petter Gude 1770—1770.	12. Hans Angell Gude 1771—1814 overkrigskom- missær g. m. Karen Resch 1784—1859. 7 barn. Se tabell VIII side 153.	13. Lucie Catharina Gude 1773—1785. 14. Nicolai Andreas Gude 1775—1776.	15. Else Tyrholm Gude 1778—1847 g. m. Andreas Samuel Krebs 1766—1818 oberst. 5 barn. Se side 158.	16. Maren Sofie Gude 1779—1780. 17. Drengbarn begr. 1780. 18. Witte Christine Gude 1782—1784.
--	--	--	--	--	--	---	--	-------------------------------	---	--	---	--

VI.

1. Birgithe Lucia Gude 1788—1878 g. m. Georg Christian Fredrik Knudsen 1789—1818 skibskaptein. 3 barn. Se side 44.	2. Helene Mar- grethe Gude 1789—1873 g. m. Axel Christian Smith 1780—1849 fløtningsinsp. 5 barn. Se side 47.	3. Niels Høegh Gude 1791—1871 stiftamtskriver. Ugift.	4. Just Gude 1792—1877 undertollbetj. i Drammen g. m. Joachime Birgitte Hall 1796—1877. 5 barn.	5. Nicoline Chri- stine Gude 1793—1855 g. m. Ole Øver- gaard 1788—1835 proprietær. 8 barn. Se side 59.	6. Johan Henrich Gude 1795—1884 sogneprest g. m. Magdalena Margretha Lechve 1801—1837. 2 barn.	7. Ove Christian Gude 1795—1860 sorenskriver g. m. Marie Eli- sabeth Brandt 1794—1880. 7 barn. Se tab. III side 66.	8. Mathias Cal- meyer Gude 1797—1883 kjøbm. på Moss g. m. Marthine Elise Herfordt Bøckmann 1805—1872. 5 barn. Se tab. VI side 116.	9. Hanna Dorthea Gude 1798—1888.	10. Hans Gude 1799—1835 snekker i Chr.a. g. m. Gurine Marie Nielsen 1810—1896. 2 barn.	11. Elisabeth Mag- dalene Gude 1801—1801.
---	--	---	--	--	--	--	--	--	--	---

VII.

1. Johan Gude 1823—1854 skibsfører. Ugift.	2. Mathias Sommer- hjelm Gude 1826—1882 skibsreder 1) g. m. Ann Elisabeth Addi- coat 1825—1867. 2) g. m. Marie Magdalena Falch 1849—1905. 5 barn.	3. Christine Marie Sophie Gude 1827—1895 g. m. Peder Mar- tin Sørensen 1821—1892 bruksbestyrer. 6 barn. Se side 56.	4. Hans Gude 1833— skibsfører meglerfullm. g. m. Emilie An- thonette Olsen Gilhuus 1838—1916. 2 barn.	5. Clara Dorthea Michaline Gude 1834—1920 g. m. Andreas Sørensen 1832—1891 kjøbmann i Drammen. 2 barn. Se side 59.	1. Thora Louise Lechve Gude 1829—1899 g. m. Georg Peter Jørgensen 1821—1868 kjøbm. i Drøbak. Ingen barn.	2. Hanna Helene Frederiche Gude 1833—1906 g. m. Nils Brinck Bendz Heiberg 1818—1894 distriktslæge. 2 barn. Se side 64.	1. Ove Christian Gude 1832—1861.	2. Christine Marie Gude 1834—1876.
---	---	---	---	---	---	--	--	--

VIII.

1. William Hall Gude 1858—1898 kontorist. Ugift.	2. Anny Mathi Gude 1859—1886.	3. Mathias Gude 1863—1893 skibskaptein.	4. Thoralf Falch Gude 1871— tannlæge i Oslo g. m. Julie Camilla Gjør 1872— 1 adoptivdatter.	5. Magda Gude 1872— departements- assistent.	1. Johan Edvard Gude 1856—1874 handelsmann i Drammen. Ugift.	2. Hansine Emilie Gude 1858—1923 g. m. Charles Frederick Dickson Kinder 1864—1934 fabrikkbestyrer. 3 barn. Se side 58.
--	-------------------------------------	---	---	---	---	---

V₁ a. **Hans Gude**, sogneprest, født på Moss ^{16/7} 1754⁵³), død i Elverum ^{13/1} 1817.

Hans Gude hadde først som lærer, kapellanen til Ullensaker, Johan Michael Keyser, men sendtes senere til Frederiksborg skole i Danmark, hvorfra han blev student ^{31/7} 1772. ^{19/6} følgende år tok han 2nen eksamen, hvorefter han reiste hjem til Norge og blev huslærer hos sogneprest til Nøtterø, Wilhelm Falck. ^{16/11} 1779 tok han teologisk attestats og ^{19/2} 1780 den homiletiske prøve over tekst 1. Joh. 3, 5. 6. Han fikk derpå ansettelse hos prost Hauritz i Borge og var der i 2 år, inntil han ^{1/5} 1782 utnevntes til personellkapellan i Råde, ordineret ^{31/7} s. å. I 1783 blev Gude betrodd under ledigheten å forrette som sogneprest i Nittedal, og da han var ferdig her, blev det ikke lenger bruk for ham i Råde, da Hauritz var blitt befordret til Nes på Romerike. Hauritz »tog ham derfor af godhed i sit hus som hjelpeprest i Nes«. For hele sin tjeneste fikk han prestens vidnesbyrd for å være »en omhyggelig sjælehyrde at føde faarene med sund sjæleføde, ved sit levnet hjordens eksempel og i mit hus ved sin sædelige opførsel mig og andre til fornøielse — maatte en dør snart aabnes for denne værdige mand til bedre levevilkaar«. — Denne dør åpnedes⁵⁴). ^{10/7} 1787 blev han sogneprest til Nittedal, og ^{13/11} 1795 sogneprest til Elverum.

I begynnelsen av vinteren 1816 begynte han å skrantе. Han hadde fått vattersott i benene, og den siste søndag han prediket, gav han en meget grundig og vakker tolkning av dagens, Allehelgens dags evangelium. I den følgende tid gjorde naboprestene skiftevis tjeneste for ham, og dagen før sogneprest Gudes død, ^{12/1} 1817, holdt prost Wulfsberg til Åmot en alvorlig tale som han sluttet med en inderlig bønn for den tro kirkens tjener, som i stille fred ventet på å få lukke sine øine i Elverums prestegård⁵⁴).

Gudes sønn, sogneprest Johan H. Gude, skildrer sin far i et privatbrev

»som en mand av stille sind og rolig gemyt, retskaffen og uegenlytlig, som heller vilde lide end gjøre uret. Som prest var han efter den tids fordringer en god taler og meget avholdt og yndet av sin menighed.«

Skifte efter sogneprest Hans Gude begynte på Elverum ^{27/1} 1817 og blev først avsluttet ^{15/12} 1823, efter at der var blitt holdt flere

⁵³) Ifl. S. H. Finne-Grønn: Elverum II, s. 119. Fødselsdatoen kan ikke finnes i Moss kirkebok, da døpte fra nyttår 1753 inntil ^{30/8} 1754 mangler i Moss' kirkebok.

⁵⁴) S. H. Finne-Grønn: Elverum II.

auksjoner over det store innbo, korn^s og høiavling, samt over »gaardepladsen Storberget« i Elverum prestegjeld, som Gude hadde kjøpt i 1811. Storberget blev solgt for 1531 spdl. —

Boets samlede inntekt var . . . . . 6931 spdl. 2 $\frac{1}{2}$ 18 β
og den samlede gjeld beløp sig til 2247 » 1 « 10 «

Gift i Skedsmo prestegård ²⁷/₁₂ 1787 med *Helene Dorthea Høegh*, født på Hvaler ⁶/₁₁ 1765, død i Elverum ²⁸/₈ 1801 efter bare et par dagers sykeleie av flekkfeber. Hun var datter av sogneprest til Skedsmo,

Birgithe Lucia Knudsen, f. Gude.

Georg Christian Fr. Knudsen, skibskaptein.
(Efter maleri i familiens eie.)

professor Niels Høegh (1734—1806)⁵⁵) (bror av statsminister Ove Høegh Guldberg) og 1ste hustru Helene Margrethe Ramshard. — 11 barn (VI a—k).

VI a. **Birgithe Lucia Gude** født i Nittedal ¹¹/₁₀ 1788, død i Sande prestegård ²¹/₂ 1878.

Birgithe Lucia Gude tilbragte sine fleste barndoms^s og ungdoms^s år på Moss hos sine onkler Herfordt og Johann Gude, hvor hun også blev kjent med sin mann.

Efter å ha inngått ekteskap i Kjøbenhavn levet hun her til mannens død, men flyttet derpå til Norge til sin onkel Johann Gude ved Moss, for hvem hun i en årrekke styrte huset. Fra omkring 1850 bodde hun

⁵⁵) Slekten Høegh føres iflg. Dansk Biografisk Leksikon, bd. XI, s. 71 (2. utgave) tilbake til handelsmann i Horsens, Peder Jørgensen Flensborg (ca. 1649—1714), hvis hustru, Barbara Nielsdatter Høg, tilhørte en sønderjydske slekt Hoech. Deres sønn, kjøbmann og bedemann i Horsens, Jørgen Pedersen Høg (1683—1751), var far til prost, professor Niels Høegh.

dels hos sønnen skibsreder Carl William Knudsen i Drammen, dels hos sønnen prost Hans Julius Knudsen, først i Borgund, siden fra 1869 i Sande.

Gift 1811⁵⁶⁾ med den danske skibskaptein *Georg Christian Fredrik Knudsen*, født i Kjøbenhavn ^{10/6} 1789, død i Riga på en reise i 1818, sønn av den også i Norge bekjente Holberg-fremstiller og patriot, skuespiller Hans Christian Knudsen (også kallet »Fædrelandets sanger«) og Anne Lucie Lax.

Georg Chr. Fr. Knudsen tok skippereksamen i Kjøbenhavn ^{23/11} 1805⁵⁷⁾ og erholdt borgerskap som skipper ^{29/1} 1813⁵⁸⁾.

3 barn (VII a—c).

VII a. *Hans Julius Knudsen*, prost og sogneprest til Sande, født i Kjøbenhavn ^{25/4} 1812, død i Christiania ^{29/12} 1894.

Han kom ved sin fars tidlige død i 1818 allerede i 1819 til sin mors slekt i Norge. Her var han først i 2 år i huset hos kjøbmann Johann Gude på Moss, senere som pleiebarn hos daværende personellkapellan i Lier, J. H. Gude. Han blev 1831 student med laud fra Drammens latinskole, ansattes 1834 som tredjelærer ved Moss realskole, hvor han 1837 rykket op til annenlærer og blev stående som sådan til ^{1/5} 1843, da han, efter i oktober 1836 å ha tatt teologisk embedseksamen med laud, ^{16/2} 1843 blev utnevnt til sogneprest til Karlsø, hvorfra han ^{28/7} 1849 forflyttedes til Klepp sognekall. ^{3/5} 1858 blev han sogneprest til Borgund, og i september 1863 prost i nordre Sunnmøre prosti. ^{31/7} 1869 blev han befordret til sogneprest til Sande og 1870 utnevnt til prost i nordre Jarlsberg prosti, fra hvilke embeder han efter ansøknig erholdt avskjed med pensjon ^{2/6} 1883. Han utgav flere skrifter både av religiøs og historisk art, bl. a.: »Bibelhistorie for Skoler og Familier med Tegninger«, »Tidsregister over Kirkens Historie indtil vore Dage«, »Bibelsk Geographie for Skoler og Familier«⁵⁹⁾.

Sine siste leveår tilbragte han i Christiania.

Gift på Strømsø ^{31/1} 1840 med *Petra Marie Blom*, født på Strømsø ^{11/12} 1814, død i Sande prestegård ^{8/4} 1881, dtr. av skibsfører og reder Christian Blom (komponisten av den prisbelønnede

⁵⁶⁾ Familien oppgir at vielsen foregikk i Kjøbenhavn, men den kan ikke finnes i kirkebøker for 1811 der.

⁵⁷⁾ Skipperlaugets Examinationsprot., Kj.havn.

⁵⁸⁾ Borgerskapsprot., Kj.havns Raadhus.

⁵⁹⁾ J. B. Halvorsens ForfatterLexikon.

melodi til nasjonalsangen »Sønner av Norge«) og hans 1ste hustru
Susanne Cathrine, f. Blom.

8 barn (VIII a—h).

VIII a. *Johanne Magdalene Gude Knudsen*, født på Moss $8/1$ 1841.

VIII b. *Christian Frederik Knudsen*, født på Moss $25/7$ 1842.

VIII c. *Emma Wilhelmine Knudsen*, født i Karlsø $27/3$ 1845.

VIII d. *Nancy Lucilie Susanna Knudsen*, født i Karlsø $2/12$ 1846.

VIII e. *Louise Knudsen*, født i Karlsø $1/4$ 1848.

VIII f. *Susanna Cathrine Knudsen*, født i Klepp $28/10$ 1850.

Carl William Knudsen, skibsfører og reder.

Christiane Susanne Knudsen, f. Blom.

VIII g. *Gabrielle Gustava Knudsen*, født i Klepp $17/9$ 1852.

VIII h. *Janette Christiane Egidia Knudsen*, født i Klepp $10/10$ 1857.

VII b. *Johan Friderich Emil Knudsen*, kontorist, født i Kjøbenhavn
 $11/4$ 1814, død $24/4$ 1848.

Han blev student fra Kjøbenhavns universitet i 1835 og reiste senere til Paris, hvor han en kortere tid var privatbibliotekar hos kong Ludvig Philip. I 1842 blev han ansatt som kontorist ved Mairiet i Paris. I 1848 meldte han sig som frivillig i den dansk-slesvigske krig og falt 2. påskedag ($24/4$) 1848.

VII c. *Carl William Knudsen*, skibsfører og reder, født i Kjøbenhavn
 $2/7$ 1816, død i Christiania $15/10$ 1883, 67 år gl.

Han gikk først på skole på Moss og derefter på Latinskolen i Fredrikstad. Etter endt skoleutdannelse gikk han som ganske ung til sjøs og fór i 4 år, hvorunder han gjennomgikk alle

grader, inntil han tok styrmannseksamen i 1834. Skipsfører blev han allerede 21 år gammel. Knudsen blev boende på Moss, inntil han omkring 1850 flyttet til Drammen, hvor han bodde til 1867, da han reiste til Christiania. Knudsen var en meget ansett sjømann. Han var bl. a. besiktigelsesmann for emigrantskibene, og var i en rekke år medlem av bestyrelsen i Drammens Sjømannsforening.

Gift på Strømsø $\frac{8}{8}$ 1841 med *Christiane Susanne Blom*, født på Strømsø $\frac{1}{5}$ 1817, død på Sulitjelma $\frac{12}{4}$ 1901 hos sin sønn,

Axel Christian Smith, fløtningsinspektør.

Helene Margrethe Smith, f. Gude.

som da var direktør for Sulitjelma gruber. Hun var søster av brorens, ovennevnte sogneprest H. J. Knudsens hustru (VII a).
5 barn (VIII a—e):

VIII a. *Friderich Christian Knudsen*, født på Moss $\frac{14}{7}$ 1842.

VIII b. *Elida Marie Knudsen*, født på Moss $\frac{9}{12}$ 1844.

VIII c. *Susanne Cathrine Blom Knudsen*, født på Moss $\frac{9}{10}$ 1848.

VIII d. *Carl Wilhelm Knudsen*, født i Drammen 1852.

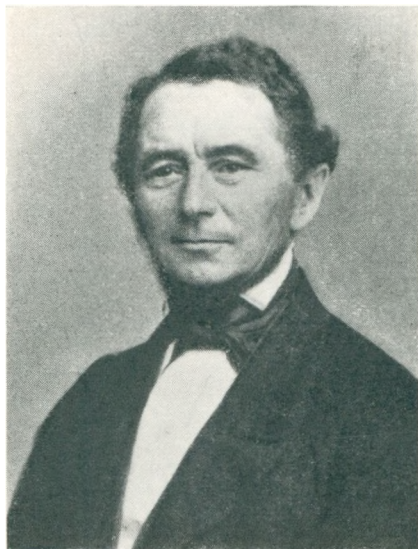
VIII e. *Julius Emil Knudsen*, født i Drammen $\frac{25}{11}$ 1856.

VI b. **Helene Margrethe Gude**, født i Nittedal, døpt $\frac{17}{12}$ 1789, død på Moss $\frac{22}{11}$ 1873.

Helene Margrethe Gude blev opdraget hos sin onkel Johann Gude på Moss og konfirmert av sin far i Elverum. Etterat hun blev gift, bodde hun på den store gård Mellem Haug i Elverum, men etter mannens død solgte hun gården i 1850 og flyttet til Moss, hvor hun døde i den høie alder av 84 år.

Gift i Elverum $^{25/2}$ 1808 med fløtningsinspektør *Axel Christian Smith*, døpt i Elverum $^{28/12}$ 1780, død smstds. på sin fedrenegård Mellem Haug $^{29/8}$ 1849, sønn av fløtningsinspektør Carsten Eriksen S. og Kirsten Nieve.

A. C. Smith etterfulgte i 1802 sin far som fløtningsinspektør, »nordfløter« i Glommenvasdraget. Gjennem 40 års virksomhet erhvervet Smith sig megen og fortjent anseelse.

Carsten Smith, kjøbmann på Moss.

Smith kjøpte $^{27/2}$ 1809 av sin bror Johan Smith, kopist i Rentekammeret, for 3 000 rdl. gården Mellem Haug i Løten, hvilken hans foreldre hadde eiet før. Etter Smiths død solgte hans enke og arvinger gården ved skjøte av $^{4/5}$ 1850. 5 barn (VII a—e).

VII a. *Helene Christine Smith* (kallet »Tante Tine«), født i Elverum $^{21/9}$ 1808, død i Christiania $^{30/8}$ 1853. Ugift.

VII b. *Carsten Smith*, kjøbmann på Moss, født i Elverum $^{28/2}$ 1812, død på Moss $^{17/11}$ 1893, 81 år gl.

Carsten Smith kom som 14-årig gutt til sin onkel grosserer Mathias Gude på Moss, i hvis forretning han fikk sin første utdannelse. Hos Chrystie på Moss fikk han også utdannelse i handelsfag og sprog. Han leiet i 1838 lokale i »Holweygården«⁶⁰⁾ og begynte egen forretning, som vokste op til å bli en av de største i Moss, og denne drev han til sin død. Fra ca. 1850 var han også medeier i Moss Bryggeri sammen med sin svoger, Lars Semb. Av en fortegnelse over assurerte eiendommer i Moss i 1868 sees at Carsten Smith eier både Toldbodgangen nr. 55 b, Møllergaden nr. 65, Kongens gade vestre side nr. 110, og østre side nr. 120⁶¹⁾. Carsten Smith var en av byens »fedre« og innehadde i årenes løp praktisk talt alle de tillitshverv som en borger kan få. I en menneskealder var han således medlem av formannskap og representantskap, og i ca. 15 år byens brandmajor. I

⁶⁰⁾ O. P. Nyquist: »Mossianer«.

⁶¹⁾ Fra Localiapk. »Moss«, Statsarkivet, Oslo.

49 år var Smith også medlem av direksjonen i Moss Sparebank, den lengste tid som formann⁶²). Fra sitt eget kontor ledet han selv den daglige drift, inntil banken omkr. 1890 fikk sin adm. direktør. Dertil var han bestyrer av Moss Gassverk i ca. 30 år, medlem av en rekke komiteer m. v.

Smith var en selvstendig mann med egne meninger, som han ikke var redd for å hevde, selv om han stod alene. Han var nøiaktig og grundig til det ytterste, og få kunde derfor gjøre ham rangen stridig i kjennskap til de saker han hadde med å gjøre.

Efter den store brand i 1858, da byen trengte penger og hadde forskjellige vanskeligheter, var han sammen med skibsreder Blom, stadskaptein Hermandsdorff og trelasthandler Fredr. Holst personlig med på å garantere et nytt lån for kommunen.

Ved hans begravelse i 1893 hedret byens samtlige kjøbmenn den avdøde ved å lukke sine forretninger under begravelsen.

Gift på Moss ¹⁶/₉ 1841 med *Annette Christine Semb*, født på Moss ²⁴/₈ 1816, død smstds. ²³/₄ 1902, 85 år gammel, dtr. av konsul Anders S. og Anne Katrine Schou.

11 barn (VIII a—k).

VIII a. *Agnes Nathalie Smith*, født på Moss ²¹/₄ 1844.

VIII b. *Axel Semb Smith*, født på Moss ¹²/₆ 1846.

VIII c. *Valborg Smith*, født på Moss ²⁶/₁₀ 1849.

VIII d. *Hans Julius Gude Smith*, født på Moss ⁸/₁₀ 1851.

VIII e. *Anne Cathrine Smith*, født på Moss ¹⁰/₅ 1853.

VIII f. *Gyda Smith*, født på Moss ¹²/₁₁ 1855.

VIII g. *Sigurd Syr Smith*, født på Moss ⁵/₁₂ 1856.

VIII h. *Halfdan Smith*, født på Moss ⁹/₆ 1858.

VIII i. *Carsten Smith*, født på Moss ²⁸/₁₀ 1859.

VIII j. *Anders Semb Smith*, født på Moss ²⁵/₈ 1861.

VIII k. *Helene Smith*, født på Moss ²⁰/₁₂ 1863.

VII c. *Hans Julius Gude Smith*, fløter, født i Elverum ²²/₂ 1817, død smstds. ²⁶/₈ 1849.

Smith utdannet sig som fløter og skulde efterfølge faren, men døde av forgiftning og blev begravet sammen med faren.

VII d. *Johan Theodor Gude Smith*, politimester, født i Elverum ⁶/₃ 1822, død på Moss ¹⁷/₆ 1884, 62 år gl.

Han blev student 1842 og tok juridisk embedseksamen 1848.

⁶²) I Moss Sparebanks direksjonsrum finnes et maleri av ham, malt av Niels Gude.

I 1857 nedsatte han sig som sakfører på Moss, og blev i 1868 utnevnt til politimester i Sarpsborg, hvilken stilling han innehadde til $^{11}/_3$ 1884, da han tok avskjed med pensjon. Han flyttet da tilbake til Moss, hvor han døde. Ugift.

VII e. *Alexio Smith*, hovedkasserer ved Statsbanene, født i Elverum $^{23}/_9$ 1827, død i Kristiania $^{5}/_7$ 1905.

Han var først utdannet som mekaniker og bodde en tid i Drammen, men blev senere ansatt som hovedkasserer ved Statsbanene i Christiania. R. St. O. O. for embedsvirksomhet.

Gift i Solum $^{1}/_5$ 1857 med *Emilie Frellsen*, født i Elverum $^{1}/_5$ 1831, død i Kristiania $^{22}/_2$ 1922, dtr. av distriktslæge i Østerdalen, senere overtollbetjent i Skien, Peter F. og Dorothea Cathinka Dircks.

3 barn (VIII a—c).

VIII a. *Trygve Smith*, født i Christiania $^{11}/_3$ 1864.

VIII b. *Asta Smith*, født i Drammen $^{26}/_9$ 1866.

VIII c. *Borghild Smith*, født i Drammen $^{9}/_6$ 1869.

VI c. **Niels Høegh Gude**, stiftamtskriver, født i Nittedal $^{14}/_4$ 1791, død i Bergen $^{15}/_7$ 1871.

Niels Høegh Gude fikk undervisning av huslærer hjemme i prestegården i Elverum til 1810, da han reiste til Kjøbenhavn for privat å dimitteres til universitetet der, hvor han tok eksamen artium 1812 og anneneksamen 1814. Samme år kom han tilbake til Norge og ansattes i 1816 som kopist i Revisjonsdepartementet. $^{27}/_8$ 1819 tok han juridisk embedseksamen. Han var en tid ansatt som fullmektig i Revisjonsdepartementet og utnevntes $^{30}/_3$ 1831 til revisor og byråsjef i samme departement; $^{15}/_1$ 1842 utnevntes han til stiftamtskriver i Bergen, i hvilket embede han døde 80 år gl.

Niels Høegh Gude hadde mange venner og var godt likt på grunn av sin gemyttlighet og sin godgjørenhet. Maleren Hans Gude sier om ham i sine erindringer s. 8:

»En tredie Onkel holdt jeg meget af, det var daværende Bureauchef Nils Gude, senere Stiftamtskriver, som i Byen gik under Navn af 'Contrabassen'. Han var ugift og var Familieven i de bedste Huse; efter sin Ungkarlsmiddag gik han afvexlende til den ene og anden Familie, hvor han altid fandt en Sofaplads aaben for sin Eftermiddagslur og saa en Kop Kaffe. Han var altid i godt Humeur og lavede Smaarim over kjendte Personers Navne, som da gik rundt i Byen. Man sagde om ham, at han havde havt en ulykkelig Kjærlighed. Han giftede sig aldrig...«

Da han levet meget økonomisk, kunde han, trots sin hjælpsomhet mot trengende, ikke alene efterlate hver av sine søsken en liten arv, men også sette sig et varig minne efter sin død ved $27/6$ 1855 å opprette et *legat* som bærer hans navn. Legatskrivelsens ordlyd er:

»Stiftamtskriver N. Gudes Testamente til trængende, ugifte Fruentimmer og Enker.

Efter bekr. Gjenp. i Kirkedepartementet.

Af de Midler jeg ved min dødelige Afgang maatte efterlade mig, skjænker jeg et Beløb af 3000 — tre Tusend — Daler Species til et *Legat* for værdige trængende ugifte Fruentimmer og Enker af bedre eller borgerlig Stand, hvilket Beløb bliver at indsende til Moss Bys Magistrat, ved hvem det bliver at forvalte i Lighed med andre Legater til Fordel for det Offentlige. Renterne af denne Kapital blive saalænge der efter udstedt Bekjendtgjørelse melder sig til Understøttelse trængende ugifte Fruentimmer og Enker af min Familie, at tildele disse og at udbetale dem hvert Aars 14de April saaledes, at den mindste Portion, Nogen tilstaaes, bliver 20 — tyve — Spd., og den største 50 — femti — Spd. Saa fremt ingen saadanne Trængende melde sig, blive Renterne at tillægge Kapitalen, indtil denne er stegen op til 4000 — er fire Tusend — Spd., hvorefter af Renterne af denne for Legatet stadig vedligeholdende Kapital blive aarligen paa den anførte Dato at uddele Portioner af nævnte Størrelse til andre trængende ugifte Fruentimmer og Enker af Moss By eller nærmeste Omegn.

Dette til Bekræftelse under min Haand og Segl i Vitterlighedsvidners Overvær.

Bergen 27 Juni 1855.

N. H. Gude
(L. S.)«

Legatet med statutter av $11/12$ 1873 blev konfirmert ved høieste Resol. 23 Decbr. 1873. Legatet bestyres f. t. av byfogden i Moss. Dets kapital utgjør nu ca. kr. 16 000.

Legatets statutter lyder således:

Niels Høegh Gude, stiftamtskriver.

Statuter

af 11te Decbr. 1873 for Stiftamtskriver N. H. Gudes Legat.

1. Legatet, hvis oprindelige Kapital er 3 000 Spd., skal bestandig føre Navn af »Stiftamtskriver Niels Høegh Gudes Legat«.
2. Legatet bestyres under Stiftsdirektionens Kontrol, af Inspektionen for de offentlige Stiftelser i Moss, i Overensstemmelse med disse Statuter og forøvrigt med de for offentlige Stiftelser og Legater i Almindelighed gjældende Regler.
3. Renterne af den skjænkede Kapital 3 000 Spd. blive, saalænge der efter udstedt Bkjendtgjørelse melder sig til Understøttelse trængende ugifte Fruentimmer eller Enker indtil 4de Led fra Testators Forældre, uden Hensyn til deres Opholdssted, og til 5te Led for de Slægtninger, som ere bosatte paa eller ved Moss, — at udbetale dem hvert Aars 14de April — saaledes, at den mindste Portion nogen tilstaaes, bliver 20 Spd., og den største 50 Spd.
4. Forsaavidt Renterne ikke komme til Anvendelse for saadanne Trængende, som i § 3 nævnt, blive de — efter Omstændighederne i det Hele, eller det overskydende, at tillægge Kapitalen, indtil denne er stegen til 4 000 Spd., hvorefter af denne for Legatet stadig vedligeholdende Kapital blive aarligen paa den i § 3 nævnte Dag at uddele Portioner af den anførte Størrelse ogsaa til andre værdige trængende ugifte Fruentimmer og Enker af bedre eller borgerlig Stand, og som er bosatte i Moss Bye eller nærmeste Omegn, dog saaledes at Familiens Trængende under forresten lige Omstændigheder gaa foran, uden Hensyn til hvor de opholde sig.
5. Den, der er tilstaaet en Portion af Legatet, beholder denne saalænge hun findes at være værdig og trængende dertil, hvorom Inspektionen derfor aarlig bør i betimelig Tid forvisse sig.
6. Legatets Midler udsættes mod høieste lovlige Rente i fast Eiendom mod saadan Sikkerhed, som for Umyndiges Midler er bestemt.
7. Regnskab for Legatet aflægges aarlig og undergives Revision og Decision som for offentlige Stiftelsers og Legaters Regnskaber i Almindelighed er bestemt. Som Godtgjørelse nyder Regnskabsføreren 6 — sex — pct. af Renterne.

Konfirmeret ved høieste Resol. 23de Decbr. 1873.

Skifte efter stiftamtskriver Niels Høegh Gude begynte ^{17/7} 1871 og sluttet ^{4/4} 1872. Boets netto utgjorde 13 289 spd. 43 β. Efterat legatkapitalen og enkelte mindre beløb var fratrukket var til rest 9 789 spd. som tilfald Gudes søskende og deres barn.

(Fra Stiftamtmandens arkiv, Statsarkivet, Oslo.)

VI d. **Just Gude**, undertollbetjent, født i Nittedal $7/5$ 1792, død i Drammen $23/6$ 1877.

Just Gude blev, som de fleste av presten Gudes barn, undervist i hjemmet, inntil han i 1809 fikk ansettelse som assistent ved et større sagbruk ved Kongsvinger. Senere blev han bruksforvalter først på Torsø, dernæst på Tomb herregård. I 1832 ansattes han som kopist i Statssekretariatet i Christiania, og i 1834 blev han undertollbetjent i Drammen, hvilken stilling han hadde til sin død.

Gift i Holm sogn, Borge, $31/5$ 1821 med *Joachime Birgitte Hall*, født i Porsgrund $2/9$ 1796, død i Drammen $24/6$ 1877, dtr. av skibskaptein i Skien, Anders Hall og hans 1ste hustru Christine Marie Adzlew.

Just Gude døde efter bare 4 dages sykeleie av lungebetendelse, og hustruen av hjerteslag dagen efter; de blev begravet samtidig, $28/6$ 1877, på Strømsø kirkegård.

5 barn (VII a—e).

Undertollbetjent Just Gude og hustru
Joachime Birgitte, f. Hall.

VII a. **Johan Gude**, skibsfører, født i Rygge $9/11$ 1823, død 1854.

Han var skibsfører og omkom ved forlis på den skotske kyst i 1854. Se også om ham i innledningen, hvor hans arvestykke, en ring med familiens merke omtales. — Ugift.

VII b. **Mathias Sommerhjelm Gude**, skibskaptein, født i Raade $24/1$ 1826, død i Christiania $7/5$ 1882.

Mathias Sommerhjelm Gude fór tidlig til sjøs, tok styrmanns- og skippereksamen i ung alder, og førte alt som 21-åring skib på Middelhavet for rederfirma i Drammen. Ved Krimkrigens utbrudd 1854 reddet han, da han befant sig i Sortehavet, ved sin resolute optreden sitt eget skib med 2 tyrkiske skib på slep ut av Bosphorus og Dardanellene. Han lot nemlig i mørke sine folk overmale alle 3 skib og kom sig ut i løpet av natten. Han mottok til takk herfor en personlig erkjentlighetsgave av tyrkerne, og da han kom hjem til Drammen, fikk han av rederiet et stort sølv

kakebestikk. — Senere førte han egne seilskib på England og Amerika. På en av disse reiser fikk han ved et ulykkestilfelle brudd i tinningen, hvilket blev årsaken til hans død et par år efter.

Gift 1ste gang i Falmouth, England, $\frac{5}{3}$ 1854 med *Ann Elisabeth Addicoat*, født $\frac{8}{5}$ 1835, død i Christiania $\frac{12}{11}$ 1867, dtr. av William A. og Elisabeth Rogers.

3 barn av 1ste ekteskap (VIII₁ a—c).

Gift 2nen gang i Christiania $\frac{17}{3}$ 1870 med *Marie Magdalene Falch*, født i Christiania $\frac{4}{1}$ 1849, død smstds. $\frac{15}{11}$ 1905, dtr. av handelsborger Thore Martinus F. og Emilie Caroline Michelsen.

Ann Elisabeth Gude,
f. Addicoat.

Mathias Sommerhjelm Gude,
skibskaptein.

Marie Magdalene Gude,
f. Falch.

Dette bryllup holdtes hos brudens slektning, Bjørnstjerne Bjørnson, som til den anledning skrev det vakre bryllupsdikt, hvis første vers lyder så:

»Naar et rødmende blod
bøjer ydmygt imod
ham som ejer det prøvede sinn,
når hun halvredd og bly
for sit liv søker ly
bak det mot hvor hun skuede in.

Og Bjørnsons personlige innstilling til brudeparet kommer vakkert frem i siste strofe:

Give brudgom og brud
fra vor kjærlighed bud
fra vor tro på dem begge idag.
De vil hjelpes de to:
han er prøvet og tro,
og nu ler det inunder hans tag!«

2 barn av 2net ekteskap (VIII₂ d—e).

VIII₁ a. **William Hall Gude**, kontorist, født i Drammen 24/1 1858, død i Frogn 2/1 1898.

William Hall Gude tok eksamen ved Grüners handels-academi i Kjøbenhavn i 1879, hvorefter han fikk kontorpost i trelastfirma i Berlin og var der til 1887. Han var imidlertid svakelig og reiste tilbake til Norge, hvor han døde etter flere års sykelighet, 40 år gl.

VIII₁ b. **Anny Mathi Gude**, født i Drammen 16/9 1859, død smstds. 30/1 1886.

VIII₁ c. **Mathias Gude**, skibsfører, født i Drammen 7/8 1863, død ved forlis på Skottlands kyst 1893.

Han gikk tidlig til sjøs i engelsk tjeneste og tok først styrmannseksamen og senere skipperseksamen i 1893, men samme år forliste skibet »Amoor«, som han før med. Skibet var savnet fra 8/11 1893.

Magda Gude.

VIII₂ d. **Thoralf Falch Gude**, tannlæge, født i Christiania

5/4 1871. Han tok tannlægeeksamen 1892, og praktiserte i Tønsberg fra 1892 til 1896, hvorefter han nedsatte sig i Christiania, hvor han senere har hatt sin praksis.

Gift i Kristiania 10/8 1897 med *Julie Camilla Gjør*, født i Christiania 31/8 1872, dtr. av overlæge Herman Frederik Amberg G. og Walborg Tostrup.

1 adoptivdatter, *Agot Gude*, født i Kristiania 30/10 1906. Hun blev student 1927, tok eksamen ved Oslo Handelsgymnasium 1933, er ansatt i Aker kommunes forsorgsvesen.

VIII₂ e. **Magda Gude**, født i Christiania 5/9 1872.

Hun tok avgangseksamen fra Nissens pikeskole 1889, og tok derefter flere år musikkundervisning hos fru Erika Nissen. I 1895 blev frk. Gude ansatt i forsikringselskapet

Sigyn & Brage og $\frac{1}{7}$ 1896 ansatt i Rikstrygdeverket, hvor hun som departementsassistent av 1. klasse tok avskjed i 1933 (se Departementsblad nr. 7, 1933).

Frk. Magda Gude har interessert sig sterkt for sin slekts historie. Hun utgav i 1935 trykt som manuskript »Oplysninger om Slekten Gude«, og har under arbeidet med denne bok foretatt en rekke undersøkelser i tyske og danske arkiver. Boken finnes omtalt i »Aftenposten« for $\frac{19}{6}$ 1936.

Peder Martin Sørensen, bruksbestyrer.

Christine Marie Sophie Sørensen, f. Gude.

VII c. **Christine Marie Sophie Gude**, født i Råde $\frac{8}{11}$ 1827, død i Greåker i Tune $\frac{10}{2}$ 1895.

Gift i Drammen $\frac{24}{7}$ 1848 med bruksbestyrer *Peder Martin Sørensen*, født på Gahn i Fett $\frac{16}{11}$ 1821, død i Tune $\frac{4}{1}$ 1892, sønn av bruksbestyrer Peter Holter S. og Maren Magdalene Thrane.

P. M. Sørensen var bruksbestyrer ved Greåker bordtomt.

Fru Sørensen, født Gude, var de siste år bosatt på Moss, men døde på Greåker.

6 barn (VIII a—h).

VIII a. *Clara Louise Sørensen*, født i Tune $\frac{6}{9}$ 1852, død smstds. $\frac{4}{11}$ 1890.

Gift i Tune $\frac{16}{11}$ 1880 med *Anton Olsen Bækkevold*, født i Christiania $\frac{29}{1}$ 1849, død i Greåker $\frac{28}{7}$ 1909, sønn av byggmester Ole Sørensen og Anne Kathrine Amundsdr. Anton Bækkevold var landhandler i Greåker.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Trygve Bækkevold*, født i Tune $^{20/3}$ 1882.

IX b. *Peder Bækkevold*, født i Tune $^{5/12}$ 1883.

VIII b. *Einar Sørensen*, født i Tune $^{20/9}$ 1857, død smstds. $^{14/6}$ 1876. Ugift.

VIII c. *Birgitte Joachime Sørensen*, født i Tune $^{12/8}$ 1859, død på Moss $^{2/9}$ 1901.

Gift i Tune $^{16/11}$ 1884 med redaktør, revisor *Carl Halfdan Næss*, født i Tønsberg $^{10/8}$ 1858, død på Moss $^{20/8}$ 1930, sønn av klokker og lærer på Moss, Halvor Christophersen N. og Hanna Mathisen. — Næss var redaktør av »Moss Aftenblad« 1903—13, revisor ved Råde skofabrikk, Moss, 1913—17, og revisor ved Cyanamidfabrikken, Odda 1917—21. 1921—23 var han ansatt ved A.s Moss mek. Verksted. Fra den tid til sin død var han revisor i Moss Privatbank.

6 barn (IX a—f).

IX a. *Harald Næss*, født på Moss $^{17/7}$ 1885.

IX b. *Ingerid Næss*, født på Moss $^{20/1}$ 1887.

IX c. *Sverre Næss*, født på Moss $^{31/7}$ 1888.

IX d. *Halfdan Næss*, født på Moss $^{15/6}$ 1890.

IX e. *Birger Næss*, født på Moss $^{25/12}$ 1892.

IX f. *Hallvard Næss*, født på Moss $^{27/7}$ 1895.

VIII d. *Just Gude Sørensen*, kasserer, født i Tune $^{10/11}$ 1861.

Han var, efter å ha tatt middelskoleeksamen, ansatt i $3\frac{1}{2}$ år på kontor hos N. A. Andresen & Co., Christiania. Derefter reiste han til Frankrike et års tid for sin videre utdannelse. Så blev han ansatt i 1882 ved Sanne og Soli Bruks bordtomter i Greåker, først som fullmektig, og efter sin fars død som forvalter til 1897, og fra den tid som kontorsjef. Fra 1914 kasserer ved Greåker cellulosefabrikk til 1935, da han falt for aldersgrensen. Gude Sørensen var i flere perioder medlem av Tune ligningskommisjon, av Tune skolestyre og Sarpsborg havnestyre.

Gift i Tune $^{26/2}$ 1893 med *Anna Kristine Lieblein*, født på Soli $^{2/1}$ 1858, dtr. av fullmektig ved Soli bruk, Christian Julius L. og Hanna Fredrikke Hansen.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Ragnvald Gude Sørensen*, født i Tune $^{30/9}$ 1895.

IX b. *Peder Martin Sørensen*, født i Tune $^{17/11}$ 1899.

VIII e. *Petra Marie Sørensen*, født i Tune $29/12$ 1868, død smstds. $9/12$ 1895. Ugift.

VIII f. *Olga Sørensen*, født i Tune $8/12$ 1870, død smstds. $1/9$ 1888.

VII d. **Hans Gude**, meklerfullmektig, født i Rygge $1/3$ 1833.

Hans Gude var først skibsfører, senere meklerfullmektig i Riga. Han omkom antagelig ved forlis i Den botniske bukt.

Gift i Lier $7/8$ 1855 med *Emilie Antho-*
nette Olsen Gilhuus, født i Drammen $8/1$
1838, dtr. av baker i Bragerøen Niels
Olsen og Marthe Folkman; død i Liver-
pool hos sin datter $25/2$ 1916.

2 barn (VIII a—b).

Hans Gude, meklerfullmektig.

VIII a. **Johan Edvard Gude**, han-
delsmann, født på Gilhuus i Lier
 $15/5$ 1856, død i Drammen $9/7$
1874.

Han var handelsmann i Dram-
men. Ugift.

VIII b. **Hansine Emilie Gude**, født
på Gilhuus i Lier $13/6$ 1858, død i
Liverpool $4/9$ 1923.

Gift antagelig i England⁶³) ca.
1883 med fabrikkstyrer *Charles*
Frederick Dickson Kinder, født $19/5$ 1864 i Almondbury,
York, død $15/4$ 1934 i Liverpool, sønn av George K. og Han-
nah Littlewood.

Charles F. D. Kinder blev i 1883 sendt til Norge av et
engelsk ingeniørfirma for å installere maskiner i en ullvare-
fabrikk nær Drammen, hvor han blev ansatt som fabrikk-
bestyrer. Han blev i Norge til 1890, da han med sin familie
reiste tilbake til England, hvor han fikk ansettelse ved en
stor kornmølle i Liverpool, en stilling han innehadde i 25 år.

3 barn (IX a—c).

⁶³) Vielsessted og ædatum er forgivevs søkt efter i Lier, Bragernes, Strømsø og Chri-
stiania kirkebøker. Sønnene som er forespurt, kjenner intet bestemt til foreldrenes vielses-
sted, men flere av familien opplyser at de blev viet i England.

IX a. *Johnn Harry Kinder*, skomakermester, født på Brager-nes $2/2$ 1885.

Johnn H. Kinder er, likesom sin nedennevnte bror, utdannet i skomakerfaget og har egen forretning i Liverpool. Ugift.

IX b. *Emmy Kinder*, født på Bragernes $2/1$ 1887, død i Liverpool $31/5$ 1901.

IX c. *Hans Gude Kinder*, skomakermester, født i Liverpool $28/10$, bosatt der. Ugift.

VII e. **Clara Dorthea Michaline Gude**, født i Christiania $15/7$ 1834, død i Drammen $8/11$ 1920.

Gift i Drammen $17/11$ 1856 med kjøbmann i Drammen, *Andreas Sørensen*, født i Øvre Eiker $22/12$ 1832, død i Drammen $30/4$ 1891, sønn av inderst Søren Andersen og Ingeborg Andersdr. 2 barn (VIII a—b).

VIII a. *Johan Gude Sørensen*, kontorchef, født på Strømsø $1/11$ 1857, død i Drammen $8/7$ 1934.

Johan Gude Sørensen var utdannet som kontormann og var ansatt som kontorchef ved A.s Paper Mills Co. i Drammen. Ugift.

VIII b. *Jenny Andrea Gude Sørensen*, født i Drammen $19/2$ 1864. Hun er musikk lærerinne i Drammen. Ugift.

VI e. **Nicoline Christine Gude**, født i Nittedal $12/10$ 1793, død $15/4$ 1855 i Elverum.

Gift i Elverum $18/5$ 1812 med proprietær *Ole Øvergaard*, født i Elverum $11/11$ 1788, død smstds. $22/8$ 1835, begr. $13/9$ s. å., sønn av Ole Olsen Ø. og Kirsten Pedersdr. Alme.

Øvergaard overtok ved skjøte av $13/11$ 1812 gården Gaarder i Elverum efter faren, men han levte så flott at han viste sig uskikket til å styre sine eiendommer, og i 1825 overtok hans yngste bror, Gulbrand Olsen Øvergaard, Gaarder. Senere kjøpte han ved skjøte, tinglest $6/2$ 1826, gården Lille Grindalen av Johan Peter Glad for 600 spd.⁶⁴) og her bodde han til sin død.

Som hans far før ham, druknet han i Glommen. Det inntraff natt til $22/8$ 1835, og liket gjenfantas ved Engmoen først $11/9$ s. å.

8 barn (VII a—h).

⁶⁴) Se S. H. Finne-Grønn: Elverum I, s. 48.

VII a. *Ole Gude Øvergaard*, losoldermann, født i Elverum $6/4$ 1813, død i Sarpsborg $4/8$ 1894.

Ole G. Øvergaard var først bordskriver ved Borregaard, senere kjøbmann, og fra 1871 losoldermann og havnefoged i Sarpsborg.

Gift i Tune $14/10$ 1836 med *Christiane Elsasser*, født i Christiania $20/5$ 1813, død i Sarpsborg $18/5$ 1886, dtr. av murermeister Thomas E. og Berthe Kierstine Olsen.

9 barn (VIII a—i).

Nicoline Christine Øvergaard, f. Gude.

VIII a. *Ole Øvergaard*, født i Tune $10/1$ 1837.

VIII b. *Jens Øvergaard*, født i Tune $11/8$ 1838.

VIII c. *Berthe Nicoline Øvergaard*, født i Tune $15/2$ 1840.

VIII d. *Christine Øvergaard*, født i Tune $28/11$ 1841.

VIII e. *Thomas Elsasser Øvergaard*, født i Tune $9/8$ 1843.

VIII f. *Jens Peter Øvergaard*, født i Tune $27/10$ 1845.

VIII g. *Louise Dorothea Øvergaard*, født i Tune $6/4$ 1849.

VIII h. *Hansine Øvergaard*, født i Tune $12/3$ 1851.

VIII i. *Henriette Øvergaard*, født i Tune $15/5$ 1853.

VII b. *Helene Dorothea Øvergaard*, født i Elverum $23/2$ 1815, død på Moskau i Elverum $15/12$ 1898.

Gift i Elverum $24/2$ 1838 med overjeger *Ole Arnesen Liømo*, født i Elverum $27/5$ 1816, død smstds. $19/5$ 1887, sønn av gårdsmannsfolkene Arne Olsen L. og Marthe Henrichsdtr.

3 barn (VIII a—c).

VIII a. *Hans Øvergaard Liømo*, født i Elverum $17/4$ 1840.

VIII b. *Olava Liømo*, født i Elverum $12/2$ 1850.

VIII c. *Henrik Liømo*, født i Elverum $12/2$ 1861.

VII c. *Hans Gude Øvergaard*, forvalter, født på Gaarder i Elverum $6/2$ 1818, død på Greåker $27/6$ 1874.

Han var først bordskriver på Hafslund, senere på Moss.

Omkr. 1840 kom han til Greåker, også som bordskriver, og her var han den siste tid av sitt liv forvalter.

Gift i Tune $5/12$ 1837 med *Louise Georgine Elsasser* (en søster av broren Ole Øvergaards hustru [VII a]), født i Christiania $6/5$ 1819, død i Tune $21/10$ 1899.

18 barn (VIII a—r).

VIII a. *Kristine Øvergaard*, født på Moss $19/10$ 1838.

VIII b. *Emilie Dortha Øvergaard*, født på Moss $27/4$ 1840.

VIII c. *Wilhelm Ove Øvergaard*, født i Tune $25/4$ 1842.

VIII d. *Henrik Øvergaard*, født i Tune $4/11$ 1844.

VIII e. *Hans Øvergaard*, født i Tune $29/9$ 1845.

VIII f. *August Øvergaard*, født i Tune $18/5$ 1846.

VIII g. *Lauritz Elsasser Øvergaard*, født i Tune $28/2$ 1848.

VIII h. *Otto Øvergaard*, født i Tune $7/10$ 1850.

VIII i. *Gudbrand Øvergaard*, født i Tune $9/12$ 1851.

VIII j. *Louise Øvergaard*, født i Tune 1852.

VIII k. *Bernhard Øvergaard*, født i Tune $18/5$ 1854.

VIII l. *Jens Øvergaard*, født i Tune $17/5$ 1855.

VIII m. *Ove Øvergaard*, født i Tune $3/4$ 1857.

VIII n. *Valborg Øvergaard*, født i Tune $26/5$ 1858.

VIII o. *Thomas Christian Øvergaard*, født i Tune $7/10$ 1859.

VIII p. *Louis Georg Øvergaard*, født i Tune $7/10$ 1859.

VIII q. *Louise Kirsten Øvergaard*, født i Tune $11/12$ 1862.

VIII r. *Ole Øvergaard*, født i Tune $19/3$ 1865.

VII d. *Oline Christine Øvergaard*, født på Gaarder i Elverum $19/10$ 1822, død på Lille Grindalen smstds. $15/10$ 1913.

Gift i Elverum $27/12$ 1844 med gårdbruker *Morten Reiersen Lille Grindalen*, født i Elverum $3/11$ 1815, død smstds. $1/6$ 1881, sønn av Reier Olsen Liømoekværn og Marte Arnesdr.

8 barn (VIII a—h).

VIII a. *Carsten Reiersen*, født i Elverum $14/6$ 1846.

VIII b. *Magnus Reiersen*, født i Elverum $7/12$ 1848.

VIII c. *Oline Martine Reiersen*, født i Elverum $11/6$ 1851.

VIII d. *Berte Reiersen*, født i Elverum $4/8$ 1853.

VIII e. *Berte Reiersen*, født i Elverum $28/2$ 1856.

VIII f. *Hans Gude Reiersen*, født i Elverum $27/9$ 1858.

VIII g. *Theodor Reiersen*, født i Elverum $16/8$ 1860.

VIII h. *Hans Gude Reiersen*, født i Elverum $27/1$ 1864.

VII e. *Ove Peter Øvergaard*, skibsreder, født i Elverum $8/6$ 1825, død i Göteborg $5/3$ 1881. Han var skibsreder i Göteborg.

Gift i England $25/9$ 1864 med *Ida Gjeruldsen*, født i Liverpool $25/9$ 1843, død i Uppsala 1918, dtr. av skibshandler John A. G. og Jane Bibby.

3 barn (VIII a—c).

VIII a. *Jenny Øvergaard*, født i Göteborg $5/1$ 1866.

VIII b. *Ove Harald Øvergaard*, født i Göteborg $23/4$ 1867.

VIII c. *Einar Øvergaard*, født i Göteborg $28/9$ 1871.

VII f. *Birthe Øvergaard*, født i Elverum $17/5$ 1829, død på gården Gaarder, smstds. $15/11$ 1913.

Gift i Elverum $1/6$ 1852 med gårdbruker *John Clementsen Aakrann*, født på Aakrann $23/7$ 1809, død smstds. $14/7$ 1889, sønn av Clement Embretsen Aakrann og hans 1ste hustru, Ingeborg Mortensdtr. Utgaard.

Aakrann, som var fra Tynset, kjøpte hele gårdsbruket Gaarder i Elverum for en kjøpesum av 14 000 spd. ved skjøte, tinglest $7/7$ 1845, av ovennevnte Ole Øvergaards (sin vordende svigerfars) yngste bror. Det var en dengang uhørt svær pris, og neppe noen trodde at Aakrann skulde kunne greie sine forpliktelser, men ved strengt og påpasselig arbeide og ved hell i sine foretagender, lykkedes det ham jevnt å frigjøre sig for økonomisk avhengighet. Han eide også Grundseth marketsplass, som gav ham en betydelig inntekt, og med de glimrende trelastpriser i 1870-årene skapte John Aakrann sig en formue. Da han var klok og innsiktsfull, blev han meget benyttet i kommunen. Han var gjentagne ganger formann i sparebankdireksjonen, medlem av matrikelkommissjonens forberedende komité, overformynder, forlikelseskommisær og ordfører i formannskapet. Han gjorde sig også fortjent ved sitt utrettelige arbeide for anlegget av jernbanen Hamar—Elverum i 1857. Efter hans død overtok hans eldste sønn gården Gaarder⁶⁵).

9 barn (VIII a—i).

VIII a. *Otto Clement Aakrann*, født i Elverum $16/7$ 1853.

VIII b. *Hans Gude Aakrann*, født i Elverum $11/10$ 1854.

VIII c. *Olaf Engebret Aakrann*, født i Elverum $13/9$ 1856.

VIII d. *Ingeborg Dorothea Aakrann*, født i Elverum $4/7$ 1859.

VIII e. *Gudbrand Aakrann*, født i Elverum $7/4$ 1861.

⁶⁵) S. H. Finne-Grønn: Elverum I, s. 51.

VIII f. *Kirstine Nicoline Aakrann*, født i Elverum $16/6$ 1862.

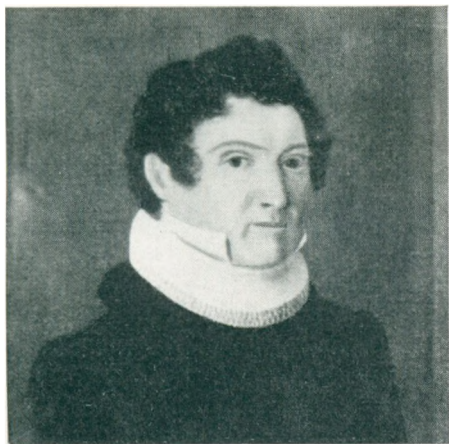
VIII g. *John Bernhard Aakrann*, født i Elverum $1/7$ 1863.

VIII h. *Marie Kristine Aakrann*, født i Elverum $10/9$ 1868.

VIII i. *Gudbrand Øvergaard Aakrann*, født i Elverum $1/4$ 1872.

VII g. *Niels Hans Øvergaard*, sjømann, født i Elverum $4/6$ 1832, død i Amerika.

Han opholdt sig flere år i utlandet, særlig i Tyskland, og utdannet sig i skomakerfaget. Derefter etablerte han egen

Johan Henrich Gude, sogneprest.

Magdalena Margrethe Gude, f. Lechve.

Efter malerier i familiens eie.

skomakerforretning i Christiania og drev denne i flere år. Da forretningen gikk dårlig, reiste han imidlertid senere til sjøs, og på en av sine reiser døde han av gul feber i Amerika. Ugift.

VI f. **Johan Henrich Gude**, sogneprest, født i Nittedal $2/1$ 1795, død på Moss $23/2$ 1884.

J. H. Gude blev student 1815 og cand. theol. 1819. $10/4$ 1819 blev han allerede personellkapellan i Lier, ordinert dertil $28/5$ s. å. $14/12$ 1822 blev presten Gude residerende kapellan i Modum, til hvilket kall han hadde de beste anbefalinger fra prost Neumann og biskop Bech. $3/8$ 1832 utnevntes han til sogneprest i Rygge, hvilket embede han forestod til $1/4$ 1849, da han kaltes til sogneprest i Drøbak. Fra dette embede erholdt han avskjed $8/9$ 1869.

Han blev ved sitt 50-års jubileum $10/4$ 1869 R. St. O. O. »for lang og nidkjær geistlig embedsvirksomhed«. Sine siste år levet han på Moss.

Gift i Frogner kirke (Lier) $22/5$ 1820 med *Magdalene Margrethe Lechve*, født i Lier $30/8$ 1801, død i Rygge $17/3$ 1837, dtr. av sogneprest Thorbjørn L. og Christine Lovise Broch.
2 barn (VII a—b).

VII a. **Thora Lovise Lechve Gude**, født på Modum $8/2$ 1829, død i Kristiania $14/4$ 1899.

Gift i Drøbak $13/12$ 1855 med kjøpmann, bankkasserer *Georg Peter Jørgensen*, født i Drøbak $19/10$ 1821, død smstds. $19/5$ 1868, sønn av skibskaptein, senere kjøpmann i Drøbak, Christian J. og Maren Helene Wold.

Jørgensen var kjøpmann og sparebankkasserer i Drøbak.

Ingen barn.

Hanna Heiberg, f. Gude,
og datteren Elisabeth Heiberg.

VII b. **Hanna Helene Frederiche Gude**, født i Rygge $16/11$ 1833, død i Kristiania $12/1$ 1906.

Gift i Drøbak $8/10$ 1855 med distriktslæge *Niels Brinck Bendz Heiberg*, født i Larvik $30/8$ 1818, død i Egersund $4/3$ 1894, sønn av distriktslæge i Larvik, samt skibsreder og grosserer, Peter H. og 2nen hustru Elisabeth Dorothea Severine Bendz.

Heiberg tok medisinsk embedseksamen $21/10$ 1844. Han var derefter amanuensis hos sin far til 1849, hvorefter han blev konstitueret garnisonslæge ved Oscarsborg og praktiserte så i Drøbak til 1858, da han blev distriktslæge i Lærdal fra $22/3$ s. å. — $20/4$ 1872 blev han befordret til Egersund distriktslægeembede, fra hvilket han $21/3$ 1891 meddeltes avskjed fra $1/4$ s. å.

2 barn (VIII a—b).

VIII a. *Johan Henrik Gude Heiberg*, født i Drøbak $9/7$ 1857, død smstds. $23/7$ 1857.

VIII b. *Elisabeth Heiberg*, født i Lærdalsøren $5/2$ 1859.

Hun bor nu i Oslo. Ugift.

VI g. **Ove Christian Gude**, underrettsprokurator, sorenskriver, født i Nittedal ^{30/12} 1795, død i Lillesand ^{22/9} 1860.

Ove Chr. Gude fikk likesom sine brødre undervisning hjemme i prestegården, blev efter konfirmasjonen ansatt på kontor hos biskop Bech for å assistere ham i stiftsdireksjonens arbeide og blev der i ni år, hvorav de seks siste som »fuldmægtig og amanuensis«. Imidlertid fikk han prælimer-eksamen i 1816 og blev examinatus juris ^{30/1} 1819. Fra sommeren 1820 fungerte han med magistratens besikkelse som underfoged i Christiania og utførte i denne egenskap som aktor

Ove Christian Gude, underrettsprokurator.

Marie Elisabeth Gude, f. Brandt.

og referent alle byens justissaker. Han blev utnevnt til underrettsprokurator ^{1/8} 1822 og til overrettsprokurator i Akershus stift ^{24/1} 1825. Gude fortsatte å ha sin bopel i Christiania, hvor han vedblev å fungere som underfoged, til han ^{22/7} 1833 blev utnevnt til skattefoged. Som skattefoged opdaget han utroskap innen sitt personale, og da han selv måtte stå til ansvar for det underslagne beløp, slet han siden med gjeld i mange år.

Han hadde erhvervet sig megen tillit og nød anseelse som en dyktig jurist og var bankadvokatens kommisjonær for Smålenenes og størsteparten av Buskeruds amt mot 600 spd. kausjon.

For sin helbreds skyld søkte han et embede i landdistriktet og utnevntes til sorenskriver i Hallingdal ^{28/6} 1842. Herfra blev han forflyttet til sorenskriver i Sand ^{18/9} 1852 og døde i dette embede som en meget ansett embedsmann⁶⁶⁾.

⁶⁶⁾ S. H. Finne-Grønn: Norges Prokuratorer. Bd. II, s. 185.

Tabell III.

VI.	OVE CHRISTIAN GUDE 1795—1860 sorenskriver g. m. Marie Elisabeth Brandt 1794—1880. 7 barn.			
VII.	1. Hans Gude 1822—1822.	2. Helene Sophie Gude 1823—1824.	3. Hans Fredrik Gude 1825—1903 professor, landskapsmaler g. m. Betsy Juliane Charlotte Anker 1830—1912. 7 barn.	4. Louise Augusta Gude 1831—1927 g. m. Christopher Lorentz Due 1827—1923 tollkasserer 4 barn. Se side 92.
VIII.			1. Sigrid Gude 1852—1937 g. m. Otto Lessing 1846—1912 professor. 4 barn. Se side 74.	2. Ove Gude 1853—1910 minister 1) g. m. Louise Ridley Egeberg 1856—1900. 2) g. m. Anna Louise Elna Thomsen 1870—. 4 barn.
IX.	1. Hans Carsten Anker Gude 1880—1886.	2. Ove Egeberg Gude 1885— salgschef 1) g. m. Karen Sigrid Stenaee 1897—1938. 2) g. m. Signe Brodtkorb 1905—. 2 barn.	3. Ingeborg Gude 1890— brukskunstner 1) g. m. Mario Caprino interiørarkitekt 2) g. m. Bernhard Dorotheus Folkestad 1879—1933 kunstmaler, 1 barn. Se side 80.	4. Sigrid Gude 1891— g. m. Alf Bryn 1889— ingeniør. 1 barn. Se side 81.
X.	1. Tove Gude 1916—.	2. Aase Gude 1918—.		

-
5. Fredrik Julius Bech Gude 1832—1887 distriktslæge 1) g. m. Julie Henriette Helene Arentz 1839—1865. 2) g. m. Catha- rina Elisabeth Ingstad 1842—1913. 8 barn. Se tab. IV, s. 98.	6. Ove Høegh Guldberg Gude 1837—1838.	7. Ove Høegh Gude 1830—1918 sorenskriver g. m. Johanne Cathrine Kastrup Sømme 1846—1930. 5 barn. Se tab. V, s. 107.
-

3. Erik Anker Gude 1855—1940 ingeniør g. m. Agnes Sofie Gjerdrum 1865—1925. 5 barn.	4. Gunhild Gude 1857—1937 g. m. Carl Cowen Schirm 1852—1928 landskapsmaler. 3 barn. Se side 84.	5. Niels Gude 1859—1908 kunstmaler g. m. Anna Marie Chris- toffersen 1879—. Ingen barn.	6. Agnes Charlotte Gude 1863—1929 g. m. Richard Scholz 1860— kunstmaler. 3 barn. Se side 88.	7. Betsy Gude 1864—1936 g. m. Oscar Koch 1862—1919 konsertmester. 4 barn. Se side 90.
-

1. Betsy Ingeborg Agnes Gude 1890— g. m. Ernst August Schirmer 1879— arkitekt. Ingen barn.	2. Gurly Gunhild Gude 1892—1918.	3. Lily Karen Annie Gude 1896— g. m. Alexander Lange 1894— ingeniør. 3 barn. Se side 83.	4. Hans Erik Anker Gude 1898— ingeniør g. m. Mathilde Linaae 1900—. 2 barn.	5. Erica Anker Gude 1900— g. m. Thorleif Heyerdahl 1900— kunstmaler. Ingen barn.
-

1. Erik Gude 1927—.	2. Betsy Gude 1934—.

Gift i Fredrikshald $17/4$ 1821 med *Marie Elisabeth Brandt*, født i Christiania $25/2$ 1794, død i Levanger $25/12$ 1880 (hos sin svigersønn overtollbetjent Chr. L. Due), dtr. av snekkermester Ole Olsen B. og Maren Sophie Green.

7 barn (VII a—g).

VII a. **Hans Gude**, født i Christiania $22/3$ 1822, død smstds. $23/3$ 1822.

VII b. **Helene Sophie Gude**, født i Christiania $26/6$ 1823, død smstds. $27/2$ 1824.

VII c. **Hans Fredrik Gude**, professor, landskapsmaler, født i Christiania $13/3$ 1825⁶⁷), død i Berlin $17/8$ 1903.

Hans Gude røbet tidlig anlegg for tegning. 12 år gammel kom han, tilskyndet av sin far, i lære hos Johannes Flintoe på Den kgl. Tegneskole. Sin skolegang hadde han i denne tid på Møllers institutt, og en av hans lærere der, Wittrup, som malte diletantiske landskapsbilleder, sluttet vennskap med ham og tok ham sommeren 1839 med på en reise til Bergens stift. Samme høst blev J. S. Welhaven opmerksom på Gudes talent. På den allmechtige kritikers råd drog han i 1841 til Düsseldorf for å utdanne sig til historiemaler under Hildebrandt. At dette mål har foresvevet ham, er iallfall den eneste forklaring på at Gude på sin første utenlandsferd gikk vår berømte landskapsmaler i Dresden, J. C. Dahl, forbi. Tilfellet føiet det imidlertid anderledes enn Gude kanskje fra først av hadde tenkt og planlagt. Den av hans landsmenn i Düsseldorf som var nærmest til å innføre den unge nordmann ved akademiet, Adolph Tidemand, var ved Gudes ankomst til den tyske malerby ved Rhinen nettop fraværende på en reise til Italia. Han søkte sig derfor midlertidig inn som elev hos landskapsmaleren Andreas Achenbach, et skritt som synes å være blitt bestemmende for Gudes kunstneriske virke; ti da han efter en tids forløp forsøker å bli optatt som elev av akademiet, er det den gamle landskapsklassicist Schirmer han søker og ikke Hildebrandt. Schirmer rådet ham imidlertid likefrem til å vende kunsten ryggen. Først efterat Gude hadde hatt et fornyet opphold i Achenbachs atelier, hvor han fordypet sig i dennes friske norske

⁶⁷) Maleren Gude skriver selv i sine erindringer at han er født 13. mars, og det legat som blev stiftet på hans 70-års dag er «af 13de Marts». I kirkebok nr. 10 for Christiania, Vor Frelsers Menighet, er han innført født 13. mars 1825, denne bok er ført av klokkeren, men i kirkebok nr. 13 for Christiania, Vor Frelsers Menighet, er han derimot innført født 13. mai 1825, døpt 9. juni s. å., denne bok er ført av presten.

studier, skiftet Schirmer syn. Gude blev trots alt optatt på akademiet, avanserte snart til hjelpelærer, og etterfulgte i 1854 Schirmer som professor i landskapsklassen, bare 29 år gl. — Under hele denne tid hadde Gude ofte foretatt reiser hjem til Norge, noget han i hele sitt lange liv nødigg forsømte noen anledning til. Leilighetsvis fristet han å bosette sig i Christiania (1848—50) et forsøk som ikke førte frem på grunn av mangel på bestillinger. I Düsseldorf var imidlertid hans ry i stadig vekst, siden han i kunstforeningen der i 1844 hadde utstillet for første gang sitt billede »Norsk høifjeld«, nu i galleriets

Hans Gude, professor, landskapsmaler.

Betsy Gude, f. Anker.

ei i denne by. Gude hadde på denne tid mange norske elever, såsom Askevold, Bodom, Cappelen, Collett, Eckersberg, S. Jacobsen, Mordt, Morten Müller, Schanche, Wexelsen, men blev også i meget stor utstrekning søkt av tyske malere. Intet under at hans voksende anseelse som lærer til sist la en hemsko på hans egen skaperkraft. Frykten for rutine meldte sig naturlig hos et villig talent som Gudes. Den evige maling efter studier i atelieret tilfredsstillet heller ikke i lengden hans krav til friskhet og sannhet. Sjalousi fra skandinavens side, i forbindelse med de muligheter engelske kunsthandlere forespeilet ham, bidrog også til at Gude frasa sig sitt professorat og rystet Düsseldorfs støv av sine føtter.

I 1862 drog han med sin familie til den lille landsby Bettws-y-Coed, Conway, Wales, hvor nettop da den engelske koloni av friluftsmalere holdt til. Opholdet varte i to år og betegner kunstnerisk sett en av de lykkeligste perioder i Gudes liv. Han mottok umiddelbare

inntrykk av en blid og frodig natur, som lå tilrette for hans gemytt, og han lutret i samkvem med engelske malere sitt syn fra det tyske akademis forlorne føleri.

Gude gjorde imidlertid ikke lykke i England. I 1864 var derfor hans lille opsparte kapital forbrukt, og et tilbud om å overta professorstillingen ved akademiet i Karlsruhe efter Schirmer var derfor mer enn kjærkomment.

I denne stilling forblev Gude på storhertugens innstendige oppfordringer i 16 år. Ære og utmerkelse av alle slags strømmet inn over ham, hans produksjon fløt jevnt, og hans atelier var alltid overfylt. Av de norske elever fra denne tid kan nevnes: Hans Dahl, Disen, Grimelund, Grønvold, Hansteen, Kitty Kielland, Chr. Krohg, Joh. og Carl Nielsen, Eilif Peterssen, Sinding, Smith-Hald, Schøyen, Thaulow og Ulfsteen.

Først i 1880 mottok Gude det smigrende og allerede tidligere fremsatte forslag om å komme til Berlins akademi. Her forblev han til han fra $\frac{1}{10}$ 1901 tok avskjed, og blev boende i Berlin til sin død. Av norske elever under Berliner-tiden nevnes: Anker, Barth, Holmboe, Holter. Efter å være vendt tilbake til Tyskland gjenoptok Gude sine regelmessige Norges-reiser. Fra 1893 var han hver sommer bosatt på Fæste ved Moss.

Det er — som man vil ha sett — et langt spann av år Gudes kunstneriske virke omfatter. Gudes biograf Lorentz Dietrichson skriver, at »hans kunst i naturlig selvutvikling har gjort kunstbevegelsen med fra romantikk til realisme, fra mere subjektivt stemningsmaleri til mere objektiv naturskildring«.

To forhold i Gudes liv har især fått avgjørende betydning for hans kunst, Norges-reisene og Englands-opholdet. Gudes far blev efterhvert forflyttet som sorenskriver til Hallingdal og Lillesand. Når Gude besøkte sin familie hjemme, var det derfor en vidt forskjellig natur som møtte ham i fedrehjemmets omgivelser. Fra å ha studert og elsket innlandsnaturen og særlig de store øde høifjellsvidder — et område hvormed hans kunst høstet de første laurbær — blev han efter 1850 en stadig mer pasjonert iakttager og tolker av kystnaturens skiftende utseende, i uvær og sol, og marinemaleren tok luven fra landskapsmaleren i hans produksjon. I Wales hadde Gude i løpet av to hele år — ikke bare i nogen korte sommermåneders — anledning til å leve med sin kunst så å si ved naturens bryst. Ved hjelp av friluftsmaleriet gjennomgikk hans syn og følelse en lutringsprosess, som for alltid befridde hans maleri for atelierlysets dunkelhet og usannhet.

Nasjonalgalleriet i Oslo eier i tre høifjellsbilleder, i to mariner med parti fra Oslofjorden, og i en rekke mindre studier, ypperlige eksempler, som belyser denne utvikling fra en akademisk romantisk landskapsfølelse til et befriet og renere natursyn. Johan H. Langaard kaller det »en utvikling, som uten å opvise en tilsvarende revisjon av de maleriske virkemidler allikevel har varig verdi som et av de største vidnesbyrd om en våknende ansvarsbevissthet overfor naturfølelsens oprinnelige friske styrke, den bare Dahl og Fearnley hadde forstått å bevare intakt under den norske malerkunsts lange tvungne utlendighet.«

Foran et større utvalg av Gudes bilder står det én klart at han var en mer kresen og forsiktig enn sterk malerpersonlighet, en fintfølelse og vår kunstner, hvis evner kommer lykkeligst til sin rett når han har vært beskjeftiget med de blidere stemninger i naturen. I 1848 malte Gude i fellesskap med sin mangeårige venn Adolph Tidemand det så berømte bilde »Brudéfærd i Hardanger«, som blev besunget av Andreas Munch og tolket i toner av Halfdan Kjerulf. På en bølge av nasjonalromantikk steg hans ry med ett i været, så Gudes popularitet antok overveldende dimensjoner. Senere har efter hvert en omvurdering av Gudes kunst funnet sted. Men vurderingen av Gude som den elskverdige naturskildrer med blikket åpent for motivets ynde, har for alltid skaffet ham en sikker og bred plass i det kunstelskende publikums bevissthet.

Gjennem sine mange norske elever har Gude øvet en betydelig innflydelse på kunstutviklingen i Norge. Sin interesse for fedrelandets kunstliv har han bl. a. vist ved å skjenke et stort antall av sine beste studier til Nasjonalgalleriet i Oslo som testamentarisk gave.

I 1895 feiredes hans 70-årige fødselsdag i Norge ved stiftelsen av »Hans Gudes Legat af 13de Marts 1895« til »Understøttelse for gamle trængende Kunstnere og Kunstneres Efterladte«. Innbydelsen utgikk på selve fødselsdagen, og allerede 2-års dagen efter kunde legatet med en kapital av over 40 000 kroner begynne sine utdelinger.

Om høsten 1895 feiredes under Gudes nærvær i Christiania i samme anledning $\frac{5}{10}$ i den nye Frimurerloge en fest til ære for ham, hvor aftenens taler, skolebestyrer Gjertsen, uttalte:

»Med en saadan Mand iblandt os, lad os glæde os over at vi Alle, Kvinder og Mænd, Unge og Gamle, hvor forskjelligt vi ellers tænker og føler, hvor uenige vi ellers er fast om enhver Ting, hvorom der kan tvistes — dog kan samles om ham i ubrudt Enighed. — — — — Her samles vi om en Mand, for hvem enhver Dag i Aaret kan gjælde som Aarsdag for en

vunden Sejer, — Sejer — vunden ved en Arbejdskraft, der svarer til hans Genialitet, det vil sige, den synes uudtømmelig — Sejer, hvorved han har vundet Land for sine Egne og gjort Landet vidt kjendt og det norske Navn uvisnelig Ære«.

^{4/11} 1893 blev Gude hedret med St. Olafs ordenens Storkors, som han mottok samtidig med Henrik Ibsen. Han var også blitt

Maleren Hans Gude og hustru.

dekoreert med en rekke andre ordener: Ridder av Sv. Nordstj. O., Preuss. Røde Ørns O. 2. kl., Preuss. Kroneorden 2. kl. med ekeløv, Østerr. Franz Josephs O., Belg. Leop. O., Bad. Zähringer Løve O., Oldenb. Hus- og Fortj. O., Tysk Erindringsmedalje for Ikke-Kombattanter 1870, Bad. Sanitetskors 1870⁶⁸⁾; og var medlem av flere akademier for de skjønne kunster.

På Kjerulfs plass i Oslo står Gudes byste, modellert av Ingebrigt Vik og avsløret ^{2/7} 1912, sammen med byster av de andre menn hvis navn er knyttet til »Brudéfærden«: Tidemand, A. Munch og Halfdan Kjerulf.

⁶⁸⁾ Statskalenderen 1903.

Gift på Storhamar i Vang, Hedemarken, ²⁵/₇ 1850 med *Betsy Juliane Charlotte Anker*, født på Ringsaker ⁴/₂ 1830, død i Berlin ²²/₆ 1912, dtr. av kabinettsskammerherre, kommandant på Kongsvinger, Erik Theodor Christian Bernhard A. og Betsy Sneedorff.

Maleren Hans Gudes hjem var i alle år et selskapeleg centrum for skandinaviske og tyske kunstnere, et hjem hvis hjertelige gjestfrihet ennå er i friskt minne. I ikke ringere grad enn sin mann preget kunstnerens hustru dette hjem, hvor man befant sig så vel, takket være den sjeldne harmoni som hersket mellem ektefellene. Deres brevveksling fra forlovelsestiden (utgitt i Kr.a 1924 av deres datterdatter Caren Lessing) fremmaner en usedvanlig yndefull og edel ungpikprofil. »Den gir i det hele billedet av en karakter, hvis sinds adel, hvis smak og sikre kultur har sikret hende en plass nær idealet av kvinden som hustru«. (Langaard.)

Sitt liv og sin kunstneriske utvikling har Gude selv skildret i praktverket »Af Hans Gudes Liv og Værker ved L. Dietrichson, Kr.a 1899«. Her forteller også Gude om sin forlovelseshistorie, hvordan den aristokratiske general Anker fra først av svarte bestemt »nei«, da den fattige unge kunstner anholdt om datterens hånd. Av brevvekslingen kan man se, at generalen skriver følgende advarende ord til sin datter:

»Dernæst maae jeg gjøre Dig opmærksom paa, at Hr. Gude ingenlunde kan ansee sig for at være forlovet med Dig forinden han har erhvervet sig *mit* og Mamas Samtykke; og endelig maae jeg beede Dig underette ham om, at saadant Samtykke, nemlig til Eders Forbindelse, ei vil erholdes førend efter 4 Aars Forløb, i hvilken Mellemtid han paa ingen Maade maae ansees for Din Forlovede; men er Du til Sinds efter 4 Aars Forløb endnu at ville have ham til Mand, saa tag ham i Guds Navn! Dog paa den bestemte Betingelse, at han maae godtgjøre for mig, at han kan ernære en Familie paa en for os tilfredsstillende og anstændig Maadel! Paa Kunsten at male, aleene, kan han naturligvis ikke det — — —.«

Men — såsnart generalen lærte sin tilkommende svigersønns virkelige verd å kjenne, gav han allikevel sitt samtykke før de 4 år var omme.

Hans Gude og hustru feiret ²⁵/₇ 1900 sitt gullbryllup på Horten i krets av barn og barnebarn på sitt landsted »Sølvkronen«.

På Gudes og hustrus grav på Vår Frelzers gravlund i Oslo er reist et monument, hvorpå øverst er innfelt en portrettmedaljon i

bronse, utført i Berlin av deres svigersønn, den tyske billedhugger Otto Lessing⁶⁹).

7 barn (VIII a—g).

VIII a. **Sigrid Gude**, født i Düsseldorf ^{24/7} 1852, død i Berlin ^{22/9} 1937.

Sigrid Gude viste tidlig kunstneriske anlegg, og hennes far skriver i sine erindringer om henne: »Vor ældste Datter Sigrid havde i flere Aar med afgjort Talent drevet paa med kunst-

Otto Lessing, professor, billedhugger.

Sigrid Lessing, f. Gude.

neriske Studier og havde den som Kunstner og Lærer udmærkede Gussows Veiledning«.

Men efter å være blitt forlovet med den bekjente billedhugger Otto Lessing, holdt hun selv op å male. Gude sier: »Paletten, som hun havde kastet fra sig blev aldrig taget frem igjen, det skulde være Enten—Eller«.

Gift ^{21/9} 1875 i Christiania med professor ved Kunstakademiet i Berlin, billedhuggeren Otto Lessing, født i Düsseldorf ^{24/2} 1846, død i Grünewald, Berlin, ^{22/11} 1912, sønn av den berømte tyske landskaps- og historiemaler, direktør ved »Kunsthalle« i Karsruhe (maleren Hans Gudes gode venn), Carl Friedrich L. og Ida Heuser.

⁶⁹) Ekstrakt av Johan H. Langaards biografi i Norsk biografisk leksikon, bd. V, s. 50 o. flg., med tilføielse av enkelte opplysninger fra »Af Hans Gudes Liv og Værker« ved L. Dietrichson. Kra. 1899, samt fra W. Lassens genealogiske samlinger i Riksarkivet, Oslo.

Gude forteller i sine erindringer på en morsom måte om denne vielse. Han skriver:

»Henimod Høsten kom der Brev fra Otto Lessing, at der var Vanskeligheter med manglende Papirer for Brylluppet, som skulde være strax efter vor Tilbagekomst, og om det ikke kunde holdes i Norge istedetfor, da disse Hindringer der ikke var tilstede. Ja, saa blev der i en Hast løst 'Kongebrev', han kom til Drøbak 3 Dage forud, og Brylluppet stod i Christiania den 21de September 1875. Men der skulde nu være noget Galt der ogsaa. Den samme Morgen Vielsen skulde foregaa, blev Ove voldsomt syg, og da han havde truffet alle Arrangements, gik Et og Andet istaa. Vi var Alle forsamlede ved Indgangen til Trefoldighedskirken, men der kom ingen Brudgom. Ove, som laa i stærk Feber, havde ikke kunnet sige os, at Aftalen var, at han skulde hente Brudgommen. Denne stod og ventede foran Hotellet, ikke vidste han, i hvilken Kirke Vielsen skulde foregaa, var vildfremmed i Byen, kunde ikke et Ord Norsk; men da en hel Time var gaaet fik han en Vogn og erindrede sig Professor Kjerulfs Adresse, men der var naturligvis Allesammen væk — i Kirken —, saa han i Fortvivlelsen satte sig i Vognen igjen, men mødte saa til al Lykke Herman Wedel Jarlsberg, som i sin Vogn havde kjørt omkring for at finde ham. Imidlertid havde Organisten (Winter-Hjelm) været saa elskværdig at spille det ene klassiske Præludium efter det andet, og da Otto saa kom, stormede han til vor store Fornøielse opover Kirkegulvet som om det var en Skanse, det gjaldt, og ikke at holde Takten til den høitidelige Melodie som netop istemtes.«

Otto Lessing blev av sin far utdannet i malerkunsten, og fikk sitt første større maleri, »Jægerne«, solgt til Karlsruhes galleri. Han utdannet sig derefter til billedhugger i Karlsruhe under Steinhäuser og i Berlin under Wolff. I Berlin skapte han et stort antall dekorative verker, særlig i sten og stuk, for det nye Berlins mange praktbygninger, således i Rikskanslerpalæet, Neue Kirche, Ruhmeshalle (hvor bl. a. bronsedørene), Riksdagsbygningen og mange andre. Han gav en rekke utkast til kunstindustrielle arbeider og kartons for sgrafittomalerier og glassmosaik, bl. a. kuplen i Museum für Völkerkunde. Noen av hans hovedverker er statuen av den berømte forfatter og kritiker Gotthold Ephraim Lessing (1890), Rolandsbrunnen ved Siegesallee (1900) samt en byste av grev Moltke og mange flere større arbeider. Han offentliggjorde en del av sine dekorative arbeider i »Bauornamente«. I Grünwald-Berlin hadde Lessing

et stort atelierhus omgitt av have i terrasseanlegg, og keiser Wilhelm skal engang under et besøk der ha utbrutt: »Dette er jo som i Sans Souci.«

Professor Lessing nøyte høi anseelse på grunn av sin mange-
sidige kunst, og ved hans død stod der i en av de mange og lange
nekrologer over ham:

»Ein arbeits- und erfolgreiches Leben hat mit dem
Hinscheiden des Künstlers seinen Abschluss gefunden —
ein Leben, dem besonders die Verschönerung der deutschen
Hauptstadt viel zu verdanken hat.«

Professor Lessing hadde mottatt en rekke dekorasjoner,
bl. a. Pour Le Mérite (für Kunst) (1911), og var kommandør
av 2. kl. av St. O. O. (1902), Rote Adler Orden 2. og 3. Kl.,
Kronen Orden 2. og 3. Kl., Herzogl. Anhalt Hausorden Albrecht
d. Bären., Veedienstorden für Kunst und Wissenschaft, kom-
mandør av samme orden 1899. Grossherzogl. Hausorden d.
Wachsamkeit oder des weissen Falken, Künstlerkreuz 1903.
4 barn (IX a—d).

IX a. *Ida Caren Lessing*, født i Berlin ^{26/2} 1877.

Hun har utgitt Hans Gudes og Betsy Ankers brev-
veksling, Kr.a 1924, og skriver artikler i tyske tidsskrifter.
Caren Lessing bor nu i Berlin.

IX b. *Carl Friedrich Lessing*, bygningsingeniør, født i Berlin
^{17/2} 1879.

Efter å ha tatt eksamen ved den tekniske høiskole i
Charlottenburg var ingeniør Lessing konsulerende jern-
betongingeniør i 12 år, og senere i Frankfurt a/Main inne-
haver av byggefirma med jernbetong som spesialitet. Fra
1930 har han vært ansatt som bygningsingeniør i I. G. Farben-
industri, A.s Werk Frankfurt a/Main Höchst. Under den
forrige verdenskrig deltok han som »Leutnant d. L.«.

Gift i Kristiania ^{1/3} 1907 med *Sigrid Benedicte Heiberg*,
født i Christiania ^{15/2} 1882, dtr. av høiesterettsadvokat, direk-
tør for Norges Bank, Thorvald Emil Bing H. og Henriette
Louise Elisabeth Thorne.

1 sønn (X).

X *Hans Otto Lessing*, født i Öybin ved Zittau, Sachsen,
^{15/6} 1910.

IX c. *Hans Martin Lessing*, født i Berlin ^{10/9} 1881, død smstds. ^{5/7} 1903 av hjerteslag.

Han studerte astronomi.

IX d. *Robert Lessing*, Standartenführer av S. S., født i Berlin ^{2/2} 1893.

Robert Lessing er utdannet som landmann og bestyrte det store gods Meseberg, som tilhørte familien Lessing, inn- til det måtte selges på grunn av de dårlige tider i 1932. Senere har han vært jordbrukssakkyndig for regjeringen i det distrikt hvor han bodde. Han deltok i forrige verdenskrig som løytnant ved 16. Dragonkompani og fikk Jernkorset. Etter nydannelsen av den tyske armé blev han aktiv officer, og var Standartenführer av S.S. i den nye stat i Østpreussen.

Gift i Berlin ^{19/4} 1921 med *Ursula Schöpff*, født i Ham- burg ^{17/9} 1895, dtr. av Oberregierungsrat Dr. vom Patentamt, Martin S. og Clara Eyssenhardt.

4 barn (X a—d).

X a. *Joachim Wolfgang Ove Lessing*, født i Tornow, Branden- burg, ^{28/2} 1923.

X b. *Caren Irene Ursula Lessing*, født i Ober-²Berbisdorf, Schlesien, ^{13/9} 1924.

X c. *Karl Friederich Ronald Lessing*, født i Ober-²Berbisdorf ^{27/6} 1926.

X d. *Otto Robert Erik Lessing*, født i Ober-²Berbisdorf ^{27/6} 1926.

VIII b. **Ove Gude**, minister, født på Berg gård, nær Jarlsberg, Sem prestegjeld, ^{11/9} 1853, død i Whit Sulphur Spring, Vest Virginia, ^{1/7} 1910. Han blev kremert, og urnen begravet i Kristiania.

Ove Gude gikk fra 1859 til 1862 på Krumbachs skole i Düsseldorf; under familiens opphold i Wales hadde han fra 1862 —64 til huslærer daværende stud. theol., senere prest i Amerika, Laurits Carlsen. Fra 1864 til 65 gikk han på Lyceum i Karlsruhe, Baden, og fra 1865 på Nissens skole, hvorfra han i 1870 dimit- tertes til universitetet. Han tok juridisk embedseksamen i desember 1876. I januar 1877 blev han ansatt som attaché ved legasjonen i Paris, konstituert som legasjonssekretær i London ^{5/11} s. å. til ^{2/1} 1878, i Berlin fra ^{15/5} til ^{20/6} 1878; tjenstgjorde fra ^{14/3} 1879 i Utenriksdepartementet, hvor han ^{11/7} 1880 konstituertes som 2nen sekretær, var fra ^{8/10} 1880 til ^{8/12} s. å.

konstituert som legasjonssekretær i Berlin, fra $10/9$ 1883 til $10/11$ s. å. i Paris, fra $23/9$ 1884 i Berlin, utnevnt fra $15/11$ s. å. Han var flere ganger konstituert som chargé d'affaires, således i 1885, 86, 87 og 2 ganger i 1888, reiste samme år $29/10$ i særskilt opdrag til Pyrmont, var atter i 1889 og 2 ganger i 1890 konstituert som chargé d'affaires. $19/6$ 1891 blev han utnevnt til legasjonssekretær i London, samme år konstituert som chargé d'affaires i London fra $23/7$ til $29/9$, fra $3/6$ til $29/9$ 1892, fra $11/7$ til $6/10$ 1893 og fra $14/7$ til $22/9$ 1894. Han blev 1897 utnevnt til ministre

Ove Gude, minister

Louise Ridley Gude, f. Egeberg.

plénipotentiaire i Madrid, og i 1900 til envoyé extraordinaire smstds., og innehadde samme stilling i Kjøbenhavn fra 1902 til 1905, var overordentlig utsending og befullmektiget minister med vartpenger fra 1906 til 1908, utnevnt til minister i Washington 1908.

Han blev $7/8$ 1888 utnevnt til kammerherre ved det kgl. norske hoff.

K¹ St. O.O.; Kr.med. I; Stk. Danske Dannebr. O.; Stk. Spanske Isabel la Catholica, Stk. Portugisiske Concepcion de Villa Viçosa, Jap. Speil O. 1. kl.; Kin. Drage O. 2. kl. 2. gr., K¹ Svenske Nordstj. O.; K² Sachs. Albrechts O.; R¹ Bad. Zähringer Løve O.; R. Preuss. Krone orden, R. Spanske Carlos III O.; Spanske Alfons XIII med. i gull.

»Ove Gude var ikke bare diplomat, men også en stor charmør. Den bekjente Bille Aubert, en av ministerens nærmeste venner, sa

om ham: »Heller et kort liv med Ove Gude enn et langt liv uten ham«.

Ove Gudes hu stod i ungdommen slett ikke til diplomatiet. Det var sanger Ove Gude vilde bli, men foreldrene syntes det var kunstnere nok i familien på forhånd. Ove Gude var norsk-svensk minister i Kjøbenhavn i det skjebnesvangre år 1905. Han trivdes så godt i Kjøbenhavn, at det var med tungt hjerte han mottok den meddelelse at han måtte reise til Washington.

For minister Gude var musikk en livsbetingelse. I selskaper sang han alltid, og enten han skulde i den franske, tyske eller hvilken som helst ambassade, kom ministeren med notene under armen. Den norske ministerbolig var i Ove Gudes tid møtestedet for alle store kunstnere⁷⁰⁾.

Gift 1ste gang i Christiania ^{11/9} 1880 med *Louise Ridley Egeberg*, født i Strømmen ^{13/9} 1856, død på Horten på sin svigerfars landsted »Sølvkronen« ^{17/3} 1900, begravet i Kristiania, dtr. av grosserer Carsten Tank E. og Annie Ridley.

Gift 2nen gang i Kjøbenhavn ^{28/4} 1904 med *Anna Louise Elna Thomsen*, f. Stiernholm, født i Kjøbenhavn ^{6/9} 1870, tidligere gift med kaptein Fritz Thomsen og dtr. av general Frederik Christian S. og Augusta Fredrika, født von Schoultz.

4 barn (IX a—d) av 1ste ekteskap.

IX a. **Hans Carsten Anker Gude**, født i Stockholm ^{1/9} 1880, død i Christiania ^{19/7} 1886.

IX b. **Ove Egeberg Gude**, salgschef, født i Berlin ^{15/5} 1885.

Han fikk sin skoleutdannelse i Norge, og gikk så officers-skole i Helsingør, hvorefter han blev løytnant i Den kongelige danske Livgarde fra ^{8/10} 1908 til ^{14/5} 1916.

Under den forrige verdenskrig var Ove Gude ansatt som mekler i firma Egeberg & Co., samt i Privatbanken, begge i Kristiania. Derefter blev han av det danske utenriksministerium utsendt som leder av det danske passkontor i Flensburg, Schleswig-Holstein.

Han har foretatt flere utenlandsreiser til Tyskland, England, Spania og Amerika. Ove Egeberg Gude er nu salgschef i A.s Seiberling, Oslo.

⁷⁰⁾ Fra »Vår Tid« nr. 6, ^{11/6} 1935.

Gift 1ste gang i Kjøbenhavn $14/5$ 1916 med *Karen Sigrid Marie Sørensen Stenaae*, født i Aarhus $11/10$ 1896, død $14/3$ 1938, dtr. av assistent ved den danske marine Søren Sørensen S. og Elise Marie Jensen. Ekteskapet oppløst 1933.

Gift 2nen gang i Oslo $3/3$ 1933 med *Signe Brodtkorb*, født på Moss $2/1$ 1905, dtr. av avdøde gårdbruker Henrik Norum og Gjertrud Dagny Dyhre, og adoptert av morens 2nen mann, sekretær Frits Nelson Zahl B.

2 barn av 1ste ekteskap (X a—b).

X a. **Tove Gude**, født i Kjøbenhavn $15/12$ 1916.

X b. **Aase Gude**, født i Kristiania $19/8$ 1918.

IX c. **Ingeborg Gude**, brukskunstner, født i Oybin ved Zittau i Sachsen $31/8$ 1890.

Hun arbeider med kunsthåndverk i glass og tinn.

Gift 1ste gang i Roma $23/3$ 1918 med interiørarkitekt *Mario Caprino*, født i Sardinia $9/4$ 1881.

Ekteskapet oppløst.

Gift 2nen gang i Oslo med maleren *Bernhard Dorotheus Folkestad*, født i London $13/6$ 1879, død på Ormelet (ved Oslo) $9/3$ 1933, sønn av fattigforstander i Drammen, Abraham F. og Ellen Eimen Wilhelmsen. Han var 1ste gang gift på Nøtterø $21/12$ 1902 med Kari Selvig, født i Drammen $8/1$ 1884, død i Asker $12/1$ 1926, dtr. av feierinspektør Ole Christian S. og Elen Næssøe.

Bernhard Folkestad var utdannet som maler og hadde sin første utstilling i Kristiania 1907 og en større retrospektiv utstilling i Bergen 1923, ellers har han deltatt i kollektive utstillinger både i Europa og i U.S.A.

Hans billede »Mørkeloftet« er i Nasjonalgalleriet, Oslo, og med altertavlen i Rjukan kirke har han satt sig et varig minnesmerke. Som skattet medarbeider i »Tidens Tegn« leverte han mange skisser, opplevelser og essays. I bokform utkom »Blå hjul« (1923) og »Svingdøren« (1926). Han var formann i Kunstforeningen 1915—16 og medlem av Bildende Kunstneres styre 1917—25.

1 barn av 1ste ekteskap (X).

X. **Ivo Caprino**, født $17/12$ 1919.

IX d. **Sigrid Gude**, født i London $\frac{3}{2}$ 1891.

Gift i Kristiania $\frac{21}{10}$ 1921 med patentingeniør, dr. philos. *Alf Bonnevie Bryn*, født i Kristiania $\frac{26}{8}$ 1889, sønn av patentingeniør Alfred Jørgen B. og Sofie Augusta Bonnevie.

Alf Bryn blev student 1906, tok diplomeksamen fra den tekniske høiskole i Zürich 1911 og har vært patentingeniør siden 1912. Han blev dr. philos. i 1931. Han har skrevet en del populære underholdningsromaner (Peter van Heeren's bøkene). I 1929 offentliggjorde han en avhandling: »Om vurdering av opfinnelsens kvalitet«.

Han var medlem av styret for Norsk Luftseilasforening 1914—27, for Kongelig Norsk Automobilforening 1925—28 og for Oslo Golf Klub 1925—28.

Med. for edel Dåd II (1908), K. Italiensk Kr. O.

1 barn (X).

X. *Siri Gude Bryn*, født i Oslo $\frac{31}{7}$ 1922.

Ingeniør Erik Anker Gude
og hustru Agnes Sofie, f. Gjerdrum.

VIII c. **Erik Anker Gude**, ingeniør og gravmonumentfabrikant, født i Düsseldorf $\frac{24}{7}$ 1855, død på Bygdøy $\frac{22}{11}$ 1940.

Han fikk skoleutdannelse delvis i Tyskland, England og Norge, og tok 1877 ingeniøreksamen ved den tekniske høiskole i Karlsruhe. Han var derefter ansatt ved Frankfurter Quellwasserleitung's kontor og opmåling fra 1876—78 og ved Deutsche Wasserwerksgesellschaft Frankfurt a/M. 1880—81.

I 1881 reiste han til Norge, hvor han grunnla sin landskjente stenhugger- og eksportforretning i Kristiania og drev stor eksport av bygningssten og marmor. Han satte igang stenindustri i Drammensfjorden og Viksfjorden og marmorbrudd i Skjerstadfjorden ved Bodø og flere brudd også på Sørlandet. Mekanisk sliperi og polerverksted blev knyttet til forretningen i Kristiania. Firmaet har levert sten til en rekke monumentalbygninger i Oslo, utenbys og utenlands, således Regjeringsbygningen, Fagerborg

kirke, Frimurerlosjen og Posthuset, samt marmorbekl dning av norsk marmor til Norges Banks trappehall og korridorer, store ornamenter, kapiteler og vannspyere til Trondhjems tekniske høiskole, »Rolandbrunnen« i Berlin med den fire meter høie Rolandfigur på toppen, hugget i en blokk Iddefjordgranitt som ferdighugget veiet 11 tonn, samt en hel del granittsyret rn til Rjukan og Notodden m. m.

Hans Gude skriver i sine erindringer under omtale av sønnen Eriks valg av livsgjerning: »Interessen for dette Arbeidsfelt var vel opstaet ved det aarelange Ophold hos den faderlige Ven Geologen Professor Theodor Kjerulf« (som var gift med Erik Gudes moster).

Erik A. Gude var mangeårige medlem av Tolldepartementets voldgiftskomit  (bergverksgruppen) og av den faste tekniske voldgiftsrett. Han bodde på sin eiendom »Odden« på Bygdøy til sin død.

Gift i Christiania $\frac{9}{6}$ 1888 med *Agnes Sofie Gjerdrum*, født i Nydalen $\frac{15}{8}$ 1865, død i Oslo $\frac{1}{12}$ 1925, dtr. av hoffjegermester Otto Adolph G. og Ingeborg Wergeland.

5 barn (IX a—e).

IX a. Betsy Ingeborg Agnes Gude, billedhuggerinne, født i Christiania $\frac{19}{5}$ 1890.

Betsy Gude gikk på Kunst- og Håndverksskolen, Kristiania, og reiste derefter til Italia for   studere billedhuggerkunst. Da hun kom hjem fra Roma i 1912, fikk hun allerede antatt 3 arbeider på Statens høstutstilling. Nu arbeidet hun i 3 år ved Kunstakademiet i Kristiania som elev av Utsond. I 1920 studerte hun i Frankrike under den kjente lærer Bourdelle. Hun deltar stadig i Statens h stutstillinger og deltok også i Jubileumsutstillingen 1914. Fra 1924 til 27 var hun medlem av »Bildende Kunstneres Styre«. Betsy Gude har modellert en rekke medaljonger, byster og statuetter utført i sten og bronse, av mange kjente menn og kvinner, bl. a. medaljonger av minister Ove Gude, dr. Louise Isachsen og dobbeltmedaljong av O. A. Grøndahl og Agathe Backer-Grøndahl, byste av Christopher Bruun, Frits Wedel Jarlsberg m. fl. — Fru Betsy Gude Schirmer deltok sommeren 1939 med en byste av en »Setesdalkone« i en stor Internasjonal KvinneKunstutstilling i New York. Hun har utført et relieff av dronning Maud, hugget i marmor og ophengt i den engel-

ske kirke i Oslo, januar 1940, en minnegave fra kong Haakon og den engelske menighet i Oslo.

Gift på Bygdøy ^{21/12} 1933 med arkitekt *Ernst August Schirmer*, født i Christiania ^{25/9} 1879, sønn av statsarkitekt Adolf S. og Hildur Koch.

Han gikk på Kunst- og Håndverksskolen og var derefter assistent hos arkitektene Bredo Greve og I. O. Hjorth. Senere studerte han ved den tekniske høiskole i Braunschweig 1900—05. 1906 reiste han til Amerika og var ansatt hos arkitekter i New York, New Orleans og i Tampa, Florida til 1915. Da reiste han en tid hjem til Norge, men sluttet nu som arkitekt og reiste til Tyskland, hvor han slo sig ned som forfatter. Flere av hans artikler er trykt i tidsskriftet »Ragnarok«.

IX b. **Gurly Gunhild Gude**, født i Christiania ^{14/6} 1892, død smstds. ^{18/10} 1918. Ugift.

IX c. **Lily Karen Annie Gude**, født i Christiania ^{24/6} 1896.

Gift på Bygdøy ^{13/10} 1923 med ingeniør *Alexander Lange*, født i Sandefjord ^{7/4} 1894, sønn av skipsreder Alexander L. og Hanna Bryde.

Han blev student 1913, studerte ved Høiskolen i Trondhjem 1913—16 og tok eksamen ved Polyteknikum i Strelitz, Tyskland, i 1921. Lange var ansatt ved Bjørnøen A.s 1919—20, ved Borregaard 1921—22, ved Vera fabrikker, Sandefjord, 1923 og ved Edison California Co., Los Angeles 1923—25. Han blev ansatt i Erik A. Gudes forretning i Oslo i 1925, og fra 1935 har han overtatt dette firma.

3 barn (X a—c).

X a. *Alexander Lange*, født på Bygdøy ^{27/2} 1930.

X b. *Leif Lange*, født på Bygdøy ^{25/5} 1931.

X c. *Karin Agnes Lange*, født på Bygdøy ^{11/11} 1933.

IX d. **Hans Erik Anker Gude**, diplomingeniør, født i Kristiania ^{5/8} 1898.

Han tok artium 1918 og gikk 1 år på Krigsskolen. Deretter reiste han til U. S. A. og studerte i Madison, hvor han tok diplomeksamen som bygningsingeniør i 1922. Gude blev ansatt i Union Oil Co. of California og arbeidet i Fort Collins, Colorado, til 1927 og i Pacific Western Oil Co., Coalinga,

California til 1937. Nu er han ansatt i entreprenørfirma i San Pedro, California.

Gift i Los Angeles ^{21/10} 1923 med *Mathilde Linaae*, født i Sandefjord ^{23/9} 1900, dtr. av skibsreder Jean Borrelly L. og Anna Kristine Høst.

2 barn (X a—b).

X a. **Erik Gude**, født i Colorado ^{9/8} 1927.

X b. **Betsy Gude**, født i California ^{2/2} 1934.

IX e. **Erica Anker Gude**, sangpedagog, født i Kristiania ^{12/4} 1900.

Hun fikk sin musikalske utdannelse først ved Leipzig konservatorium, hvor hun var elev av professor Josef Pembau, og senere i Oslo som elev av Odd Grüner Hegge. Sang studerte hun i Berlin hos Emmi Leisners lærerinne, Helene Breest. Sykdom har hindret henne fra opptreden, men hun har i mange år vært sangpedagog både i Oslo og Tønsberg og underviser samtidig i pianospill.

Gift i Tønsberg ^{26/11} 1932 med kunstmaler *Thorleif Heyerdahl*, født i Kristiania ^{16/4} 1900, sønn av ingeniør Peter Møller H. og Clara Lysholm.

Thorleif Heyerdahl har studert malerkunst ved akademiet i Antwerpen og foretatt studiereiser til München og Italia. I 1924 hadde han egen tegneutstilling i Kristiania, og har i de senere år deltatt ved Statens høstutstillinger.

Ingen barn.

VIII d. **Gunhild Gude**, født i Düsseldorf ^{9/7} 1857, død i Berlin-Spandau ^{28/12} 1937.

Hun var meget musikalsk og fikk utdannelse hos bekjente tyske musikere, bl. a. i flere semestre på konservatoriet i Berlin hos Theodor Kullak. Da hennes mann foruten å dyrke malerkunsten også var en meget flink fiolinist, spilte de ofte sammen, og flere andre kjente musikere tok også del i denne »kammermusikk« innen hjemmets fire vegger. Hun har fortalt at engang i et selskap hos hennes foreldre blev hun anmodet om å akkompagnere selveste Joseph Joachim (den såkalte »Fiolinkonge«) til A-moll concerten av Bach, og at dette hørte med blandt hennes kjæreste minner.

& Halske som laboratorieingeniør ved jernbanesignalkontoret, hvor han i 1926 fikk rang av overingeniør.

I 1928 sluttet firma Siemens & Halske sig sammen med andre firmaer til et nytt selskap, De forenede Jernbane Signalverker, og Schirm blev nu overingeniør og leder av det nye selskaps laboratorium, en stilling han hadde til sin død.

Gift i Zittau i Sachsen ^{20/11} 1916 med *Gertrud Urban*, født i Zittau ^{16/5} 1893, dtr. av overlærer Bruno Max U. og Hedvig Klara Paul.

1 barn (X).

X. Rolf Schirm, født i Nürnberg ^{3/1} 1918.

IX c. *Sigrid Lilly Schirm*, født i Öybin ved Zittau, Sachsen, ^{14/8} 1890.

Gift i Amelinghausen-Sottorf ^{16/8} 1918 med diplomingeniør *Wilhelm Althausen*, født i Tutschin, Russland, ^{8/6} 1889, sønn av pastor Ernst A. og Dagmar Gööck.

Han tok sin abitur 1907 ved realskolen i Rowno, Volhynia, Russland, og studerte derefter ved polytechnicum i Riga, inntil han august 1908 med sine foreldre flyttet til Berlin. 1909—10 praktiserte han sammen med Otto Schirm hos Siemens-Schuckert i Charlottenburg og studerte så — avbrutt ved deltagelse i den forrige verdenskrig på tysk side — ved den tekniske høiskole i Charlottenburg, hvor han i juni 1920 fikk diplom som bygningsingeniør. 1919—27 var han ansatt ved forskjellige tyske bedrifter (Siemens-Schuckert, Lauchhammer, Steffens & Nülle, Thyssen), og 1927—35 arbeidet han som styremedlem for »Arbeitsgemeinschaft der Deutschen aus Russland, Eingetragener Verein« med offisielt oppdrag til fordel for en ordning av de økonomiske og statsborgerlige forhold for de tyske bønder som — særlig siden 1915 — var bragt til Tyskland fra tidligere russisk område. Fra 1933 var arbeidet lagt an på å formidle utvandring for disse folk, og i slutten av 1935 utvandret han selv til Brasil sammen med sin familie og en større gruppe landsmenn. Etter den første tid å ha vært »colono de café« på en fazenda er han fra 1937 konstruksjonsingeniør for verktøimaskiner i firmaet Casa Bromberg, São Paulo.

Hans hustru er siden mai 1937 teknisk-videnskabelig tegner ved Instituto Biologico, São Paulo.

1918 flyttet Schirm for godt til Amelingen-Sottorf ved Lüneburg og ofret sig fra nu av helt for hedemaleriet.

Større verker av ham finnes i museene i Wiesbaden, Breslau, Prag og Berlin. Schirm var medlem av »Verein Berliner Künstler«, »Allgemeine Deutsche Kunstgenossenschaft« og Reichsverband der bildenden Künstler Deutschlands, Gau Brandenburg⁷¹).

3 barn (IX a—c).

IX a. *Erik Schirm*, dr. philos., kjemiker, født i Breslau ^{15/11} 1885.

Han blev 1904 student fra Bismarck-Gymnasium, Berlin, studerte kjemi ved universitetet i Berlin, avla de foreskrevne »Verbands-Examina« og blev 1910 Doctor philosophiae. I 1911 var han assistent ved det elektrokjemiske institutt og derefter ved »Eisenhüttenmännisches Institut« ved den tekniske høiskole i Berlin-Charlottenburg. 1913—20 var han kjemiker hos Meister Lucius & Brüning i Höchst a/Main, 1921—23 lærer i kjemi ved »Escola de Engenharia« i Porto Alegre, Brasil, 1924—29 ledende kjemiker ved den kjemiske fabrikk J. B. Duarte & Cia. Ltda. i Cubatão ved Santos, Brasil. Siden 1930 er han knyttet til forskningslaboratoriet ved Deutsche Hydrierwerke A.G., Rodleben.

Gift i Höchst a/Main ^{8/11} 1913 med *Else Wentzel*, født ^{14/7} 1890 i Bremerhafen, dtr. av Fuhrunternehmer Wilhelm W. og Marie Obenaus.

2 barn (X a—b).

X a. *Helga Schirm*, født i Höchst a/Main ^{31/10} 1918.

X b. *Uwe Schirm*, født i São Paulo, Brasil, ^{18/4} 1924.

IX b. *Hans Otto Schirm*, overingeniør, født i Breslau ^{15/7} 1888, død i Berlin ^{11/4} 1939.

Han blev student fra Bismarck-Gymnasium, Berlin, studerte derefter ved den tekniske høiskole i Berlin, hvor han i 1913 tok diplomingeniør-eksamen. Han blev så ansatt i Siemens-Schuckert Werke i Berlin-Siemensstadt og blev i 1915 forflyttet til Nürnberg, hvor han var beskjeftiget med å lage krigsmateriell og av den grunn ikke kunde delta i den forrige verdenskrig. I 1920 blev han ansatt i firma Siemens

⁷¹) Utdrag av en selvbiografi forfattet kort før hans død, samt av opplysninger av sønnen, dr. Erik Schirm.

& Halske som laboratorieingeniør ved jernbanesignalkontoret, hvor han i 1926 fikk rang av overingeniør.

I 1928 sluttet firma Siemens & Halske sig sammen med andre firmaer til et nytt selskap, De forenede Jernbane Signalverker, og Schirm blev nu overingeniør og leder av det nye selskaps laboratorium, en stilling han hadde til sin død.

Gift i Zittau i Sachsen ^{20/11} 1916 med *Gertrud Urban*, født i Zittau ^{16/5} 1893, dtr. av overlærer Bruno Max U. og Hedvig Klara Paul.

1 barn (X).

X. Rolf Schirm, født i Nürnberg ^{3/1} 1918.

IX c. *Sigrid Lilly Schirm*, født i Öybin ved Zittau, Sachsen, ^{14/8} 1890.

Gift i Amelinghausen-Sottorf ^{16/8} 1918 med diplomingeniør *Wilhelm Althausen*, født i Tutschin, Russland, ^{8/6} 1889, sønn av pastor Ernst A. og Dagmar Gööck.

Han tok sin abitur 1907 ved realskolen i Rowno, Volhynia, Russland, og studerte derefter ved polytechnicum i Riga, inntil han august 1908 med sine foreldre flyttet til Berlin. 1909—10 praktiserte han sammen med Otto Schirm hos Siemens-Schuckert i Charlottenburg og studerte så — avbrutt ved deltagelse i den forrige verdenskrig på tysk side — ved den tekniske høiskole i Charlottenburg, hvor han i juni 1920 fikk diplom som bygningsingeniør. 1919—27 var han ansatt ved forskjellige tyske bedrifter (Siemens-Schuckert, Lauchhammer, Steffens & Nülle, Thyssen), og 1927—35 arbeidet han som styremedlem for »Arbeitsgemeinschaft der Deutschen aus Russland, Eingetragener Verein« med offisielt oppdrag til fordel for en ordning av de økonomiske og statsborgerlige forhold for de tyske bønder som — særlig siden 1915 — var bragt til Tyskland fra tidligere russisk område. Fra 1933 var arbeidet lagt an på å formidle utvandring for disse folk, og i slutten av 1935 utvandret han selv til Brasil sammen med sin familie og en større gruppe landsmenn. Etter den første tid å ha vært »colono de café« på en fazenda er han fra 1937 konstruksjonsingeniør for verktøimaskiner i firmaet Casa Bromberg, São Paulo.

Hans hustru er siden mai 1937 teknisk-videnskabelig tegner ved Instituto Biologico, São Paulo.

2 barn (X a—b).

X a. *Helmut Althausen*, født i Lüneburg $18/3$ 1920.

X b. *Dagmar Althausen*, født i Görlitz $11/3$ 1923.

VIII e. **Niels Gude**, kunstmaler, født i Düsseldorf $4/4$ 1859, død i Kristiania $24/12$ 1908.

Niels Gude blev til å begynne med undervist i malerkunsten av sin far; i 1877 blev han optatt i figurklassen på Kunstakademiet i Karlsruhe og fikk til lærere professorene E. Hildebrandt og Gussow. Da Hildebrandt blev kalt til Berlin, fulgte Niels Gude med og fortsatte sine studier der 1881—82. I de senere år levet han i Kristiania; han er mest kjent som portrettmaler. Av hans portretter kan nevnes: Envoyé Lagerheim, professor Hans Gude (nu i Kunstmuseet i Oslo), generalmajor Kierulf, Henrik Ibsen m. fl. — »På grunn av sitt pretensjonsløse vesen og sin naturlige munterhet var Niels Gude et avholdt medlem av norske kunstnerkretse«⁷²⁾.

Niels Gude, kunstmaler.

Gift i Kristiania $9/7$ 1902 med *Anna Marie Christoffersen*, født smstds. $29/11$ 1879, dtr. av maskinmester Carl Johan C. og Andrine Christoffersen. — Ingen barn.

VIII f. **Agnes Charlotte Gude**, født i Betws-y-Coed, Wales $1/2$ 1863, død i Oslo $11/7$ 1929.

Hun viste tidlig utpreget anlegg for malerkunsten og fikk utdanning hos kjente kunstnere. Gude skriver om henne i sine erindringer: »Om min kunstnerisk rigt begavede Datter Agnes vil jeg her endnu tilføie at hun paa Bestilling af en høit anseet Dame, Fru Wesendock, tegnede Illustrationer til en Digtsamling som paa Berlinerudstillingen vandt meget Bifald.«

Gift i Berlin $3/5$ 1885 med genremaler *Richard Scholz*, født i Hannover $29/12$ 1860, sønn av direktør ved Musikkonservatoriet i Frankfurt a/M. professor dr. Bernhard S. og Luise Seylar.

⁷²⁾ Johan H. Langaard i Norsk biografisk Leksikon, bd. V, s. 54.

Richard Scholz blev utdannet til maler i Karlsruhe og Berlin og hadde professor Ernst Hildebrandt til lærer. — Mention honorable, Berlin 1886, medalje på utstilling i London 1891, i Chicago 1892 m. m. Han bor i München.

Ekteskapet oppløst 1903.

3 barn (IX a—c).

IX a. *Carlo Bernhard Scholz*, kunstmaler, født i Berlin ¹⁵/₄ 1886.

Han studerte malerkunst ved Kunstakademiet i Dresden 1905—11 og senere ved akademier i Paris og London. Han har nu bodd som maler i London fra 1913, og har utstillet blandt annet i »Chester Gallery«. Hans kunstnernavn er »Carlo Norway«. Han er også meget musikkinteressert. Han stiftet i 1915 »Decorative Art Group«, London.

Master of Chromatus.

Gift 1ste gang i Kristiania 1911 med *Hjørdis Marie Agnes Hafsaas*, født smstds. ⁵/₅ 1889, dtr. av vollmester Jon Olsen H. og Hulda Amalie Aas.

Ekteskapet oppløst.

Gift 2nen gang i London ²¹/₁ 1931 med *Ethel Annie Griffiths-Lester*, født i St. Helier, Jersey Channel Island, ²⁵/₁ 1906, dtr. av sekretær Sidney G. L. og Eliza Anne Cox.

1 barn av 1ste ekteskap (X).

X. *Carlo John Scholz*, født i Drøbak ¹³/₈ 1912.

IX b. *Betsy Louise Scholz*, malerinne, født i Berlin ¹⁹/₉ 1887.

Hun har studert malerkunst i Dresden, Paris og London, hvor hun studerte ved Byam Shaw og Vicat Cole School of Art. Hennes malerier blev i flere år utstillet på »Royal Academy Exhibition of Arts«, London, samt på »Royal Institute of Painters in Water-colours« og på »International Exhibition of Humorous Art«. Professor Chr. Krohg om-

Agnes Charlotte Scholz, f. Gude.

talte meget rosende hennes debut (da hun ennu var barn), især hennes originalt illustrerte dagbøker.

Hun har av Justisdepartementet fått bevilling til å bruke »Agnus« som slektsnavn og »Gude« som kunstnernavn, *Betsy Gude Agnus*. Hun bor i Oslo. Ugift.

IX c. *Willy Richard Scholz*, kunstmaler, bankmann, født i Berlin $^{22}/_{12}$ 1888.

Scholz studerte i flere år på det kgl. kunstakademi i Dresden, samt på privatakademier i Paris og London, og hans bilder har vært antatt på »Royal Academy«, London. Han utmerker sig spesielt som portrettmaler.

Han var bosatt i London til 1919, og reiste da til Norge, hvor han fra 1922 har vært ansatt som fullmektig i Den norske Creditbank, Oslo.

Gift i Oslo $^{27}/_{2}$ 1926 med *Anna Brynhild Kvam*, født i Trondhjem $^{24}/_{8}$ 1898, dtr. av skibskaptein Alfred K. og Anna Almaas.

2 barn (X a—b).

X a. *Nils Jacob Scholz*, født i Oslo $^{29}/_{4}$ 1927.

X b. *Willy Richard Scholz*, født i Oslo $^{16}/_{5}$ 1930.

VIII g. **Betsy Gude**, født i Karlsruhe, Baden, $^{1}/_{9}$ 1864, død i Magdeburg $^{24}/_{2}$ 1936.

Hun var meget musikkinteressert, både i sang og klaverspill, musiserte meget sammen med sin mann og akkompagnerte ham ofte til hans store fiolinkonsserter. Gude sier i sine erindringer: »De to havde gennem Musiken fundet hinanden, da min Datter ogsaa er meget musikalsk.«

Gift i Christiania $^{26}/_{7}$ 1887 med musikeren, 1ste konsertmester i Magdeburg, *Oscar Koch*, født i Braunschweig $^{12}/_{11}$ 1862, død i Magdeburg $^{22}/_{3}$ 1919, sønn av Vermessungsinspektør August K. og Hildur Bonnevie.

Oscar Koch studerte først ved den kongelige høiskole i Berlin som elev av den verdensberømte fiolinvirtuos Joseph Joachim, senere i flere år som elev av den kjente fiolinvirtuos Emil Sauret i Berlin og fikk 1887 stilling som fiolin- og harmonilærer ved et konservatorium i Bremen. I 1892 blev han ansatt som 1ste konsertmester ved teatret og leder av kammermusikken i Aachen og fra 1896 som 1ste konsertmester i Magdeburg, hvor

han også ledet kammermusikkonsserter, hvilket interesserte ham mest. Denne stilling innehadde han til sin død.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Gunhild Koch*, født i Bremen $27/1$ 1890.

Hun bor i Magdeburg. Ugift.

IX b. *Hildur Koch*, født i Bremen $21/4$ 1892.

Hun er utdannet til musikk lærerinne hos kjente pedagoger i Tyskland og Norge, og praktiserte som sådan til 1921.

Gift i Magdeburg $15/3$ 1921 med dr. jur. *Bruno Dohrin*, født i Landsberg Warthe $10/10$ 1889, sønn av fabrikk-eier Herman D. og Bertha Walter.

Dohrin studerte først i flere semestre malerkunst i Berlin, derefter gikk han over til det juridiske studium og tok doktorgraden. Etter den forrige verdenskrig ble han ansatt som referent i »Landes-Arbeitsamt« i Magdeburg og Erfurt, og senere som »Regierungsrat« i Stendal. Fra 1933 er han pensjonert (ifølge familiens meddelelse).

1 barn (X).

X. *Wolfgang Dohrin*, født i Magdeburg $5/6$ 1923.

IX c. *Oscar Koch*, født i Aachen $9/8$ 1893, død i Magdeburg $10/4$ 1909.

IX d. *Erik Koch*, musiker, født i Aachen $21/4$ 1896.

Han deltok i den forrige verdenskrig på tysk side fra 1914—18 og fikk jernkorset samt andre utmerkelser under krigen. Derefter studerte han musikk ved konservatoriet i Leipzig fra 1919 til 1923.

Koch opholdt sig derpå 2 år i Norge (Hønefoss) som musikk lærer og fiolinist, og fra 1927 har han og hans frue praktisert som private musikkpedagoger i Magdeburg. Fra 1937 er han også ansatt som fiolinlærer ved musikk skolen

Betsy Koch, f. Gude.

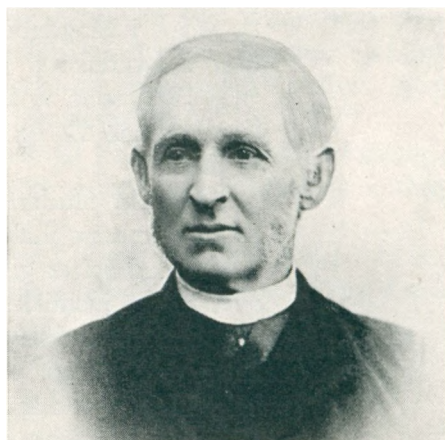
»Kraft durch Freude« i Magdeburg og som leder av kammermusikken ved samme skole.

Gift i Witzhausen a/Wena $14/7$ 1923 med musikk- lærerinne *Hella Jacob*, født i Queulen ved Metz $15/1$ 1897, dtr. av Oberpostsekretair Georg J. og Hedwig Bechstedt. 1 barn (X).

X. *Manfred Koch*, født i Hønefoss $4/11$ 1925.

Lovise Augusta Due, f. Gude.

Christopher Lorentz Due, tollkasserer.

VII d. **Lovise Augusta Gude**, født i Christiania $2/1$ 1831, død smstds. $14/5$ 1927.

Gift i Lillesand $28/7$ 1855 med tollkasserer *Christopher Lorentz Due*, født på Molde $19/11$ 1827, død i Kristiania $20/2$ 1923, sønn av overtollbetjent i Lillesand, Carsten Schjødt D. og Malene Marie Buck.

Chr. L. Due blev i 1845 ansatt som kontorist ved tollkontoret i Grimstad og etterpå som fullmektig ved samme kontor. I 1858 blev han undertollbetjent i Kristiansund og forflyttedes året efter i samme egenskap til Trondhjem. $21/3$ 1868 blev han utnevnt til overtollbetjent i Flekkefjords distrikt og tollkasserer i Farsund. $29/10$ 1872 forflyttedes han til Christiania, men på grunn av sykdom måtte han søke sig et roligere embede, og $11/2$ 1875 blev han utnevnt til overtollbetjent og tollkasserer i Levanger, fra hvilken stilling han tok avskjed $1/4$ 1904. Due og frue bosatte sig i Kristiania efterat han hadde tatt avskjed fra tollvesenet.

Han blev $21/1$ 1901 R¹ St. O. O. for fortjenstfull embedsvirksomhet.

Tollkasserer Due blev meget benyttet i forskjellige gjøremål også utenfor sitt fag både i Trondhjem og Farsund. I Trondhjem var han et ivrig medlem av den komité som i 1860—65-årene grunnla og arbeidet for en fast norsk scene i byen, og han var formann i Trøndernes Mannsangforening. Han skrev en rekke artikler, vesentlig om handels- og skibsforhold, i »Trondhjems Adresseavis«, hvor han i 8 år var redaksjonell medarbeider.

Due er den ene av de to venner til hvem Henrik Ibsen betrodde sine planer med hensyn til å utgi sitt første arbeide »Catilina«. Ibsen forteller herom i forordet til 2nen utgave av dramaet:

»Den ene af mine troende og trofaste (∴ Due) påtog sig at levere en smuk og tydelig kopi af mit rå urettede udkast, et hverv, hvilket han udførte til den grad samvittighedsfuldt, at han end ikke glemte en eneste af de utallige tankestreger, som jeg i produktionens hede havde anbragt overalt, hvor det rette udtryk ikke i øjeblikket vilde falde mig ind«.

Due har skildret sitt samvær med Ibsen i en bok »Erindringer fra Henrik Ibsens Ungdomsaar«. 4 barn (VIII a—d).

Ove Gude Due, sogneprest.

VIII a. *Ove Christian Gude Due*, sogneprest, født i Grimstad ^{3/9} 1856, død på Nøtterøy ^{19/7} 1932.

Han blev student 1873 og cand. theol. 1878, vpl. sek.løitn. 1875 og pr.løitn. 1881.

Gude Due var fra 1878 bestyrer av Egersunds, senere Flekkefjords lærerskole og utnevntes i 1881 til kateket på Kongsvinger og annenlærer ved Kongsvinger komm. middelskole. I 1886 konstituertes han som middelskolens bestyrer og fungerte som sådan til han forlot Kongsvinger. ^{18/12} 1897 utnevntes han til sogneprest i Trondenes, i 1907 til res. kap. i Grønland menighet, Kristiania, og 1911 til sogneprest i Uranienborg. Han tok avskjed 1926. Den siste tid levde han på Nøtterøy, hvor hans enke nu bor.

Foruten å inneha mange kirkelige hverv, var presten Gude

Due også medlem av bystyret i Kongsvinger og formann i misjons- og avholdsselskaper. Fortj. med. I.

Gift 1ste gang i Kristiansand $6/1$ 1880 med *Valborg Wrensted*, født smstds. $31/8$ 1858, død i Kristiania $20/2$ 1912, dtr. av apoteker Johan Georg W. og Henriette Ernestine Lüders.

Gift 2nen gang i Kristiania $22/9$ 1913 med sin 1ste hustrus søster *Ragnhild Wrensted*, født $21/5$ 1868.

8 barn (IX a—h).

IX a. *Christopher Lorentz Due*, født i Flekkefjord $26/9$ 1880.

IX b. *Ove Christian Gude Due*, født i Kongsvinger $29/4$ 1882.

IX c. *Henriette Due*, født i Kongsvinger $20/1$ 1884.

IX d. *Leif Due*, født i Kongsvinger $11/11$ 1885.

IX e. *Alf Due*, født i Kongsvinger $9/11$ 1887.

IX f. *Einar Due*, født i Kongsvinger $29/3$ 1891.

IX g. *Ragnar Due*, født i Kongsvinger $26/11$ 1893.

IX h. *Egil Due*, født i Kongsvinger $5/8$ 1896.

VIII b. *Marie Due*, født i Grimstad $29/4$ 1858, død i Stavanger $15/4$ 1933.

Gift i Levanger $18/5$ 1886 med sogneprest *Nils Pedersen Aalvik*, født i Vikør $11/12$ 1851, død i Bergen $8/1$ 1914, sønn av gårdbruker Peder Hanssen Aa. og Martha Haldorsdtr.

Aalvik tok eksamen fra Stord seminar 1873, blev student 1877 og teologisk kandidat 1881. Fra 1882 til 1885 var han 2nen lærer ved Levanger middelskole. $3/10$ 1885 blev han kallskapellan til Lyngdal, $19/7$ 1888 res. kap. til Høiland og Sandnes, $23/5$ 1896 sogneprest til Håland, $23/2$ 1903 res. kap. ved St. Johannes menighet i Stavanger, $21/11$ 1905 res. kap. ved St. Petri menighet smstds. og $13/8$ 1908 sogneprest ved Sandvikens menighet i Bergen.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Leif Aalvik*, født i Lyngdal $23/2$ 1887.

IX b. *Ragnar Aalvik*, født i Lyngdal $4/7$ 1888.

IX c. *Augusta Aalvik*, født i Sandnes $7/5$ 1891.

IX d. *Bjarne Aalvik*, født i Sandnes $23/3$ 1895.

VIII c. *Kjartan Due*, forretningsmann, født i Trondhjem $31/12$ 1859, død i Kristiania $24/10$ 1916.

Efter å ha vært ansatt i forretning i Christiania ca. 5 år, opholdt Kjartan Due sig 1879—82 i London og derpå i Frankrike til 1885, da han bosatte sig i Malaga. Her drev han under firma

»Carlos Due y Co.« forretning i viner og sydfrukter inntil sin død.

Gift i Iglesia de la Victoria i Malaga $^{15}/_2$ 1892 med *Maria de la Concepcion Rojo y Crovetto*, født i Malaga $^{16}/_3$ 1874, død smstds. $^{31}/_8$ 1912, dtr. av rentier Francisco de Assis Rojo og Emilia Crovetto.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Maria de la Concepcion Due*, født i Malaga $^{21}/_1$ 1893.

IX b. *Maria Antonia Due*, født i Malaga $^{3}/_4$ 1894.

IX c. *Carlos Due*, født i Malaga $^{19}/_4$ 1895.

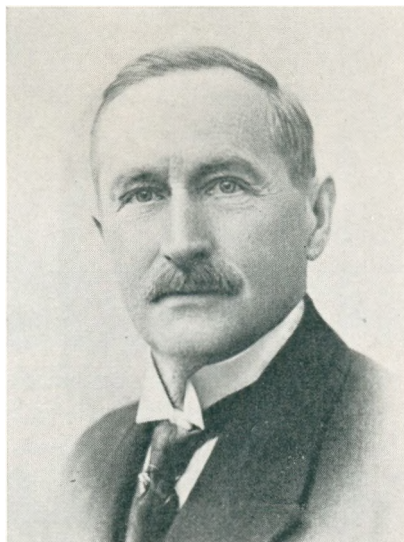
IX d. *Antonio Due*, født i Malaga 1897.

VIII d. *Reidar Due*, børskommissær, født i Trondhjem $^{20}/_{10}$ 1862.

Han opholdt sig, efter endt handelsutdannelse, i Tyskland, Frankrike og England 1884—90. $^{1}/_1$ 1891 etablerte han agentur i viner i Christiania. Han var børskommissær i Kristiania (Oslo) 1904—36.

Due har vært en benyttet mann i foreningsliv og det offentlige liv. Han var sekretær i Den norske Handelsstands Fellesforening 1898—1916, formann i Import- og Exportagenters Forening 1902—04, styremedlem og sekretær i Oslo Handelskammer 1908—36, medlem av Femtimannsutvalget fra 1903, styremedlem i Alliance Française 1896—1921, i »Norges Handels- og Sjøfartstidende« fra 1912, medlem av Kristiania bystyre 1908—10, og av representantskapet for Borregaard fra 1918, handelskyndig medlem av 2nen avd. i Styret for det industrielle Rettsvern 1922—26, samt styremedlem i Forsikringsrådet 1924—36.

Han var delegert til internasjonale handelskongresser i Paris 1900, Berlin 1905, Milano 1906, Prag 1908, London 1910, Brüssel 1925, Stockholm 1927, Amsterdam 1929, Washington 1931 og Wien 1933. Due er sekretær og medlem av det internasjonale

Reidar Due, børskommissær.

Handelskammers norske komité fra 1921. Han er æresmedlem av Import- og Exportagenters forening, Det norske Handelskammer i London og Det norsk-amerikanske Handelskammer i New York.

R¹ St. O. O. (1937); Fortj.med. 1; R. Danske Dannebr. O.; R. Franske Æres Leg.; Off. Tsjekkoslov. hv. Løve; Rum. meritul Comercial si Industrial med. 1. kl.; Off. Fransk. Instr. publ.

Gift i Kristiania ^{3/11} 1892 med *Thora Jelstrup*, født i Levanger ^{9/2} 1871, dtr. av brukseier Hans Severin J. og Caroline Louise Steen.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Eilif Due*, født i Christiania ^{11/8} 1893.

IX b. *Kathrine Jelstrup Due*, født i Christiania ^{13/10} 1894.

IX c. *Eldbjørg Due*, født i Christiania ^{1/9} 1895.

IX d. *Reidar Gude Due*, født i Kristiania ^{10/8} 1898.

VII e. **Fredrik Julius Bech Gude**, distriktslæge, født i Christiania ^{23/11} 1832⁷³), død i Kongsvinger ^{8/12} 1887.

Julius Gude blev student fra Drammen skole 1851 og tok ^{10/12} 1858 medisinsk embedseksamen. Først var han ansatt som kandidat ved Fødselsstiftelsen, og fra ^{21/2} 1859 ett år ved Rikshospitalets kirurgiske avdeling. I august s. å. blev han antatt som epidemilæge ved blodgangsfarsotten i Telemark, hvorfra han efter et par måneders virksomhet vendte tilbake til Christiania, gjorde til ^{1/3} 1860 tjeneste som kandidat ved Rikshospitalets medisinske avdeling og var i samme år amanuensis hos dr. Budde. Våren 1860 fungerte han omtrent 1 måned som læge ved Koppelasarettet i Christiania og fra ^{1/6} til ^{1/9} s. å. som marinelæge på dampskonnerten »Alfen«. Fra nyttår 1861 til utgangen av februar 1862 praktiserte han som privatlæge i Hof i Jarlsberg og nedsatte sig derefter på Tjømø, hvor han fra april 1862 forretet som ordfører i sundhetskommisjonen.

Herfra flyttet han 1866 til Dolmø sogn (Hitteren), efterat han ^{11/10} s. å. var blitt utnevnt til distriktslæge i Søndre Fosen. ^{28/5} 1872 blev han distriktslæge i Frosta med bopel i sognet av samme navn og tiltrådte embedet ^{18/7} s. å. ^{24/9} 1883 utnevntes han til distriktslæge i Solør og Odalen med bopel på Kongsvinger.

I en nekrolog over ham skrives der:

⁷³) I kirkebok for Christiania nr. 124 (Vor Frelzers Menighet) står det ved hans død at han er født ^{10/11}, men han opgav selv til Kiær: Norske læger, at han var født ^{23/11}.

»Den afdøde — — — — efterlader sig — — — — et i sandeste Forstand skjønt Eftermæle. Opofrende og uegennyttig som faa — det sidste stundom endog indtil det skrupuløse — arbeidede han med en sjelden Samvittighedsfuldhed i sin saa ofte besværlige Kaldsgjerning og det paa en Maade, som sikkert har vundet Hjerter for ham blandt mange lidende ogsaa i disse Trakter. Selv grebet af Kristendommens Sandhed lod han sig det være magtpaaliggende ved Sygesengen at bringe ikke blot legemlig Lindring, men tillige sjælelig Trøst. Ogsaa paa andre Omraader kom hans Varmhertethed for Dagen, særlig

Julie Gude, f. Arentz.

Fredrik Julius Bech Gude,
distriktslæge.

Catty Gude, f. Ingstad.

gjennem hans levende Interesse for Folkeoplysningen og alt, hvad der kunde tjene til at forbedre den almene Mands Kaar⁷⁴).

Gude var en ivrig målmann og deltok i opplysningsarbeide blandt ungdommen ved selv å undervise på folkehøiskolen på Frosta. I 1882 vant han også en av Vestmannalaget utsatt premie for en »Landkunna« på landsmål.

Gift 1ste gang i Christiania ^{22/5} 1861 med *Julie Henriette Helene Arentz*, født i Christiania ^{3/7} 1839, død på Tjøme ^{24/8} 1865, dtr. av overrettsassessor Hans Arnold Julius A. og Mathilde Abigael Hofgaard.

2 barn (VIII₁ a—b).

Gift 2nen gang i Haslum kirke i Bærum ^{18/9} 1868 med *Catharine* (»Catty«) *Elisabeth Ingstad*, født i Christiania ^{5/3} 1842, død smstds. ^{9/10} 1913, dtr. av overrettsjustitiarius Fredrik Emil I. og hans 1ste hustru Lovise Cathrine Platou.

6 barn (VIII₂ c—h).

⁷⁴) Morgenbl. 1887 Nr. 652 efter skr. fra Kongsvinger i »H. A.«.

Tabell IV.

VIII.

FREDRIK JULIUS BECH GUDE

1832—1887

distriktslæge

1) g. m. Julie Henriette Helene Arentz
1839—1865.2) g. m. Catharina Elisabeth Ingstad
1842—1913.

8 barn.

IX.

1. Signy Gude
1862—1879.2. Sigurd Gude
1863—
skibsfører,
g. m. Sophie
Susanna
Beichmann
1873—.
Ingen barn.3. Louise Marie
Gude
1869—
g. m. Jens
Henrik Beer
1868—
byråchef.
Ingen barn.4. Eivind Gude
1873—1916
kaptein
g. m. Cecilie
Schou Egeberg
1880—.
6 barn.

X.

1. Ove Christian
Gude
1903—
disponent
g. m. Kristi
Helliesen
1905—.
3 barn.2. Einar Gude
1905—
læge
g. m. Augusta
Egeberg Giertsen
1905—.
3 barn.1. Eivind Gude
1932—.2. Cecilie Gude
1934—.3. Just Ingvald
Gude
1936—.1. Fredrik Julius
Gude
1935—.2. Lilla Cecilie
Gude
1937—.

5. Astrid Gude 1874—1874.	6. Hans Gude 1875—1915. grosserer Ugift.	7. Ingerid Gude 1878— g. m. Vilhelm Lexau Christie Nicolaysen 1874—1937 revisor, konsul. Ingen barn.	8. Ragnhild Gude 1880— g. m. Hans Christian Hassel 1872— major. 1 barn. Se side 105.	
	3. Hans Gude 1906— disponent g. m. Lilly Johannesen 1910—. 4 barn.	4. Birgit Catharina Elisabeth Gude 1907—.	5. Sigurd Fredrik Julius Gude 1909— disponent. Ugift.	6. Ingerid Gude 1910— g. m. Angus Vivian Nepros Campbell 1901— vicekonsul. 2 barn. Se side 104.
3. Tore Gude 1940—.	1. Hans Gude 1934—.	2. Eirik Gude 1935—.	3. Jon Gude 1937—.	4. Ingerid Gude 1940—

VIII₁a. **Signy Gude**, født på Tjømo ²⁷/₃ 1862, død i Christiania ¹⁹/₁ 1879 hos sin pleiemor, enkefru Augusta Uchermann, f. Arentz.

VIII₁b. **Sigurd Gude**, skibsfører, født på Tjømo ¹³/₁₁ 1863.

Efter middelskoleeksamen i 1880 reiste han til sjøs med seilskuter fra Stavanger til 1889, og derefter med dampskib til 1916, hvorav de siste 12 år som fører av kystpostruten »Kong Haakon«.

Fra 1916 til 1932 var Gude filialbestyrer i Oslo Sparebank og lever nu som pensjonist i Oslo. Han er æresmedlem av Ruteskibenes befalsforbund.

Gift i Kristiania ¹²/₉ 1899 med *Sofie Susanna Beichmann*, født på Hamar ⁵/₁₀ 1873, dtr. av premierløytnant Nils Ulrich Fredrik Christian B. og Hildur Matilde Døsen.

Ingen barn.

VIII₂c. **Louise Marie Gude**, født på Hitteren ²¹/₇ 1869.

Hun var ansatt i Riksforsikringsanstalten 1897—1901. I en rekke av år har hun vært styremedlem i Røde Kors' dameforening, Oslo, og er fra 1933 medlem av Uranienborg Menighetsråd.

Gift i Kristiania ³⁰/₆ 1900 med byråchef *Jens Henrik Beer*, født i Christiania ⁹/₁₀ 1868, sønn av sorenskriver Martin B. og Johanne Helene Theodora Krog.

Beer blev student 1889 og cand. jur. 1897. Først var han en kort tid assistent i Riksarkivet, blev så ansatt 1897 som sekretær i Riksforsikringsanstalten (Rikstrygdeverket) og som byråchef smstds. fra 1909. I en periode i 1937 fungerte Beer som direktør. Han tok avskjed som byråchef i 1938.

Han har vært styremedlem og formann i Norsk forening for socialt arbeide 1918—24, dels formann, dels varaformann i Departementsforeningen 1922—26, samt medlem av styret for Det Nordiske Admin. Forbund siden 1918. Han har vært næstformann i Slekthistorisk Forening siden 1926 og medlem av den permanente komité for nordiske arbeiderforeningers møte siden 1916. 1920—23 og 1932—36 har han vært medlem av direksjonen for Mjøndalen Cellulosefabrikk.

Beer har skrevet en rekke artikler om forskjellige administrative spørsmål og om socialforsikring og sociale spørsmål i »Sociale Meddelelser« og »Social Trygd« samt i svenske og danske fagskrifter.

Han var redaktør av Statskalenderen 1922—24.

Jfr. artikler om ham i »Social Trygd« 1937 s. 106 og 1938 s. 328.

Ingen barn.

VIII₂d. **Eivind Gude**, kaptein, født på Frosta, på Logstein gård, ¹⁰/₅ 1873, død i Kristiania ¹⁷/₄ 1916.

Han blev student fra Christiania Katedralskole 1891 og tok officerseksamen 1894. I ¹¹/₂ år tjenstgjorde han i Stavanger som adjutant og var derpå 3 år tjenstgjørende på Fredriksten festning ved 1ste brigades underofficersskole og 4 år ved Krigsskolen. Fra høsten 1903 tjenstgjorde han som kaptein ved 1ste brigade og fra ¹/₁ 1905 tillike som avdelingschef i det norske livsforsikringsselskap »Fram«.

Gift i Kristiania ⁵/₉ 1902 med *Cecilie Schou Egeberg*, født i Christiania ¹⁷/₁ 1880, dtr. av trelastgrosserer Einar Westye E. og Birgithe Schou.

6 barn (IX a—f).

Eivind Gude, kaptein.

IX a. **Ove Christian Gude**, disponent, født i Kristiania ¹/₆ 1903.

Han blev student 1921, og hadde derefter 1 års praksis i papir engros i firma Hans Gude & Co. Så tok han eksamen fra Kristiania Handelsgymnasium 1923. Ove Gude var derefter ansatt en tid i Christiania Sparebank, og fikk fra nyttår 1925 ansettelse i Sandnes Kamgarn Spinneri, Sandnes, som kontorchef til 1932, de siste 2 år også som reisende. Fra ¹/₁ 1933 blev han ansatt som disponent for Sandnes Kamgarn Spinneris Oslo-lager og som salgschef for fabrikken.

Han var sekretær i Rogaland Skyttersamlag 1930—32 og president for Norsk Avdeling av den internasjonale Skytterunion (N. I. A. S.) 1934—36.

Gift i Stavanger ^{22/12} 1928 med *Kristi Helliesen*, født i Sandnes ^{24/11} 1905, dtr. av malermester Ingvald H. og »Kitty« Iversen.

3 barn (X a—c).

X a. **Eivind Gude**, født i Sandnes ^{18/5} 1932.

X b. **Cecilie Gude**, født i Oslo ^{31/10} 1934.

X c. **Just Ingvald Gude**, født i Oslo ^{6/6} 1936.

IX b. **Einar Gude**, læge, født i Kristiania ^{22/3} 1905.

Han blev student 1923 og studerte først 2 år filologi, men begynte på det medisinske studium høsten 1925 og tok medisinsk embedseksamen våren 1933. Fra september 1933 til juni 1934 var han amanuensis hos distriktslægen i Kolvereid. Siden juli 1934 har Gude vært privatpraktiserende læge i Krokstadelva og Solbergelva i Nedre Eiker med bopel i Krokstadelva, fra november 1938 også kommunelæge på nordsiden av elven. Han var kandidat på kirurgisk avdeling på Drammen sykehus fra mai til november 1938. Fra 1937 er han formann i Nedre Eiker tuberkulosenemnd, medlem av den stedlige nemnd for arbeidervernet og av vergerådet.

Gift i Asker ^{20/6} 1934 med *Augusta Egeberg Giertsen*, født i Kristiania ^{31/1} 1905, dtr. av cand. philol. Fredrik G. og Lilla Rynning.

3 barn (X a—c).

X a. **Fredrik Julius Gude**, født i Drammen ^{24/5} 1935.

X b. **Lilla Cecilie Gude**, født i Krokstadelva ^{14/6} 1937.

X c. **Tore Gude**, født i Krokstadelva ^{21/6} 1940.

IX c. **Hans Gude**, disponent, født i Kristiania ^{17/9} 1906.

Han tok eksamen fra Kristiania Handelsgymnasium, og efter 2 års korrespondentpraksis hadde han et par års ophold i utlandet i shippingfirmaer. Derefter var han selger og reisende i Norge for Helsingborgs Galoger A.s og blev ^{1/1} 1931 ansatt i Høydahl Ohme A.s, fra 1933 som kontorchef i samme firma. Fra november 1936 har han vært disponent i meklerfirmaet Gude, Stephanson og Nielsen A.s.

Fra 1935 er han styremedlem i Høydahl Ohme A.s.

Gift i Oslo ¹⁹/₅ 1933 med *Lilly Johannesen*, født i Fettsund ⁵/₂ 1910, dtr. av fløtningsdirektor Johannes J. og Harriet Stephanie Aars.

4 barn (X a—d).

X a. **Hans Gude**, født i Oslo ⁶/₅ 1934.

X b. **Eirik Gude**, født i Oslo ¹⁰/₈ 1935.

X c. **Jon Gude**, født i Oslo ¹⁴/₁₂ 1937.

X d. **Ingerid Gude**, født i Oslo ²³/₂ 1940.

IX d. **Birgit Catharina Elisabeth Gude**, født i Kristiania ⁵/₉ 1907.

Hun blev student 1925 og opholdt sig derefter et par år i England og Frankrike for å studere sprog. Derefter gjennomgikk hun Norske Kvinners Nasjonalråds sociale kurser og tok avgangseksamen desember 1929. Fra januar 1930 var hun ansatt som assistent ved Norske Kvinners Sanitetsforenings hovedstyres kontor til oktober 1935. Studerte så i 2 år ved Handelshögskolan i Stockholm og tok økonomisk eksamen med diplom (D. H. S.) i 1937. — Derefter vikarierte hun en tid i Kirkedepartementet og blev fra januar 1939 ansatt i meklerfirmaet Gude, Stephanson & Nielsen A.s, Oslo.

Birgit Gude var med å stifte Sociale Kursers forening i 1933 og var foreningens første formann. Hun deltok som innbudt delegeret i The Boeke International Conference i Bournville, Birmingham i 1935. Ugift.

IX e. **Sigurd Fredrik Julius Gude**, disponent, født i Kristiania ²⁰/₄ 1909.

Han blev student 1927 og tok avgangseksamen med diplom fra École des Hautes Études Commerciales i Paris 1928, hvorefter han opholdt sig 1 års tid i Paris som selger av norsk hermetikk. I 1929 reiste han til London, hvor han 1 års tid var ansatt i Hambros bank. Våren 1930 begynte han på kontoret i Norsk Citroën A.s og innehadde flere forskjellige stillinger, bl. a. som sekretær ved Raffineringsverket i Kristiansands Oslo-kontor. I juni 1933 blev Gude ansatt i Sporveis-Annonsene A.s som annonsechef og har siden 1936 vært disponent for dette firma og datterselskapet Oslo-Plakatene.

Han har i studieøiemed reist meget i utlandet, og han holdt foredrag på den 4de nordiske reklamekongress i Stockholm våren 1937.

I 1938 var han styremedlem i Reklameforeningens hovedstyre. — Han gjennomgikk Oslo Børsskole for salg og reklame høsten 1933 og tok Handelsdepartementets handelsfagprøve 1934. — Ugift.

IX f. Ingerid Gude, født i Kristiania ^{18/10} 1910.

Hun reiste etter middelskoleeksamen til Frankrike og England for å studere sprog. Senere utdannet hun sig til teknisk assistent, dels ved medisinsk laboratorium ved Rikshospitalet og dels ved Statens Institutt for Folkehelsen i Oslo. Etter noen års vikariater ved de 2 nevnte institutter blev hun ansatt ved laboratoriet på Det Norske Radiumhospital fra dets åpning i 1932 og arbeidet der i 2 år.

Gift i Oslo ^{18/11} 1935 med vicekonsul *Angus Vivian Nepros Campbell*, født i London ^{6/8} 1901, sønn av læge, generalkonsul *Angus C.* og *Helen Rose Polagra Nepros*.

Han studerte ved Cambridge universitet 1921—24 og arbeidet derefter i flere år som agronom i England. 1932—34 var han ansatt som attasjé ved den britiske legasjon i Oslo, hvorfra han blev forflyttet til Athen. Februar 1936 gikk han over i konsulatvesenet og var ansatt først en tid i Haag, senere i Berlin. Siden krigens utbrudd har han vært knyttet til det britiske konsulat i Oslo, hvor han ^{8/11} 1939 blev utnevnt til vicekonsul.

2 barn (X a—b).

X a. *Eric Angus Campbell*, født i Berlin ^{18/1} 1937.

X b. *Ian Donald Campbell*, født i Berlin ^{19/2} 1939.

VIII₂ e. Astrid Gude, født på Frosta ^{2/6} 1874, død smstds. ^{29/7} 1874.

VIII₂ f. Hans Gude, grosserer, født i Christiania ^{29/7} 1875, død smstds. ^{3/10} 1915.

Han tok eksamen ved Christiania Handelsgymnasium og opholdt sig senere for sin utdanning i Tyskland og England. I flere år var han ansatt i Christiania Bank og Kreditkasse, og var derefter kontorchef hos admiral Børresen. Våren 1915 startet han egen papirforretning engros, men døde kort tid efter. Ugift.

VIII₂g. **Ingerid Gude**, født på Frosta ¹⁴/₆ 1878.

Hun tok etter eksamen fra frk. Conradis pikeskole, stenografkursus på Universitetet og blev i 1896 ansatt i Riksforsikringsanstalten som assistent av 1ste klasse; fratrådte ved utgangen av 1918.

Gift i Kristiania ⁶/₂ 1919 med børsautorisert revisor, konsul *Vilhelm Lexau Christie Nicolaysen*, født i V. Aker ²⁸/₈ 1874, død i Oslo ¹²/₅ 1937, sønn av antikvar Nicolay N. og Anne Thue Christie.

Han tok eksamen fra Kristiania Handelsgymnasium og var derefter en tid ansatt i Den norske Creditbank. Derefter reiste han til Argentina, hvor han i årene 1908—14 arbeidet som kontorchef i engelsk selskaps tjeneste. Fra 1915 var han ansatt som avdelingschef i Store Norske Spitsbergen A.s, Kristiania, inntil han i 1919 atter reiste til Syd-Amerika for å starte oversjøiske avdelinger for et større handelsselskap. I 1921 kom han tilbake til Norge og tok i 1924 eksamen som børsautorisert revisor. Han gikk i 1928 inn som medinneholder av Revisjonsfirmaet Dybwad, Nicolaysen og Forberg, og var formann i Børsautoriserte Revisors forening og medlem av presidiet for Det interskandinaviske Revisorutvalg. 1929—31 konsul for Guatemala.

Ingen barn.

VIII₂h. **Ragnhild Gude**, født på Frosta ¹⁰/₁ 1880.

Gift i Kristiania ²⁰/₁₀ 1899 med major *Hans Christian Hassel*, født i Christiania ²⁵/₆ 1872, sønn av premierløytnant i kavalleriet Severin Segelcke H. og Aagot Wanelius.

Hassel blev student 1890, tok avgangseksamen på Krigsskolen 1895, pr.løitn. i kavalleriet til 1909, derpå rittmester, og fra 1929 major. — Han gjennomgikk den tyske centralrideskole i Hannover 1899—1900, og var chef for kavalleriets rideskole 1915—29.

Fra 1929 har han vært sekretær i Skattebetalernes Landsforening. Hassel har efter sin avskjed som officer befattet sig en del med hestespørsmål, ridning og rideinstruksjon.

1 datter (IX).

IX. *Ellisiv Hassel*, født i Kristiania ¹⁴/₁₁ 1903.

Hun blev student 1922 og cand. med. 1935. Tjenstgjorde fra ¹/₅ 1939 til ¹/₁₁ 1939 som kandidat ved Hedemarks fylkessykehus, Elverum, og er praktiserende læge i Oslo og Aker. — Ugift.

VII f. **Ove Høegh Guldberg Gude**, født i Christiania $^{23}/_8$ 1837, død smstds. $^{24}/_7$ 1838.

VII g. **Ove Høegh Gude**, sorenskriver, født i Christiania $^5/_9$ 1839, død i Stavanger $^{20}/_6$ 1918.

Han blev student 1858 og cand. jur. 1864; var derefter edsvoren fullmektig i Karmsund og Hesbø sorenskriveri fra 1865—67, overrettssakfører i Stavanger fra 1869—92. Ove H. Gude tok dispasjørerksamen 1876 og fikk s. å. kongelig utnevning til dispasjør. Fra

Johanne Cathrine Gude, f. Sømme.

Ove Høegh Gude, sorenskriver.

september 1890 var han skifte- og auksjonsforvalter og fra 1890—92 aktor ved meddomsretten i Stavanger by og amt og referent i straffesaker. $^{19}/_{11}$ 1892 utnevntes han til sorenskriver i Karmsund og $^{27}/_7$ 1896 til sorenskriver i Jæderen, tok 1916 avskjed med pensjon. Han var i flere år bisitter i lagmannsretten.

Sorenskriver Gude var meget benyttet i det kommunale liv, var medlem av direksjonen for Stavanger Sparebank, kommisjonær for Hypotekbanken, kommunerevisor, kasserer ved Stavanger amts sykehus, samt formann i Stavanger bys ligningskommisjon, flere år formann i Stavanger Kunstforenings bestyrelse m. m.

Gift i Stavanger $^6/_8$ 1870 med *Johanne Cathrine Kastrup Sømme*, født i Stavanger $^7/_6$ 1846, død smstds. $^{15}/_2$ 1930, dtr. av konsul Jacob Jørgen Kastrup S. og Johanne Margarethe Bull Kielland.

5 barn (VIII a—e).

Tabell V.

VII.

OVE HØEGH GUDE

1839—1918

sorenskriver

g. m. Johanne Cathrine Kastrup Sømme

1846—1930.

5 barn.

VIII.

1. Johanne
Margrethe Bull
Gude

1871—

g. m. Julius
Allum

1896—

oberst.

2 barn.

Se side 108.

2. Ove Kristian
Gude

1873—1935

ingeniør

g. m. Johanne

Larsen Prosch

1881—

4 barn.

3. Haldis Sømme
Gude

1874—

g. m. Christian

Jacob Meidell

1866—

læge.

4 barn.

Se side 110.

4. Gerd Sømme
Gude

1877—1878.

5. Ragnid Gude

1881—

g. m. Christen

Gran Bøgh

1876—

overretts-

saksfører.

1 barn.

Se side 111.

IX.

1. Ove Høegh
Gude

1904—

grubebestyrer

1904—

2. Victor Alfonso
Ferdinand
Prosch Gude

1908—

fareavisekspert

1908—

3. Carolina Gude

1910—

4. Johanne

Margareta Gude

1921—

VIII a. **Johanne Margrethe Bull Gude**, født i Stavanger ^{20/7} 1871.

Hun er utdannet som sykegymnast i Christiania og Stockholm.

Gift i Christiania ^{13/3} 1896 med oberst *Julius Allum*, født i Drammen ^{29/11} 1865, sønn av skibskaptein Julius A. og Jakobine Johanne Kristiansen.

Allum blev student 1885, officer 1889 og kaptein 1898, major 1913, oberstløytnant 1916, oberst på Steinkjer 1919 og plasskommandant i Fredrikstad fra 1924—30.

Han var landmåler i Syd-Afrika fra 1889—92 og gymnastikk-lærer i Stavanger fra 1901—16. Allum reiste som krigsstipendiat til boerkrigen i 1900 og til Schweiz med stipendium for å studere skyttersaken 1901.

Han har skrevet et par hefter om boerkrigen, samt artikler i fag- og dagspresse om militære spørsmål, skyttersak og idrettssak.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Johanne Margrethe Bull Allum*, født i Stavanger ^{29/10} 1897.

Gift på Steinkjer ^{19/12} 1919 med infanterikaptein *Ivar Vogt*, født i Kristiansand ^{25/7} 1895, sønn av oberst Jørgen Herman V. og 1ste hustru Johanne Fredrikke Dahm.

Vogt blev student 1914, tok eksamen ved Krigsskolens øverste avdeling 1918 og blev premierløytnant i infanteriet 1918. Han utførte garnisonerende tjeneste i forskjellige egen-skaper til 1923, og senere distriktstjeneste. I 1930 utnevntes han til ulønnet kaptein og tok i 1936 avskjed på grunn av overgangsbestemmelsene.

Han har gjennomgått flere handelskurser og er bysekretær i Kristiansands kommune fra 1923. Han har i flere perioder vært konstituert borgermester (rådmann).

3 barn (X a—c).

X a. *Johanne Margrethe Bull Vogt*, født i Kristiansand ^{14/9} 1920.

X b. *Edvard Dahm Vogt*, født i Kristiansand ^{14/6} 1923.

X c. *Fredrikke Vogt*, født i Kristiansand ^{26/1} 1925.

IX b. *Julie Allum*, født i Stavanger ^{19/5} 1900.

Gift på Steinkjer ^{15/3} 1922 med sekretær, cand. oecon. *Andreas Norland*, født i Bergen ^{23/5} 1896, sønn av apoteker John N. og Karen Ottesen.

Norland blev student 1915, tok statsøkonomisk eksamen 1921 og har vært sekretær i forskjellige høireforeninger siden 1921, f. t. med bopel på Bodø.

Han var formann i Unge Høires landsforbund 1931—36 og utnevntes da til landsforbundets eneste æresmedlem med fast sete i landsstyret.

3 barn (X a—c).

X a. *Edel Margrethe Norland*, født i Sandnessjøen $12/4$ 1923.

X b. *Else Norland*, født i Harstad $4/11$ 1925.

X c. *Ove Norland*, født i Trondhjem $24/9$ 1935.

VIII b. **Ove Christian Gude**, ingeniør, født i Stavanger $7/6$ 1873, død i Mina Elena, Magallanes, Chile, $24/10$ 1935.

Han tok eksamen ved Bergens tekniske skole på den mekaniske linje i 1894 og studerte derefter i $2\frac{1}{2}$ år ved »Yorkshire Technical College«, Leeds, England. Så var han ansatt ved flere industrielle anlegg i Norge til 1908, da han reiste til Chile. Her arbeidet han ved

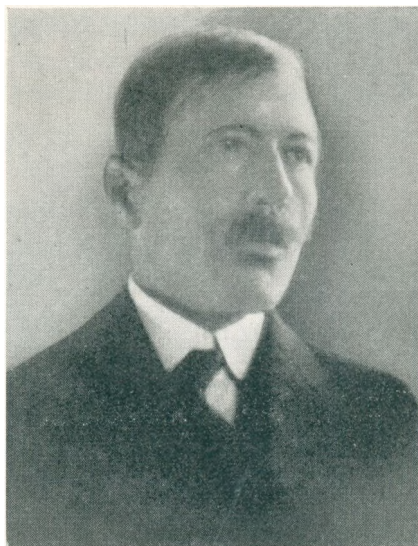
kullgruber og forskjellige tekniske anlegg, inntil han i 1918 blev medeier og teknisk leder av »Compania Minas De Carbon Rio Verde«, Magallanes, Chile, og denne stilling hadde han til sin død.

Gift i Tvedestrand $20/12$ 1903 med *Johanne Larsen Prosch*, født i Tvedestrand $27/1$ 1881, dtr. av skibsreder Lars Larsen og Caroline Prosch.

4 barn (IX a—d).

IX a. **Ove Høegh Gude**, grubebestyrer, født i Tvedestrand $20/9$ 1904.

Han blev uteksaminert fra »Liceo de Hombres« i Mina Elena og tok eksamen som »conlador«. Ove Gude fikk deretter stilling som bokholder i sin fars firma i Chile og bestyrer etter sin fars død mineanlegget. — Ugift.

Ove Christian Gude, ingeniør.

IX b. **Victor Alfonso Ferdinand Prosch Gude**, fåreavls-
ekspert, født i Tvedestrand ^{24/11} 1908.

Han tok de samme eksamina som sin bror Ove og var en tid kullgrubebestyrer, men har senere utdannet sig som ekspert i fåreavl og driver for tiden med det i Mina Elena, Chile. Ugift.

IX c. **Carolina Gude**, født i Magallanes, Chile, ^{10/11} 1910. Ugift.

IX d. **Johanne Margareta Gude**, født i Magallanes, Chile, ^{13/1} 1921.

VIII c. **Haldis Sømme Gude**, født i Stavanger ^{20/8} 1874.

Gift i Stavanger ^{8/11} 1897 med læge *Christian Jacob Meidell*, født på Flesje i Balestrand ^{20/8} 1866, sønn av oberstløytnant Thomas Henrik Finde M. og Jensine Sophie Kahrs.

Meidell er student fra 1885 og tok medisinsk embeds-eksamen 1893. Han gjorde kandidattjeneste ved Bergens sykehus 1893—94 og nedsatte sig som praktiserende læge først i Bergen, fra oktober 1895 i Haugesund og fra juli 1908 i Stavanger, hvor han var bylæge til han tok avskjed i 1938. Han var læge ved sykehuset for kronisk syke 1919—28, og mangeårig hovedlæge ved Stavanger trygdekasse, hvilken stilling han fremdeles innehar. Siden 1917 læge ved jernbanens sykekasse, Stavanger. Vpl. sanitetskaptein fra 1904.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Else Gude Meidell*, født i Haugesund ^{21/5} 1899, død i Stavanger ^{27/5} 1924.

Hun gjennomgikk tegneskole i København 1914—20.

IX b. *Thomas Henrik Finde Meidell*, kontorist, født i Haugesund ^{25/10} 1900, død i Stavanger ^{8/4} 1924.

Han tok eksamen ved Bergens Handelsgymnasium og var senere ansatt ved konsul Sigv. Bergesens rederi, Stavanger.

IX c. *Ove Høegh Gude Meidell*, museumsassistent, født i Haugesund ^{6/3} 1903.

Efter å ha hatt praktisk arbeide ved mekaniske verksteder noen år tok han artium i 1927. Han har vært stipendiat og drevet zoologiske studier på Vestlandet. Ove H. G.

Meidell er nu ansatt ved Zoologisk Museum, Oslo. Han har skrevet flere artikler i fagskrifter og utgitt en avhandling »Daglig liv i et humlebol«.

Gift i Oslo ²²/₃ 1938 med *Inger Thumbs-Lyche*, født i Skoger ²/₁₂ 1914, dtr. av ingeniør Harold T. L. og Ragnhild Rasmussen.

IX d. *Johanne Kathrine Kastrup Meidell*, født i Haugesund ¹²/₅ 1907.

Gift i Stavanger ²⁴/₂ 1934 med materialforvalter *Knut Skancke Martens*, født i Tromsø ²⁸/₁₁ 1904, sønn av bankkasserer Christofer Broch M. og Johanne Skancke.

Han blev student 1923 og studerte et par år ved Trondhjem's tekniske høiskole, men sluttet disse studier for å gå over i forretningslivet og tok eksamen ved handelsskole. Han var derefter et par år selger og reisende ved Remington i Trondhjem, 1 år bestyrer av J. W. Cappelens filial, Trondhjem, 1 år av Remingtons filial i Stavanger og var en kort tid ved Creditreform i Bergen. Høsten 1933 blev han ansatt som materialforvalter ved Vignæs kobberverk, Karmøy.

1 sønn (X).

X. *Erik Christian Meidell Martens*, født i Stavanger ¹³/₂ 1936.

VIII d. **Gerd Sømme Gude**, født i Stavanger ⁶/₆ 1877, død smstds. ¹⁶/₁₂ 1878.

VIII e. **Ragndid Gude**, født i Stavanger ¹³/₈ 1881.

Gift i Stavanger ⁴/₅ 1906 med overrettssakfører *Christen Gran Bøgh*, født i Bergen ¹¹/₆ 1876, sønn av museumsdirektør Johan Wallace Hagelsteen B. og Wenche Gran.

Gran Bøgh blev student 1894 og cand. jur. 1902. Derefter var han sorenskriverfullmektig 1902—05 og er overrettssakfører i Bergen fra 1905. Han var generalsekretær ved Bergensutstillingen 1928. Fra 1929 har han vært sekretær for Turisttrafikkkomiteen for Vestlandet og fra 1932 sekretær i selskapet Vestlandsuken i Bergen. Gran Bøgh var generalkommissær for den planlagte Polarutstilling i Bergen 1940.

Han er fast teateranmelder i Bergensaviser, samt Bergensanmelder til »Aftenposten«, Oslo. Gran Bøgh har utgitt »Teater i Bergen gjennom 100 år«.

Han har deltatt meget i det kommunale liv i Bergen, og har vært formann i Bergens ligningsråd og varamann til bystyret. Han er medlem av og formann i flere direksjoner.
1 datter (IX).

IX. *Wenche Gran Bøgh*, født i Bergen 4/3 1907.

Gift i Bergen 30/9 1932 med kjøbmann *August Faye*, født i Bergen 21/10 1897, sønn av kjøbmann og konsul August F. og Augusta Mohr Friele.

Han tok eksamen ved Bergens 2-årige Handelsgymnasium 1916 og har derefter utdannet sig som fagmann i hud- og skinnbransjen ved 5 års opphold i Syd- og Nord-Amerika og i forskjellige europeiske land. Siden 1925 medinneholder i firmaet Behrens & Kahrs A.s, Bergen.

2 barn (X a—b).

X a. *August Faye*, født i Bergen 16/10 1934.

X b. *Randi Faye*, født i Bergen 24/12 1937.

VI h. **Mathias Calmeyer Gude**, kjøbmann på Moss, født i Elverum 2/2 1797, død på Moss 27/4 1883.

Efter å være blitt undervist i hjemmet, blev han i 1811 anbragt som skibslærling på et fartøi fra Larvik og fór derpå noen år til sjøs, samt tok den lovbefalte styrmannseksamen. Han forlot imidlertid sjøen og fikk ansettelse ved sin onkel grosserer Johann Gudes forretning på Moss, hvor han forblev til han i året 1823 selv tok borgerskap som kjøbmann på stedet⁷⁵⁾.

Mathias Gude kjøpte i 1823 gård nr. 6 i Henrik Gerners gate, gml. nr. 29 i Storgaten, en av byens eldste gårder. Den kaltes før »Borthiggaarden« efter kjøbmann Borthig som en tid eide den. Fra Mathias Gudes tid kaltes den »Gudegaarden« og er nu Moss Aktiebryggeris gård. Mathias Gude opførte et brennevinsbrenneri i denne gård.

I 1838 kjøpte Mathias Gude av Chrysties dødsbo den tilstøtende gård nr. 28, som på denne tid var en av Moss bys største, vakreste og

⁷⁵⁾ Efter omtale av at han hadde besørget Johann Gudes handelsforretninger fra 1814 —21 o.s.v. heter det i borgerbrevet: »På Grund heraf skal bemeldte Mathias Calmeyer Gude saa længe han holder sig nu Aflagde Ed efterrettelig og forøvrigt som en retskaffen, ære- kjær Borger — nyde, bruge og beholde alle de Friheder og Rettigheder en Moss Byes Borger som Kjøbmand efter Lov, Privilegier, Anordninger, med Rette tilkommer. Borger- skabet bliver at forevise Byens Stadskaptein.

stateligste bygninger. Som det vil sees av nedenstående bekjendtgjørelse i »Den norske Rigestidende« for 1835, nr. 73, tillå der eiendommen store herligheter.

»Bekjendtgjørelse.

Formedelst tiltagende Alder og da min Fostersøn er Død som var bestemt følgende vigtige Del af min Eiendom (hvilken allerede var tagen i Brug af ham), saa er jeg tilsinds for det første underhaanden at prøve Salg af min Gaard Nr. 28 i Storgaden her i Byen med tilhørende næsten nye grundmurede Brændevins-

Mathias Calmeyer Gude, kjøbmann.

Marthine Gude, f. Bøckmann.

brænderi, naar nogenlunde antagelig Bud gjøres. Gaarden har 17 Værelser i Hoved- og Sidebygningerne, Stalde til 9 Heste, Køstald til 8 Kjør, flere gode Kjældere hvoraf en stor brandfri, store Tørkelofter, Madbod og Bryggerhus, VognRemise og store Vedskure med store Lofter, en tre-etages Søbod med 14 Rum ved Elven, et ligeledes ved Elven beliggende grundmuret Brændevinsbrænderi bygget for nogle Aar siden, tre Etager høit, hvori er to Kobber-Kjedler der er skattepligtige med 1912 Potter, en stor Jern-Mæskevands-Pande, en stor Malt-Kjølle hvorpaa kan tilvirkes meget mere Malt end Brænderiet behøver og desuden endel store Kar med andre Apparater, syv store Ege-Brændevins-Liggere, hver à 1500 Potter omtrent. Endelig en stor Plads ved Brænderiet til Brændeveds Opstabling. Det har fuldkomment og stadig Vand fra Byens Vandledning. Eiendommen er saaledes skikket til Beboelse for to conditionerede Familier og med forsigtig Drift af Brænderiet er der Levebrød for en af dem. — — — —

Moss d. 23 Juli 1835.

David Chrystie, sen.«

Dessuten hørte til gården to urte- og frukthaver, hvorav den ene lå til selve gården og var beplantet med vakre poppeltrær til gaten, mens den annen lå på østre side av samme gate. Gude bygget om og forskjønnet denne gård betydelig, og det var i dette hus han til stadighet mottok mange gjester. Ved innkvartering av kongens følge ved dennes besøk i Moss i 1824 bor hos Math. Gude kapteinene Blichfeldt

Interiør fra »Gudegaarden« (nuv. Moss Bryggeri).

Foto fra O. P. Nyquist : »Mossian«.

og Møller, samt løytnant Thuesen, og i 1828 kongens »generalchirurgus statssecretair Netzel« med tjener⁷⁶). I september 1846 hadde Gude endog kongelige gjester, nemlig Oscar I og arveprins August.

Da Mathias Gude blev eier av denne gård, nedla han sitt brenneri i daværende nr. 29 og drev bare det i nr. 28, og omdannet det i 29 til et ølbryggeri i stor stil efter datidens forhold. Han leverte »Sundhedsøl 4 skilling pr. flaske, Sukkerøl 2¹/₂ pr. do., Fedt Juleøl 3 sk. pr. do., Martsøl 4 sk. pr. do., Dobbeltøl 4 sk. pr. do., Almindelig Øl fra 1¹/₂ til 2¹/₂ sk. pr. pot (potøl).«

Gude forsøkte sig allerede i 1846 med fremstilling av bayerøl, og man ser ham før jul i nevnte år å avertere fra sitt bryggeri: »Bayersk øl å 3 skilling pr. flaske«. Av salget blev der dog høist ubetydelig. Det

⁷⁶) Localiapk. »Moss«, Statsarkivet, Oslo.

viste sig nemlig at øllet blev udrikkelig, idet selve brygningen vistnok var foregått efter alle kunstens regler, men gjæringsprosessen og lagringen som spiller en så viktig rolle for øllets beskaffenhet var ham ikke tilstrekkelig bekjent. I 1854 omdannet dog Gude sitt bryggeri til et tidsmessig bayerøl-bryggeri og ansatte en tysker som bryggerimester⁷⁷⁾.

Mathias Gude eide gården nr. 28 til år 1858, da den strøk med i den store brand dette år, og den blev ikke gjenopført. — Til »Gudegaarden« nr. 29 hørte før 1858 en stor have, som ved reguleringen efter branden nevnte år kom i byens eie og utgjør den nuværende lille park foran Folkets Hus. Gudes hustru plantet her de vakre poppeltrær som for en del år siden måtte falle for øksen.

Gude hadde en høi posisjon i Moss by på sin tid. Han stod i spissen for en rekke foretagender og tegnet sig alltid for store bidrag på innsamlingslister av forskjellige slags. Av en fortegnelse over eiendomme i Moss 1846 sees at Math. Gude eier i Storgaten, østre side, matr. nr. 24 og i vestre side matr. nr. 32, 33 og 39 c og i Radets vestre side matr. nr. 181 (Skaremyren)⁷⁸⁾.

Mathias Gude var i en årrekke medlem av formannskapet og en kortere tid viceordfører og var forøvrig også betrodd mange andre kommunale tillitshverv. Han innehadde således stillingen som måler og vraker i Moss by, var chef for byens borgerkorps fra 1830—48, var overformynder, fattigforstander, kemner m. v. — Ved redelighet og dyktighet vant Mathias Gude sig et ansett navn som borger.

Gift på Moss ^{14/10} 1823 med sin slektning *Marthine Elise Herfordt Bøckmann*, født på Moss ^{19/3} 1805, død smstds. ^{12/3} 1872, dtr. av kjøbmann på Moss, Johan Christiansen B. og Anne Cathrine Herfordt (se s.125). I den tale presten Gude holdt ved fru Marthine Gudes bære sa han bl. a. at »der var en forunderlig Mildhed i hendes Røst, en vindende Mildhed i hendes Tale, der var en varm Deeltagelse for Andres, saavel Sorger som Glæder. Der var Forstandighed i hendes Raad, som der var Kjærlighed i hendes Gjærning, og dog var hun under al hendes Virksomhed saa stille og fordringsløs.«

5 barn (VII a—e).

(Fra Localiapk. »Moss«, Statsarkivet, Oslo.)

⁷⁷⁾ Fra O. P. Nyquist: Mossiana.

⁷⁸⁾ Localiapk. »Moss« i Statsarkivet, Oslo.

Tabell VI.

VI.

MATHIAS CALMEYER GUDE

1797—1883

kjøbmann på Moss

g. m. Marthine Elise Herfordt Beckmann

1805—1872.

5 barn.

VII.

1. Anna Catharina
Dorthea Gude
1828—1889.2. Johan Ferdinand
Gude
1831—1905
stasjonsmester

1) g. m. Johanne

Elisabeth

Mathiesen

1836—1892.

2) g. m. Helga

Josefine

Helgesen

1876—.

Ingen barn.

3. Ebba Witella

Hulda Josefine
Gude

1834—1927

g. m. Ivar

Andreas Stevelin

Dahl

1829—1884

infanterikaptein

8 barn.

Se side 117.

4. Immanuel Viggo

Gude

1839—1861.

5. Constantin

Gude

1842—1845.

VII a. **Anna Cathrine Dorthea Gude**, født på Moss ²¹/₃ 1828, død smstds. ¹⁸/₃ 1889.

Hun var ugift, bodde hjemme hos sin far og stelte huset for ham.

VII b. **Johan Ferdinand Gude**, stasjonsmester, født på Moss ²¹/₁₂ 1831, død smstds. ²¹/₇ 1905.

Han blev student 1851 og tilbragte derpå et par år ved forstakademiet i Aschaffenburg. Senere var han i noen tid eier av gården Grorud i Aker, og eide 1853—60 sammen med sin 1ste hustrus stefar, J. R. Teilman, også Tomb herregård i Råde. Han reiste derefter til Tyskland, hvor han hadde stilling som forstmann noen år. 1866—70 var han ansatt som assistent ved materialvesenet ved Drammen—Randsfjordbanen, 1870—72 driftsrevisor smstds., 1872—75 sekretær også smstds., 1875—78 seksjonsmaterialforvalter ved Jæderbanen og 1878—82 stasjonsmester i Sandnes. Han flyttet derpå til sin fødeby Moss, hvor han bodde til sin død.

Gift 1ste gang i Råde ²⁷/₉ 1853 med *Johanne Elisabeth Mathiesen*, født på Grorud ¹¹/₄ 1836, død i Christiania ²⁶/₆ 1892, dtr. av godseier Carl M. og Emilie Mikkelsen.

Ekteskapet oppløst 1859.

Gift 2nen gang på Moss ¹⁸/₄ 1896 med *Helga Josefine Helgesen*, født på Moss ³⁰/₈ 1876, dtr. av sjømann Helfred H. og Janette Jansen.

Ingen barn.

VII c. **Ebba Witella Hulda Josefine Gude**, født på Moss ¹¹/₆ 1834, død på Jeløen ²¹/₂ 1927.

Gift på Moss ¹²/₁₁ 1856 med infanterikaptein *Ivar Andreas Stevelin Dahl*, født i Fredrikstad ⁵/₅ 1829, død på Moss ⁸/₇ 1884, sønn av kaptein-vaktmester Jens Lemmich D. og Gjertrud Carine Urdahl.

Han blev surn. sekondløitn. i 1. Akershusiske Inf. brig. ¹⁰/₅ 1852, virkelig sek.løitn. smstds. ¹⁸/₁₁ 1853, pr.løitn. smstds. ³/₃ 1856, kaptein og kvartermester ved Hedemarkens Bataljon ⁹/₃ 1867, chef for 1. landvernsdivisjon av samme bataljon ²/₁₁ s. å., chef for 1. linjekomp. av Gudbrandsdalens Bataljon ²⁷/₁₁ 1875, chef for 1. linjekomp. av Hedemarkens Bataljon ¹⁵/₆ 1878.

8 barn (VIII a—h).

VIII a. *Jens Carl Gude Dahl*, født i Råde $^{12}/_{11}$ 1857, død $^{29}/_{5}$ 1881 ombord i engelsk kadettskip.

VIII b. *Marthine Elise Dahl*, født i Fredriksstad $^{5}/_{4}$ 1859.

Gift på Moss $^{26}/_{9}$ 1879 med agent *Harald Christian Hjersing*, født på Moss $^{10}/_{11}$ 1855, død smstds. $^{2}/_{11}$ 1915, sønn av disponent for Moss Jernstøperi og mek. Verksted Otto H. og Caroline Mathilde Josefine Sunne.

Harald Chr. Hjersing var først reisende i firma Henrik Gerner & Søn, hvorefter han overtok etter sin hustrus bestefar, Mathias Gudes bryggeri. Dette gikk i 1891 over til aksjeselskap, for hvilket han var disponent til 1903. Fra 1903 drev han egen agenturforretning på Moss og var meget benyttet i kommunale tillitshverv i byen.

7 barn (IX a—g).

IX a. *Martha Hjersing*, født på Moss $^{18}/_{7}$ 1880.

IX b. *Mathias Gude Hjersing*, født på Moss $^{7}/_{5}$ 1882.

IX c. *Otto Andreas Hjersing*, født på Moss $^{1}/_{8}$ 1887.

IX d. *Sverre Hjersing*, født på Moss $^{13}/_{2}$ 1890.

IX e. *Carsten Hjersing*, født på Moss $^{17}/_{6}$ 1895.

IX f. *Arne Hjersing*, født på Moss $^{21}/_{12}$ 1897.

IX g. *Kaare Hjersing*, født på Moss $^{28}/_{2}$ 1901.

VIII c. *Wiggo Andreas Dahl*, sjømann, født i Fredriksstad $^{14}/_{2}$ 1861, død på sjøen $^{11}/_{10}$ 1878.

Han var sjømann og falt ned fra riggen på hjemreise fra Amerika $^{11}/_{10}$ 1878, hvorved han omkom.

VIII d. *Nils Gude Dahl*, forretningsmann, født i Christiania $^{30}/_{9}$ 1862, død i Chicago $^{22}/_{2}$ 1900.

Han var ansatt i kolonialforretning i Chicago. Ugift.

VIII e. *Mathias Gude Dahl*, kontorist, født på Moss $^{28}/_{4}$ 1864.

Han er ansatt som kontorist ved jernbane i Chicago.

Gift $^{14}/_{11}$ 1893 i Chicago med *Christina Pehrson*, født i Wärländ $^{12}/_{9}$ 1862, dtr. av jordbruker Pehr Johnson og Anna K. Pehrson.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Edith Marthine Dahl*, født i Chicago $^{21}/_{11}$ 1899.

IX b. *Ivar Christian Dahl*, født i Chicago $^{4}/_{12}$ 1903.

VIII f. *Sigrid Dahl*, født på Moss $^{9}/_{8}$ 1866, død i Christiania $^{16}/_{7}$ 1868.

VIII g. *Anna Dahl*, født i Christiania $5/6$ 1868.

Gift på Moss $8/12$ 1890 med distriktslæge *Niels Borch-Johnsen*, født i Kristiansand $1/12$ 1858, død i Oslo $12/4$ 1934, sønn av handelsfullmektig Peter Christian J. og Amalie Borch.

Borch-Johnsen blev student 1876 og tok medisinsk embedseksamen 1884, praktiserte som privatlæge i Moss fra 1886—94 og tiltrådte $1/7$ 1894 Ofotens distriktslægeembede. $18/10$ 1905 konstitueres han i Indre Romsdals distrikt, men tillotes ved resolusjon av $22/5$ 1906 å forbli i sitt embede. Han tok avskjed i 1928. De siste år levet han i Oslo. Han var tildelt Kongens fortjenstmedalje i gull.

7 barn (IX a—g).

IX a. *Astri Borch-Johnsen*, født på Moss $3/11$ 1891.

IX b. *Ebba Borch-Johnsen*, født på Moss $10/3$ 1893.

IX c. *Peter Andreas Borch-Johnsen*, født i Ofoten $17/12$ 1894.

IX d. *Hulda Borch-Johnsen*, født i Ofoten $12/3$ 1896.

IX e. *Erling Borch-Johnsen*, født i Ofoten $25/8$ 1897.

IX f. *Nils Jakob Borch-Johnsen*, født i Ofoten $9/3$ 1900.

IX g. *Amalie Borch-Johnsen*, født i Ofoten $30/11$ 1903.

VIII h. *Johan Fredrik Herfordt Dahl*, født i Christiania $4/3$ 1870, død på Moss $21/7$ 1875.

VIII i. *Marthine Gude Dahl*, født på Moss $15/3$ 1872.

Gift på Moss $16/9$ 1898 med kasserer *Carl Otto Hjersing*, født på Moss $24/7$ 1868, død smstds. $5/2$ 1917, bror av ovennevnte Harald H. (VIII b).

Han var i en årrekke bokholder og kasserer i sin fars forretning »Moss Jernstøperi og mek. Verksted«, og deretter kasserer i Moss Sparebank, hvilken stilling han hadde til sin død.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Allan Hjersing*, født på Moss $3/9$ 1899.

IX b. *Øistein Hjersing*, født på Moss $20/10$ 1901.

IX c. *Tor Hjersing*, født på Moss $5/8$ 1906.

IX d. *Gudrun Hjersing*, født på Moss $26/10$ 1908.

VIII j. *Kirsten Karoline Dahl*, født på Moss $9/11$ 1874.

Gift 1ste gang i Kristiania $25/4$ 1902 med politi-

fullmektig *Peter Marius Davidsen*, født i Christiania 4/12 1867, død smstds. 19/1 1910, sønn av stabssersjant Hans Peder D. og Maren Louise Wettre.

Han blev student 1886, vpl. løytnant 1887, tok juridisk embedseksamen 1892, utnevnt til vpl. kaptein 1901. Han blev 1899 autorisert som sakfører i Kristiania og praktiserte her som sådan til 1907, da han blev politifullmektig smstds., en stilling han innehadde til sin død.

Gift 2nen gang i Kristiania 17/12 1910 med reisende *Øivind Nilssen*, født i Bergen 13/4 1874, død i Oslo 8/9 1936, sønn av sogneprest Hans Nicolai N. og Dorothea Louise Charlotte Anker.

Han var fra 1889 ansatt i 9 år hos Jacob Matheson, Trondhjem, og var deretter i flere år reisende for firma Larsen & Lütken, Oslo. Så gikk han over til firma Pettersen og Nærum som reisende, de siste år drev han egen agenturforretning.

2 barn av 1ste ekteskap (IX a—b).

IX a. *Finn Davidsen*, født i Kristiania 9/11 1903.

IX b. *Ivar Davidsen*, født i Kristiania 29/9 1905.

Hanna Dorthea Gude.

VII d. **Immanuel Viggo Gude**, født på Moss 2/12 1839, død smstds. 26/4 1861.

VII e. **Constantin Gude**, født på Moss 3/1 1842, død smstds. 2/2 1845.

VI i. **Hanna Dorthea (»Thea«) Gude**, født på Elverum prestegård 6/8 1798, død på gården Gaarder i Elverum 15/5 1888.

»Thea« Gude tilbragte næsten hele sin levetid i Østerdalen, hvor hun bodde hos sin søsters svigersønn proprietær John Aakran.

VI j. **Hans Gude**, snekker, født i Elverum 20/8 1799, død i Christiania 5/7 1835.

Han blev utdannet til snekker og tok borgerskap som sådan i Christiania. I kirkeboken står han ved sin vielse innført

også som »brandofficer i Christiania«. Han døde ganske ung, bare 36 år gl.

Gift i Christiania $30/12$ 1831 med *Gurine* (»Gina«) *Marie Nielsen*, født i Christiania $24/9$ 1810, død smstds. $1/8$ 1896, dtr. av skreddermester Halvor N. og Catherine Marie Pedersdtr. Galschiøtt.

Enken ektet 2nen gang $24/10$ 1838 kaptein i 2nen akershusiske Infanteribrigade David Thrane (1814—85).

2 barn (VII a—b).

VII a. **Ove Christian Gude**, født i Christiania $6/12$ 1832, død i Kjøbenhavn $10/12$ 1866.

Han studerte ved Veterinærhøjskolen i Kjøbenhavn.

VII b. **Christine Marie Gude**, født i Christiania $11/12$ 1834, død smstds. $25/5$ 1876. Ugift.

VI k. **Elisabeth Magdalene Gude**, født i Elverum $15/5$ 1801, død smstds. $1/9$ s. å.

V b. **Henrich Nicolai Gude**, født på Moss $4/1$ 1756, død i Arendal, begr. der $24/8$ 1778.

V c. **Margrethe Elisabeth Gude**, født på Moss $5/3$ 1757, død smstds. $19/9$ 1830.

Gift på Moss $17/11$ 1776 med trelasthandler og grosserer *Peder Colbjørnsen Herfordt*, født i Aremark 1738, døpt $10/10$ s. å., død på Moss $28/12$ 1819, sønn av sogneprest i Aremark, Fredrik H. og Karen Kjeldsdatter, slektning av Peder, Hans og Anna Colbjørnsen.

Peder Colbjørnsen Herfordt tilhørte en gammel dansk apoteker-slekt, der skrev sitt navn Heerfort. Bestefaren, Johannes Herfordt, eide i slutningen av det 17de århundrede Svaneapoteket i Christiania. Peder C. Herfordt var en av Moss bys største og virksomste kjøbmenn, sagbrukseier, korn- og trelasthandler og stor eiendomsbesidder, såvel i som utenfor byen. Han eide således Skarmyren og Nasset, av hvis opdyrking han gjorde sig særlig fortjent. I 1800 kjøpte Peder Herfordt av kammerherre Bernt Anker, nr. 2 Henr. Gerners gate, gml. nr. 25 Storgaten, og denne gård kalles fremdeles »Herfordtgaarden«. En gate på Skarmyren er også opkalt efter Peder Colbjørnsen Herfordt. Han tok borgerskap i Moss i 1778 og var i sin tid borgerkaptein og medlem av reguleringskommisjonen efter brandene i 1807 og 1808, var også brandinspektør i 1807. Han var en av byens eligerte menn og var

betrodd flere offentlige hverv. Ved valg av utsending til riksforsamlingen på Eidsvold i 1814 hadde Herfordt 3 stemmer.

Av en tabell over sagbruk ved Mosseelven på denne tid sees at Peder Herfordt eier både »Lerke« Berge« Kocke« Paaske« og Dylve« sauge⁷⁹⁾.

Skifte efter Peder Colbjørnsen Herfordt begynte ¹⁰/₂ 1820 og sluttet først ²⁸/₁₁ 1831.

Boet viser da aktiva . . . . 14 910 spdl. 58 β
og passiva . . . . . 14 805 » 41 »

Skifte efter enkefru Herfordt, f. Gude, begynte ⁸/₁₀ 1830 og sluttet ¹⁷/₁₁ 1832.

Dette bo viser aktiva . . . . 6 479 spdl. 78 β
og passiva . . . . . 3 045 » 81 »

Samtidig med sistnevnte skifte blev holdt skifteutlodning av det Calmeyerske legat⁸⁰⁾ blandt enken madame Margrethe Elisabeth sal. Herfordts barn; der blev til deling mellem de gjenlevende, nemlig konsul Just Gude Herfordt, enkefru generalinne Staffeldt, samt datterdatteren Elise Bøckmann (g. m. Mathias Gude) 7 023 spdl. 87 β.

4 barn (VI a—d).

VI a. *Karen Birgitte Herfordt*, født på Moss, døpt ³/₁₀ 1777, død i Christiania ⁴/₅ 1860.

Gift på Moss ¹⁸/₁₀ 1797 efter kongebrev av ²¹/₉ s. å. med kammerherre *Bernhard Ditlef v. Staffeldt*, født på gården Ziepké i Kentz i Pommern ²³/₁₀ 1752, død på sin eiendom »Rolighed« ved Larvik ¹⁰/₁ 1818, sønn av løytnant Bernt v. S. og Eleonore Cathrine v. Platen.

Bernhard Ditlef v. Staffeldt blev ¹/₁ 1767 ansatt som page hos enkedronning Sofie Magdalene og ved hennes død i 1770 utnevnt til hoffjunker. ²²/₈ 1771 blev han sekondløytnant ved Nordenfjeldske regiment. Han blev utnevnt til kammerjunker 1774 og naturalisert som dansk adelsmann ⁷/₃ 1776, premierløytnant ²⁰/₂ 1782 og stabskaptein i livgarden ¹⁸/₂ 1785. ²⁸/₁₂ 1787 utnevntes han til kommandør for det i 1786 oprettede Kongsvingerske lette infanterikompani, som ved Norske jægerkorps' opprettelse blev innlemmet heri som 1ste eller livkompaniet med Staffeldt som chef. ¹⁵/₈ 1788 blev han utnevnt til major, ³¹/₁₂ 1789 til kommandør

⁷⁹⁾ Localiapk. »Mosse«, Statsarkivet, Oslo.

⁸⁰⁾ Mathias Calmeyer, f. i Christiania ¹⁸/₈ 1741, død ugift smstd. ⁴/₇ 1801, skjenket foruten gaver til flere offentlige stiftelser 170 530 Rdl. 60 s. til et legat til utdeling til hans søsken og deres barn. Enkefru Margrethe Elisabeth Herfordt var hans søsterdatter.

for korpset og $\frac{9}{9}$ 1803 til oberst og chef for Norske jægerskorpset. $\frac{30}{8}$ 1808 utnevnt til generalmajor »for under Krigen udviste militære Talenter og berømmelige Forhold«. Ved skrivelse av $\frac{27}{1}$ 1814 fra Norges statholder prins Christian Frederik blev han midlertidig kommanderende general sønnensfjells under prinsens fravær på reise til Trondhjem, og utnevntes $\frac{22}{5}$ s. å. til generalløitnant.

Efter Norges forening med Sverige blev han $\frac{23}{6}$ 1815 satt under tiltale for mislig krigsførsel. Ved overkrigskommissjonens dom av $\frac{16}{3}$ 1816 blev han fullstendig frikjent. Dommen blev innanket for Høiesterett, og $\frac{17}{12}$ s. å. blev han dømt til »at straffes paa Livet«. Den gamle, hederlige og veltjente mann falt således som et uskyldig offer for nordmennesenes sårede nasjonalstolthet. Høiesterettens dommen blev ved kgl. resl. av $\frac{3}{2}$ 1817 formildet til festningsarrest, og han innsattes på Fredrikstens festning. De uforskylte krenkelser han hadde vært utsatt for, naget så sterkt denne ærens mann at hans helbred svekkedes. Av hensyn hertil, muligens også for tildels å gjøre godt igjen den mot ham utviste urettferdighet, blev han ved kgl. resl. av $\frac{17}{8}$ 1817 satt på fri fot med tillatelse til å reise hjem til sin familie på »Rolighed« ved Larvik, hvor han døde et halvt års tid senere⁸¹⁾.

$\frac{28}{1}$ 1809 blev han K. D. O. og $\frac{28}{1}$ 1812 Stk. D. O.

Fru Staffeldt, født Herfordt, flyttet efter sin manns død til Christiania, hvor hun bodde i sin egen gård nær slottet sammen med de av hennes hjemmевærende barn som var ugifte.

6 barn (VII a—f).

VII a. *Louise Staffeldt*, født på Moss $\frac{23}{1}$ 1803.

VII b. *Bernt Peder Staffeldt*, født i Kongsvinger $\frac{25}{5}$ 1807.

VII c. *Thalia Staffeldt*, født i Larvik $\frac{31}{10}$ 1809.

VII d. *Constance Staffeldt*, født i Kongsvinger $\frac{11}{10}$ 1811.

VII e. *Wilhelmine Staffeldt*, født i Hedrum $\frac{18}{10}$ 1813.

VII f. *Constantin Staffeldt*, født i Hedrum $\frac{25}{1}$ 1816.

VI b. *Friderich Herfordt*, sjømann, født på Moss, døpt $\frac{18}{11}$ 1778.

Han var sjømann i det asiatiske kompanis tjeneste. Herfordt var med i sjøslaget på Kjøbenhavns red og tildeltes for sitt forhold ved denne leilighet gullmedalje. På en reise noen år senere som styrmann på en Ostindiafarer, falt han overbord og druknet.

Ugift.

⁸¹⁾ V. Ødegaard: Norske Jægerkorps historie 1788—1888. Kr.a og Kbh. 1890.

VI c. *Just Gude Herfordt*, tollbetjent, konsul, født på Moss $\frac{8}{3}$ 1780, død i Bergen $\frac{30}{12}$ 1869.

Just Gude Herfordt var i lang tid fullmektig hos Erik Anker, eier av Moss jernverk og kanonstøperi. I en ansøking om avskjed med pensjon dat. Bergen $\frac{8}{11}$ 1869 skriver han om sig selv: »I mine yngre Dage opholdt jeg mig i Kjøbenhavn, hvor jeg i 2 Aar var paa et Handels Contoir og i 3 Aar Volontør paa det Asiatiske Compagnies Contoirer, hvorefter jeg fra Aaret 1803 til 1805 deeltog som Cargadeur i Toure paa Ostindien og China. Efter at nævnte Compagnie, under den derpaa følgende Krig imellem Danmark og England var bleven ødelagt, hvorved jeg blev uden Emploi, vendte jeg tilbage til mit Fædreland hvor jeg nedsatte mig som Handelsmand. I 15 Aar fungerede jeg som Nederlandsk Consul paa Moss indtil jeg befordredes i Toldfaget. I Aaret 1830 blev jeg tilskikket til Undertoldbetjent i Fridrikshalds Tolldistrikt og forflyttedes i 1834 til Bergens Tolldistrikt, hvor — — — jeg ved et ulykkelig Fald fik min venstre Hofte knust og senere havde jeg atter det Uheld stærk at beskadige mit Knæ som gjør mig uskikket til forefaldende udvendige Forretninger i Toldtjenesten«.

I 1822 opprettet Just G. Herfordt en leiekontrakt med sin mor, fru Margrethe Herfordt, født Gude, angående morens gård nr. 25 i Moss, den såkalte »Herfordtgaard«: Fru Herfordt skulde for livstid beholde en mindre leilighet i gården, resten skulde sønnen leie og overta de på gården heftende skatter.

Under sitt arbeide i tolletaten var han, som før nevnt, utsatt for et ulykkestilfelle, hvorved han senere blev arbeidsudyktig for de siste år av sin levetid.

Gift i Soon $\frac{27}{12}$ 1806 med *Magdalene Tyrholm*, født i Soon $\frac{25}{3}$ 1786, død i Bergen $\frac{30}{7}$ 1870, dtr. av kjøbmann Thomas T. og hans 2nen hustru Alette Sophie Rohde.

6 barn (VII a—f).

VII a. *Fridrich Emil Herfordt*, født på Moss $\frac{2}{3}$ 1807.

VII b. *Wilhelm Conrad Herfordt*, født på Moss $\frac{7}{3}$ 1809.

VII c. *Emilie Sophia Herfordt*, født på Moss $\frac{21}{1}$ 1811.

VII d. *Thomas Valdemar Tyrholm Herfordt*, født på Moss $\frac{5}{11}$ 1812.

VII e. *Zemire Herfordt*, født på Moss $\frac{2}{5}$ 1815.

VII f. *Peter Fædor Colbjørnsen Herfordt*, født i Vestby $\frac{4}{11}$ 1820.

VI d. *Anna Cathrine Herfordt*, født på Moss 1782, døpt $\frac{29}{10}$ s. å., død i Larvik $\frac{9}{5}$ 1807.

Gift på Moss $9/4$ 1804 med kjøbmann og skibsreder *Johan Christiansen Bøckmann*, født i Larvik ca. 1782⁸²), død på Moss $6/9$ 1851, sønn av kjøbmann, repslager og skibsreder i Larvik, *Christian Schurman Johansøn B.* og *Else Pedersdtr. Hesselberg*.

Bøckmann eide hus i Larvik 1807—09 og drev senere kjøbmannsvirksomhet på Moss til sin død.

1 datter (VII).

VII *Marthine Elise Bøckmann*, født på Moss $10/8$ 1805, gift med forannevnte *Mathias Calmeyer Gude* (VI h) se side 112.

V₁d. **Peter Haagen Gude**, født på Moss $21/4$ 1758, død smstds. s. å. gravet $8/9$ s. å.

V₁e. **Birgitte Marie Gude**, født på Moss $2/6$ 1759, død smstds. $16/10$ 1759.

V₁f. **Johann Jørgen Gude**, godseier, grosserer på Moss, født på Moss $23/6$ 1760, død på sin eiendom Orkerød på Jeløen, ved Moss, $12/3$ 1843.

Johann Gude blev opdradd til å bli forretningsmann, og han var så heldig ved hjelp av bekjenskaper i Kjøbenhavn å få ansettelse som supercargo på et av det asiatiske kompanis skib, i hvilken stilling han tilbragte ti år på reiser i China og Ostindia, og skaffet sig ved handel med te og andre kinesiske varer en betydelig formue. Senere nedsatte han sig på Moss, hvor han tok borgerskap i 1791 og blev efter dette »antaget som grosserer og borger paa lovlig næring af kjøb og handel«.

Gude anla blandt annet byens første brennevinsbrenneri i 1787. Driften av dette brenneri var til sine tider meget vanskelig på grunn av den i krigsårene herskende mangel på korn og måtte ofte helt innstilles. Gude hadde således ofte ubehageligheter med denne drift, og $4/7$ 1808 møtte han i retten og »forestillede, at da ondskabsfulde Mennesker havde udspreedt det Rygte, at han uagtet den store Mangel paa Kornvare skulde om Natten brænde Brændevin og desuden have Forraad af Korn, men tilbageholde og skjule samme, fandt han det fornødent til Afbevisning af saadanne skammelige Beskyldninger at optage og ved nærmeste Jurisdiction at lade tinglyse et Tingsvidne, i hvilket Øiemed han fremstillede to af Arbeiderne i sit Brænderi, der aflagde korporlig Ed paa, at Gude ikke paa lang Tid havde brændt Brændevin.« Gudes handelsfullmektig *Lorentz Trolow* forsikret likeledes »at hr. Gude neppe har saa meget Korn tilbage, at han kan forsyne sit eget Hus til

⁸²) Kirkebøker for Larvik begynner først 1785.

Michelsdag. Han ved og at hr. Gude i mere end 2 Aar har solgt Korn til Arbeiderne for Indkjøbspris og i den senere Tid endog $\frac{1}{2}$ Rdl. derunder pr. Tønde⁸³⁾.

Johann Gude eide den fra den tid kalte »Gudegaard« i daværende Postmestergaten nr. 55. Han kjøpte denne gård $\frac{11}{2}$ 1793 av sin svigerfar kammerråd Jens Gerner for 2 000 rdl. Gården lå på hjørnet av

Den gamle »Gudegaard«.

Foto fra Rich. Olsen: »Fra det gamle Moss«.

»Postmæster Gaden« og »Møller-Gaden« og beskrives på følgende måte:

»Gaarden bestaaer af en Optømret runden om Bordbeklæd Hoved Bygning 2 Etage høy, Værelserne deels gibset deels be-
truken og mahlet med 11 Kackelovner udi, af Tilbygninger paa
Gaardens Østre side, saavel til beboelse som til Stald og foer huuse,
paa sammes Væstre siide Skiule til Vogne, og Veed af Bindings
Værck, samt et optømret huus i bag Gaarden indrettet til Bryg-
huus og Dreng Stue; Tagene paa Hoved-Bygningerne ere belagt
med blaae glassurede Hollanske Steene. — Til Gaarden hører den
paa sammes Væstre siide liggende indhegnede Løcke, saa og en
indhegnet Tomt inden-Ved til Hauge ligefor HovedBygningen
tvert over Gaden, end viidere den bag i Gaarden imod Nord
beliggende indhegnede hauge Tomt.«

Gården var under den store brand i Moss $\frac{14}{6}$ 1808 så sterkt truet av ilden, at Gude selv forklarte for retten »at der for menneskelig Øine

⁸³⁾ Moss bytingsprotokoll.

ikke var noget Haab om at hans Gaard kunde reddes, hvilket ikke heller uden Brandfolkenes udviste yderligere Bestræbelser var muligt.«

Det var i »Gudegaarden« den svenske general Björnstjerna var innkvartert i august 1814, da han var på Moss for å forhandle med nordmennene, og disse forhandlinger blev tildels ført i denne gård. På brandmuren i den sal hvor forhandlingene førtes, stod fra gammel tid av malt »13 august 1814«.

Kommandørkaptein Henrik Gerner Sneedorff skriver i sin auto-biografi at han på Moss pleide å være innkvartert hos kjøbmann Johann Gude »der med sin elskværdige Familie ikke vidste, hvor godt de vilde gjøre det for mig«⁸⁵). Johann Gude solgte denne gård i 1824. Den gamle »Gudegaard« brente ned til grunnen i 1901 og er ikke senere gjenopbygget.

Før 1795 fantes ingen vannledning i Moss by, det var bare en gård, nemlig Postmestergaten nr. 55, som altså da tilhørte Johann Gude, der fikk vann fra Karne Dam. Byens øvrige innbyggere måtte nøie sig med brønner eller med vannet i Vansjø. Men — i 1795 blev vannledning fra nevnte gård ført ned til Storgaten nr. 13, hvor en vannkum blev anbragt på den plass som Johann Gude samtidig skjenket byen⁸⁴).

Kjøbmann Johann Gude eide også flere eiendommer omkring Moss, av hvilke særlig bør nevnes den vakre gård Orkerød på Jeløen, hvor han bodde selv de senere år, og som han eide i over 50 år. Han drev også gårdsbruket på Orkerød mønstergyldig. Dette nevner foged Christen Pram i en innberetning til Kommerce-Kollegiet om en reise han foretok i Norge i 1804—05. Pram dadler nemlig bønderne fordi de vanskjætter sitt gårdsbruk, men samtidig roser han flere av Moss bys borgere »der eier en Gaard paa Landet, paa hvis Opdyrking de anvender Flid og Bekostning«. Særlig nevner han Johann Gude, der eide Orkerød, »ved hvis fortrinlige Drift han giver opmuntrende og undervisende Exempel for Egnens egentlige Agerdyrkere«. I den samme innberetning gir Pram en fortegnelse over »de vigtigste af denne liden Bys Handlende« i året 1805 og sier i denne om Johann Gude: »Johann Gude eier hverken Sage eller Skibe. Hans Handel er med Korn; men dermed handler han meget i det Store. Han har et stort Brændevinsbrænderi og et Maltgjørieri, hvorfor han forsyner Byen og Egnen med en 12—1500 Tønder fortræffeligt Malt. Han roses ligeledes som en udmerket hæderlig og oplyst Mand. Man anslaaer hans Formue til 100 000 Rdl., hvoraf en stor Del staar i hans Brænderi og det dertil hørende Kornoplag.«

⁸⁵) Pers.hist. tidsskrift 1. rekke, 5. bd., s. 75.

⁸⁴) Odd P. Nyquist: Mossiana.

At Gude var meget formuende forstår man også av de store bidrag han yder ved forskjellige anledninger i byen. Ved kronprinsens besøk $4/7$ 1816 sees av regnskapene at Johann Gude gir 220 rdl. 4 f 4 β til Hans kgl. Høihets bevertning, og i 1820 gir han til opførelse av en æresport i anledning Kongens besøk i Moss 10 rdl., hvilket er det største beløp; de fleste av Moss borgere gav bare 1 rdl. hver. Til opprettelse av universitet ydet han 2 000 spd., og i 1816 tok han ved innskuddet til Norges Bank 12 aksjer på tilsammen 2 400 spd. —

Johann Gude blev benyttet til en rekke offentlige tillitshverv; han var således i flere år forlikelseskommisær og overformyndet, og $29/9$ 1812 møtte han som medlem av karantænekommissjonen⁸⁶).

Han døde på Orkerød, næsten 83 år gl., som en høitaktet borger og forretningsmann, og begravedes under stor høitidelighet på byens gamle kirkegård $20/3$ 1843.

Gift på Moss $24/12$ 1789 med sin kusine *Else Angell Gude*, født på Moss $10/10$ 1772, død på Orkerød $29/12$ 1850, dtr. av Nicolay Andreas G. (se IV c s. 162) og Witte Christine Angell. — På grunn av sitt nære slektskap måtte de ha spesiell bevilling til å inngå ekteskap.

På Moss gamle kirkegård står følgende gravskrift over deres graver:

»Hædersmanden Grosserer Johan Gude f. $23/7$ 1760 † $12/3$ 1843 og hans elskelige Hustru, med hvem han indtraadte i Ægteskab $27/12$ 1789 Madame Else Gude f. $10/10$ 1772 † $28/12$ 1850, tilligemed 13 forudgangne Børn, hvis Grave omringe deres, Være dette Minde helliget.

Salige ere de Døde, som døe i Herren,
ja, Aanden siger at de skulle hvile fra deres Arbeide,
deres Gjerninger følge dem.«

15 barn (VI a—o).

Fra Localiapk. »Mosse«, Statsarkivet, Oslo.

⁸⁶) Raadstusamlingsprotokollen (Moss).

VI a. **Nicolai Andreas Gude**, hotellvert, konsul, født på Moss $\frac{9}{5}$ 1791, død i Kjøbenhavn $\frac{5}{12}$ 1860.

Han var først kjøbmann og engelsk vicekonsul på Moss og bosatte sig derpå i Drammen som hotellvert⁸⁷⁾. Sine siste leveår tilbragte han i Kjøbenhavn.

Gift på Moss $\frac{18}{7}$ 1820 med *Antonette Johanne Cappelen*, født på Bragernes $\frac{5}{1}$ 1800, død i Kristiansund $\frac{17}{10}$ 1854, dtr. av kjøbmann i Drammen, Caspar v. C. og Johanne Antonette Dorph.
5 barn (VII a—e).

VII a. **Elise Gude**, født på Moss $\frac{23}{5}$ 1821, død i Drammen $\frac{27}{12}$ 1886.

Gift i Drammen $\frac{26}{7}$ 1840 med adjunkt *Theodor Fay*, født i Hamburg $\frac{26}{11}$ 1805, død i Drammen $\frac{12}{5}$ 1881, sønn av instituttbestyrer, cand. theol. Johan Peter F. og Pauline Trogall.

Theodor Fay var først ansatt i forretning, men efter noen års forløp tok han fatt på boklige studier. Han var deretter en tid lærer på skoler, samt også huslærer, i Hamburg, inntil han i 1834 fikk ansettelse som lærer ved rektor Rickers bekjente handelsinstitutt og pensjonsanstalt i Wandsbeck.

Da der i 1837 opprettedes en handelsklasse ved Drammen lærde skole, hvorved der med Kirkedepartementets samtykke skulde ansettes en tysk lærer, fikk Fay denne post. Han blev konstituert $\frac{1}{7}$ 1849 og utnevnt $\frac{23}{3}$ 1852 til adjunkt ved samme skole. I 1844 fikk han bevilling som edsv. translør i tysk, fransk og engelsk, og fra 1862 var han kommunerevisor i Drammen⁸⁸⁾.

3 barn (VIII a—c).

VIII a. *Pauline Elise Jeanette Mariane Trogal Fay*, født i Drammen $\frac{25}{9}$ 1841, død i Kristiania $\frac{21}{10}$ 1923. Ugift.

VIII b. *Peter Johan Nicolai Fay*, kgl. fullmektig, født i Drammen $\frac{5}{11}$ 1842, død på Bygdøy $\frac{14}{2}$ 1899.

Fay blev student 1861 og cand. jur. 1868. Han var kgl. fullmektig i Forsvarsdepartementets marineavdeling fra $\frac{23}{3}$ 1880. Fay blev $\frac{11}{4}$ 1890 valgt til korresponderende medlem av det da nylig i Paris stiftede »Société française des Habitations«. R. W. O. og Officier d'Académie.

⁸⁷⁾ Se F. J. Grønvold: Slægtskrøniker II, s. 252.

⁸⁸⁾ Fra kgl. fullm. Fays optegnelser, Riksarkivet, Oslo.

Tabell VII

V.

JOHANN JØRGEN GUDE

1760—1843

kjøbmenn på Moss

g. m. Else Angell Gude

1772—1850.

15 barn.

VI. 1. Nicolai Andreas Gude 1791—1860 kjøbmenn og vicekonsul på Moss g. m. Antonette Johanne Cappelen 1800—1854. 5 barn.	2. Witte Christine Gude 1792—1793.	4. Wilhelmine Christine Gude 1795—1796.	6. Just Gude 1798—1818.
	3. Just Wilhelm Gude 1794—1794.	5. Henriette Sophia Gude 1797—1801.	7. Jens Gerner Gude 1799—1799.
VII. 1. Elise Gude 1821—1886 g. m. Theodor Fay 1805—1881 adjunkt i Drammen. 3 barn. Se side 129.	2. Henriette Augusta Gude 1822—1873 g. m. Olaus Devold 1821—1858 kjøbmenn i Ålesund. 7 barn. Se side 132.	3. Johan Anton Gude 1825—1867 skibskaptein g. m. Marie Thomine Rognskaug 1832—1866. 2 barn.	4. Caspar Michael Gude 1830—1888 bokholder. Ugift.

VIII.

1. Christiane Marie Gude 1858—1891 g. m. Otto Johan Borchgrevink 1856—1928 overlæge. 1 barn. Se side 135.	2. Johanne Antoinette Gude 1860—1922 g. m. Olaf Furu 1850—1917 sorenskriver. 3 barn. Se side 136.
---	--

-
8. Johan Friederich Gude 1799–1799. 9. Ferdinand August Gude 1801–1801.	10. Henriette Augusta Gude 1802–1819. 11. Louise Catharina Gude 1804–1805.	12. Julius Emil Gude 1806–1888 sogneprest g. m. Ollia Mathia Christiane Bergh 1810–1857. 1 barn.	13. Caroline Louise Gude 1809–1819. 14. Julie Elise Gude 1810–1819. 15. Constance Gude 1812–1819.

---

5. Julius Kristian
Didrik Gude
1837–1838.

---

1. Elise Antoinette
Gude
1839–1916
g. m. Johan
Theodor
Landmark
1836–1916
dosent.
Ingen barn.

Fay interesserte sig sterkt for familien Gudes historie og samlet inn en rekke opplysninger om denne. Han utarbeidet ca. 1880 en oversiktstavle over skoleholder Hans Gudes og stabssekretær Ernst Albrecht Gudes etterkomere på mannssiden. Stamtavlen finnes i Statsarkivet i Oslo, og hans samlede opplysninger om familien oppbevares blandt Personaliapakker i Riksarkivet.

Peter Johan Nicolay Fay,
kgl. fullmektig.

Gift i Christiania $9/11$ 1872 med *Theodora Zachinca von Ditten*, født i Christiania $31/8$ 1851, død i Oslo $4/9$ 1927, dtr. av apoteker i Christiania Hans Selcker v. D. og Johanne Theodora Døderlein.

3 barn (IX a—c).

IX a. *Theodora Fay*, født i Christiania $14/6$ 1874.

IX b. *Johanne Marianne Fay*, født i Christiania $15/8$ 1878.

IX c. *Hans Henrich Theodor Fay*, født i Christiania $2/4$ 1882.

VIII c. *Oscar Theodor Fay*, fyrvokter, født i Drammen $19/2$ 1844, død i Lillesand $24/12$ 1933.

Oscar Th. Fay var først skibsfører, derefter fyrassistent ved Store Torungen fyr fra 1882 og fyrvokter ved Saltholmen fyr fra 1893 til 1915.

Gift i Drammen $12/3$ 1881 med *Marie Johanne Ulleberg*, født i Drammen $24/7$ 1854, død i Lillesand $12/9$ 1932, dtr. av skibsfører Andreas U. og Johanne Marie Johannesen.

4 barn (IX a—d).

IX a. *Marie Johanne Fay*, født på Torungen fyr $15/7$ 1883.

IX b. *Elise Gude Fay*, født på Torungen fyr $24/12$ 1884.

IX c. *Ella Pauline Fay*, født på Torungen fyr $15/3$ 1886.

IX d. *Oscar Theodor Fay*, født i Drammen $4/11$ 1889.

VII b. **Henriette Augusta Gude**, født på Moss $15/9$ 1822, død i Kristiansund $8/8$ 1873.

Gift i Brageres $30/12$ 1845 med kjøbmann i Kristiansund, *Olaus Nielsen Devold*, født i Ålesund $12/2$ 1821, død i Kristiansund $28/1$ 1858, sønn av farver og vever i Ålesund, Nils D. og Margrethe Halvorsdr. Ophus.

7 barn (VIII a—g).

VIII a. *Margrete Jeanette Devold*, født i Kristiansund $31/5$ 1848.

Gift i Kristiansund $27/11$ 1872 med kjøbmann *Rasmus Kjeldsberg Møller*, født i Kristiansund $18/12$ 1843, sønn av skibsfører Henning M. og Lucie Kjeldsberg.

Møller var kjøbmann i Kristiansund til 1882, da han flyttet med sin familie til Trondhjem, hvor han finnes i Adressekalenderen til 1894. Senere reiste hele familien til Amerika⁸⁹).

6 barn (IX a—f).

IX a. *Lucie Henriette Møller*, født i Kristiansund $10/9$ 1873.

IX b. *Margrethe Jeanette Møller*, født i Kristiansund $22/12$ 1874.

IX c. *Henning Olaus Møller*, født i Kristiansund $28/9$ 1876.

IX d. *Rasmus Kjeldsberg Møller*, født i Kristiansund $25/8$ 1878.

IX e. *Anna Elisabeth Møller*, født i Trondhjem $4/4$ 1883.

IX f. *Karoline Møller*, født i Trondhjem $23/7$ 1885.

VIII b. *Niels August Devold*, børsmekler, født i Kristiansund $23/5$ 1850, død i Kristiania $10/4$ 1919.

Han bodde først i Trondhjem som varemekler, men flyttet så til Kristiania, hvor han først var varemekler, senere børsmekler.

Gift i Kristiania med *Anna Hansen*.

Ingen barn, men en adoptivdatter, *Martha Christine Devold*.

VIII c. *Louise Johanne Devold*, født i Kristiansund $2/2$ 1852, død i Ålesund $4/4$ 1908.

Gift i Bergen $24/11$ 1876 med kjøbmann i Ålesund *Peder Pedersen Devold*, født på Devold, Grytten i Romsdal $2/4$ 1840, død i Ålesund $11/8$ 1911, sønn av gårdbruker Peder Halvorsen D. og Brith Olsdatter.

5 barn (IX a—e).

⁸⁹) Trots iherdige anstrengelser har det ikke lyktes å opspore noen av denne gren av slekten.

IX a. *Henriette Augusta Gude Devold*, født i Ålesund
4/10 1877.

IX b. *Johannes Bache Devold*, født i Ålesund 14/2 1879.

IX c. *Bergljot Devold*, født i Ålesund 3/8 1880.

IX d. *Peder Olaus Devold*, født i Ålesund 19/2 1882.

IX e. *Aslaug Devold*, født i Ålesund 14/3 1884.

VIII d. *Theodor Johan Edvard Devold*, kjøbmann, født i Kristiansund 14/9 1853, død i Chicago 1900.

Han var i sine yngre år sjømann, men slo sig senere ned som kjøbmann i Chicago, hvor han bodde til sin død i 1900. Ugift.

VIII e. *Anthon Olaus Devold*, sjømann, født i Kristiansund 29/6 1855, død i Rio de Janeiro 1/2 1873 av gul feber.

VIII f. *Johanna Henriethe Devold*, født i Kristiansund 29/6 1855, død i Bergen 18/9 1886. Ugift.

VIII g. *Johannes Frederik Devold*, ingeniør, født i Kristiansund 6/3 1857, død i Chicago 31/10 1891.

Han gikk på Trondhjems tekniske læreanstalt, på maskinlinjen i 1878 og 79, hvilket år han forlot læreanstalten. Han var først ansatt som verksmester ved Sandefjords mek. Verksted, og fra 1883—85 verksmester ved Laxevaags mek. Verksted, Bergen. Så reiste han til England, hvor han fikk stilling som ingeniør og underbestyrer ved Northern Marine Engine Works, Gateshead, 1885—87. Deretter reiste han til Amerika og blev chefingeniør ved Williams Engine Works, Chicago 1887—90 og samme stilling ved Webster Manufacturing Co., Chicago, 1890—91.

Gift i Chicago 31/10 1888 med *Betsy Henriette Larsen*, født i Bergen 7/9 1865, dtr. av skomakermester Oluf L. og Johanne Nicoline Knudsen.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Valborg Alice Devold*, født i Chicago 21/1 1890.

IX b. *Johanne Olga Devold*, født i Chicago 5/7 1891.

VII c. **Johan Anton Gude**, skibskaptein, født på Moss 16/3 1825, død i Pernambuco, Brasil, 16/9 1867.

Johan A. Gude var skibskaptein og bosatt i Kristiansund. Han førte en tid barkskibet »Christiansund«.

Gift i Kristiansund $19/1$ 1857 med *Marie Thomine Rognskaug*, født i Verholmen $8/9$ 1832, død i Kristiansund $11/7$ 1866, dtr. av kjøbmann i Kristiansund Ole R. og Marie Christine Hansen.

2 barn (VIII a—b).

VIII a. **Christiane Marie Gude**, født i Kristiansund $19/1$ 1858, død smstds. $29/12$ 1891.

Gift i Kristiansund $29/8$ 1883 med overlæge, dr. med.

Johan Anton Gude, skibskaptein.
Efter maleri i familiens eie.

Marie Thomine Gude, f. Rognskaug
med fruene Borchgrevink og Furu som barn.

Otto Johan Borchgrevink, født i Stangvik, Nordmøre, $22/9$ 1856, død i Oslo $3/10$ 1928, sønn av kaptein Christopher Weidemann B. og Alethe Margrethe Brodtkorb.

Han blev student 1873, tok medisinsk embeds-eksamen 1880, nedsatte sig $25/1$ 1881 som praktiserende læge i Kristiansund, hvor han var til 1894, da han blev ansatt som reservelæge ved Rikshospitalets kirurgiske avd.

B. 1902—08 var han assistentlæge ved den til samme avdeling knyttede kirurgiske poliklinikk. Fra 1896 var han dessuten knyttet til Diakonhjemmet som overlæge ved den kirurgiske avdeling. I 1901 blev han dr. med. på sin avhandling »Klinische und experimentelle Beiträge zur Lehre von der Bauchfett-Tuberkulose«. Han gjorde flere studiereiser til utlandet og deltok i en rekke kirurg-kongresser.

Borchgrevink blev 2nen gang gift i Molde ^{15/4} 1893 med Gertrude Charlotte Hawkins, født i Evesham, England, ^{6/5} 1871, dtr. av John Frederick H. og Mary Coates-Johnson.

1 sønn i 1ste ekteskap (IX).

IX *Johan Christopher Gude Borchgrevink*, overlæge, født i Kristiansund ^{20/10} 1885.

Han blev student 1903 og tok medisinsk embeds-eksamen 1911. 1914—24 var Borchgrevink bosatt i Kristiania, 1915—18 assistentlæge ved Ullevål sykehus patologisk anatomiske institutt. 1918—20 klinisk assistent ved Rikshospitalets kirurgiske avd. B. 1920—21 assistentlæge ved Ullevåls avd. III, kirurgisk avdelingslinje. Høsten 1921 autorisert som spesialist i kirurgi. 1921—24 lægepraksis i Kristiania og fra ^{1/11} 1924 til ^{20/11} 1929 bosatt i Vardø som sykehuslæge, fra desember 1929 overlæge ved Hammerfest sykehus.

I 1911 foretok han studiereise til Kjøbenhavn og 1932 til Wien og Berlin. I 1916 3 måneders opphold i Paris og 1924 reise til Egypt.

Gift 1ste gang i Kristiania ^{20/3} 1916 med pianistinnen *Johanne Margrethe Bull Kielland Sømme*, født i Stavanger ^{18/3} 1890, død i New York ^{3/2} 1932, dtr. av russisk vicekonsul Jacob Andreas S. og Maren Sophie Berner. Ekteskapet oppløst.

Gift 2nen gang i Tromsø ^{15/5} 1928 med *Gunhild Karoline Andersen*, født i Trondhjem ^{15/5} 1906, dtr. av kontorfullmektig Alfred A. og Mathilde Vikstrand.

2 barn, 1 av 1ste og 1 av 2net ekteskap (X₁ a og X₂ b).

X₁ a. *Christiane Marie Gude Borchgrevink*, født i Kristiania ^{5/11} 1916.

X₂ b. *Melchior Borchgrevink*, født i Vardø ^{31/12} 1928.

VIII b. *Johanne Antonette Gude*, født i Kristiansund ^{23/9} 1860, død i Kristiania ^{18/11} 1922.

Gift i Kristiansund ^{19/4} 1881 med byfoged *Olaf Furu*, født i Sunndal, Nordmøre, ^{5/12} 1850, død i Kristiansund ^{18/2} 1917, sønn av gårdeier Anders Olsen F. og Karen Olsdtr. Furu.

Han blev student 1873 og tok juridisk embedseksamen 1878. Han begynte i 1881 egen sakførerforretning i Kristiansund og blev i 1879 ansatt som sekretær i samme bys formannskap, en stilling han hadde til $\frac{1}{6}$ 1897. I dette tidsrum var han også meget benyttet i det offentlige liv i Kristiansund. $\frac{23}{3}$ 1897 utnevntes han til sorenskriver i Vesterålen og overtok denne stilling $\frac{19}{7}$ s. å. I 1914 utnevntes han til byfoged i Kristiansund, hvilket embede han innehadde til sin død.

3 barn (IX a—c).

IX a. *Halfdan Gude Furu*, overrettssakfører, født i Kristiansund $\frac{10}{5}$ 1882.

Han blev student 1900 og tok juridisk embedseksamen 1907. Han var byfoged og sakførerfullmektig i Kristiansund og Elverum og en tid konst. rettskriver i Kristiania. I 1909 flyttet Gude Furu til Vinstra hvor han overtok en sakførerforretning, og i 1914 til Vågå, hvor han ved siden av sakførervirksomheten overtok sin hustrus eiendom Blessum, men denne solgte han, da han 1923 flyttet sin sakførerforretning til Otta. Han var meget benyttet i det kommunalpolitiske liv i Vågå og er det fremdeles også i Otta. Han har i 9 år vært medlem av Sel herredsstyre; siden 1936 formann i 4de krets av Norsk sakførerforening.

Gift i Vågå $\frac{29}{12}$ 1911 med *Sophie Dorothea Krohg*, født i Vågå $\frac{18}{4}$ 1887, dtr. av byfoged i Larvik, Jens Christian K. og Imbjørg Kvarberg.

2 barn (X a—b).

X a. *Olav Gude Furu*, født i Vågå $\frac{12}{6}$ 1913.

X b. *Ingrid Johanne Gude Furu*, født i Vågå $\frac{12}{6}$ 1913.

IX b. *Marie Rognskaug Furu*, født i Kristiansund $\frac{14}{11}$ 1883.

Gift 1ste gang i Vesterålen $\frac{21}{6}$ 1903 med gårdbruker *Ole Eilertsen*, født i Vesterålen $\frac{12}{5}$ 1873, sønn av gårdbruker *Eidis E.* og *Ida E.* Ekteskapet oppløst.

Gift 2nen gang i Kristiania $\frac{30}{6}$ 1917 med postfullmektig *Carl Gustav Aschehoug*, født i Brevik $\frac{16}{3}$ 1887, død i Oslo $\frac{7}{11}$ 1932, sønn av postmester *Jens A.* og *Johanne Fredrikke Bergstrøm*. Ekteskapet oppløst.

Gift 3dje gang på Lysaker $\frac{14}{9}$ 1929 med toll-

kontrollør *Johan Olav Lunder*, født i Sørum ²⁷/₈ 1890, sønn av fabrikkformann Hans L. og Betsy L.

Han blev student 1909 og tok høiere lærerprøve 1911. Lunder blev ansatt som tollassistent i Kristiania i 1915 og tollkontrollør smstds. fra 1920.

2 barn av 1ste ekteskap (X₁ a—b).

X₁ a. *Alf Johan Eilertsen*, født i Vesterålen ²/₁₀ 1903.

X₁ b. *Kaare Eilertsen*, født i Vesterålen ¹³/₂ 1908.

IX c. *Ove Gude Furu*, journalist, født i Kristiansund ¹⁰/₁₁ 1894.

Han har hatt praktisk journalistisk utdanning og et opphold i Berlin for å utdanne sig i typografi.

Ove Gude Furu har hatt ansettelse som redaksjonssekretær i Tromsø, Gjøvik og Bergen, og er kjent som forfatter av leilighetsdikte i dagspressen og tidskrifter. Ugift.

VII c. **Caspar Michael Gude**, bokholder, født på Bragernes ¹⁴/₈ 1830, død i Ålesund ²⁴/₅ 1888.

Han var ansatt som bokholder ved en manufakturfabrikk i Ålesund.

Ugift.

VII d. **Julius Kristian Didrik Gude**, født i Drammen ⁶/₁₀ 1837, død smstds. ¹⁴/₁₁ 1838.

VI b. **Witte Christine Gude**, født på Moss ²⁹/₁ 1792, død smstds. ³⁰/₇ 1793 av »kikhoste«.

VI c. **Just Wilhelm Gude**, født på Moss ¹³/₄ 1794, død smstds. ¹⁶/₄ s. å.

VI d. **Wilhelmine Christine Gude**, født på Moss ⁸/₉ 1795, død smstds. ⁷/₆ 1796 av »brystsye«.

VI e. **Henriette Sophia Gude**, født på Moss ¹⁰/₄ 1797, død smstds. ⁸/₅ 1801 av »tæring«.

VI f. **Just Gude**, født på Moss ⁴/₁₀ 1798, død smstds. ¹²/₁₀ 1818.

VI g. **Jens Berner Gude**, født på Moss $9/12$ 1799, død smstds. $15/12$ s. å., begr. $31/12$.

VI h. **Johan Friederich Gude**, født på Moss $9/12$ 1799, død smstds. $24/12$ s. å., begr. $31/12$.

VI i. **Ferdinand August Gude**, født på Moss $18/4$ 1801, død $19/6$ s. å. av »børnekopper«.

VI j. **Henriette Augusta Gude**, født på Moss $16/9$ 1802, død smstds. 1819, begr. $26/1$.

VI k. **Lovise Cathrine Gude**, født på Moss $24/6$ 1804, død smstds. $19/3$ 1805.

VI l. **Julius Emil Gude**, sogneprest, født på Moss $22/4$ 1806, død på Ås $16/11$ 1888.

Han blev student 1825 og teologisk kandidat 1831. Presten Gude var personell kapellan i Rygge 1832—33 og residerende kapellan til Sigdal fra 1833. Han blev utnevnt til sogneprest i Rødnes $22/4$ 1852, hvorfra han tok avskjed i 1875. Sogneprest Gude bodde, efterat han hadde tatt avskjed, først i Christiania, men tilbragte sine siste leveår hos sin datter på Ås.

Gift på Moss $27/2$ 1835 med *Olia Mathia Christiane Bergh*, født i Hobøl $11/11$ 1816, død i Krødsherad $22/1$ 1857, dtr. av kjøbmann, senere overtollbetjent Mathias Munk B. og Antonette Elisabeth Schntler.

1 datter (VII).

VII **Elise Antoinette Gude**, født i Krødsherad $23/12$ 1839, død i Kristiania $29/2$ 1916.

Som et bidrag til Elise Gudes karakteristikk tør ansees følgende ord fra en skrivelse som hennes mann, dosent Landmark, sendte Norsk Landmandsforbund med takk for den krans som nevnte forbund hadde lagt på hennes kiste:

Julius Emil Gude, sogneprest.

»Det er saa sandt som det er sagt av vor kjære formand, statsraad Mellbye, at min virksomhet i og for Landmandsforbundet for en væsentlig del skyldes den uforbeholdne støtte og opmuntring jeg fikk av min kjære avdøde hustru. I min virksomhet hadde jeg hende med, og

Theodor Landmark, dosent.

Foto 1901.

Elise Antoinette Landmark, f. Gude.

Foto 1901.

de raad hun gav mig var ofte av stor betydning for et heldig resultat — —.«

Gift i V. Aker ^{30/5} 1879 med dosent ved Norges landbrukshøiskole, Ås, *Johan Theodor Landmark*, født i Ytre Holmedal, Sunnfjord, ^{24/10} 1836, død i Kristiania ^{25/5} 1916, sønn av sorenskriver Nils L. og 2nen hustru Christiane Wilhelmine Lange.

Theodor Landmark uteksaminertes 1854 med beste karakter fra Romsdals amts landbruksskole på Åk. I 1855 reiste han til landbruksakademiet Hohenheim i Württemberg, hvorfra han i 1857 gikk ut som nr. 2 av 50 elever og erholdt medaljen »Ingenio & Studio«. Efter en kortere studiereise i Schweiz og

Italia, virket han som gårdsbestyrer her i Norge 1858—62, først på fogedgården Haug i Ullensaker og derefter på Berger bruk i Eidsvoll, blev derpå i 1862 bestyrer av Haslem landbruksskole i Smålenene til 1868, da han forpaktet gården Krom i Vestby. I 1877 utnevntes han til dosent ved daværende Ås høiere landbruksskole og beskikkedes i 1898 til overlærer i jordbruksfag ved Norges landbrukshøiskole. Fra denne stilling tok han avskjed i 1907 og flyttet derefter til Kristiania. Her kjøpte han villaen Karlsborg på Ekebergskrånningen, hvor han bodde til sin død.

Theodor Landmark var en varm og energisk forkjemper for vårt landbruk og dets dyrkere, og mange og varige er de spor han har efterlatt sig i arbeidet for utvikling og fremgang av landbruket og dets binæringer. Utenom hans virke kom Landmarks store gjerning til å bli stiftelsen av Norsk Landmandsforbund (nu Norges Bondelag). Hans forpaktertid falt ved inngangen til den store landbrukskrise. Som lærer i driftslære og andre fag ved landbrukets høieste undervisningsanstalt måtte han studere gårdsregnskaper og landbruksforhold rundt om i landet. Han hadde oversikten og så hvilken hård kamp den norske bonde førte ut gjennom landbrukskrisens tunge år. Statsråd Mellbye sa i en tale ved en fest som Norsk Landmandsforbund holdt for Landmark i 1913: »Du så med sorg tilbakegangen i våre bygder, hvordan de jordlapper der før bar svaiende aker eller frodig eng, nu lå ubrukt og vokste til med kratt og vier, mens dyrenes antall avtok. Du hørte den dumpe lyd fra marsjen av de skarer der forlot våre daler og bygder for å søke det forjettede land hinsides Atlanterhavet, fordi gamle mor Norge ikke kunde fø dem lenger.«

Det lyktes Landmark — efter adskillig kamp — å få forbundet konstituert $\frac{6}{2}$ 1896. Han blev den første formann og stod som sådan, som Mellbye sa i ovennevnte tale, »ikke bare i de første begeistringens år, men også i de år da det ikke var så lett å være formann, da interessen slappedes og du fikk føle at det skal lang tid til, og det går seigt og tregt før det kan lykkes å samle den norske bonde om felles interesser«. Efter sin fratreden som formann satt han i landsstyret til sin død og var forbundets æresmedlem.

I erkjennelsen av hans fortjenester av forbundet blev der ved dets tyveårsjubileum besluttet opprettet et fond med navn Docent Landmarks Jubilæumsfond. Opprettelsen av Christiania

Meieribolag i 1872 og dannelsen av Landbrugsfunktionærernes Forening i 1898 var vesentlig hans verk, og ved opprettelsen av Norsk Biavlforening i 1884 var han likeledes en virksom deltager. I en årrekke var han medlem av Akershus amts Landhusholdningsselskaps og Det norske Myrselskaps bestyrelse og av representantskapet i Selskapet for Norges Vel. 1898—1900 var han 3dje suppleant til Stortinget for Akershus amt.

Ved siden av sin virksomhet som organisator av institusjoner til fremme av landbrukets tarv og sin lærervirksomhet var Theodor Landmark en produktiv forfatter. Han var 1863—71 utgiver og redaktør av »Tidsskrift for det praktiske Landbrug« og skrev en rekke artikler i fag- og dagspresse. Etterat han var flyttet til Kristiania, var han formann i »Oslo Vel« og var sterkt interessert i forskjønnelsen av Ekebergparken.

Ved gavebrev av 24/10 1911 — hans 75-års dag — opprettet han et legat »Docent Landmarks Landbrukslegat« med en kapital av kr. 10 000 »til fremme av videnskabelig forskning og udbredelse av erfaringsmessig kundskab paa landbrugsdrifts- lærens og landbrugshistoriens omraade«.

Ved sitt testamente har han i forening med sin hustru opprettet et legat på ca. kr. 130 000 kalt »Docent Theodor Landmarks og hustru Elise, født Gudes Familielegat«, hvis statutter er inntatt i denne bok side 183.

I 1886 fikk han kong Oscar II's medalje til belønning for fortjenester av det norske landbruk; i 1904 blev han R.¹ St. O. O., og i 1915 erholdt han Kongens fortjenstmedalje i gull.

Et smukt vidnesbyrd om den påskjønnelse dosent Landmarks virke hadde vunnet i hans samtid, var det overmåte store antall kranser som ved hans begravelse blev nedlagt på hans kiste, særlig fra institusjoner, foreninger og selskaper, som står jordbruk og jordbruksforhold mere eller mindre nær. Likeså den vakre bautasten, som Norsk Landmandsforbund har reist på hans grav på Vor Frelzers Gravlund, og som blev avsløret 24/10 1919⁹⁰⁾.

100-års dagen 24/10 1936 for dosent Landmarks fødsel blev feiret ved en stemningsfull minnehøitidelighet på hans gravsted i overvær av representanter for Norges Bondelag og for landbrukets undervisningsvesen, samt familien.

---

⁹⁰⁾ Utdrag av A. Landmark: En norsk slegt Landmark, Kr.a 1924, s. 170 o. flg. samt av Wilhelm Dietrichsons biografi over dosent Landmark i Norsk biogr. leksikon, bd. VIII, side 147.

Fra Norges Bondelag nedla skogeier Enger en stor blomsterkrans smykket med grønne bånd, idet han uttalte at »dosent Landmarks kongstanke, å samle de norske bønder fra vest, øst, nord og syd, den fikk han dessverre selv bare se i sin begynnende utfoldelse. Men vi vet at i hans tanke, i hans drømmer, der så han det store tre som er vokset frem av det lille frø han la i jorden. Når dette tre i dag folder sig ut over hele fedrelandet og er blitt til virkelighet som den store realitet i norsk politikk, i norsk økonomi og i norsk kulturelt liv, er det rimelig at vi i bondereisningen minnes Norsk Landmandsforbunds stifter og første formann.«

Fra Norges Landbrukshøiskole nedla professor Hasund en krans og mintes med typ takknemlighet Landmarks store innsats for landbruksundervisningen i Norge og det landbrukslegat han hadde stiftet.

Oberstløytnant Landmark nedla en krans på vegne av det Landmarkske familielegat og mintes sin varmhjertede onkels sterke slektsfølelse som hadde fått et vakkert utslag i legatet.

I anledning av 100-års dagen hadde Sunnfjord krets av Norges Bondelag latt reise en minneste på dosent Landmarks fødested, hvor han levet sin barndom og fikk den sterke kjærlighet og kjennskap til naturen, som kom til å prege hele hans liv og senere virke⁹¹).

I Norges Bondelags representasjonssal, Bøndernes Hus, Oslo, henger et maleri av dosent Theodor Landmark, malt av Asta Nørregaard i 1910, og i Norges Landbrukshøiskoles festsal, Ås, finnes et portrett av ham, malt av Harald Brun, fra samme tid.

Ingen barn.

VI m. **Caroline Lovise Gude**, født på Moss $3/7$ 1809, død smstds. $11/3$ 1819 av »skarlagensfeber«.

VI n. **Julie Elise Gude**, født på Moss $11/8$ 1810, død smstds. $21/1$ 1819 av »skarlagensfeber«.

VI o. **Constance Gude**, født på Moss $3/10$ 1812, død smstds. $20/1$ 1819 av »skarlagensfeber«.

V₁ g. **Else Marie Gude**, født på Moss $18/6$ 1762, antagelig »Just Gudes Pige barn«, begr. smstds. $7/11$ 1780.

⁹¹) Dagspressen $28/10$ 1936.

V₁ h. **Peter Hagen Gude**, født på Moss ^{29/2} 1764, begr. smstds. ^{2/4} 1765.

V₁ i. **Magdalene Gude**, født på Moss ^{2/5} 1766, død i Christiania ^{8/5} 1837.

Gift på Moss ^{22/12} 1786 med grosserer og stadskaptein i Christiania **Lars Jacobsen Smith**, født i Danmark 1757, død i Christiania ^{26/11} 1831, sønn av »Studiosus, degn og kgl. skoleholder« Jacob S. fra Aarhus og Anne Marie Prang.

Lars Smith kom med sine foreldre til Norge i november 1769. Han blev 1ste gang viet ^{16/11} 1681 til Martha Maria Holt, som døde ^{22/3} 1786. Ekteskapet var barnløst.

Lars Smith tok borgerskap som kjøbmann i Christiania ^{23/11} 1779⁹²⁾. Smith var før pengeomskrivningen en meget rik mann, og i skiftet efter ham, avsluttet ^{19/12} 1835^{92b)}, ser man han eier en rekke eiendommer både i selve Christiania og i de omliggende distrikter, således:

- 1) Gaarden Wiggernæs m. Plads og Skov i Urskow pr.gj.
- 2) Gaarden Kamperud m. Skov og 1 Skovstykke, kjøbt paa Gaarden.
- 3) Gaarden vestre Mørch.
- 4) Vestre Mitskov Saug m. 2 Pladser i Fett pr.gj.
- 5) Gaarden Tønderud m. Plads og Skov i Fett pr.gj., en Afgift av 25 Skp. Salt av Jahns Bruget.
- 6) Forpagtningsret paa Kone og Børns Livstid af Løkken Nordengen under Frogner gaard m. paastaaende Eyendoms huse nemlig en Stuebygning og Lade.

1) Gaarden N ^o 415 ^b beliggende paa Byens Torv ..	10 000 Spdl.
2) Endeel af Søboden N ^o 24 paa hjørnet af Raadhusegaden og Barkehullets Brygge	600 Spdl.
3) 1 hus paa Hammersborg	300 Spdl.
4) Løkken Incognito	7 000 Spdl.

Boets activa .... 36 374 Spdl. 53 β

» passiva ... 21 721 » 89 β

Nettobeløbet 14 652 Spdl. 84 β

Skifte efter enken Magdalene Smith, født Gude, avsluttes ^{7/4} 1838. 7 barn (VI a—g).

VI a. **Marthe Marie Smith**, født i Christiania ^{7/8} 1788, død ^{24/4} 1852.

Gift i Christiania ^{20/11} 1812 med residerende kapellan til Vor Frelzers kirke, dr. philos. **Jens Schanke Garmann**, født på Talvik

⁹²⁾ Sessionsprotokoll for Christiania.

^{92b)} Skifteprot. nr. 22, Chr.a.

prestegård i Vest-Finnmark ^{29/9} 1781, død i Christiania ^{15/7} 1822, sønn av prost Christopher G. og Maren Elisabeth Schanke.

Jens S. Garmann var 1ste gang gift ^{28/1} 1811 med Anna Marie Cathrine Angell, født på Sundnes ^{21/5} 1791, død i Christiania ^{24/9} 1811, dtr. av major Henrik Lorentzøn A. og Anne Cathrine Lysholm.

Garmann gikk på Trondhjems skole, hvorfra han dimittertes av rektor Monrad 1797, og blev teologisk kandidat med utmerkelse 1803. Derpå reiste han til utlandet som hovmester for grev Christian Ahlefeldt-Laurvig, med hvem han opholdt sig ved universitetene i Kiel og Leipzig. I Leipzig tok han først magistereksamen og i 1806 den filosofiske doktorgrad, efter å ha utgitt et skrift om de hedenske begravelsskikker i Skandinavia. Efter i 2 år å ha dels »privatiseret«, dels undervist ved Trondhjems borgerlige skole, blev han i mars 1810 residerende kapellan til Vor Frelzers kirke i Christiania. Han døde av krampe under badning i Frognerkilen. Han utgav flere prekenamlinger⁹³).

Ingen barn.

VI b. *Just Gude Smith*, kjøbmann, født i Christiania ^{28/7} 1790, død smstds. ^{7/5} 1820 av nervefeber.

Han var utdannet til kjøbmann og overtok som eldste sønn sin fars forretning, men da tidene var dårlige, måtte han opgi det bo som engang hadde vært så velstående. ^{1/3} 1819 innstillet Just Gude Smith sine betalinger. Han begrunnet dette således i sin opbuds-erklæring:

»Vort pengevæsens mangehaande forandringer i de senere aar og endnu mere det danske pengevæsens pludselige og uforudseede bedring siden 1816, i hvilket aar jeg i Kjøbenhavn for kjøbte varer kom i gjæld, saaledes at hvad jeg i danske penge i bemeldte aar blev skyldig, medens sterling stod 30 rbd. dansk pr. £ maatte jeg nu betale med 4 gange saa høit beløb, da nu sterling staar 9 rbd. dansk pr. £, disse omstændigheder tillige med flere større uheld har paaført mig et saa stort tab, at jeg i nærværende ikke kan fyldestgjøre mine creditorer, som dagligen strænger mig med deres fordringer, saa meget mere som faste eiendommer i nærværende næsten slet ikke kan realiseres, i det mindste aldeles ikke til deres sande værdi«⁹⁴).

De økonomiske bekymringer gikk så inn på ham at han blev helt nedbrutt og døde bare 30 år gl.

⁹³) J. B. Halvorsen: Norsk Forfatter-Lexikon og W. Lassens genealogiske samlinger. Riksarkivet, Oslo.

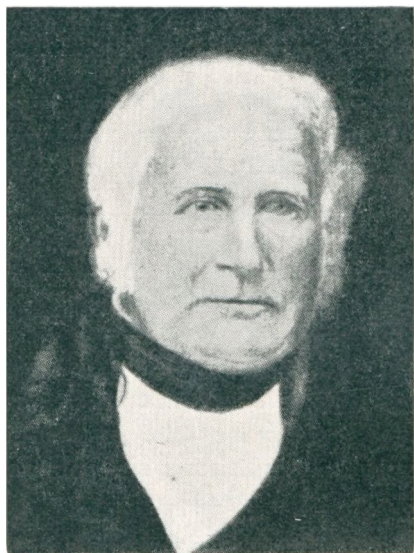
⁹⁴) J. S. Worm-Müller: Christiania Sparebank 1822—1922. I, s. 145 og 146.

Gift i Christiania $20/4$ 1812 med *Martha Beata Riis*, født i Christiania $10/6$ 1794, død smstds. $10/12$ 1866, dtr. av den rike kjøbmann i Christiania, Johan R. og Marie Bergitte Gravengaard.

Ved mannens død reiste enken med sitt spebarn Just til sin kusine madame Riis i Nannestad, hvor barnet blev til han var 4 à 5 år gl. Selv kom enken til assessor Ottesen, og barnene blev fordelte hos familien.

6 barn (VII a—e).

VII a. *Laurits Smith*, født i Christiania $28/1$ 1813.

Jacob Smith, børskommissær.
Foto fra »Kristiania børs 1819--1919«.

VII b. *Johan Ludvig Smith*, født i Christiania $26/1$ 1814.

VII c. *Magdalena Maria Smith*, født i Christiania $1/3$ 1815.

VII d. *Julie Smith*, født i Christiania $4/7$ 1817.

VII e. *Caroline Lovise Smith*, født i Christiania $4/8$ 1819.

VII f. *Just Gude Smith*, født i Christiania $18/11$ 1820.

VI c. *Jacob Smith*, børskommissær, født i Christiania $11/9$ 1791, død smstds. $27/7$ 1869.

Han var børskommissær i Christiania 1835—56.

Gift i Christiania $14/12$ 1837 med sin kusine *Olea Mathea Bergh*, født i Christiania $9/4$ 1810, død smstds. $5/10$ 1875, dtr. av vare- og

vekselmekler Johannes B. og Marie Riis.

5 barn (VII a—e).

VII a. *Emma Marie Magdalena Smith*, født i Christiania $17/3$ 1839.

VII b. *Albert Smith*, født i Christiania $14/12$ 1841.

VII c. *Agnes Constance Smith*, født i Christiania $10/8$ 1843.

VII d. *Jacobine Mathilde Smith*, født i Christiania $11/8$ 1845.

VII e. *Karen Christiane Mathilde Smith*, født i Christiania $1/6$ 1848.

VI d. *Birgitte Elisabeth Smith*, født i Christiania $2/9$ 1793, død smstds. $7/2$ 1818.

Gift i Christiania $14/5$ 1812 med daværende kgl. politifullmektig *Frederik Riis*, født i Christiania $29/1$ 1789, død smstds. $22/10$

1845 (bror av ovennevnte Martha Beata R. g. m. Just Gude Smith [VI b])⁹⁵).

Han blev student 1806 og juridisk kandidat 1809. Derefter var han politifullmektig i Christiania fra 1810, politisekretær fra ²⁷/₄ 1813, protokollsekretær i Høiesterett fra ²⁷/₉ 1814 og byfoged i Christiania 1816. Han blev utnevnt til amtmann i Nordre Bergenshus 1831, til stiftamtmann i Trondhjem og amtmann i Søndre Trondhjems amt fra ¹¹/₁₀ 1832 og til stiftamtmann i Christiania fra ²¹/₁ 1840.

Hans 5-årsberetninger er trykt i »Beretning om Kongeriget Norges oeconomiske Tilstand«. R. Sv. Wasa O., R. Sv. Nordstj. O.⁹⁶).

Frederik Riis blev gift 2nen gang i Christiania ²⁰/₈ 1818 med sin 1ste hustrus søster Anna Cathrina Smith (VI e), se nedenfor.

Gift 3dje gang i 1833 med Henriette Collett, født ¹⁴/₈ 1799, død ¹⁹/₂ 1857, hoff-frøken og senere statsfrue ved dronning Desiderias norske hoff, dtr. av statsråd Jonas C. og Maren Christine Collett.

4 barn av 1ste ekteskap (VII₁ a—d).

VII₁ a. *Johan Ludvig Rudolf Riis*, født i Christiania ²²/₃ 1813.

VII₁ b. *Fredrik Riis*, født i Christiania ¹⁴/₁₂ 1814.

VII₁ c. *Lars Rudolf Ludvig Riis*, født i Christiania ²⁵/₉ 1816.

VII₁ d. *Birgitte Elisabeth Riis*, født i Christiania ²⁰/₁₂ 1817.

VI e. *Anna Cathrina Smith*, født i Christiania ¹/₆ 1795, død smstds. ²⁷/₈ 1829.

Gift i Christiania ²⁰/₈ 1818 med sin svoger, senere stiftamtmann i Christiania, ovennevnte *Frederik Riis*.

4 barn (VII₂ f—i).

VII₂ e. *Lars Wilhelm Riis*, født i Christiania ¹⁵/₁₀ 1819.

VII₂ f. *Carl Adolf Riis*, født i Christiania ²²/₉ 1821.

VII₂ g. *Emma Wilhelmine Lovise Riis*, født i Christiania ²¹/₄ 1824.

VII₂ h. *Axel Ludvig Riis*, født i Christiania ²⁰/₄ 1828.

VI f. *Henrich Nicolai Smith*, født i Christiania ²⁷/₉ 1796, — nevnes i 1838 i skiftet efter moren og bodde da i Christiania og var ugift, men senere skjebne ukjent.

⁹⁵) Riis bodde på Torvet i Christiania og blev kalt »Riis på Torvets«, og iflg. J. S. Worms Müller: Christiania Sparebank 1822—1922, bd. I, s. 32, sa Christiania-vittigheten på bryllupsdagen: »Idag fikk jomfru Smith Riis på torvet.«

⁹⁶) J. B. Halvorsen: Norsk Forfatter-Lexikon.

VI g. *Henriette Lovise Wilhelmine Smith*, født i Christiania ^{12/7} 1799, død i Göteborg ^{1/9} 1836.

Gift i Christiania ^{10/2} 1824 med revisor i Stockholm og senere kronobefallningsmann i Göteborgs fogderi, *Christian Larson Bratt*, født i Stockholm ^{14/6} 1794, død 1861, sønn av vicehäradshövding, godsägare Lars Gustaf B. og Sophie Theresia Härd af Segerstad⁹⁷).
5 barn (VII a—e).

VII a. *Lars Gustaf Bratt*, født i Göteborg ^{28/12} 1824.

VII b. *Christian Wilhelm Bratt*, født i Göteborg ^{8/4} 1829.

VII c. *Anna Maria Wilhelmina Bratt*, født i Göteborg ^{6/6} 1831.

VII d. *Axel Napoleon Bratt*, født i Göteborg ^{10/12} 1833.

VII e. *Henriette Lovisa Bratt*, født i Göteborg ^{27/8} 1836.

V₂ j. **Albert Angell Gude**, kjøbmann, født på Moss, døpt ^{20/10} 1767, død smstds. ^{13/6} 1801.

Albert A. Gude var kjøbmann på Moss, men måtte opgi sitt bo til konkursbehandling. Skiftet begynner ^{2/6} 1801 og slutter ^{27/10} 1802. ^{28/5} 1801 er forseglingsforretning foretatt⁹⁸). Det er et meget stort bo med meget sølv og verdifullt innbo. Boets aktiva er 11 252 rdl. 9 $\frac{1}{2}$ 11 β og passiva er 26 661 rdlr. 19 β .

På Moss gamle kirkegård står på hans gravsten:

»Her hviler Levningerne af Albert Angel Gude, Handelsmand udi Moss, en kjær Søn af Just Gude i andet Ægteskab med Ursula C. Angel, som efter 8 Aars Ægteskab med Anna Lucie Lange forlod Verden i sin favreste Ungdom ikke fuldt 33 Aar gammel ^{13/6} 1801.«

Gift i Christiania ^{25/10} 1793 med *Anna Lucie Lange*, født på Akershus ^{20/10} 1776, død på Stabekk ^{8/12} 1808, dtr. av magasinforvalter på Akershus festning Christopher Andreas L. og 1ste hustru Dorte Holst.

Prost A. Lange skriver bl. a. om sin halvsøster fru Anna Lucie Gude født Lange⁹⁹): »... Et yndigere, mere velsignet Menneske ved jeg ikke at have set. Hun var høi og temmelig før, Blidheden og Kjærligheden selv. Jeg betragtede hende stedse med etslags Ærefrygt.«

⁹⁷) Denne slekt Bratt ansees for å være en gren av den opprinnelig fra Norge stammende vepnerslekt som introduceres på det svenske Riddarhus som »Bratt av Höglund«. Begge Bratt-grener har i våre dager vært representert i Norge. Se bl. a. Gustav Elgenstierna: Svenska släktkalendern 1927, s. 108, Norske Slægter 1912 og Tersmeden: I Sverige lefvande ointroducerad adel.

⁹⁸) Skifteprot. nr. 8 for Moss by.

⁹⁹) Albert J. Lange: »Slektsbok over En fra Holsten til Norge indvandret slekt Lange.«

Ved hennes død var følgende sørgevers skrevet:

Hvo følte vel for stille Dyd
Hvo følte, den var sjælden her at finde;
Og fældte ej en Taare ved
At see et Mynster paa den brat forsvinde?

Tidt Skjønhed tryllende tilvandt
Sig Hæders Biefald, den ej fuldt fortjente;
Men sjælden saae vi Skjønne sig
En Roes frasige, de ej fuldt fortjente.

Vi sukke, skjøndt vort Suk er spildt;
Ei det og ej vort Jammerskrig kan vække
Igjen det Dydens Mynster, som
For Dødens Lee nys Vaaben maatte strække!
(Schønning.)

Ingen barn.

V₂ k. **Petter Gude**, født på Moss 1770, døpt ⁹/₂, død s. å., begr. ³/₅.

V₂ l. **Hans Angell Gude**, overkrigskommisær, født på Moss ²⁴/₁₂ 1771, forsvant på en mystisk måte fra sitt hjem på Torsø herregård ²⁶/₁₀ 1814.

Hans Angell Gude hadde først tenkt å utdanne sig til officer. Han var elev av Den militaire mathematiske Skole i Christiania 1790—94 og blev ⁴/₄ 1792 fenrik à la suite ved Norske Jægerkorps og senere løytnant. ³⁰/₄ 1794 står i Krigsskolens eksamens protokoll anført om ham: »Disse Kundskabers Vidnesbyrd, forenet med en udmerket Færdighed og Ziirlighed til at udføre alt Haandarbejde samt en god og fornuftig Tænkemaade har gjort denne Elev værdig ved sin Afgang fra Skolen til at modtage som et Hæders og Agtelses Tegn: Stiftelsens Sølv-Medalje for Dyd og Flittighed.«

Han fikk imidlertid ifølge resolusjon på en krigsrettdom av ¹⁴/₁₁ 1794 avskjed uten tillatelse til å bære mundering og felttegn på grunn av klammeri med en kamerat, fenrik Plessen, mot hvem han hadde optrådt brutalt. Han blev derefter volontør ved Generaltollkammerets sekretariat og ¹³/₁₂ 1797 tredje kopist ved det kjøbenhavnske tollkontor, men blev ³⁰/₁₀ 1799 foreløbig satt på vartpenger, da han var »beladt med Gigt, Øiensvaghed og Tungsindighed«.

Fra ¹¹/₆ 1802 til ¹⁰/₄ 1805 var han dansk-norsk konsul i Sevilla, hvorfra han på grunn av de ubetydelige inntekter vendte tilbake til København, hvor han begynte grossererforretning sammen med gros-

serer Prætorius. Ved skjøte dat. $30/4$ 1810, tgl. $11/3$ 1811, kjøpte han Torsø herregård i Borge i Smålenene og flyttet til godset. Han fikk tittel av overkrigskommissær $17/5$ 1810, var valgmann til Riksforsamlingen på Eidsvoll og 2ten suppleant for den av svenske tropper besatte del av Smålenenes amt til det 1ste overordentlige Storting. I 1813 kjøpte han av sin mor fru Ursula Gude den såkaldte »Hilditschgaard« på Moss. Ved skiftet etter ham, sluttet 1820, gikk denne gård over til hans enke.

Hans Angell Gude blev, som før nevnt, i sin ungdom fradømt sin

Hans Angell Gude, overkrigskommissær.
Efter maleri i familiens eie.

Karen Gude, f. Resch.

militære stilling på grunn av sin optreden i et slagsmål, hvor han hadde gått fullstendig berserkerang overfor en vergeløs kamerat. Denne episode vidner om en voldsomhet og hissighet i sinnelag og optreden, som muligens kan ha sin betydning til belysning av det mord, som etter alt å dømme har endt hans liv, men som aldri er opklart og stadig i høi grad har beskjeftiget folkefantasiaen. Så meget er på det rene, at Gude gikk ut av sin dagligstue om eftermiddagen $26/10$ 1814 og, efter korte ophold hos sin forvalter og i drengestuen, sporløst forsvant fra jordens overflate. Efter forlangende av Gudes halvbror på svigerinnens og egne vegne blev der holdt forhør på åstedet i november 1814, og efter rekvisisjon av Gudes hustru nye forhør i februar 1815; men ingen av disse undersøkelser bragte klarhet. Dog rettedes mistanken snart mot de svenske husarer som under kommando av løytnant, grev Barck, på den tid hadde vært innkvartert på Torsø, idet denne gård

hørte til den del av Smålenenes amt som efter Moss-konvensjonen holdtes besatt av svenske tropper. Regjeringen overgav nu ^{28/4} 1815 saken til en kommisjon bestående av byfoged Manthey, kaptein Tambbs og sorenskriver Winsnes, og denne holdt i mai s. å. nye forhør, hvor enkelte av husarene påny møtte til konfrontasjon med andre vidner. ^{11/7} blev eidsvollsmannen byfoged C. A. Dahl medlem av kommisjonen i steden for Manthey, som var syk og døde dagen efter i Larvik. I den nærmest følgende tid holdtes nye forhør, hvor alle husarer som hadde vært på Torsø møtte, derimot blev grev Barck og hans nærmeste underordnede, kornett Ståle, aldri avhørt eller innkalt for å avgi forklaring. Noe avgjørende bevis fremkom ikke, og ved høieste resolusjon av ^{15/9} 1815 blev kommisjonen stillet i bero.

Ved de avgivne forklaringer må det ansees fastslått at der mellem Gude og de innkvarterte svenske husarer rådet et noe spent forhold, som hadde gitt anledning til scener mellem den godmodige, men hissig Gude og grev Barck. Kontroversene gjaldt høi, som husarene efter Gudes mening urettelig hadde satt sig i besiddelse av, og Gudes skyssplikt overfor de innkvarterte. Dette var ingenlunde så betydelig at det skulde motivere et med koldblodig overlegg utført mord, hvis spor bakefter likeså planmessig var utslettet. Det er videre på det rene, at der kort efterat Gude hadde forlatt drengestuen er hørt et skrik som av et menneske i fare, og det lykkedes ikke for alle svenskenes vedkommende å skaffe bevis for hvor de i dette øieblikk opholdt sig. Samtidig med at Gude blev borte, forsvant noen strielaken fra gårdens forstue, og grev Barck oplystes kort før å ha lånt et par tømmer og adskillig hyssing, som aldri var levert tilbake. Flere vidner visste å fortelle om kompromitterende uttalelser fra husarene, som dog for kommisjonen dels nektet, dels bortforklarte disse. Om grev Barcks ferd efter begivenheten fremkom mistenkelige opplysninger. På et påfallende tidlig tidspunkt hadde han latt eftersøkning anstille ved noen av husarene, og samtidig avholdt gårdens folk fra å lete. Og hans optreden under det første forhør var efter flere vidners prov av den art at de blev redde for å komme frem med alt hvad de visste. Endelig viste sig (dog kanskje først efter husarenes avreise) blodflekker i den østre gang utenfor grevens værelse, og den mening festnet sig nu, at mordet var foregått på dette sted, og liket bragt inn i grevens værelse, derfra gjennom vinduet ut i haven og endelig ut i den nærliggende Torsøkile, hvor det var senket på dypet, med en sten ved hodet og en ved føttene. Der er riktignok også momenter som gjør det usannsynlig at mordet er foregått nettop der, så nær folk, og som sagt frem-

kom ingen avgjørende beviser. »Torsø mordet« er en gåte — og vil vedbli å være det¹⁰⁰⁾.

Gift på Moss ¹¹/₁₁ 1804 med *Karen Resch*, født på Moss ⁵/₉ 1784, død på Torsø herregård ⁹/₅ 1859, dtr. av tollskriver og postmester på Moss, *Henrich Sigismund R.* og *Karen Koch*.

Gudes enke ektet senere den danskfødte cand. theol. *Zacharias Møller*, født i København ¹/₇ 1779, død smstds. ⁴/₆ 1861. Han hadde vært huslærer på Moss hos hennes svoger *Johann Gude*.

7 barn (VI a—g).

VI a. **Julie Angell Gude**, født i København ¹⁴/₈ 1805, død i Christiania ¹⁸/₁₁ 1836.

Ugift.

VI b. **Ursula Cathrine Gude**, født i København ⁸/₁₁ 1806, død på Moss ¹⁷/₄ 1888.

Gift på Torsø ²⁶/₄ 1834 med proprietær *Hans Christian Sommer Frick*, født i Trondhjem ¹/₆ 1808, død på Høienhall ved Moss ²⁸/₂ 1887, sønn av kjøpmann i Trondhjem, *Niels F.* og *Maren Marie Sommer*.

De hadde ingen barn, men en pleiedatter, *Karen Møller*. Hun er født i Drammen ¹⁹/₆ 1860, dtr. av kasserer *Carl Bolivar Møller* (en halvbror av fru Frick, f. Gude) og *Nicoline Lærum*.

Karen Møller blev ²⁹/₁₁ 1880 gift på Moss med læge *Hartvig Julius Nyquist*, født på Moss ²⁴/₁₂ 1847, død smstds. ²⁶/₁₂ 1925, sønn av handelsgartner *Peter N.* og *Anne Bolette Hansen*.

VI c. **Camilla Gude**, født i København ²⁴/₁₀ 1808, død på Moss ⁶/₁₀ 1890.

Ugift.

VI d. **Elise Cold Gude**, født på Torsø ³¹/₁ 1811, død på Moss ²⁸/₁₁ 1888.

Ugift.

VI e. **Marquard Gude**, født på Torsø ²⁰/₂ 1813, død i Christiania ²/₂ 1865.

¹⁰⁰⁾ Norsk biografisk Leksikon, bd. V, s. 50 flg. av Einar Jansen. I Norsk slekthist. tidsskr., bd. II, s. 22 flg. er »Tosø mordet« aktmessig belyst av Einar Jansen. Forhørene i saken finnes som bilag til journalnr. 3021 C/1815 blandt 2. Dept.s pakkesaker, i Riksarkivet. Ingeborg Møller har i romanen »Lindebye«, Oslo 1933, skildret Torsø mordet litterært.

Tabell VIII.

V.

HANS ANGELL GUDE

1771—1814
 overkrigskommisær
 g. m. Karen Resch
 1784—1859.
 7 barn.

VI. 1. Julie Angell Gude 1805—1836. Ugift.
 2. Ursula Cathrine Gude 1806—1888. g. m. Hans Christian Sommer Frick 1808—1887 proprietær Ingen barn.
 3. Camilla Gude 1808—1890. Ugift.
 4. Elise Cold Gude 1811—1888. Ugift.
 5. Marquard Gude 1813—1865. kopist. Ugift.
 6. Albrecht Angell Gude 1813—1884 oberstløjtnant g. m. Mathea Annette Lagertha Elise Grøntvedt 1824—1864. 6 barn.
 7. Hans Angell Gude 1815—1871 forvalter. Ugift.

VII.

1. Kai Gude 1849—1856.
 2. Louise Gude 1851—1863.
 3. Mathias Grøntvedt Gude 1853—1909 sjømann. Ugift.
 4. Anna Gude 1856—1904 g. m. Daniel Isaachsen 1851—1925 brukseier, konsul. 4 barn. Se side 155.
 5. Karen Gude 1859—1924. Ugift.
 6. Lagertha Gude 1861—1929 g. m. Elisæus Helge Müller 1858—1891 læge. 3 barn. Se side 156.

Han blev student 1832 og juridisk kandidat $7/7$ 1840 og var derefter ansatt som kopist i Finans- og Tolldepartementet.
Ugift.

VI f. **Albrecht Angell Gude**, oberstløjtnant, født på Torsø herregård $11/11$ 1813, død i Kristiansand $4/1$ 1884.

Han blev uddannet til officer, blev sekondløjtnant $18/9$ 1835, premierløjtnant $1/7$ 1837, kaptein $31/5$ 1848 og oberstløjtnant fra

Albrecht Angell Gude, oberstløjtnant.

Lagertha Gude, f. Grøntvedt.

$5/6$ 1858. Han døde av hjerteslag i Kristiansand, hvor han var chef for Kristiansands bataljon.

R. Sv. Sverd O. og R. St. O. O.

Gift $11/6$ 1848 med *Mathea Annette Lagertha Elise Grøntvedt*, født i Kongsvinger $20/2$ 1824, død i Kristiansand $6/6$ 1864, dtr. av sorenskriver i Vest-Finnmark Richard Nicolai Skjelderup G. og Anne Lucie Stabell.

6 barn (VII a—f).

VII a. **Kai Gude**, født i Christiania $13/2$ 1849, død i Fredrikstad $4/10$ 1856.

VII b. **Louise Gude**, født i Christiania $2/2$ 1851, død i Kristiansand $5/4$ 1863.

VII c. **Mathias Grøntvedt Gude**, sjømann, født i Christiania $4/9$ 1853, død i Hamburg $11/4$ 1909.

Han var sjømann i utenriks fart. — Ugift.

VII d. **Anna Gude**, født i Fredrikstad $16/11$ 1856, død på Kongs-
gård v/Kristiansand $28/6$ 1904.

Gift i Kristiansand $23/10$ 1879 med grosserer, brukseier
Daniel Isaachsen jnr., Jægersberg pr. Kristiansand, født i
Oddernes $13/8$ 1851, død i Kristiansand $15/10$ 1925, sønn av
konsul Daniel Otto I. og 2nen hustru Laura Troelsine Peder-
sen, Øvre Kongsgaard.

Han var utdannet som forretningsmann ved opphold i Eng-
land, Frankrike og Schweitz. Han var en tid eier av Jægers-
berg mølle og overtok Øvre Kongsgaard etter sin far, etter
hvem han også blev russisk konsul. Far og sønn innehadde
det russiske konsulat tilsammen i 75 år. Daniel Isaachsen jnr.
deltok ikke i det offentlige liv.

4 barn (VIII a—d).

VIII a. *Lagertha Isaachsen*, født i Oddernes $19/10$ 1881.

Gift i Oddernes $7/1$ 1908 med major *Johan Malmin*
Storaker, født på Lund, Oddernes, $17/3$ 1877, sønn av
skoleinspektør Tobias S. og Marie Malmin.

Storaker blev student 1895, tok officerseksamen
1900, eksamen fra den militære høiskole 1905, kaptein
1906, major 1930 og falt for aldersgrensen $17/3$ 1937. Ved
siden av sin officersstilling var han 1907—14 stads-
ingeniør og branddirektør i Mandal og fra 1915 lærer
ved Platous middelskole og den kommunale middel-
skole i Stavanger. Fra 1918 sekretær i Høires felles-
organisasjon i Stavanger.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Anna Gude Storaker*, født i Mandal $2/8$ 1909.

IX b. *Marie Storaker*, født i Mandal $10/8$ 1910.

VIII b. *Daniel Otto Christian Isaachsen*, sorenskriver, født i
Oddernes $6/7$ 1883.

Han blev student 1902, vpl. sek.løitnant 1903,
tok juridisk embedseksamen 1908, praktiserte derpå som
saksfører i Vågå til høsten 1914, hvorefter han var edsv.
fullmektig hos sorenskriveren i Nord-Gudbrandsdal til
våren 1916 og politifullmektig i Telemark fra høsten s. å.;
fra september 1925 utnevnt til politimester i Gudbrands-
dal og fra 1937 sorenskriver i Tinn.

Gift i Friedrichroda i Thüringen $14/10$ 1911 med

Gertrud Reinicke, født $27/6$ 1882, dtr. av ingeniør N. R. og Anna Marie Knoll.
3 barn (IX a—c).

IX a. *Anna Isaachsen*, født i Vågå $10/9$ 1914.

IX b. *Gudrun Elsa Isaachsen*, født i Brevik $17/11$ 1917.

IX c. *Daniel Otto Christian Isaachsen*, født i Brevik $16/4$ 1920.

VIII c. *Albrecht Gude Isaachsen*, forretningsmann, født i Oddernes $26/2$ 1885, død i Kristiania $10/9$ 1919.
Ugift.

VIII d. *Einar Isaachsen*, sekretær, født i Oddernes $1/8$ 1886, død $17/9$ 1929.

Han blev student 1906, vpl. sek.løitnant 1907, og tok juridisk embedseksamen 1912. Efter i noen år å ha vært edsv. fullmektig i Fosen, Farridal og Kristiansand blev han i 1916 sekretær i Kristiania overformynderi, hvilken stilling han innehadde i en årrekke. Studenterboken for 1906 sier om ham: »Einar Isaachsen var i all sin ferd en hedersmann og efterlot sig bare venner«.

Ugift.

VII e. **Karen Gude**, født i Kristiansand $23/9$ 1859, død i Kristiania $1/2$ 1924.

Hun var utdannet som døvstummelærerinne og virket som sådan en tid, men måtte slutte på grunn av sykdom.

VII f. **Lagertha Gude**, født i Kristiansand $21/6$ 1861, død i Oslo $15/1$ 1929.

Gift i Ytre Rendalen $11/6$ 1885 med læge *Elisæus Helge Müller*, født på gården Beksminde i Åmot $16/8$ 1858, død i Berlin $21/11$ 1891, sønn av distriktslæge Lars Anton M. og Eleonore Hanssen.

Müller blev student 1875 og tok medisinsk embedseksamen 1885. Han praktiserte først noen måneder i Elverum, inntil han i mai 1886 overtok kommunelægeposten i Lilleelvedalen, hvor han bodde til sin død. Han døde av hjertelammelse under et opphold i Berlin.

3 barn (VIII a—c).

VIII a. *Karen Gude Müller*, født i Lilleelvedalen ¹³/₄ 1886, død i Oslo ⁷/₈ 1938.

Hun var autorisert sykegymnast, utdannet fra Oslo Ortopediske Institutt, og virket som sådan i Oslo til sin død.

VIII b. *Lars Gude Müller*, læge, født i Lilleelvedalen ²⁹/₁₁ 1887, død på Lillehammer ²⁶/₂ 1933.

Han blev student 1906 og tok medisinsk embedseksamen 1913, vpl. sek.løitnant i marinenes sanitet ³/₄ 1912 og vpl. pr.løitnant ⁷/₇ 1913. I annet halvår 1913 var han assistentlæge ved Kristians amts sykehus og privatassistent hos distriktlæge J. Torp, Lillehammer. Fra ¹/₅ 1914 til 1920 var han kommunelæge og fra ⁸/₅ s. å. helserådsordfører i Vågå. Fra ¹/₅ til ¹/₁₁ 1916 vikarierte han dessuten for kommunelægen i Sel og Hedalen. I 1920 blev han ansatt som assistentlæge ved Opland fylkessykehus i Lillehammer, hvor han fra 1922 praktiserte privat.

Lagertha Müller, f. Gude.

Gift i Kristiania ⁵/₅ 1914 med *Bergliot Sørensen*, født i Christiania ⁵/₁₀ 1893, dtr. av agent Bernhard S. og Gunhild Johannesen.

2 barn (IX a—b).

IX a. *Eva Gude Müller*, født i Vågå ¹⁵/₄ 1915.

IX b. *Helge Gude Müller*, født i Vågå ²²/₇ 1918.

VIII c. *Ellinor Gude Müller*, født i Lilleelvedalen ⁹/₄ 1889.

Gift i Kristiania ⁶/₇ 1918 med rektor *Henrik Bredal Lødrup*, født i Bergen ⁶/₁₁ 1891, sønn av rektor på Lille-

hammer, Theodor Henrik L. og 2nen hustru Hildur Bredal.

Lødrup blev student 1910, vpl. officer 1912, cand. philol. 1916, pedagogisk eksamen 1917. Han var ansatt som lektor ved Nordstrand komm. høiere skole 1917—23 og ved Akers komm. gymnasium 1923—38. Fra 1938 var han lektor ved Hegdehaugens skole, Oslo, og er fra $\frac{1}{8}$ 1939 rektor ved Lillehammer komm. høiere almenkskole.

Han har vært formann i Filologisk Forening, medlem av styret for Oslo krets av Filologenes og Realistenes Landsforening og siden 1934 virket som denne forenings sekretær. Han er nestformann i engelskseksjonen i Oslo, og har i flere år vært medlem av styret for Norsk-Britisk forening. I 1936 var han regjeringens representant ved den 5te internasjonale undervisningskonferanse i Genf, og har foretatt flere utenlandsreiser for å studere sprog.

I 1927 utgav han: *Letter, Engelsk Litteratur for Latin- og Realgymnasiet*, og i 1938: *Brekke og Western: Utvalg av Engelske forfattere II* (for gymnasiets engelsk-linje) i revidert og modernisert skikkelse.

2 barn (IX a—b).

IX. a *Henrik Bredal Lødrup*, født i Aker $\frac{13}{4}$ 1919.

IX. b *Helge Eliseus Müller Lødrup*, født i Aker $\frac{5}{6}$ 1922.

VI g. **Hans Angell Gude**, forpakter, født på Torsø herregård $\frac{23}{7}$ 1815, død på Moss $\frac{10}{9}$ 1871.

Han var bestyrer av Torsø gård. — Ugift.

V₂ m. **Lucie Catharina Gude**, født på Moss $\frac{5}{6}$ 1773, død smstds. $\frac{5}{6}$ 1785 av vattersott.

V₂ n. **Nicolai Andreas Gude**, født på Moss $\frac{13}{9}$ 1775, død smstds. $\frac{4}{12}$ 1776.

V₂ o. **Else Tyrholm Gude**, født på Moss $\frac{12}{1}$ 1778, død i Christiania $\frac{8}{3}$ 1847.

Gift på Moss $\frac{12}{2}$ 1798 med oberst *Andreas Samuel Krebs*, født

i Galmsbøl¹⁰¹⁾ i Sønder-Jylland ¹⁰/₃ 1766, død i Christiania ²⁸/₃ 1818, sønn av prest ved Mariekirken i Rendsborg, Ditlev Peter K. og 1ste hustru Birgitte Marie Lützen.

Det var fra først av bestemt at Krebs skulde følge i farens fotspor og studere, men — da han tidlig viste anlegg for matematikk og realfag og dessuten hadde lyst på den militære løpebane, bestemte faren, etter konferanse med farbroren, professor Heinrich Johannes Krebs, at han skulde få følge sin lyst. Han blev først sendt til en annen farbror, overrettsadvokat i Lunden i Nord-Ditmarsken, Axel Urbanus Krebs, for å studere matematikk, og blev ¹/₇ 1779 innskreven som artillerikadett, og ¹/₁₁ 1780 blev han stykkjunkere. ¹/₂ 1786 utnevntes han til sekondløytnant ved det Holstenske jægerkorps og fulgte med dette til Norge 1788, hvor han ²⁸/₉ s. å. utnevntes til premierløytnant i det nyoprettede Norske jægerkorps. Her forestod han undervisningen ved korpsets skole fra dens opprettelse i hele 16 år og innla sig megen fortjeneste av denne fortrinlige undervisningsanstalt. ¹⁹/₈ 1791 fikk han kapteins karakter, ³¹/₇ 1795 stabskaptein ved livkompaniet, ¹¹/₁₁ 1796 chef for 3dje kompani og ¹¹/₄ 1806 major, alt i Norske jægerkorps. Da korpset 1807 mobiliseres i anledning av engelskmennenes angrep på Kjøbenhavn, førte han kommandoen over korpset, idet Staffeldt på den tid var fraværende i Danmark, og da denne etter sin hjemkomst blev betrodd kommandoen over venstre fløybrigade, førtes korpset under krigen 1808 av Krebs. Herunder utmerket han sig så meget at han var en av de første officerer i den norske armé, som utnevntes til R. Dansk Dannebr. O. (²²/₉ 1808) »for at have udmærket sig den 19de April i Høland, den 5te Mai i Rødnæs, og hvor han er bleven beordret, med Overlæg og Conduite«. S. å. var han forpostkommandør i egnen om Berby, hvor han ¹²/₉ igjen utmerket sig i kampen ved Berby, og ²⁶/₂ 1810 blev han ansatt som interimskommandant på Kongsvinger, samt inspektør over de tre bataljoner som skulde danne det nye jegerregiment, og over Sønnenfjellske skiløperbataljon. I april s. å. avgikk han fra Norske jægerkorps for å overta nevnte post, men vedblev dog å stå i korpset til ¹/₇ 1810, da han forsattes til tjenstgjørende major ved Akershuske skarpskytterregiment. På Kongsvinger opprettedes en underofficersskole for dette regiment, hvilken Krebs med megen iver tok sig av.

---

¹⁰¹⁾ I Pers.hist. tidsskr. 1. rekke, 4. bd., s. 139 står i oberst Krebs' autobiografi at han er født i Halmsbøll, men det må være trykkfeil for Galmsbøl. Han benevnes i Pers.hist. tidsskr., s. 138, Samuel Andreas, men i »Slægter af Navnet Krebs« (av H. Krebs), s. 25, oplyses at han 2 ganger er innført i Rendsborg kirkebok som *Andreas Samuel*. Han undertegner selv autobiografien kun med Krebs.

¹⁸/₅ 1811 utnevntes han til oberstløytnant og tjenstgjørende major ved regimentet.

Under krigen 1814 førte Krebs kommandoen over en sammensatt styrke av 1ste bataljon av Akershusske skarpskytterregiment, 1ste bataljon av 2net Trondhjemske regiment, Sønnenfjelske skiløperbataljon, Eidsvollske ridende jegerkompani og ¹/₂ G 's batteri, og hans seire ¹/₈ ved Lier og 5. s. m. ved Matrand er av de få lyspunkter i dette for Norge på heldige militære foretagender så fattige krigsår. Fra ¹/₁ 1815 blev han tillagt nasjonal regimentchefs gasje. R. Sv. Sverd O. ⁷/₁ 1815. ¹⁸/₉ s. å. utnevntes han til oberst og chef for Akershusske skarpskytterregiment fra ²/₃ s. å. å regne. ¹/₇ 1816 adjutant hos kong Karl XIII og ¹⁹/₉ 1817 chef for 1ste Akershusske brigade fra ¹/₁ 1818 å regne¹⁰²).

¹⁷/₁₁ 1879 reistes av norske officerer et monument med oberstens brystmedaljong på hans grav på Christ kirkegård i Oslo, hvorpå står: »Til Helten ved Matrand fra en taknemmelig Efterslægt«. Graven bekranses hvert år 17de mai av 17de mai-komiteen i Oslo. 5 barn (VI a—e).

VI a. *Catharine Krebs*, født i Christiania ²³/₁₁ 1798, død smstds. ¹⁰/₈ 1881.

Gift i Christiania ¹⁷/₂ 1819 med oberstløytnant i det norske artilleri *Johan Ditlev*¹⁰³) *Frølich*, født i Orkdal ¹⁰/₁₂ 1791, død i Christiania ²⁵/₂ 1843, sønn av oberstløytnant Ulrik Kristian F. og Dorotea Marie Lyster.

Han var kaptein og batterichef i Artilleribrigaden og blev ⁶/₅ 1839 oberstløytnant og chef for 1. Artilleribataljon.

R. Sv. Sverd O. i 1839.

9 barn (VII a—i).

VII a. *Teodor Emil Frølich*, født i Trondhjem ¹²/₄ 1821.

VII b. *Johan Karl Frølich*, født i Trondhjem ¹¹/₁ 1823.

VII c. *Nikoline Katrine Rantzau Frølich*, født ¹⁴/₂ 1825¹⁰⁴).

VII d. *Kristian Samuel Krebs Frølich*, født i Stod ²⁹/₁₂ 1826.

VII e. *Jens Kristian Frølich*, født i Trondhjem ²²/₅ 1828.

VII f. *Elise Albertine Frølich*, født i Trondhjem ²²/₆ 1830.

VII g. *Frederik Nikolai Frølich*, født i Trondhjem ¹/₇ 1832.

¹⁰²) V. Ødegaard: Norske Jægerkorps' historie 1788—1888. Kr.a og Kbh, 1890, Norsk biografisk leksikon bd. VIII s. 628 (Lars Kiærlands biografi over Krebs), »Slægter af Navnet Krebs« (av H. Krebs), Nykjøbing 1889, 2. utg. 1935.

¹⁰³) I Orkdal kirkebok står Frølich innskrevet som Johan Didrich, men kalles som officer Johan Ditlev.

¹⁰⁴) Fødested er forgjeves eftersøkt i kirkebøker for Stod og Trondhjem.

VII h. *Sofie Kristiane Frølich*, født i Trondhjem ^{18/7} 1834.

VII i. *Johan Frederik Frølich*, født i Trondhjem ^{5/9} 1836.

VI b. *Sofie Kristiane Krebs*, født ^{2/7} 1801¹⁰⁵⁾, død i Christiania ^{16/2} 1838.
Ugift.

VI c. *Albertine Ditlevine Krebs*, født i Vinger ^{20/3} 1804, død i Christiania ^{15/9} 1841.
Ugift.

VI d. *Frederikke Theresia Krebs*, født i Vinger ^{24/5} 1806, død i Trondhjem ^{6/2} 1853.

Gift i Christiania ^{12/3} 1831 med stadsfysikus *Henrik Erdmann Finch*, født på Moss ^{15/3} 1803, død i Trondhjem ^{14/9} 1855, sønn av læge, senere apoteker på Moss, Carl Friderich F. og hans 1ste hustru Else Livia Weyhe (Veil).

Han blev student 1822 og tok medisinsk embedseksamen 1829. I studietiden var han kandidat ved Rikshospitalets hovedavd. 1826—27 og fungerte i 1826 ved Garnisonssykehuset som »Compagniechirurg«. Han var ansatt som kandidat ved Fødselsstiftelsen 1829—31, og var i samme tidsrum korpslæge ved Romeriske nasjonale musketerkorps med bopel i Christiania. I januar 1831 blev han utnevnt til distrikslæge i Tromsø fogderi, og i 1838 befordret til stadsfysikus i Trondhjem.

9 barn (VII a—i).

VII a. *Kristian Frederik Finch*, født i Tromsø ^{17/12} 1831.

VII b. *Kristian Krebs Finch*, født i Tromsø ^{22/2} 1836.

VII c. *Livia Elise Alberta Finch*, født i Tromsø ^{16/5} 1838.

VII d. *Henrik Frederik Finch*, født i Trondhjem ^{10/5} 1840.

VII e. *Axel Theodor Finch*, født i Trondhjem ^{23/10} 1842.

VII f. *Marie Walesca Finch*, født i Trondhjem ^{27/8} 1844.

VII g. *Sofie Albertine Finch*, født i Trondhjem ^{7/5} 1846.

VII h. *Kristiane Elise Finch*, født i Trondhjem ^{13/10} 1848.

VII i. *Karoline Walesca Finch*, født i Trondhjem ^{1/4} 1851.

VI e. *Kristian August Krebs*, sorenskriver, født på Moss ^{11/5} 1808, død i Berg ved Fredrikshald ^{21/2} 1892.

Krebs blev student 1827, tok juridisk embedseksamen 1833 og var fra ^{21/1} 1840 fullmektig i Justisdepartementet, fra ^{12/1} 1841

¹⁰⁵⁾ Fødested forges lett efter i kirkebøker for Vinger og Christiania. Fødselsdatoen er fra »Slægter af Navnet Krebs«, 1889 (H. Krebs), s. 10.

byråchef smstds., og fra $1/1$ 1846 overført til det nyoprettede Indre departement. $22/6$ 1846 utnevntes han til sorenskriver i Indre Sogn, Bergens stift, og $29/10$ 1859 til samme stilling i Idde og Marker, hvorfra han tok avskjed i 1889.

R. St. O. O.

Gift på Moss $23/9$ 1837 med *Henriette Elisabeth Scheel*, født på Moss $9/1$ 1810, død på Fridheim i Berg $21/4$ 1890, dtr. av skipsfører Kristian Frederik S. og Katrine Hesselberg.

5 barn (VII a—e).

VII a. *Louise Krebs*, født i Christiania $21/7$ 1838.

VII b. *Ellinor Sophie Krebs*, født $17/1$ 1842¹⁰⁶).

VII c. *Annette Vilhelmine Krebs*, født i Christiania $9/3$ 1846.

VII d. *Kristian August Krebs*, født i Hafslo $16/5$ 1852.

VII e. *Henriette Krebs*, født i Hafslo $26/9$ 1854.

V₂ p. **Maren Sofie Gude**, født på Moss 1779, døpt $22/7$, visstnok det »Just Gudes pgebarn« som er begravet smstds. $7/11$ 1780.

V₂ q. Antagelig »Just Gudes drengbarn 0 aar« begravet på Moss $7/10$ 1780.

V₂ r. **Witte Christine Gude**, døpt på Moss $24/1$ 1782, visstnok »Just Gudes datter« som er begravet smstds. $2/8$ 1784.

IV₁ c. **Nicolay Andreas Gude**, krigsråd, postmester, antagelig født i Fredrikshald ca. 1731¹⁰⁷), død på Moss, begr. $10/1$ 1775.

Nicolay A. Gude blev utdannet som officer, $1/1$ 1750 utnevntes han til fenrik ved Inderøske kompani av Nordenfjelske dragonregiment, $23/9$ 1750 sekondløytnant ved nordre Nordenfjelske landevernskompani, $22/9$ 1753 premierløytnant ved Nordenfjelske dragonregiment¹⁰⁸).

$31/3$ 1762 fikk Gude avskjed i nåde fra militærtjenesten med virkelig krigsråds karakter og utnevntes $29/10$ s. å. til postmester på Moss, likesom han $3/12$ s. å. blev »allernaadigst konfirmeret at være Veyer, maaler og vrager i Moss«. I en fortegnelse av $10/3$ 1769 over kongelig autoriserte lotterikollektører — en stilling der dengang som oftest overdroges embedsmenn — anføres han også som tolder. Da

¹⁰⁶) Hennes dáp er forgjeves sett efter i Christiania kirkebøker.

¹⁰⁷) Kirkebøker for Fredrikshald begynner først i 1758.

¹⁰⁸) Det var på denne tid, mens han bodde som løytnant i Trondhjem, at Nicolay A. Gude skrev det brev som er inntatt i stabssekretær Ernst Albrecht Gudes biografi, s. 171.

Gude hadde titel av krigsråd, måtte han som civil betjent betale den i 1768 ved siden av ekstraskatten påbudne procentskatt og var skattlagt efter en embedsinntekt av 100 rdl. årlig. I en skrivelse fra ham dat. 10/9 1771 heter det bl. a.:

»Mit Embeds Indkomster har siden forrige Angivelse in A^o 1768 lige med dette lidet Stæds Tilførsel og Handel saa aldeles aftaged, at jeg tilvisse hverken forrige eller især dette Aar, og som desværre ey ser ud til snarlig Forandring, ikke har kundet eller kand regne Indkomsterne høiere end til 70 Rdl. og derfra nedstigende. Alligevel underkaster jeg mig fremdeles, og naar det ikke kand være anderledes, de fra bemeldte 1768 af 100 Rdl. ansadte og svarede 2 p. Cto. indtil Gud og Kongen herudi som meere omvexler Tidernes Vanskelighed til ønskelige Udsigter.«

År 1768 hadde krigsråd, postmester Gude, innstevnet sin venn, kjøbmann Chr. Cretschner for æresfornærmelse. Cretschner hadde nemlig sendt et brev til posthuset tillikemed 17 styver til porto, men Gude beregnet portoen til 39 styver og sendte derfor en tjenestepike med en seddel til Cretschner og gjorde ham opmerksom på at han var blitt ham skyldig 22 styver. Denne seddel besvarte Cretschner, der satt på sitt kontor, med en lignende, hvori det heter: »Du har taxeret som en Carnallie,« idet han samtidig i tjenestepikens og den tilstedeværende kjøbmann Herfordts påhør, ytret, at piken »kunde hilse Krigsraaden den Slubbert og den storagtige Fant fra ham, at han kunde være saa god at holde sig hjemme, naar Postdag er, og Breve skal indleveres, hvis ikke skal han sætte ham af,« eller som Herfordt refererer ytringen, »at den Slubbert, storagtige Nar og Fantast burde være hjemme om Postdagene for at imodtage Brevene«. Saken blev behandlet i en rekke rettsmøter, men blev tilslutt hevet ved mindelig overenskomst mellom de to venner.

Krigsråd Nicolay A. Gude hadde mange venner og bekjente i Kjøbenhavn, og i anledning hans død blev der i danske aviser skrevet flere sørgedikt; de inntas her i denne biografi som eksempel på datidens kuriøse stil og tone.

»Tanker over Krigsraad Gude, Postmester i Moss, død 1775
i sit 44de Aar.

Jeg blev ret rørt, da jeg fik hørt, at Du var ikke mere
Du var min Ven, jeg Din igjen, og Du var Ven af flere,
som vist med mig beklage Dig, men mest din smukke Kone.
Du har ei Nød, en salig Død har bragt dig for Guds Throne.
Men hun? — Hvorhen? Du, hendes Ven, la'er hende gaa og sørge.

Hun klage vil, Du tier still! hvad Gud han vil, har Du ei paa
Din Liste.

Men Salige, ak! jeg maa se dig døe i beste Alder.

Gud ved hvor snart, at det er klart, slig Tour til andre falder.
Aktivitet, den har man seet altid hos Krigsraad Gude.

Norsk ærligt Blod, hvor var du god! — Men nu er alting ude.

J. C.«¹⁰⁹⁾

»En Mand paa sin Post sad aarvaagen og flittig,
Sit Embed voxen, aarvaagen og vittig
Er som en Juvel i den Kongelige Krone
Hans Postmester-Embed blev givet hans Kone«¹¹⁰⁾.

Fra Localiapk. »Moss«, Statsarkivet, Oslo.

Gift ^{26/12} 1768¹¹¹⁾ med *Witte Christine Angell*, født i Strømsø
^{21/8} 1740, død på Moss ^{6/12} 1792, søster av hennes svogers, ovennevnte
Just Gudes 2en hustru (se IV b, s. 42).

Hun blev 2en gang gift på Moss ^{27/8} 1778 med kammerråd Jens
Henriksen Gerner.

^{28/6} 1775 blev »Fru Witte Christine Angell, afgangne Krigsraad
og Postmester Gudes Efterleverske forundt Bevilling at vedblive Post-
mesterembede«. Hun innsender en fortegnelse over sine årlige inn-
komster på følgende måte:

1. Den mig tillagde Løn som Postmester . . . . . 80 rd.
2. Pensionen af Veyer og Maaler Tienesten . . . . 20 „
3. Ligeledes af Hr Post Commisaire Tybring .. 30 „

Moss d. 9de May 1777.

W. Angell
Enke af Gude«¹¹²⁾.

¹⁰⁹⁾ Kjøbenhavns Aftenpost ^{18/1} 1775.

¹¹⁰⁾ Tankeskrintet ^{15/1} 1775.

¹¹¹⁾ Iflg. W. Lassen's genealogiske samlinger, Riksarkivet, Oslo. Vielsen er forgjeves
sett efter i kirkebøker for Moss og omegn, samt Strømsø.

¹¹²⁾ Moss byregnskaper (contributionsregnskab).

Fru Gude måtte betale såkalt »rangskat« for sin avdøde manns krigsrådstitel, 60 β månedlig, inntil hun inngikk ekteskap med kammeråd Gerner.

Postmesterembedet forestod hun også etter å ha inngått nytt ekteskap og like til sin død. Hun døde av »nærvesyge« på gården Orkerød, hvortil Gerner var flyttet efterat han var gått av som tolder. 2 barn (V a—b).

V a. **Hans Angell Gude**, døpt på Moss $^{31/10}$ 1769, begr. smstds. $^{3/5}$ 1771.

V b. **Else Angell Gude**, født på Moss $^{10/10}$ 1772, død på Orkerød $^{29/12}$ 1850.

Gift på Moss $^{24/12}$ 1789 med sin fetter, ovennevnte grosserer *Johann Jørgen Gude*, Orkerød (se V f, s. 125).

IV₁ d. **Peter Gude**, antagelig født i Fredrikshald ca. 1732.

Hans skjebne er ukjent, det antas at han er død som mindreårig.

IV₂ e. **Johannes Gude**, kjøbmann på Moss, antagelig født i Fredrikstad¹¹³⁾ ca. 1743, begr. på Moss $^{11/2}$ 1776.

Johannes Gude var kjøbmann på Moss og eide egen gård i byen i den såkalte »Stoere Bakke-gade«. Ifl. en optatt beskrivelse og taksasjonsforretning av $^{1/2}$ 1770 bestod denne gård av:

»1) Een Stue med Kammer under et Tag. 2) Een Stue og Kiøkken ligeledes under et Tag. 3) Een aparte Bygning af 2de Etager, i alt af 4re Værelser og 4) Eet Fæhuus med Stald hos og HøeLoft oven over; Hvorforuden tilhører Gaarden frie Tomt af beqvemt gaards Rum samt 2de Frugt og UrterHauger og Een liden Enge-Løkke paa Østre kant af Bygningen«.

I et skattemanntall for 1764 oppgis at til Johannes Gudes husstand hører »1 karl, 1 dreng og 2 piker«. Av skatteregistre for Moss by for denne tid får man det inntrykk at Johannes Gudes økonomiske stilling ikke var så glimrende som halvbroren Just Gudes. Skiftet efter ham begynte $^{17/12}$ 1776 og sluttet $^{26/6}$ 1779. Boets aktiva viste 935 rdl. 1 fl $^{153/4}$ β og passiva 1010 rdl. 10 β , så boet blev fallitt for 74 rdl. 2 fl $^{181/4}$ β .

Gift på Bragernes $^{28/10}$ 1762 med *Gretiche Rejersdtr. Sandager*,

¹¹³⁾ Lakune i Fr.stad kirkebøker fra 1731–1750.

født på Bragernes ^{23/2} 1736, død mellom 1769 og 1776¹¹⁴), dtr. av Rejer S. og hustru Birgitte.

4 barn (V a—d).

V a. **Berthe Cathrine Gude**, døpt på Moss ^{21/9} 1764, død i Bødkerbukten, Øiestad, ^{30/1} 1833.

Gift 1ste gang i Vestre Moland ^{3/5} 1784 med *Mads Rasmusen Lillesand*, født i Vestre Moland ^{22/4} 1759¹¹⁵), sønn av Rasmus Andersen og Ragnild Olsdtr., begge fra Moland.

Der er opbevart en skrivelse fra Mads Rasmusen angående en arv som var tilfalt hans hustru.

»N° 23492. Da min kiere Hustrue Birgitte Johannesdtr. Gude fra Moss er udi hendes ugifte Stand tilfalden en Arv efter hendes Mormoder Birgitte Sandager og Morbroder Bendix Rejersen under Ansvar af en afgl. Kiøbmand Niels Løchstør paa Bragnæs, og jeg som hændes Mand nu er berettiget efter Loven at modtage og forestaae saa tilstaaes herved: At Oberformynderen fra bemeldte Kiøbmand Løchstørs Sterbboe haver givet mig god og fornøielig Rigtighed for ovenmeldte Arv, ialt 19 Rigsdaler 83 β med Rente 4re Procento fra ult. Julii 1783 til denne Tid, i alt = 21 R^{dr} 35 β — skriver Tyve og Een Rigsdaler og 35 Skilling Dansk courant, hvorfor jeg med dette mit Afkald og Qvitering lover at holde saavel Sterbboet som Overformynderiet skades og kravesløs i alle Maader ligesom samme uden Kald og Varsel maa læses til Tinge i Lillesand og Vestre Molands Sogn og Nedenæs Fogderi i Christiansands Stift d. 30 Julii 1785.

*Mads Rasmusen Lilesan*¹¹⁶)
(sign.)

Læst ved Bragnæs byeting den 11te august 1785.«

^{1/11} 1785 fikk matros Mats Rasmussen feste på en tomt under Lillesand.

Gift 2nen gang i Øiestad ^{7/12} 1793 med baker og strandsidder, enkemann *Arne Bentsen Busch*, født ca. 1724¹¹⁷), død i Bødkerbukten, Øiestad, 1806, begr. ^{16/1} s. å., 82 år gl.

2 barn av 1ste ekteskap (VI₁ a—b).

¹¹⁴) Hennes dødsdatum er forgjeves lett efter i Moss og omegns kirkebøker, samt i Bragernes. Ved skifte efter mannen i 1776 oppgis at hustruen er død.

¹¹⁵) Mads Rasmussen Lillesands død kan ikke finnes anmeldt i kirkebøkene, heller ikke finnes skifte efter ham. Det kan tenkes at han er omkommet på sjøen, og at derfor hans død ikke er anmeldt.

¹¹⁶) Personaliapok. »Gude« i Riksarkivet, Oslo.

¹¹⁷) Hans dáp er forgjeves lett efter i Øiestad og omegns kirkebøker.

VI₁ a. *Grethe Johanne Gudde Lillesand*, født i Vestre Moland 17/10 1785, død smstds. 18/1 1787.

VI₁ b. *Rasmus Madsen Lillesand*, skibsreder, født i Vestre Moland 21/5 1788, død i Bødkerbukten, Øiestad, 1/12 1868.

Han var først sjømann og blev senere en kjent skibsreder i Bødkerbukten. Skifte efter ham blev avsluttet 19/11 1870. Boets samlede inntekt var 670 spdl. 4 ¥ 22 β , gjelden beløp sig imidlertid til 1594 spdl. 7 β .

Gift i Øiestad 23/11 1813 med *Karen Hansdtr. Hisøen*, født i Øiestad 1789, døpt 23/8 s. å., død i Bødkerbukten 2/2 1851, dtr. av Hans Mikelsen Hiis og Karen Pedersdtr.

1 barn (VII).

VII. *Birgitte Cathrine Gude Madsen*, født i Øiestad 1814, døpt 17/7 s. å.

V b. *Nicoline Gude*, født på Moss 1765, døpt 19/10 s. å., død smstds. 19/10 1844.

Gift på Moss 9/12 1785 med forvalter *Nils Semb*, født i Semb på Thyholm i Jylland 22/5 1759, død på gården Hvidsten i Hobøl 25/1 1836, sønn av Anders Christensen S. i Refshered, Hvidbjerg sogn, Danmark, og Margrethe Nilsdtr.

Nils Semb var først forvalter ved grosserer Haagen Mathiesens bruk i Fredrikstad og senere bokholder ved Klædesfabrikken på Moss. Han bodde på gården Bjølstad på Kragerøen under Glemminge anneks (det nuværende Kråkerøy), og denne gård eides av administrator og kjøbmann i Christiania, Christian Semb og forvalter ved Moss Jernverk, Anders Semb.

8 barn (VI a—h).

VI a. *Karen Magrete Semb*, født på Moss 27/1 1786, død smstds. 8/6 1875.

Gift i Glemminge 22/4 1810 med fullmektig ved Moss verk, *Ole Jonassen*, døpt i Skien 15/6 1783, død på Moss 1/5 1855, sønn av stiger Jonas Olson og Anne Margrethe Eschilsdtr.

7 barn (VII a—g).

VII a. *Anne Margrethe Jonassen*, født på Moss 30/5 1812.

VII b. *Johanne Marie Jonassen*, født på Moss 7/12 1813.

VII c. *Niels Jonassen*, født på Moss 7/11 1815.

VII d. *Lars Jonassen*, født på Moss 26/11 1817.

VII e. *Nicoline Christine Jonassen*, født på Moss 10/2 1821.

VII f. *Edevard Otto Jonassen*, født på Moss ¹⁶/₁₁ 1823.

VII g. *Birgitte Lucie Jonassen*, født på Moss ²⁸/₁₁ 1825.

VI b. *Johannes Christian Gude Semb*, født på Moss ³¹/₁ 1787, død 1850¹¹⁸), konfirmert på Moss ²⁷/₉ 1801 (15 år gl.).

Hans videre skjebne er ukjent.

VI c. *Nilsine Nicoline Semb*, født på Moss ³/₅ 1788, død smstds. ²²/₂ 1789 av slag.

VI d. *Nilsine Nicoline Semb*, født på Moss ¹⁴/₅ 1789, død smstds. ²²/₁₂ s. å. av slag.

VI e. *Johanne Christiane Semb*, født på Moss ⁶/₈ 1790.

Gift i Glemminge ²/₂ 1815 med skibskaptein *Hans Christian Schmidt*.

Videre skjebne ukjent.

2 barn (VII a—b).

VII a. *Maria Christiane Schmidt*, født i Fredrikstad ¹⁷/₄ 1816.

VII b. *Nicoline Bodille Schmidt*, født i Glemminge ¹⁰/₅ 1821.

VI f. *Anders Semb*, styrmann, født på Moss ²⁸/₃ 1792, død i Glemminge ¹⁸/₁₀ 1857.

Han var styrmann og bodde i »Forstaden«.

Gift i Glemminge ¹/₁₀ 1821 med *Karen Severine Hermansdtr. Kuure*, født i Glemminge, døpt ²³/₇ 1797, død smstds. ⁹/₆ 1848, dtr. av Hermand Andersen og Maren Kuurøe, Forstaden.

1 barn (VII).

VII. *Nils Herman Semb*, født i Glemminge ²⁹/₁₂ 1822.

VI g. *Lovise Semb*, født på Moss ⁷/₅ 1793.

Hennes skjebne er ukjent.

VI h. *Arne Berntsen Semb*, født på Moss ²¹/₉ 1801, død smstds. ²¹/₂ 1802.

V c. »*Johannes Gudes søn*«, begr. på Moss ¹⁵/₁₁ 1767.

V d. ***Birgitte Lucie Calmeyer Gude***, født på Moss, døpt ¹¹/₄ 1769, død i Tønsberg ²⁸/₄ 1825. Ugift.

¹¹⁸) Dødsåret er fra W. Lassens genealogiske samlinger, Riksarkivet, Oslo. Johs. Chr. G. Semb er forgyeves søkt blandt døde i kirkebøker for Moss og omegn, Fr.stad og Glemminge.

Der er i Riksarkivet opbevaret 3 breve skrevet av Birgitte Gude i august 1798 fra Skibtvedt til hennes »Velynder Regimentz Quartermester v. Garben« i Fredrikstad. Disse viser at hun i Skiptvet bor dels hos en fru Bull, »mor« Bull, som hun sier, og dels hos Dahl på Lindhol. — I 1801 var hun husjomfru hos president Bendeke på Elvestad i Eidsberg, og reiste senere til Tønsberg, hvor hun var til sin død.

III f. **Ernst Albrecht Gude**, stabssekretær, født i Danmark ^{11/12} 1701¹¹⁹⁾, død i Trondhjem 1769, begr. ^{31/7}.

Han er bror av skoleholder Hans Gude og er stamfar for den såkalte »*T r o n d h j e m s g r e n*« av slekten Gude i Norge. Av denne gren er der såvidt vites ingen nulevende mannlige etterkommere.

Generalløitnant Bertouch uttaler i en skrivelse av ^{25/3} 1741 til Overkrigssecretairen grev Ahlefeldt¹²⁰⁾ at *Ernst Gudes »Fader Nicolai Gude udi rum Tiid har staaet under Deres Excellences Sl. Hr. Faders Commando og tilsidst som Ritmester udi Brabandt«* — —. Dermed er det klart at *Ernst Gude er sønn av forannevnte rittmester Nicolaus Gude*, og da skoleholder Hans Gude og stabssekretær Ernst Gude, ifølge en annen autentisk kilde (se s. 29) er brødre, må også skoleholderen være rittmesterens sønn, hvad der er av avgjørende betydning med hensyn til den senere norske slekts avstamning.

Ernst Albrecht Gude sies å være den eneste av rittmesterens sønner »der har lagt sig efter Studia hvormed hand kand være Kongen og Landet til Tieneste«. Han blev dimittert fra Roskilde latinskele og blev ^{20/7} 1720 innskrevet som student ved Kjøbenhavn universitet, hvor han likesom broren Hans tok den bekjente professor Arne Mag-nussen til privatpræceptor. Allerede i 1724 finner vi ham som fullmektig på Hafslund gods hos »conferentsraad og amptmand Niels Wærenschield« og senere kom konstituert sorenskriver i Idde og Marker, i hvilken egenskap han i 1740 bodde på gården Sørbrøden i Berg.

Derefter blev han ansatt som sekretær hos stabschefen i Trondhjem. I Trondhjems Rådstueprotokoll for år 1748 finnes en avsagt dom av ^{11/3} 1748 mellem Ernst Gude og prokurator Krul, men han hadde da vært i Trondhjem i flere år, for av opbevarte skrivelser fra den tid sees at han tiltrådte sin stilling der ca. 1740.

Generalløitnant Bertouch skriver ^{25/3} 1741 i ovennevnte anbefalingskrivelse for Ernst Gude til overkrigssecretæren bl. a. følgende:

---

¹¹⁹⁾ Iflg. Magda Gude: Oplysninger om Slekten Gude, 1935.

¹²⁰⁾ Indkomne Breve til Overkrigssecretairen for 1741, Litr. B., Riksarkivet, Kjøbenhavn. Se Pers.hist. tidsskr. 5. rekke II. bd., s. 329.

»..... Han har af sin Ungdom studeret og frequenteret Academiet udi 5 Aar, efter derfra i Hænde havende Attestatis, derved har Lycken icke villet føye hannem. Derefter har han studeret Jura og tient Hr. Conferentsraad og Amptmand Wærnschiold her i Norge som Fuldmægtig udi 10 Aar med god Reputation, dog uden videre Employ, og da ermelte Conferentz Raad Wærnschiold in Martio 1740 tog sin Afsked, blef ermelte Gude forlangit af Hr. General Major Frølich til Secretair ved den Nordenfieldske Commando, i huilken Station hand og til General Majorens Fornøyelse nu et Aar har staaet, tænker og at ville vedblive samme, naar hand derved kunde have Subsistence og giøre sig det Militaire bekiendt. Men som han efter Reglementet ickun nyder i aarlig Gage 100 Rixd., den Syndenfieldske Secretair derimod 300 Rixd., uagtet travailler og fatigue langt overgaar den Syndenfieldske, hvor alle Münstrings Reiser aflegges med største commoditet, saa beviiser Deres Excellence hannem en særdeles Naade, om hans Gage ved Deris høyformaaende Forestilling kunde blive forbedret, og at hand som virkelig Secretair ved dend Nordenfieldske Commando allernaadigst maatte blive bestaltet — — — —.«

At stabssekretær Ernst Gude levet under meget vanskelige økonomiske kår, kan vi også se av en skrivelse dat. ¹⁰/₁₂ 1757, som hans nevø løytnant Nicolay A. Gude (skoleholderens sønn (se IV a. s. 162) sendte til Krigsgeneralkommissæren. Han skrev bl. a.:

»— — — General Lieutenant Frølich lever efter ald formodning i dag den sidste dag. Hand har nu i 2 dage manglet sit mæle og Hans beklagelige afgang vendtes hver øyeblikk. Jeg har i hans død et stort tab, men min stackels farbroder Ernst Gude, det aller største. Hand hafde lidet, men nu indtet Brød for en nombreux familie. Deres Høy Velbaarenhed beviser mig en stor Grace naar hos Dem selv eller anden stædz maatte udtænkes noget til hans Soulagement — — —«¹²¹⁾.

Ernst Gude fikk imidlertid fortsette som stabssekretær nordenfjells hos general Georg Fredrik von Krogh, som kom efter general Frølich. Han hadde denne stilling til ¹/₅ 1764, da han, uvisst av hvilken grunn, fikk sin avskjed. Hans chef, kommanderende general von Krogh, meddelte ham dette i følgende ord:

»Det er mig gandske ukiært, at Jeg maa melde Dem at Hr Garnisons Auditeur Molberg uden min mindste foreviidende fra 1ste May dette Aar allernaadigst er tillagt, som tillige Secretaire hos mig, de Dem udj Gage forundte 100 Rdr. aarl., hvilket Jeg aldrig havde kundet forestille mig.«

¹²¹⁾ Skrivelsen ligger i Personaliapk. »Gude« i Riksarkivet.

I en skrivelse av $11/4$ 1764 ber Ernst A. Gude general v. Krogh om å gi ham attest for de 6 år han har tjenstgjort som sekretær hos ham, og på denne skrivelse har v. Krogh bevidnet: »At min Skrifver Erenst Gude har med ald promotitude forrettet, hvad som ham var befallet at expedere, det kan Jeg med ald Sandhed bevidne«.

General v. Krogh hjalp nu Gude til å få en liten pensjon. I en skrivelse til »Det høy Kong^{lig} Krigs Directorium udi Christiania« skriver Gude følgende om pensjonen:

»Deres Høy^sGrefvelige Excellences og høye Herrers Skrifvelse til Hans Excellence Hr. General Lieutenant von Krogh, angaaende een mig tiltænckt allernaadigst Pension, er mig originaliter foreviist. — Jeg tacker underdanigst for dend Reflexion der i saa maade legges paa mine 24 Aars Redelege og exacté Tjeneste hos de tvende Commanderende Generaler Frølich og von Krogh. Og da Jeg, med min Familie Self Ottende intet hafver haft at leve af, siden 1mo May, uden hvad Hans Excellence Hr. General Lieutenant von Krogh af egne Penger høygunstig forunder mig, der lidet paa dette kostbare stæd kand tilstrecke, men dog haver opholdt livet paa mig og min Familie, uden hvilken grace Jeg med mine ellers maattet have creperet.«

Da den lille pensjon han blev tildelt ikke var tilstrekkelig for ham til livets ophold, begynte han med suppliqueskriverier og kom derved op i en rettssak, hvor han blev dømt til 2 års fengsel. I bytingsprotokoll for Trondhjem $8/12$ 1768 står anført følgende om dommen:

»Det er Ernst Gudde lovligen overbeviist, at hand paa een Lovstridig og Formastelig Maade har handlet med Almuen i Aalens, Holtaalens og Singsaas Kirke-Sogner, angaaende den allernaadigst paabudne extra Skatt, som hand i denne Sag er Sigtet og tiltalt for: Han har ei alleene Skreevet, een allerunderdanigst Suppliqve til Hans Kongl. May^t for Almuen om Extra-Skattens Efftergivelse (ved hvilken Suppliqves Forfattelse han, som desuden u^sberettiget at Skrive saadant, har skiult sig og sit Navn, og ei underskrevet som Concepist), men har og Corresponderet med Almuen derom, indgivet dem mange u^sSandheder for at fra lokke dem penge og vahrer, og derhos, paa een underfundig maade, ved en løs Seddel uden haands underskrift, søgt at indprente dem det u^sRigtige begreeb, at Extra-Skatten skulle ophøre fra den tiid den allernaadigst paabudne Gage^sSkat, toeg sin begyndelse, samt mod Kongl: Forbud, tilskyndet almuen, at Reise til Kiøbenhavn, for Selv at trænge paa allernaadigst Bønhørelse udi deres allerunderdanigste Suppliqve, hvilket han har foregivet, at være tilraadet af hans Commissionaire i Kiøbenhavn, som hand ikke har kundet benævne, og man for en opdigtet u^sSandfærdighed maae ansee.« — — —

Han blev da dømt til 2 års arbeide i tukthuset i Trondhjem, »da hand formedelst Vanførhed ikke kand sættes til anden Corporlig Straff.« Han satt i tukthuset til ²⁶/₇ 1769, da han på grunn av sykdom fikk tillatelse til å bli ført til sitt hjem, hvor han døde allerede noen dager derefter. Stabssekretær Gude hadde da sittet i arrest i 46 uker og 3 dager¹²²⁾.

Fra skrivelse av ¹¹/₄ 1764, Riksarkivet, Oslo.

Gift 1ste gang i Fredrikstad ¹¹/₂ 1745¹²³⁾ med *Siri Smith*, begr. i Trondhjem ²⁸/₅ 1745. Dette bryllup blev feiret hos borgermester Niemand i Fredrikstad¹²³⁾.

Gift 2nen gang i Trondhjems domkirke ²⁴/₅ 1746 med *Maren Dop Europidan*, døpt i Værdalen ²⁸/₁₁ 1720, død i Trondhjem, begr. ¹⁹/₇ 1769, dtr. av sogneprest til Leksviken, Hans E. og hans 2nen hustru Maren Lobes.

Han hadde i sitt annet ekteskap 12 barn (IV a—l).

IV a. Siri (Siren) Margaretha Gude, født i Trondhjem, døpt i Domkirken ²/₁₂ 1746.

Gift 1ste gang i Domkirken i Trondhjem ²⁶/₁₀ 1767 med skredder *Peter Thoresen Schierp*.

Han tok borgerskap¹²⁴⁾ som »Mester Skrædder« i Trondhjem ¹³/₅ 1765 og opgav da å være »barneføed udi Horsen i Jylland¹²⁵⁾. Senere nedsatte han sig som skredder på Molde, hvor han døde i 1785¹²⁶⁾. Skifte efter ham blev avsluttet ¹⁴/₁₂ 1785.

Gift 2nen gang med skredder *Johan Gabriel Svandahl*.

Skredder Svandahl eide egen gård i Molde, og denne blev det holdt auksjon over ³¹/₁₀ 1791. Av postmester Collins samlinger¹²⁷⁾ ser man at da noe løsøre tilhørende skredder Svandahl blev solgt

¹²²⁾ Iflg. Tr.hjems bys sagesfaldsregnskab ⁴/₈ 1769.

¹²³⁾ Iflg. kgl. fullm. Fays optegnelser, Riksarkivet, Oslo. Kirkebøker for Fr.stad for år 1745 er ikke opbevart.

¹²⁴⁾ Iflg. Trondhjems magistratsprot.

¹²⁵⁾ Hans fødselsår er forgjeves sett efter i Horsens kirkebøker i landsarkivet i Viborg.

¹²⁶⁾ Kirkeb. for Molde på denne tid bortkommet.

¹²⁷⁾ I Statsarkivet, Trondhjem.

Tabell IX (Trondhjems-grenen)

III.

ERNST ALBRECHT GUDE

1701—1769

stabssekretær

1) g. m. Siri Smith

† 1745.

2) g. m. Maren Dop Europpidan

1720—1769.

12 barn.

IV.

1. Siren Margaretha Gude
f. 1746—.
1) g. m. Peter Thoresen Scherp
† 1785
skredder.
2) g. m. Johan Gabriel Svandahl
skredder.
1 barn.

2. Johan Friedrich Gude
1747—1750.
3. Ulrikke Eleonore Gude
1749—1755.

4. Hans Nicolay Gude
1750—1795
klokker
på Molde
g. m. Magdalene Mørch Pentz
1760—1830.
3 barn.

5. Peter Christian Helm Gude
f. 1750—.
6. Thomas Collin Gude
f. 1752—.

V.

1. Maren Elisabeth Gude
f. 1783—.

2. Hans Pentz Gude
f. 1785—.

3. Just Nicolay Gude
f. 1786—.

-
7. Maren Lobes Gude 1753—ca. 1821. Ugift.	9. Antonette Frederikke Gude 1758—1759.	11. Georg Friderich Gude 1762—1824 g. m. Maren Marie Sommer 1768—1831. Ingen barn.	12. Elisabeth Gude 1764—1820 g. m. Jens Mathiesen 1747—1811 bergchirurg på Røros 10 barn.
8. Anna Dorothea Gude 1755—1832. Ugift.	10. Antonette Ferdinandine Gude 1760—1761.		

^{3/11} 1791, var han alt reist fra Molde, men — hvor han og hans familie er reist, kan ikke finnes.

Fru Svandahls eneste datter av 1ste ekteskap Karen Schiel-derup Schierp, som blev gift med »herbergerer« Arent Norum, Trondhjem, har 6 barn til dåpen i Domkirken, Trondhjem, i årene 1811—21, men — ingen av besteforeldrene på morens side er fadere, så til Trondhjem er de antagelig ikke flyttet.

Siri Margaretha Svandahl, født Gudes, videre skjebne er således ukjent.

IV b. **Johan Friedrich Gude**, født i Trondhjem, døpt i Domkirken ^{17/11} 1747; det er visstnok ham som er begravet i Trondhjem ^{20/4} 1750 (»begr. Secretaire Erntz Gudes barn«).

IV c. **Ulrikke Eleonore Gude**, født i Trondhjem, døpt i Domkirken ^{5/1} 1749, antagelig begravet i Trondhjem ^{14/11} 1755 (»Secretaire Gudes pigebarn i Børnekopper«).

IV d. **Hans Nicolay Gude**, klokker, født i Trondhjem, døpt i Domkirken ^{13/1} 1750, død i Molde ^{14/2} 1795.

Han blev student fra Trondhjem latinskole 1774. Senere reiste han til Kjøbenhavn for å studere ved Universitetet der. Ved sin vielse i Kjøbenhavn kalles han »studiosus juris«. Han var i flere år skoleholder ved Hillerød danske skole, hvor også hans hustru underviste pikene i deres fag. Ved en av garnissonsskolene i Kjøbenhavn var han også lærer et par år. Da klokkerstillingen i Molde by blev ledig i 1793, søkte han den for å lette sine vanskelige økonomiske kår og for å komme tilbake til sitt fødeland. Gudes ansøking var sålydende:

»Underdanig Pro Memoria:

Af Hans Velærværdighed Hr: Munthe har ieg erfaret, at Klokkeriet i Molde Kiøbsted er bleven ledigt, og at Byens Indvaanere meget ønskede sig en Mand, som tillige kunde underviise deres Børn i Christendom og andre nyttige Videnskaber. — I Følge deraf er det, jeg herved underdanig ansøger Deres Høyædle Høyærværdighed om bemeldte Levebrød, da medfølgende paalidelige Attester vise, at jeg mangler, hverken Erfaring eller Beqvemhed til det, man egentlig fordrer af en Klokker der paa Stedet. — Allerede som Stiftsprovst var Deres Høyærværdighed min Velynder: De veed altsaa at ieg er en indføed Trondhiemmer publice dimitteret fra Trondhiems Skole i Aaret 1774, og min Kones Paarørende, Vel-

ærværdige Hr: Parelius, vil endnu kunde give fuldstændigere Oplysning om os. — Ved min Kones Duellighed kunde ogsaa Byens fornemme Piigebørn ogsaa blive anviste til de fornødne Fruentimmer-Netheder, hvilket vel ikke var ubetydeligt paa et saa fraliggende Sted. — Naar Deres Høyærværdighed gunstigst bønholder denne min ydmygste Begiæring, saa glæder De en Famillie, der længe har sukkeet under de tungeste Vilkaar, og som aldrig vil aflade at velsigne sin Ædelmodige Velgiører.

Kiøbenhavn d: 22de Junii 1793.

Underdanigst af
Hans Nicolay Gude.

Til

S: T: Hr Doctor og Biskop Schönheyder¹²⁸⁾.

»Residerende Capellan ved Frederiksborg Slotts, Hillerøds og Nørre Herlews Meenigheder i Sielland« hr. M. Platou gir Gude følgende attest, dateret 1⁹/₆ 1793:

»Efter Begiering meddeles Studiosus s. t: hr Hans Nicolai Gude det Vidnesbyrd, at han her i 8te Aar haver med Fliid forestaaed den her i Hillerød værende Danske Skole, og under sine tunge Kaar arbeidet troefast deri. Ved den her i Slottskirken andordnede Fredags Catechisation haver han, som Skoleholder, stedse forestaaed Sangen.

Saa vel hans Kone som han haver bestræbet sig for at gaane Byens opvoxende Ungdom ved Deres Kundskaber og Indsigter. Een stor Deel af Piigebørnene her i Byen haver ved denne Madame Gudes gode og fornuftige Andviisninger gjort god Fremgang i Fruentimmer Netheder; saavel af disse Børn, som af alle Veltænkende og retsindige var og er endnu denne gode Kone elsket og æred; ved sin dydige og roesværdige Vandel fortiente hun det beste Vidnesbyrd og almindelige Høyagtelse.

Inderlig ønsker jeg, at Forsynet maatte bane disse gode Folk Adgang til bedre og blidere Kaar; og meget vil det glæde mig, om min Forbøn kunde bidrage til at erhverve Dem de Velyndere, der søge Ære i at forfremme Deres Vel¹²⁹⁾.

Professor og sogneprest ved Garnisonskirken i Kjøbenhavn, H. Treschow, gir ogsaa Gude sin beste anbefaling for de 2 år Gude var lærer ved en av Garnisonens skoler i Kjøbenhavn.

Gude fikk stillingen som klokke og skoleholder på Molde og ankom til Molde 4/10 1793 fra Kjøbenhavn via Bergen »med

¹²⁸⁾ og ¹²⁹⁾ Trondhjems bispearkiv, pk. nr. 54. Statsarkivet, Tr.hjem.

Kone og 2de Børn«, som presten Dreyer på Molde sier i en skrivelse til biskopen; Dreyer sier videre om Gude: »— — Stakkels fattige Mand beder underdanigst, at Deres Høyærværdighed vil Gunstigt forskaane ham for at reyse til Trondhjem for at fremstille sig personlig, og anname Deres Beskikkelse til ovenmeldte Embeder«. Denne anmodning blev også innvilget, for det kan sees av en skrivelse til biskop Schönheyder fra Romsdals prosti O: Christ: Krog, at klokkerbeskikkelsen blev sendt til Krog og av ham overlevert Gude, som overfor ham avlagde »den befalede Eed«¹³⁰⁾.

Hvad klokker Gude nu har gjort, som Molde bys innvånere var blitt så indignert over, vites ikke, men en skrivelse til biskopen fra H. E. Støren på Molde, datert 17/11 1794 lyder således:

»Efter foregaaende Indbydelse blev Skole-Commissionen for Molde Bye forsamlet sidst afvigte Torsdag. Det er sandt, man var haard mod Klokker Gudde; men hans uværdige Forhold fortiente og Rævselse. Ingen av Byens værrdigere Indvaanere (saa vil en vis mand de skal hede) kan overtales til, atter at lade deres Børn gaa til Klokkeren, med mindre han ved aflagt prøve beviiser, at han bliver en anden Mand. Imidlertid skal Skoleholderiet drives med mueligste Iver for den ringere Klasses Børn. For lønnen maa ieg blive Gudde ansvarlig; hvor den siden skal komme fra, vil Tiden lære. Saavidt Tid og Kræfter tillader det, skal min Agtsomhed være henvendt paa det forfaldne SkoleVæsens opretning«. — — —¹³⁰⁾

Hans Nicolay Gude forrettet imidlertid ikke lang tid i klokkerstillingen på Molde, for allerede 14/2 1795 avgikk han ved døden, bare 45 år gammel.

Skiftet efter ham viser at hans økonomiske stilling var meget dårlig, og at boet var fallitt. Skiftet blev avsluttet 16/9 1795.

Gift i Trinitatis sogn i Kjøbenhavn 14/5 1783 med *Magdalene Mørch Pentz*, født i Trondhjem, døpt 19/4 1760, død i St. Jørgens hus smstds. 14/5 1830, begr. 19/5, dtr. av skibsfører Hans Eriksen P. og Karen Nielsdtr. Mørch.

Gudes enke flyttet efter sin manns død med sine 2 barn til Trondhjem, hvor hun fikk pensjon av Understøttelseskassen for falne krigere.

3 barn (V a—c).

V a. **Maren Elisabeth Gude**, født i Kjøbenhavn, døpt 1/10 1783.

Iflg. folketelling for Tolgen for 1801 er Marit(l) Elisabeth Gude, 18 år, oppgitt blandt tjenestefolk hos hytteskriver Irgens

¹³⁰⁾ Trondhjems bispearkiv, pk. nr. 54.

i Tolgen. Hun er efter den tid forgjeves søkt efter i kirkebøker for Trondhjem, Røros og Tolgen, men hennes videre skjebne er ukjent.

V b. **Hans Pentz Gude**, født i Hillerød $4/7$ 1785, han er antagelig død som mindreårig¹³¹⁾, da det oppgis at klokker Gude i 1793 kommer til Molde med 2 barn, og ved skifte efter Gude i 1795 er ikke denne sønn nevnt.

V c. **Just Nicolai Gude**, født i Hillerød $7/9$ 1786.

Han er nevnt i skifte efter faren i 1795, og han flytter med moren til Trondhjem, for av folketellingen 1801 for Trondhjem sees at han bor sammen med sin mor. Hans videre skjebne er ukjent¹³²⁾.

IV e. **Peter Christian Helm Gude**, født i Trondhjem, døpt i Domkirken $28/12$ 1750.

IV f. **Thomas Collin Gude**, født i Trondhjem, døpt i Domkirken $4/8$ 1752.

En av disse to, IV e eller IV f, er antagelig avgått ved døden som mindreårig og begr. i Trondhjem $28/3$ 1753 («Secretaire Gudes barn i feeber»), men den annens videre skjebne kjennes ikke. Alle forskjellige kilder i Statsarkivet i Trondhjem er forgjeves undersøkt.

IV g. **Maren Lobes Gude**, født i Trondhjem, døpt i Domkirken $2/10$ 1753, død smstds. ca. 1821.

Iflg. Bing Buck's opplysninger¹³³⁾ levet hun ugift i Trondhjem og døde ca. 1821, men hennes dødsfall finnes ikke innført i Trondhjems kirkebøker, heller ikke kan noe skifte efter henne finnes¹³⁴⁾.

IV h. **Anna Dorothea Gude**, født i Trondhjem, døpt $21/7$ 1755, død smstds. $31/5$ 1832.

Hun levet som ugift i Trondhjem til sin død. Ingeborg Anna sal. Ebbesen averterer hennes død $7/6$ 1832 således: »At Jomfru

¹³¹⁾ Finnes dog ikke i dødslistene i kirkebok for Hillerød.

¹³²⁾ Kgl. fullm. Fay oppgir en datter, Marie Fredrikke dpt. $9/10$ 1791, men der finnes ingen datter av Hans Nicolay Gude døpt med det navn hverken i Hillerød eller Kjøbenhavn. I dødsliste for Hillerød sees begr. $9/1$ 1789 skoleholder Gudes »lidet pigebarn«.

¹³³⁾ I Det Kgl. Videnskabers selskab, Trondhjem.

¹³⁴⁾ Hennes dødsdatum er også forgjeves søkt i Orkdal og Røros kirkebøker.

Anna Dorthea Gude døde i mit Huus, i en kummerfuld Tilstand, den 31te Mai, i en Alder af 79 Aar; bekendtgjøres for hendes Beslægtede og Venner¹³⁵⁾. Noe skifte efter henne kan ikke sees å være holdt.

IV i. **Antonette Frederikke Gude**, født i Trondhjem, døpt ^{17/12} 1758, antagelig begr. smstds. ^{8/12} 1759. (»Erntz Guddes pige- barn af Slag«.)

IV j. **Antonette Ferdinandine Gude**, født i Trondhjem, døpt ^{20/7} 1760, antagelig begr. smstds. ^{1/6} 1761. (»Ernst Guddes pige- barn i Sot«.)

IV k. **Georg Friderich Gude**, født i Trondhjem, døpt ^{14/2} 1762, død i Orkdal ^{22/1} 1824.

Georg Friderich Gude var blind fra han var 1 år gammel. I et andragende om pension for ham omtales dette således:

»— — at han har været blind paa begge Øine siden sit Alders 1ste Aar og paa kgl. Bekostning for 2 Aar siden lagt paa Frederiks Hospital i 25 Uger, hvor han blev opereret men fik dog ikke sit Syn, og da der er ingen af hans Familie som lever, der kan forsørge ham, saa anholder han om en Pension, hvorom han melder ved Geheimeraad Guldberg for 7 Fjerdingsaar siden at være given kgl. Løfte, men endnu ikke bekommet noget¹³⁶⁾.

Denne pension blev endelig innvilget ham, og han nevner den i en notis han skriver i »Trondhjems Adresseavis« nr. 93 for ^{21/11} 1809. Notisen lyder slik:

»Efterat have tilkiøbt mig en lille Bondegaard i Romsdahls Fogderie, og af et mig i den Anledning naadigst tilstaaet Pensionsforskuud udbetalt den meest trykkende Giæld, anskaffet mig det nødvendigste Boehave saavel som endeel Proviantsorter til Vinteren, og efter flere Ugers Bekostelige Ophold her i Byen omsider erholdt Søeleilighed til Christiansund, maatte jeg friste den i mine Kaar saare tunge Skiebne, formedelst Fartøiets Stranding da det i afvigte Onsdagsmorgen gik under Seil fra Fagervigen, ikke allene at see mig med Kone paa ny tvunget til et Ophold, som Dyrtiden og min Fattigdom gjør lidende i føleligste Grad, forinden jeg om 8 à 14 dage

¹³⁵⁾ Trondhjems borgerlige Realskoles alene privilegerede Adressecontours-Efterretninger« for 8. juni 1832 (No. 41).

¹³⁶⁾ Suppliquer til Cancelliet 1785 A. No. 17, Riksarkivet, Kjøbenhavn.

lykkeligviis erholder en ny afgaaende Leilighed, men tillige at tage Skade paa de faa Eiendele jeg havde, hvoriblant de dyrt indkjøbte Proviantsorter af Søevand ganske ere bedærvede. — I denne ulykkelige Stilling er den Medlidenhed og Menneskekierlighed som sande Lidende aldrig savnede paa dette Sted, min eneste og ubedragelige Trøst. De Ædle, hvis Evne lader dem følge Hiertets belønnede Følelse, beder jeg ville nedlægge deres velgiørende nødafværgende Gave hos Hr. Overinspektur Stephanson.«

Bondegården som er nevnt i notisen, er Skomagernæs i Romsdal. Det var en gård på $\frac{1}{2}$ vog fisks landskyld. Georg Frederik Gude kjøpte denne gård ifølge skjøte av $\frac{29}{8}$ 1809¹³⁷⁾ av Knud Jacobsen for 150 rdlr. Dette skjøte blev tinglyst $\frac{29}{8}$ 1809, samme dag som Gudes pantobligasjon til presten Andreas Høyem på 200 rdlr. mot pant i gården også blev tinglyst. Ved skjøte av $\frac{18}{4}$ 1810 selger Gude gården for 300 rdlr. til Jens Schive Høyem, prestens sønn. Efter denne tid nevnes ikke Georg Frederik Gude mere i Romsdals pantebøker. Han er antagelig reist tilbake til Orkdal, hvor han bodde før han kjøpte gården i Romsdal. — Ved sin død i Orkdal i 1824 kalles han i kirkeboken »pensionist« og oppgis å være »Logerende hos Iacob Larsen Talleraas«.

Gift i Orkdal $\frac{24}{1}$ 1806 med *Maren Maria Sommer*, født i Orkdal, døpt $\frac{24}{6}$ 1768, død smstds. $\frac{8}{12}$ 1831, dtr. av kjøbmann Hans Morten S. og Bereth Sørensdtr. Schjelderup.

Antagelig barnløse.

IV 1. **Elisabeth Gude**, født i Trondhjem, døpt $\frac{22}{1}$ 1764, død på Røros $\frac{7}{1}$ 1820, begr. $\frac{21}{1}$.

Gift på Røros $\frac{28}{5}$ 1793 med bergchirurg *Jens Mathiesen*, født i Holsten 1747, død på Røros $\frac{23}{12}$ 1811, begr. $\frac{30}{12}$ s. å., 64 år gl.

Han blev i 1790 kirurg ved Røros Kobberverk¹³⁸⁾. Han er forfatter av »Anvisning til at kjende og helbrede Radesygen«, Kjøbenhavn 1796. Denne avhandling er innført i sin helhet i »Physikalsk oeconomisk og medicochirurgisk Bibliothek for Danmark og Norge«, 10de Bd. 1797 side 363—73¹³⁹⁾.

10 barn.

¹³⁷⁾ Romsdals pantebok 7, fol. 97.

¹³⁸⁾ H. Ehrencron»Müller: Forfatterlexikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814. Bind V.

¹³⁹⁾ F. C. Kiær: Norges Læger i det 19. Aarh.

STATUTER

for

Docent Theodor Landmarks og hustru Elise, født Gudes familielegat,
stadfestet av Det Kongelige Departement for Sociale Saker den ²⁶/₃ 1917.

§ 1.

Legatet er opprettet av docent J. T. Landmark og hustru Elise, født Gude, ved deres fællestestamente av 24. oktober 1911 (cfr. tillægstestamenter av ²³/₁₂ 15 og ⁷/₅ 16) og skal ifølge dettes § 3 kaldes »Docent Theodor Landmarks og hustru Elise, født Gudes familielegat«.

§ 2.

Legatkapitalen, som for tiden utgjør kr. 131 000.00 — et hundrede trettittusen kroner — skal være uangripelig. Den skal gjøres frugtbringende paa saadan maate som for offentlige stiftelsers midler er eller blir bestemt, fortrinnsvis ved utlaan mot pant i fast eiendom.

§ 3.

Legatets bestyrelse skal bestaa av 3 medlemmer. Av disse opnævnes de to av Kristiania stiftsdirektion og den 3dje av Norges landbrukshøiskoles direktør. Opnævnelsen gjælder for 6 aar. Av de av stiftsdirektionen opnævnte medlemmer forutsættes det ene at tilhøre testatorernes familie og det andet at være en geistlig embedsmand. For hvert av medlemmerne opnævnes tillige en suppleant.

Bestyrelsen forestaar legatets forvaltning overensstemmende med de i nærværende statuter fastsatte bestemmelser. Den har adgang til at anta regnskapsfører og med stiftsdirektionens approbation at tilstaa ham en passende godtgjørelse.

§ 4.

Av de renter, som familielegatets kapital kaster av sig, skal der utbetales legatportioner til følgende personer:

1. Frøken Marie Jensenius, datter av avdøde statsagronom Jensenius.
2. Fru Hilda Neupert, avdøde veidirektør C. W. Berghs datter og enke efter Edmund Neupert.
3. Frøken Betzy Bergh.
4. Frøken Sigrid Bergh.
Nr. 3 og 4 er døtre efter avdøde kaptein Fredrik Bergh,
5. & 6. Frøknerne Hermana, Elisabeth og Sigfried Bergh, avdøde oberstløjtnant Anton Berghs døtre, skal i fællesskap oppebære 2 legatportioner, hvilke i sin helhet skal tilfalde dem, saalænge nogen av dem lever.
7. Frøken Hilda Christensen, som trofast har pleiet testators mor, fru Christiane Landmark.
8. Frøken Barbra Landmark, datter av foged Johan Landmark.
9. Frøken Margrethe Landmark, datter av avdøde utskiftningsformand Christian Landmark. Legatportionen utbetales hende i hendes levetid, dog kun saafremt hun har paatat sig omsorgen og de fleste utgifter ved opdragelsen av broderen, avdøde skibskaptein Johan Landmarks uforsørgede børn. Dør frøken Margrethe Landmark, eller hendes omsorg og utlæg for disse børn ophører, inden det yngste av dem fylder 18 — atten — aar, tilfalder legatportionen den eller de, som besørger børnenes opdragelse og bestrider utgifterne dermed, dog ikke længer, end til det yngste av børnene har naaet 18 — atten — aars alder, hvorefter legatportionen inddrages.
10. Frøken Edle Landmark.
11. Frøken Marie Landmark.
Nr. 10 og 11 er døtre efter avdøde distriktslæge Lars Landmark.
12. Frøken Anna Lem.
13. Frøken Amalie Lem.
Nr. 12 og 13 er døtre efter avdøde lensmand Arnoldus Lem.
14. Frøken Kissy Landmark.
15. En fællesportion til søstrene frøken Betzy Delphin og fru Engel Sandberg (avdøde sorenskriver Delphins døtre) samt forpagter Johan Edwardsen Landaas, Aas. Den sidste skal erholde en tredjepart av sidstnævnte fællesportion, saalænge han lever. Naar han er død, tilfalder hans andel av legatportionen Johanne Johansen, som i mange aar har været i testators tjeneste. Hun skal ogsaa erholde den tredjepart, som er bestemt for enkefru Engel Sandberg, naar denne er død, og den tredjepart, som er bestemt for frøken Betzy Delphin, naar denne er død.

Samtlige disse portioner, der bør utdeles to gange aarlig med en halvdel hver 15de juni og 15de december, skal være saa store, som legatets midler tilsteder, men maa ikke overstige 400 — fire hundrede — kroner aarlig.

Hvad der av legatets indtægter maatte være tilovers, naar ovenstaaende portioner er utredet, tillægges kapitalen, forsaavidt det ikke tiltrænges til at dække utgifter, som efter disse statuter vil paahvile familielegatet, samt indtil den ordning, der i efterfølgende paragraf er truffet med hensyn til kapitalbeløpets vekst, indtræder.

§ 5.

Naar 10 — ti — av de i foregaaende paragraf nævnte legatportioner er faldt bort, skal mindst en tiendedel av legatrenterne aarlig tillægges legatkapitalen. Det rentebeløb, som derefter blir tilovers, naar de gjenlevende legatnydende efter § 4 har faat sine portioner, og mulige utgifter efter disse statuters §§ 3, 6 og 7 er dækket, blir at utdele i aarlige portioner paa 400 — fire hundrede kroner til *værdige trængende enker og ugifte døtre* efter norske embeds- og bestillingsmænd, der har været ansatte i Statens eller Amtskommunernes tjeneste, og som tillike:

- a) selv eller hustru er i slekt med en av os, eller
- b) har havt geistlig ansættelse, eller
- c) har været ansat som lærer ved Norges Landbrukshøiskole efter 1877, eller
- d) har bestaaet afgangseksamen ved denne eller en av dens avdelinger efter 1877.

Under like vilkaar bør vore beslægtede være fortrinsberettigede.

Portionerne bør utdeles to gange aarlig med en halvdel hver 15de juni og 15de december.

§ 6.

Saavidt mulig bør der aarlig av familielegatets indtægter avsættes indtil 200 — to hundrede kroner til et fond, hvis midler (kapitalen kan angripes) anvendes til at bestride utgifterne ved utgivelsen av stamtavler over familierne Landmark og Gude. I disse stamtavler, til hvis utgivelse der er samlet optegnelser, bør indtages billeder av de mere bekjendte personer inden de nævnte slægter. Av stamtavlefondets midler bør senere i tiden fuldstændiggjorte og videreførte stamtavler over slægtene utgives. Legatets bestyrelse bør søke utgivelsen utført ved en dertil kyndig og skikket mand.

Skulde de til stamtavlens utgivelse avsatte midler nogengang ikke strække til at dække de nødvendige utgifter, kan det manglende tages av

legatkapitalen, naar legatets bestyrelse, efter at ha indhentet vedkommende regjeringsdepartements tilladelse, gir sit samtykke hertil.

Skulde paa den anden side det til stamtavlernes utgivelse avsatte fond bli større end hvad dertil kræves, bør det overflødige tillægges legatkapitalen.

§ 7.

Det skal paaligge familielegatet indtil aar 2000 — to tusen e. K. at sørge for vedligeholdelse av sogneprest Julius Gudes og hustrus familiegravsted paa Rødenes kirkegaard, samt fru Christiane Landmarks, født Langes, og sønners gravsted paa Vor Frelzers gravlund i Christiania, i hvilket sidste gravsted ogsaa legatstifterne er jordet. Og skulde der paa de sidstes grav ikke paa anden maate være reist et monument over dem, skal dets anbringelse paahvile legatet. For tilsyn med de nævnte gravsteder og deres monumenter og for gravenes beplantning bør sognepresten i Rødenes, samt kirkegaardstilsynet paa Vor Frelzers gravlund i Christiania ha en passende godtgjørelse.

§ 8.

Hvad der til enhver tid maatte være udisponert av familielegatets indtægter, naar de i statutterne anordnede utgifter er dækket, bør tillægges legatets kapital.

§ 9.

Legatet skal være undergit den for offentlige stiftelser til enhver tid anordnede kontrol og regnskapsrevision.

Docent Th. Landmark og hustrus dødsbo
executor testamenti

W. Klaveness
(sign.).

Personregister

over de medlemmer av den norske slekt Gude, som er medtatt i denne bok, samt deres ektefeller og svigerforeldre.

De gifte kvinner finnes alle på sine pikenavn.

- Aakrann, Clement Embretsen, gårdbruker, 62.
— Gudbrand, 62.
— Gudbrand Øvergaard, 63.
— Hans Gude, 62.
— Ingeborg Dorothea, 62.
— John Bernhard, 63.
— John Clementsen, 62.
— Kirstine Nicoline, 63.
— Marie Kristine, 63.
— Olaf Engebret, 62.
— Otto Clement, 62.
- Aalvik, Augusta, 94.
— Bjarne, 94.
— Leif, 94.
— Nils Pedersen, sogneprest, 94.
— Peder Hanssen, gårdbruker, 94.
— Ragnar, 94.
- Aars, Harriet Stephanie, g. Johannesen, 103.
- Aas, Hulda Amalie, g. Hafsaas, 89.
- Addicoat, Ann Elisabeth, g. Gude, 54.
— W., 54.
- Adzlew, Christine Marie, g. Hall, 53.
- Agnus, Betsy Gude, se Scholz.
- Allum, Johanne Margrethe Bull, g. Vogt, 108.
— Julie, g. Norland, 108.
- Allum, Julius, oberst, 108.
— Julius, skibskaptein, 108.
- Almås, Anna, g. Kvam, 90.
- Alme, Kirsten Pedersdtr., g. Øvergaard, 59.
- Althausen, Dagmar, 88.
— Ernst, prest, 87.
— Helmut, 88.
— Wilhelm, diplomingeniør, 87.
- Amundsdr., Anne Kathrine, g. Sørensen, 56.
- Andersen, Alfred, kontorfullm., 136.
— Gunhild Karoline, g. Gude, 136.
— Hermand, 168.
— Ingeborg Andersdtr., 59.
— Søren, inderst, 59.
- Angell, Albrigt Hansen, kjøbm., 42.
— Ursula Cathrine, g. Gude, 42, 150.
— Witte Christine, g. 1 Gude, g. 2 Gerner, 128, 164–65.
- Anker, Betsy Juliane Charlotte, g. Gude, 73.
— Dorothea Louise Charlotte, g. Nilssen, 120.
— Erik Theodor Christian Bernhard, kammerherre, 73.

- Arctander, Holger Nielsen, vicepastor, 29.
- Arentz, Hans Arnold Julius, overrettsassessor, 97.
— Julie Henriette Helene, g. Gude, 97.
- Arnesdtr., Marte, g. Olsen-Liømo-kværn, 61.
- Aschehoug, Carl Gustav, postfullm., 137.
— Jens, postmester, 137.
- Bechstedt, Hedevig, g. Jacob, 92.
- Beer, Jens Henrik, byråchef, 100.
— Martin, sorenskriver, 100.
- Beichmann, Nils Ulrich Fredrik Christian, pr.løitn., 100.
— Sofie Susanne, g. Gude, 100.
- Bendz, Elisabeth Dorothea Severine, g. Heiberg, 64.
- Bergh, Johannes, mekler, 146.
— Mathias Munk, overtollbetj., 139.
— Olea Mathea, g. Smith, 146.
— Olia Mathia Christiane, g. Gude, 139.
- Bergstrøm, Johanne Fredrikke, g. Aschehoug, 137.
- Berner, Maren Sophie, g. Sømme, 136.
- Biering, Giertrud Maria Johannesdtr., g. Gude, 29, 30.
— Johannes, 29.
- Blom, Christian, skibsreder, 46.
— Christiane Susanne, g. Knudsen, 47.
— Petra Marie, g. Knudsen, 45.
— Susanne Cathrine, g. Blom, 46.
- Bonnevie, Hildur, g. Koch, 90.
— Sofie Augusta, g. Bryn, 81.
- Borch, Amalie, g. Johnsen, 119.
- Borch-Johnsen, Amalie, 119.
— Astri, 119.
- Borch-Johnsen, Ebba, 119.
— Erling, 119.
— Hulda, 119.
— Niels, distriktslæge, 119.
— Nils Jakob, 119.
— Peter Andreas, 119.
- Borchgrevink, Christiane Marie Gude, 136.
— Christopher Weidemann, kaptein, 135.
— Johan Christopher Gude, overlæge, 136.
— Melchior, 136.
— Otto Johan, overlæge, 135.
- Brandt, Marie Elisabeth, g. Gude, 68.
— Ole Olsen, snekkermester, 68.
- Bratt, Anna Maria Wilhelmina, 148.
— Axel Napoleon, 148.
— Christian Larson, kronofoged, 148.
— Christian Wilhelm, 148.
— Henrietta Lovisa, 148.
— Lars Gustaf, godsägare, 148.
— Lars Gustaf, 148.
- Braun, Johan Jürgen, generalkvartermester, 36.
— Magdalena, g. Gude, 34, 36—37.
- Bredal, Hildur, g. Lødrup, 158.
- Broch, Christine Lovise, g. Lechve, 64.
- Brodtkorb, Alethe Margrethe, g. Borchgrevink, 135.
— Frits Nelson Zahl, sekretær, 80.
— Signe, g. Gude, 80.
- Bryde, Hanna, g. Lange, 83.
- Bryn, Alf Bonnevie, patenting., 81.
— Alfred Jørgen, patenting., 81.
— Siri Gude, 81.
- Buck, Malene Marie, g. Due, 92.
- Busch, Arne Bentsen, baker, 166.
- Bækkevold, Anton Olsen, landhandler, 56.

- Bækkevold, Peder, 57.
 — Trygve, 57.
- Bøckmann, Christian Schurmann Johanson, skibsreder, 125.
 — Johan Christiansen, kjøbmann, 115, 125.
 — Marthine Elise Herfordt, g. Gude, 113, 115, 122, 125.
- Bøgh, Christen Gran, overrettsakfører, 111.
 — Johan Wallace Hagelsteen, museumsdirektør, 111.
 — Wenche Gran, g. Faye, 112.
- Calmeyer, Birgitte Lucia, g. Gude, 38, 41, 42.
 — Henrik Henriksen, kjøbmann, 37, 41, 42.
- Campbell, Angus, læge, 104.
 — Angus Vivian Nepros, vicekonsul, 104.
 — Eric Angus, 104.
 — Jan Donald, 104.
- Cappelen, Antonette Johanne, g. Gude, 129.
 — Caspar, kjøbmann, 129.
- Caprino, Ivo, 80.
 — Mario, interiørarkitekt, 80.
- Christie, Anne Thue, g. Nicolaysen, 105.
- Christoffersen, Andrine, g. Christoffersen, 88.
 — Anna Marie, g. Gude, 88.
 — Carl Johan, maskinmester, 88.
- Cock, Margrethe Lucia Carlsdtr., g. Calmeyer, 41, 42.
- Cornisch, Elisabeth, g. Braun, 36.
- Cox, Eliza Anne, g. Griffiths-Lester, 89.
- Crovetto, Emilia, g. Rojo, 95.
- Dahl, Anna, g. Borch-Johnsen, 119.
 — Edith Marthine, 118.
- Dahl, Ivar Andreas Stevelin, kaptein, 117.
 — Ivar Christian, 118.
 — Jens Carl Gude, sjømann, 118.
 — Jens Lemmich, kaptein-vaktmester, 117.
 — Johan Fredrik Herfordt, 119.
 — Kirsten Karoline, g. 1 Davidsen, g. 2 Nilssen, 119.
 — Marthine Elise, g. Hjersing, 118.
 — Marthine Gude, g. Hjersing, 119.
 — Mathias Gude, kontorist, 118.
 — Niels Gude, forretningsmann, 118.
 — Sigrid, 118.
 — Wiggo Andreas, sjømann, 118.
- Dahm, Johanne Fredrikke, g. Vogt, 108.
- Dauidsen, Finn, 120.
 — Hans Peder, stabssersjant, 120.
 — Ivar, 120.
 — Peter Marius, politifullm., 120.
- Devold, Anthon Olaus, sjømann, 134.
 — Aslaug, 134.
 — Bergljot, 134.
 — Henriette Augusta Gude, 134.
 — Johanna Henriethe, 134.
 — Johanne Olga, 134.
 — Johannes Bache, 134.
 — Johannes Frederik, ingeniør, 134.
 — Louise Johanne, g. Devold, 133.
 — Margrete Jeanette, g. Møller, 133.
 — Martha Christine, 133.
 — Niels, farver og vever, 133.
 — Niels August, børsmekler, 133.
 — Olaus Nielsen, kjøbmann, 133.

- Devold, Peder Halvorsen, gårdbruker, 133.
 — Peder Olaus, 134.
 — Peder Pedersen, kjøbmann, 133.
 — Theodor Johan Edvard, kjøbmann, 134.
 — Valborg Alice, 134.
- Dircks, Dorothea Cathinka, g. Frellsen, 50.
- v. Ditten, Hans Selcker, apoteker, 132.
 — Theodora Zachincka, g. Fay, 132.
- Dohrin, Bruno, regeringsrat, dr. jur., 91.
 — Herman, fabrikkeier, 91.
 — Wolfgang, 91.
- Dorph, Johanne Antonette, g. Cappelen, 129.
- Due, Antonio, 95.
 — Alf, 94.
 — Carlos, 95.
 — Carsten Schjødt, overtollbetj., 92.
 — Christopher Lorentz, tollkasserer, 92.
 — Christopher Lorentz, 94.
 — Eldbjørg, 96.
 — Egil, 94.
 — Eilif, 96.
 — Einar, 94.
 — Henriette, 94.
 — Kathrine Jelstrup, 96.
 — Kjartan, kjøbmann, 94.
 — Leif, 94.
 — Maria Antonia, 95.
 — Maria de la Concepcion, 95.
 — Maria, g. Aalvik, 94.
 — Ove Christian Gude, sogneprest, 93.
 — Ove Christian Gude, 94.
 — Ragnar, 94.
- Due, Reidar, børskommissær, 95.
 — Reidar Gude, 96.
- Dyhre, Gjertrud Dagny, g. 1 Norum, g. 2 Brodtkorb, 80.
- Døderlein, Johanne Theodora, g. v. Ditten, 132.
- Døsen, Hildur Mathilde, g. Beichmann, 100.
- Egeberg, Carsten Tank, grosserer, 79.
 — Cecilie Schou, g. Gude, 101.
 — Einar Westbye, trelastgrosserer, 101.
 — Louise Ridley, g. Gude, 79.
- Eilertsen, Alf Johan, 138.
 — Eidis, gårdbruker, 137.
 — Ida, 137.
 — Kaare, 138.
 — Ole, gårdbruker, 137.
- Elsasser, Christiane, g. Øvergaard, 60.
 — Louise Georgine, g. Øvergaard, 61.
 — Thomas, murmester, 60.
- Eschilsdtr., Anne Margrethe, g. Olsson, 157.
- Euoppidan, Hans, sogneprest, 173.
 — Maren Dop, g. Gude, 173.
- Eyssenhardt, Clara, g. Schöpff, 77.
- Falch, Marie Magdalene, g. Gude, 54.
 — Thore Martinus, handelsbestyrer, 54.
- Fay, Elise Gude, 132.
 — Ella Pauline, 132.
 — Hans Henrich Theodor, 132.
 — Johan Peter, instituttbestyrer, 129.
 — Johanne Marianne, 132.
 — Marie Johanne, 132.
 — Oscar Theodor, fyrvokter, 132.
 — Oscar Theodor, 132.
 — Pauline Elise Jeanette Mariane Trogal, 129.

- Fay, Peter Johan Nicolai, kgl. fullm., 129, 132.
 — Theodor, adjunkt, 129.
 — Theodora, 132.
- Faye, August, kjøbmann, konsul, 112.
 — August, kjøbmann, 112.
 — August, 112.
 — Randi, 112.
- Finch, Axel Theodor, 161.
 — Carl Friderich, apoteker, 161.
 — Henrik Erdmann, stadsfysikus, 161.
 — Henrik Frederik, 161.
 — Karoline Walesca, 161.
 — Kristian Frederik, 161.
 — Kristian Krebs, 161.
 — Kristiane Elise, 161.
 — Livia Elise Alberta, 161.
 — Marie Walesca, 161.
 — Sofie Albertine, 161.
- Folkestad, Abraham, fattigforstander, 80.
 — Bernhard Dorotheus, kunstmaler, 80.
- Folkman, Marthe, g. Olsen, 58.
- Frellsen, Emilie, g. Smith, 50.
 — Peter, distriktslæge, 50.
- Frick, Hans Christian Sommer, proprietær, 152.
 — Niels, kjøbmann, 152.
- Friele, Augusta Mohr, g. Faye, 112.
- Frølich, Elise Albertine, 160.
 — Frederik Nikolai, 160.
 — Jens Kristian, 160.
 — Johan Ditlev, oberstløytnant, 160.
 — Johan Frederik, 161.
 — Johan Karl, 160.
 — Kristian Samuel Krebs, 160.
 — Nikoline Katrine Rantzau, 160.
 -- Sofie Kristiane, 161.
- Frølich, Teodor Emil, 160.
 — Ulrik Kristian, oberstløytnant, 160.
- Furu, Anders Olsen, gårdeier, 136.
 — Halfdan Gude, overrettssaksfører, 137.
 — Ingrid Johanne Gude, 137.
 — Marie Rognskaug, g. 1 Eilertsen, g. 2 Aschehoug, g. 3 Lundder, 137.
 — Olaf, byfoged, 136.
 — Olav Gude, 137.
 — Ove Gude, journalist, 138.
- Galschiøtt, Cathrine Marie Pedersdtr., g. Nielsen, 121.
- Garmann, Christopher, prost, 145.
 — Jens Schanke, res. kap., 144.
- Giertsen, Augusta Egeberg, g. Gude, 102.
 — Fredrik, cand. philol., 102.
- Gilhuus, Emilie Anthonette Olsen, g. Gude, 58.
- Gjerdrum, Agnes Sofie, g. Gude, 82.
 — Otto Adolph, hoffjegermester, 82.
- Gjeruldsen, Ida, g. Øvergaard, 62.
 — Jane Bibby, 62.
 — John A., skibshandler, 62.
- Gjør, Herman Frederik Amberg, overlæge, 55.
 — Julie Camilla, g. Gude, 55.
- Gran, Wenche, g. Bøgh, 111.
- Gravengaard, Marie Bergitte, g. Riis, 146.
- Green, Maren Sophie, g. Brandt, 68.
- Griffiths-Lester, Ethel Annie, g. Scholz, 89.
 — Sidney, sekretær, 89.
- Gronow, Sarah Anna, g. Schirm, 85.
- Grøntvedt, Mathea Anette Lagertha Elise, g. Gude, 154.

- Grøntvedt, Richard Nicolai Skjelde-
rup, sorenskriver, 154.
- Gude, Aagot, 55.
- Aase, 80.
  - Agnes Charlotte, g. Scholz, 88.
  - Agnethe Margrete, g. Thom-
mesen, 9, 28, 29.
  - Albert Angell, kjøbmann, 148.
  - Albrecht Angell, oberstløitn.,
154.
  - (Gudden), Anna, 11, 14, 19.
  - Anna, g. Isaachsen, 155.
  - Anna Cathrine, 28, 29.
  - Anna Cathrine Dorthea, 117.
  - Anna Dorothea, 179.
  - Anne Margrethe, g. Sander,
14, 17, 19, 22—24, 25.
  - Anny Mathi, 55.
  - Antonette Ferdinandine, 180.
  - Antonette Frederikke, 180.
  - Astrid, 104.
  - Berthe Cathrine, g. 1 Lillesand,
g. 2 Busch, 166.
  - Betsy, 84.
  - Betsy, g. Koch, 90.
  - Betsy Ingeborg Agnes, g.
Schirmer, 82.
  - Birgit Catharina Elisabeth, 103.
  - Birgithe Lucia, g. Knudsen, 44.
  - Birgitte Lucia Calmeyer, 168.
  - Birgitte Marie, 125.
  - Camilla, 152.
  - Carolina, 110.
  - Caroline Lovise, 143.
  - Caspar Michael, bokholder, 138.
  - Cecilie, 102.
  - Christiane Marie, g. Borchgre-
vink, 135.
  - Christine Marie, 121.
  - Christine Marie Sophie, g. Sø-
rensen, 56.
- Gude, Clara Dorthea Michaline, g.
Sørensen, 59.
- Constance, 143.
  - Constantin, 120.
  - Dorothe Maria, 28, 29.
  - Ebba Witella Hulda Josefine,
g. Dahl, 117.
  - Einar, læge, 102.
  - Eirik, 103.
  - Eivind, kaptein, 101.
  - Eivind, 102.
  - Elisabeth, g. Mathiesen, 181.
  - Elisabeth Magdalene, 121.
  - Elise, g. Fay, 129.
  - Elise Antoinette, g. Landmark,
139—40.
  - Elise Cold, 152.
  - Else Angell, g. Gude, 128, 165.
  - Else Marie, 143.
  - Else Tyrholm, g. Krebs, 158.
  - Ernst Albrecht, stabssekretær,
28, 29, 36, 132, 170—73.
  - Erica Anker, g. Heyerdahl, 84.
  - Erik, 84.
  - Erik Anker, ingeniør, 81.
  - Ferdinand August, 139.
  - Fredrik Julius, 102.
  - Fredrik Julius Bech, distrikts-
læge, 96.
  - Friderich Petter, 30.
  - Gerd Sømme, 111.
  - Georg Friderich, 180—81.
  - Gunhild, g. Schirm, 84.
  - Gurly Gunhild, 83.
  - Haldis Sømme, g. Meidell, 110.
  - Hanna Dorthea, 120.
  - Hanna Helene Frederiche, g.
Heiberg, 64.
  - Hans, skoleholder, 7, 8, 9, 28,
29, 30—37, 132, 170.
  - Hans, sogneprest, 43.

- Gude, Hans, snekker, 120.
- Hans, grosserer, 104.
  - Hans, disponent, 102.
  - Hans, meklerfullmektig, 58.
  - Hans, 68, 103.
  - Hans Angell, overkrigskommissær, 149—52.
  - Hans Angell, forpakter, 158.
  - Hans Angell, 165.
  - Hans Carsten Anker, 79.
  - Hans Erik Anker, ingeniør, 83.
  - Hans Fredrik, professor, kunstmaler, 50, 68—73, 74, 75, 85, 88.
  - Hans Jacob, 17, 19, 22.
  - Hans Nicolay, klokker, 176—178.
  - Hans Pentz, 179.
  - Hansine Emilie, g. Kinder, 58.
  - Helene Margrethe, g. Smith, 47.
  - Helene Sophie, 68.
  - Henrich Nicolai, 121.
  - Henriette Augusta, 139.
  - Henriette Augusta, g. Devold, 132.
  - Henriette Sophia, 138.
  - Immanuel Viggo, 120.
  - Ingeborg, g. Folkestad, 80.
  - Ingerid, 103.
  - Ingerid, g. Campbell, 104.
  - Ingerid, g. Nicolaysen, 105.
  - Jens Gerner, 139.
  - Johan, 12, 22.
  - Johan, 28.
  - Johan, skibsfører, 9, 53.
  - Johan Anton, skibskaptein, 134.
  - Johan Edvard, handelsmann, 58.
  - Johan Ferdinand, stasjonsmester, 117.
  - Johan Friederich, 139.
- Gude, Johan Friedrich, 176.
- Johan Henrich, sogneprest, 37, 40, 43, 45, 63, 115.
  - Johann Jørgen, grosserer, godsæier, 8, 40, 44, 45, 47, 125—28, 152, 165.
  - Johanne Antonette, g. Furu, 136.
  - Johanne Margareta, 110.
  - Johanne Margrethe Bull, g. Allum, 108.
  - Johannes, kjøbmann, 37, 165.
  - Johannes Christian, 30.
  - Jon, 103.
  - Jonathan, 30.
  - Julie Angell, 152.
  - Julie Elise, 143.
  - Julius Emil, sogneprest, 139.
  - Julius Kristian Didrik, 138.
  - Just, forvalter, undertollbetj., 9, 53.
  - Just, 138.
  - Just Herman, kjøbmann, 36, 37—41, 164.
  - Just Ingvald, 102.
  - Just Nicolai, 179.
  - Just Wilhelm, 138.
  - Kai, 154.
  - Karen, lærerinne, 156.
  - Lagertha, g. Müller, 156.
  - Lilla Cecilie, 102.
  - Lily Karen Annie, g. Lange, 83.
  - Louise, 154.
  - Louise Marie, g. Beer, 100.
  - Lovise Augusta, g. Due, 92.
  - Lovise Cathrine, 139.
  - Lucie Catharina, 158.
  - Magda, 7, 55.
  - Magdalene, g. Smith, 144.
  - Maren Elisabeth, 178.
  - Maren Lobes, 179.

- Gude, Maren Sofie, 162.
- Margrethe Agnethe, 37.
  - Margrethe Elisabeth, g. Herfordt, 121–22, 124.
  - Marquard, kopist, 152.
  - Mathias, fenrik, 17, 19, 22.
  - Mathias, skibsfører, 55.
  - Mathias Calmeyer kjøbmann, 112–15, 122, 125.
  - Mathias Grøntvedt, sjømann, 154.
  - Mathias Sommerhjelm, skibskaptein, 53.
  - Michael, 29.
  - Nicolai Andreas, hotellvert, konsul, 129.
  - Nicolai Andreas, 158.
  - Nicolai Christian, 28, 29.
  - Nicolai Ernst, 30.
  - Nicolaus (Niclas), urmaker, 7, 9, 10, 11–22, 24, 25.
  - Nicolaus, rittmester, tolder, 8, 17, 22, 24–28, 170.
  - Nicolay Andreas, krigsråd, postmester, 128, 162–65, 171.
  - Nicoline, g. Semb, 167.
  - Nicoline Christine, g. Øvergaard, 59.
  - Niels, kunstmaler, 49.
  - Niels Høegh, stiftamtskriver, 50–52.
  - Ove, minister, 75, 77, 82.
  - Ove Christian, sorenskriver, underrettsprokurator, 65.
  - Ove Christian, ingeniør, 109.
  - Ove Christian, stud. med. vetr. 121.
  - Ove Christian, disponent, 101.
  - Ove Egeberg, salgschef, 79.
  - Ove Høegh, sorenskriver, 106.
  - Ove Høegh, grubebestyrer, 109.
- Gude, Ove Høegh Guldberg, 106.
- Peter, 165.
  - Peter Christian Helm, 179.
  - Peter Haagen, 125.
  - Peter Hagen, 144.
  - Petter, 149.
  - Ragndid, g. Gran Bøgh, 111.
  - Ragnhild, g. Hassel, 105.
  - Signy, 100.
  - Sigrid, g. Bryn, 81.
  - Sigrid, g. Lessing, 74.
  - Sigurd, skibsfører, 100.
  - Sigurd Fredrik Julius, disponent, 103.
  - Siri Margaretha, g. 1 Schierp, g. 2 Svandahl, 173.
  - Thomas Collin, 179.
  - Thora Lovise Lechve, g. Jørgensen, 64.
  - Thoralf Falch, tannlæge, 55.
  - Tore, 102.
  - Tove, 80.
  - Ulrikke Eleonore, 176.
  - Ursula Cathrine, g. Frick, 152.
  - Victor Alfonso Ferdinand Prosch, fåreavlseksper, 110.
  - Wilhelmine Christine, 138.
  - William Hall, kontorist, 55.
  - Witte Christine, 138, 162.
- Gööck, Dagmar, g. Althausen, 87.
- Hafsaas, Hjørdis Marie Agnes, g. Scholz, 89.
- Jon Olsen, vollmester, 89.
- Haldorsdtr., Martha, g. Aalvik, 94.
- Hall, Anders, skibskaptein, 53.
- Joachime Birgitte, g. Gude, 53.
- Hansen Anna, g. Devold, 133.
- Anne Bolette, g. Nyquist, 152.
  - Hanna Fredrikke, g. Lieblein, 57.
  - Marie Christine, g. Rognskaug, 135.

- Hanssen, Eleonore, g. Müller, 156.
 Hassel, Ellisiv, læge, 105.
 — Hans Christian, major, 105.
 — Severin Segelcke, premierløitn., 105.
- Heiberg, Elisabeth, 64.
 — Johan Henrik Gude, 64.
 — Niels Brinck Bendz, distriktslæge, 64.
 — Peter, distriktslæge, 64.
 — Sigrid Benedicte, g. Lessing, 76.
 — Thorvald Emil Bing, høieste rettsadv., 76.
- Helgesen, Helfred, sjømann, 117.
 — Helga Josefine, g. Gude 117.
- Helliesen, Ingvald, malermester, 102.
 — Kristi, g. Gude, 102.
- Henrichsdtr., Marthe, g. Liømoe, 60.
- Herfordt, Anna Cathrine, g. Bøcksmann, 115, 124–25.
 — Emilie Sophia, 124.
 — Fredrik, sogneprest, 121.
 — Friderich, sjømann, 123.
 — Fridrich Emil, 124.
 — Just Gude, tollbetj., 122, 124.
 — Karen Birgitte, g. v. Staffeldt, 122, 123.
 — Peder Colbjørnsen trelasthandler, 40, 44, 121–23, 163.
 — Peter Fædor Colbjørnsen, 124.
 — Thomas Valdemar Tyrholm, 124.
 — Wilhelm Conrad, 124.
 — Zemire, 124.
- Hesselberg, Else Pedersdtr., g. Bøcksmann, 125.
 — Katrine, g. Scheel, 162.
- Heuser, Ida, g. Lessing, 74.
- Heyerdahl, Peter Møller, ingeniør, 84.
 — Thorleif, kunstmaler, 84.
- Hiis, Hans Mikelsen, 167.
- Hisøen, Karen Hansdtr., g. Lillesand, 167.
- Hjersing, Allan, 119.
 — Arne, 118.
 — Carl Otto, kasserer, 119.
 — Carsten 118.
 — Gudrun, 119.
 — Harald Christian, agent, 118.
 — Kaare, 118.
 — Martha, 118.
 — Mathias Gude, 118.
 — Otto, disponent, 118.
 — Otto Andreas, 118.
 — Sverre, 118.
 — Tor, 119.
 — Øistein, 119.
- Hofgaard, Mathilde Abigael, g. Arentz, 97.
- Holst, Dorthe, g. Lange, 148.
- Hård af Segerstad, Sophia Theresia, g. Bratt, 148.
- Høegh, Helene Dorthea, g. Gude, 44.
 — Niels, sogneprest, professor, 44.
- Høst, Anna Kristine, g. Linaae, 84.
- Ingstad, Catharine Elisabeth, g. Gude, 97.
 — Fredrik Emil, overrettsjustitiarius, 97.
- Isaachsen, Albrecht Gude, forretningsmann, 156.
 — Anna, 156.
 — Daniel, brukseier, konsul, 155.
 — Daniel Otto, brukseier, konsul, 155.
 — Daniel Otto Christian, sorenskriver, 155.
 — Daniel Otto Christian, 156.
 — Einar, sekretær, 156.
 — Gudrun Elsa, 156.
 — Lagertha, g. Storaker, 155.
- Iversdtr., Anne, g. Gude, 17, 22.

- Iversen, Kitty, g. Helliesen, 102.
 Jacob, Georg, oberpostsekretair, 92.
 — Hella, g. Koch, 92.
 Jansen, Janette g. Helgesen, 117.
 Jelstrup, Hans Severin, brukseier, 96.
 — Thora, g. Due, 96.
 Jensen, Elise Marie, g. Stenaæ, 80.
 Johannesen, Gunhild, g. Sørensen, 157.
 — Johanne Marie, g. Ulleberg, 132.
 — Johannes, fløtningsinspektør, 103.
 — Lilly, g. Gude, 103.
 Johnsen, Peter Christian, handelsfullm., 119.
 Johnson, Pehr, jordbruker, 118.
 Jonassen, Anne Margrethe, 167.
 — Birgitte Lucie, 168.
 — Edevard Otto, 168.
 — Johanne Marie, 167.
 — Lars, 167.
 — Nicoline Christine, 167.
 — Niels, 167.
 — Ole, fullm., 167.
 Jørgensen, Christian kjøbmann, 64.
 — Georg Peter, bankkasserer, 64.
 Kahrs, Jensine Sophie, g. Meidell, 110.
 Kielland, Johanne Margrethe Bull, g. Sømme, 106.
 Kinder, Charles Frederick Dickson, fabrikkbestyrer, 58.
 — Emmy, 59.
 — George, 58.
 — Hans Gude, skomakermester, 59.
 — Johnn Harry, skomakermester, 59.
 Kjeldsberg, Lucie, g. Møller, 133.
 Kjeldsdtr., Karen, g. Herfordt, 121.
 Knoll, Anne Marie g. Reinicke, 156.
 Knudsen, Carl Wilhelm, 47.
 Knudsen, Carl William, skibsreder, 45, 46.
 — Christian Frederik, 46.
 — Elida Marie, 47.
 — Emma Wilhelmine, 46.
 — Friderich Christian, 47.
 — Gabrielle Gustava, 46.
 — Georg Christian Fredrik, skibskaptein, 45.
 — Hans Christian, kgl. skuespiller, 45.
 — Hans Julius, sogneprest, 45.
 — Janette Christiane Egidia, 46.
 — Johan Friderich Emil, kontorrist, 46.
 — Johanne Magdalene Gude, 46.
 — Johanne Nicoline, g. Larsen, 134.
 — Julius Emil, 47.
 — Louise, 46.
 — Nancy Lucilie Susanna, 46.
 — Susanna Cathrine, 46.
 — Susanne Cathrine Blom, 47.
 Koch, August, vermessungsinsp., 90.
 — Erik, musiker, 91.
 — Gunhild, 91.
 — Hildur, g. Dohrin, 91.
 — Hildur, g. Schirmer, 83.
 — Karen, g. Resch, 152.
 — Manfred, 92.
 — Oscar, konsertmester, 90.
 — Oscar, 91.
 Krebs, Albertine Ditlevine, 161.
 — Andreas Samuel, oberst, 158—60.
 — Anette Vilhelmine, 162.
 — Catharine, g. Frølich, 160.
 — Ditlev Peter, prest, 159.
 — Ellinor Sophie, 162.
 — Frederikke Theresia, g. Finch, 161.

- Krebs, Henriette, 162.
 — Kristian August, sorenskriver, 161.
 — Kristian August, 162.
 — Louise, 162.
 — Sofie Kristiane, 161.
- Kristiansen, Jakobine Johanne, g. Al-
 lum, 108.
- Krog, Johanne Helene Theodora, g.
 Beer, 100.
- Krogh, Jens Christian, byfoged, 137.
 — Sophie Dorothea, g. Gude
 Furu, 137.
- Kuure, Karen Severine Hermansdr.,
 g. Semb, 168.
- Kuurøe, Maren, g. Andersen, 168.
- Kvam, Alfred, skibskapt., 90.
 — Anna Brynhild, g. Scholz, 90.
- Kvarberg, Imbjørg, g. Krogh, 137.
- Landmark, Johan Theodor, dosent,
 140—43.
 — Nils, sorenskriver, 140.
- Lange, Alexander, ingeniør, 83.
 — Alexander, skibsreder, 83.
 — Alexander, 83.
 — Anna Lucie, g. Gude, 148.
 — Christiane Wilhelmine, g.
 Landmark, 140.
 — Christopher Andreas, magasin-
 forvalter, 148.
 — Karin Agnes, 83.
 — Leif, 83.
- Larsen, Betsy Henriette, g. Devold,
 134.
 — Oluf, skomakermester, 134.
 — Lars, skibsreder, 109.
- Lax, Anne Lucie g. Knudsen, 45.
- Lechve, Magdalene Margrethe, g.
 Gude, 64.
 — Thorbjørn, sogneprest, 64.
- Lessing, Caren Irene Ursula, 77.
- Lessing, Carl Friedrich, kunstmaler,
 direktør, 74.
 — Carl Friedrich, bygningsing.,
 76.
 — Hans Martin, astronom, 77.
 — Hans Otto, 76.
 — Ida Caren, 73, 76.
 — Joachim Wolfgang Ove, 77.
 — Karl Friederich Ronal, 77.
 — Otto, professor, billedhugger,
 74, 85.
 — Otto Robert Erik, 77.
 — Robert, standartenfører av S.
 S., 77.
- Lieblein, Anna Kristine, g. Gude Sø-
 rensen, 57.
 — Christian Julius, fullm., 57.
- Lillesand, Birgithe Cathrine Gude
 Madsen, 167.
 — Grethe Johanne Gudde, 167.
 — Mads Rasmussen, sjømann,
 166.
 — Rasmus Andersen, 166.
 — Rasmus Madsen, skibsreder,
 167.
- Littlewood, Hannah, g. Kinder, 58.
- Linaae, Jean Borelly, skibsreder, 84.
 — Mathilde, g. Gude, 84.
- Liømoe Arne Olsen, gårdbruker, 60.
 — Hans Øvergaard, 60.
 — Henrik, 60.
 — Olava, 60.
 — Ole Arnesen, overjeger, 60.
- Liømoeqværn Reier Olsen, 61.
- Lobes, Maren, g. Europpidan, 173.
- Lunder, Betzy, 138.
 — Hans fabrikkform., 138.
 — Johan Olav, tollkontrollør, 138.
- Lødrup, Helge Eliseus Müller, 158.
 — Henrik Bredal, rektor, 157.
 — Henrik Bredal, 158.

- Lødrup, Theodor Henrik, rektor, 158.
 Lüders, Henriette Ernestine, g. Wrensted, 94.
 Lysholm, Clara, f. Heyerdahl, 84.
 Lyster, Dorotea Marie, g. Frølich, 160.
 Lützen, Birgitte Marie, g. Krebs, 159.
 Malmin, Marie, g. Storaker, 155.
 Martens, Erik Christian Meidell, 111.
 — Christofer Broch, bankkassere 111.
 — Knut Skancke, materialforv., 111.
 Mathiesen, Carl, godseier, 117.
 — Jens, bergchirurg, 181.
 — Johanne Elisabeth, g. Gude, — 117.
 Mathisen, Hanna, g. Næss, 57.
 Meidell, Christian Jacob, læge, 110.
 — Else Gude, 110.
 — Johanne Kathrine Kastrup, g. Skancke Martens, 111.
 — Ove Høegh Gude, museumsassistent, 110.
 — Thomas Henrik Finde, oberstløjtnant, 110.
 — Thomas Henrik Finde, kontorist, 110.
 Michelsdtr., Giørdild, g. Randers, 35.
 Michelsen, Emilie Caroline, g. Falch, 54.
 Mikkelsen, Emilie, g. Mathiesen, 117.
 Møller, Anna Elisabeth, 133.
 — Henning, skibsfører, 133.
 — Henning Olaus, 133.
 — Karen, g. Nyquist, 152.
 — Karoline, 133.
 — Lucie Henriette, 133.
 — Margrethe Jeanette, 133.
 — Rasmus Kjeldsberg, kjøbmann, 133.
 — Rasmus Kjeldsberg, 133.
 Mørch, Karen Nielsdtr., g. Pentz, 178.
 Müller, Elisæus Helge, læge, 156.
 — Ellinor Gude, g. Lødrup, 157.
 — Eva Gude, 157.
 — Helge Gude, 157.
 — Karen Gude, massøse, 157.
 — Lars Anton, distriktslæge, 156.
 — Lars Gude, læge, 157.
 Nepros, Helen Rose Polagra, g. Campbell, 104.
 Nicolaysen, Nicolay, antikvar, 105.
 — Vilhelm Lexau Christie, revisor, konsul, 105.
 Nielsen, Gurine Marie, g. Gude, 121.
 — Halvor, skreddermester, 121.
 Nieve, Kirsten, g. Smith, 48.
 Nilsdtr., Margrethe, g. Semb, 167.
 Nilssen, Hans Nicolai, sogneprest, 120.
 — Øivind, reisende, 120.
 Norland, Andreas, cand. økon., sekretær, 108.
 — Edel Margrethe, 109.
 — Else, 109.
 — John, apoteker, 108.
 — Ove, 109.
 Norum, Henrik, gårdbruker, 80.
 Norway, Carlo, kunstmaler, se Scholz.
 Næss, Birger, 57.
 — Carl Halfdan, redaktør, 57.
 — Halfdan, 57.
 — Hallvard, 57.
 — Halvor Christophersen, klokker, lærer, 57.
 — Harald, 57.
 — Ingerid, 57.
 — Sverre, 57.
 Nyquist, Hartvig Julius, læge, 152.
 — Peter, handelsingartner, 152.
 Obenhaus, Marie, g. Wentzel, 86.
 Olsdtr., Brith, g. Devold, 133.
 — Karen, g. Furu, 136.

- Olsdtr., Ragnild, g. Lillesand, 166.
 Olsen, Berthe Kierstine, g. Elsasser, 60.
   — Niels, baker, 58.
 Olson, Jonas, stiger, 167.
 Ophus, Margrethe Halvorsdtr, g. Devold, 133.
 Ottesen, Karen, g. Norland, 108.
 Paul, Hedvig Klara, g. Urban, 87.
 Paulsdtr., Helwig, g. Biering, 29.
 Pedersdtr., Karen, g. Hiis, 167.
 Pedersen, Laura Troelsine, g. Isaachsen, 155.
 Pehrson, Anna K., g. Johnson, 118.
   — Christina, g. Dahl, 118.
 Pentz, Hans Eriksen skibsfører, 178.
   — Magdalene Mørch, g. Gude, 178.
 v. Platen, Eleonore Cathrine, g. v. Staffeldt, 122.
 Platou, Lovise Cathrine, g. Ingstad, 97.
 Prang, Anne Marie, g. Smith, 144.
 Prosch, Caroline, g. Larsen, 109.
   — Johanne Larsen, g. Gude, 109.
 Ramshard, Helene Margrethe, g. Høegh, 44.
 Randers, Else Marie Justdtr., g. Gude, 35.
   — Just Simonsen, skibshandler, 35.
 Rasmussen Ragnhild, g. Tambs-Lyche, 111.
 Reiersen, Berte, 61.
   — Carsten, 61.
   — Hans Gude, 61.
   — Magnus, 61.
   — Morten Lille-Grindalen, gårdbruker, 61.
   — Oline Martine, 61.
   — Theodor, 61.
 Reiniche, Gertrud, g. Isaachsen, 156.
   — N., ingeniør, 156.
 Resch, Henrich Sigismund, postmester, 152.
   — Karen, g. 1 Gude, g. 2 Møller, 152.
 Ridley, Annie, g. Egeberg, 79.
 Riis, Axel Ludvig, 147.
   — Birgitte Elisabeth, 147.
   — Carl Adolf, 147.
   — Emma Wilhelmine Lovise, 147.
   — Frederik, stiftamt., 146—47.
   — Fredrik, 147.
   — Johan, kjøbmann, 146.
   — Johan Ludvig Rudolf, 147.
   — Lars Rudolf Ludvig, 147.
   — Lars Wilhelm, 147.
   — Marie, g. Bergh, 146.
   — Martha Beata, g. Smith 146, 147.
 Rogers, Elisabeth, g. Addicoat, 54.
 Rohde, Alette Sophie, g. Tyrholm, 124.
 Rojo, Francisco de Assis, rentier, 95.
   — y Crovetto, Maria de la Concepcion, g. Due, 95.
 Rognskaug, Marie Thomine, g. Gude, 135.
   — Ole, kjøbmann, 135.
 Rynning, Lilla, g. Giertsen, 102.
 Sander, Johan Justinus, skolemester, 15, 17, 22—24.
   — Johannes Justinus, 24.
 Sandager, Birgitte, 166.
   — Gretiche Rejersdtr., g. Gude, 165.
   — Rejer, 166.
 Schanke, Maren Elisabeth, g. Garsmann, 145.
 Scheel, Henriette Elisabeth, g. Krebs, 162.

- Scheel, Kristian Frederik, skibsfører, 162.
- Schierp, Peter Thoresen, skredder, 173.
- Schirm, Carl Cowen, kunstmaler, 85.
 — Erik, kjemiing., dr. philos., 86.
 — Hans Otto, overing., 86.
 — Helga, 86.
 — Johan Wilhelm, handelshøi- skoledirektør, 85.
 — Rolf, 87.
 — Sigrid Lilly, g. Althausen, 87.
 — Uwe, 86.
- Schirmer, Adolf, statsarkitekt, 83.
 — Ernst August, arkitekt, 83.
- Schjelderup, Bereth Sørensdtr., g. Sommer, 181.
- Schmidt, Hans, skibskaptein, 168.
 — Nicoline Bodille, 168.
 — Maria Christiane, 168.
- Schnitler, Antonette Elisabeth, g. Bergh, 139.
- Scholz, Bernhard, professor, 88.
 — Betsy Louise (»Gude Agnus«), malerinne, 89.
 — Carlo Bernhard (»Norway«), kunstmaler, 89.
 — Carlo John, 89.
 — Nils Jacob, 90.
 — Richard, genremaler, 88.
 — Willy Richard, kunstmaler, bankfullm., 90.
 — Willy Richard, 90.
- Schou, Anne Katrine, g. Semb, 49.
 — Birgithe, g. Egeberg, 101.
- v. Schoultz, Augusta Fredrika, g. Stiernholm, 79.
- Schytten, Margrethe Agnete, g. Gude, 28.
- Schöpff, Martin, oberregierungsrat, 77.
- Schöpff, Ursula, g. Lessing, 77.
- Semb, Anders, konsul, 49.
 — Anders, styrmann, 168.
 — Anders Christensen, 167.
 — Anette Christine, g. Smith, 49.
 — Arne Berntsen, 168.
 — Johanne Christiane, g. Schmidt, 168.
 — Johannes Christian Gude, 168.
 — Karen Magrete, g. Jonassen, 167.
 — Lovise, 168.
 — Nils, forvalter, 167.
 — Nils Herman, 168.
 — Nilsine Nicoline, 168.
- Seylar, Luise, g. Scholz, 88.
- Skancke, Johanne, g. Martens, 111.
- Smith, Albert, 146.
 — Agnes Constance, 146.
 — Agnes Nathalie, 49.
 — Alexio, hovedkasserer, 50.
 — Anders Semb, 49.
 — Anna Cathrina, g. Riis, 147.
 — Anne Cathrine, 49.
 — Asta, 50.
 — Axel Christian, fløtningsinsp., 47, 48.
 — Axel Semb, 49.
 — Birgitte Elisabeth, g. Riis, 146.
 — Borghild, 50.
 — Caroline Lovise, 146.
 — Carsten, kjøbmann, 48, 49.
 — Carsten, 49.
 — Carsten Eriksen, fløtningsinspektør, 48.
 — Emma Marie Magdalena, 146.
 — Gyda, 49.
 — Hans Julius Gude, fløter, 49.
 — Hans Julius Gude, 49.
 — Halfdan, 49.
 — Helene, 49.

- Smith, Helene Christine («Tina»), 48.
- Henrich Nicolai, 147.
  - Henriette Lovise Wilhelmine, g. Bratt, 148.
  - Jacob, kgl. skoleholder, 144.
  - Jacob, børskommissær, 146.
  - Jacobine Mathilde, 146.
  - Johan Ludvig, 146.
  - Johan Theodor Gude, politimester, 49.
  - Julie, 146.
  - Just Gude, kjøbmann, 145, 147.
  - Just Gude, 146.
  - Karen Christiane Mathilde, 146.
  - Lars Jacobsen, kjøbmann, 144.
  - Laurits, 146.
  - Magdalena Maria, 146.
  - Marthe Marie, g. Garmann, 144.
  - Sigurd Syr, 49.
  - Siri, g. Gude, 173.
  - Trygve, 50.
  - Valborg, 49.
- Sneedorff, Betsy, g. Anker, 73.
- Sommer, Hans Morten, kjøbm., 181.
- Maren Marie, g. Frick, 152.
  - Maren Maria, g. Gude, 181.
- Stabell, Anne Lucie, g. Grøntvedt, 154.
- v. Staffeldt, Bernhard Ditlef, kammerherre, 122—23.
- Bernt, løytnant, 122.
  - Bernt Peder, 123.
  - Constance, 123.
  - Constantin, 123.
  - Louise, 123.
  - Thalia, 123.
  - Wilhelmine, 123.
- Steen, Caroline Louise, g. Jelstrup, 96.
- Stenaee, Karen Sigrud Marie Sørensen, g. Gude, 80.
- Stenaee, Søren Sørensen, assistent, 80.
- Stiernholm, Anna Louise Elna, g. 1 Thomsen, g. 2 Gude, 79.
- Frederik Christian, general, 79.
- Storaker, Anna Gude, 155.
- Johan Malmin, major, 155.
  - Marie, 155.
  - Tobias, skoleinspektør, 155.
- Sunne, Caroline Mathilde Josefine, g. Hjersing, 118.
- Svandahl, Johan Gabriel, skredder, 173.
- Sømme, Jacob Andreas, vicekonsul, 136.
- Jacob Jørgen Kastrup, konsul, 106.
  - Johanne Cathrine Kastrup, g. Gude, 106.
  - Johanne Margrethe Bull Kieland, g. Borchgrevink, 136.
- Sørensen, Andreas kjøbmann, 59.
- Einar, 57.
  - Bergliot, g. Gude Müller, 157.
  - Bernhard, agent, 157.
  - Birgitte Joachime, g. Næss, 57.
  - Clara Louise, g. Bækkevold, 56.
  - Johan Gude, 59.
  - Jenny Andrea Gude, 59.
  - Just Gude, kasserer, 57.
  - Ole, byggmester, 56.
  - Olga, 58.
  - Peder Martin, 57.
  - Peter Martin, bruksbestyrer, 56.
  - Peter Holter, bruksbestyrer, 56.
  - Petra Marie, 58.
  - Ragnvald Gude, 57.
- Tambs-Lyche, Harold, ingeniør, 111.
- Inger, g. Meidell, 111.
- Thommesen, Isach, skipper, 29.
- Thorne, Henriette Louise Elisabeth, g. Heiberg, 76.

- Thrane, Maren Magdalene, g. Sørensen, 56.
 Tostrup, Walborg, g. Gjør, 55.
 Trogall, Pauline, g. Fay, 129.
 Tyrholm, Else Nielsdtr, g. Angell, 42.
   — Magdalene, g. Herfordt, 124.
   — Thomas, kjøbmann, 124.
 Ulleberg, Andreas, skibsfører, 132.
   — Marie Johanne, g. Fay, 132.
 Urban, Bruno Max, overlærer, 87.
   — Gertrud, g. Schirm, 87.
 Urdahl, Gjertrud Carine, g. Dahl, 117.
 Utgaard, Ingeborg Mortensdtr., g. Aakrann, 62.
 Vikstrand, Mathilde, g. Andersen, 136.
 Vogt, Edvard Dahm, 108.
   — Fredrikke, 108.
   — Ivar, kaptein, 108.
   — Johanne Margrethe Bull, 108.
   — Jørgen Herman, oberst, 108.
 Walter, Bertha, g. Dohrin, 91.
 Wanelius, Aagot, g. Hassel, 105.
 Wentzel, Else, g. Schirm, 86.
   — Wilhelm, fuhrunternehmer, 86.
 Wergeland, Ingeborg, g. Gjerdrum, 82.
 Wettre, Maren Louise, g. Davidsen, 120.
 Weyhe (Veil), Else Livia, g. Finch, 161.
 Wilhelmsen, Ellen Eimen, g. Folkestad, 80.
 Wold, Maren Helene, g. Jørgensen, 64.
 Wrensted, Johan Georg, apoteker, 94.
   — Ragnhild, g. Gude Due, 94.
   — Valborg, g. Gude Due, 94.
- Øvergaard, August, 61.
   — Bernhard, 61.
   — Berthe Nicoline, 60.
   — Birthe, g. Aakrann, 62.
   — Christine, 60.
   — Einar, 62.
   — Emilie Dorthea, 61.
   — Gudbrand, 61.
   — Hans, 61.
   — Hans Gude, forvalter, 60.
   — Hansine, 60.
   — Helene Dorothea, g. Liømoie, 60.
   — Henriette, 60.
   — Henrik, 61.
   — Jenny, 62.
   — Jens, 60, 61.
   — Jens Peter, 60.
   — Kristine, 61.
   — Lauritz Elsasser, 61.
   — Louis Georg, 61.
   — Louise, 61.
   — Louise Dorothea, 60.
   — Louise Kirsten, 61.
   — Niels Hans, sjømann, 63.
   — Ole, proprietær, 59.
   — Ole, 60, 61.
   — Ole Gude, losoldermann, 60.
   — Ole Olsen, 59.
   — Oline Christine, g. Reiersen, 61.
   — Otto, 61.
   — Ove, 61.
   — Ove Harald, 62.
   — Ove Peter, skibsfører, 62.
   — Thomas Christian, 61.
   — Thomas Elsasser, 60.
   — Valborg, 61.
   — Wilhelm Ove, 61.

Oversiktstabeller.

Tabell	I. Nicolaus Gude, urmaker	side	20— 21
—	II. Just Herman Gude, kjøbmann	»	42
—	III. Ove Christian Gude, sorenskriver	»	66— 67
—	IV. Fredrik Julius Bech Gude, distriktslæge.....	»	98— 99
—	V. Ove Høegh Gude, sorenskriver	»	107
—	VI. Mathias Calmeyer Gude, kjøbmann	»	116
—	VII. Johann Jørgen Gude, kjøbmann	»	130—131
—	VIII. Hans Angell Gude, overkrigskommissær	»	153
—	IX. Ernst Albrecht Gude, stabssekretær	»	174—175
Skjema	over familien Calmeyer	»	41— 42

Rettelser.

- Side 20, linje 17 f. o. 13 barn, les: 12 barn.
- 21, » 10 f. o. 7. Johan Gude. 8—13. 6 ukjente barn, les: 7—12, 6 ukjente barn.
  - 30, » 15 f. o. ca. 1735, les: ca. 1733.
  - 67, » 3 f. o. 1830—1918, les: 1839—1918.
  - 111, » 4 f. o. *Thams-Lyche*, les: *Tams-Lyche*.
  - 121, » 10 f. o. 1866, les: 1861.
  - 139, » 1 f. o. **Jens Berner**, les: **Jens Gerner**.
  - 144, » 8 f. o. 1681, les: 1781.
  - 170, » 13 f. n. kom konstituert, les: som konstituert.
- Tabell II, » 15 f. n. 1825—1867, les: 1835—1867.

J. D. BEYER A/S
BOKTRYKKERI
BERGEN 1940